

Официален вестник на Европейския съюз

C 399

Издание
на български език

Информация и известия

Година 65

17 октомври 2022 г.

Съдържание

IV Информация

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Европейска комисия

2022/C 399/01	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Сметната палата – Консолидирани годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2021 година	1
2022/C 399/02	Декларация за достоверност, предоставена от ЕСП на Европейския парламент и Съвета – доклад на независимия одитор	240

BG

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ , СЪВЕТА И СМЕТНАТА ПАЛАТА

Консолидирани годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2021 година

(2022/C 399/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДГОВОР	2
ФИНАНСОВИ АКЦЕНТИ ЗА ГОДИНАТА	3
БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ	31
КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	32
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	33
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	34
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	35
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ	37
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	38
ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	146
РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ	232
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	236

ПРЕДГОВОР

През 2021 г. Европа беше принудена да отстоява на продължаващата пандемия. Солидарността беше от ключово значение за овладяване на предизвикателствата, произтичащи от Covid-19, и за смекчаване на икономическото и социалното въздействие на пандемията. Всички налични средства в бюджета на ЕС бяха мобилизирани в подкрепа на гражданите, предприятията и държавите членки, като същевременно се положиха усилия Европа да бъде подготвена за бъдещето: по-екологична, по-цифрова и по-устойчива.

Европейският съюз въведе специалния **инструмент за възстановяване NextGenerationEU**, за да подкрепи възстановяването на Европа и да се справи с настоящите и бъдещите предизвикателства. С набирането на изключително големи суми финансиране на финансовите пазари от юни 2021 г. бюджетът на ЕС за пореден път се утвърди като един от важните инструменти, с които Съюзът разполага, за да се справя с кризисни ситуации и да осигурява ясна добавена стойност за живота на хората.

Наред с това програмата SURE (**подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства**) продължи да подпомага държавите членки както да запазят работните места, така и да подкрепят заетите в сфери, засегнати от пандемията.

Освен че се справи с кризата с бързи ответни мерки и постоянно адаптиране към политическата и финансовата ситуация, Европейският съюз спазва обещанието си и **постигна целите на политиката си**. Това означава, че Съюзът е използвал по най-добрия начин бюджета за 2021 г. — първия от настоящата многогодишна финансова рамка, като неговото изпълнение възлезе на 268,3 милиарда евро поети задължения.

Имам удоволствието да представя годишните отчети на Европейския съюз за 2021 г. Те съдържат пълен преглед на финансите на ЕС и на изпълнението на бюджета на ЕС за миналата година, включително информация за условните пасиви, финансовите задължения и други задължения на Съюза. Консолидираните годишни отчети на Европейския съюз са част от **пакета на Комисията от интегрирани отчети за финансите и управленската отговорност** и представляват съществена част от силно развитата ни система за фискална прозрачност и отчетност.

Johannes HAHN

Член на Европейската комисия, отговарящ за бюджета и човешките ресурси

ФИНАНСОВИ АКЦЕНТИ ЗА ГОДИНАТА

Целта на настоящата част „Финансови акценти“, която бе изготвена въз основа на принципите, описани в Насока за препоръчани практики № 2 (RPG 2) „Обсъждане и анализ на финансовите отчети“ на Съвета по международни счетоводни стандарти за публичния сектор (СМССПС), е да се полагне на читателите да разберат как оперативните, финансовите и инвестиционните дейности на ЕС са отразени в различните елементи на консолидираните финансови отчети на ЕС. Информацията, представена в тази част, не е одитирана.

Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
1. ОСНОВНИ СТОЙНОСТИ И АКЦЕНТИ ПРЕЗ ГОДИНАТА	4
2. МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 Г. И NextGenerationEU	6
2.1. МФР за периода 2021—2027 г. и NextGenerationEU — основни стойности	6
2.2. NextGenerationEU — общ преглед	7
2.3. Финансово състояние на NextGenerationEU към 31 декември 2021 г.	8
3. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА	13
3.1. Приходи	13
3.2. Разходи	15
4. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ	16
4.1. Финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС	16
4.2. Бюджетни гаранции: Финансови активи, държани в гаранционни фондове	17
4.3. Отпуснати заеми и свързаните с тях получени заеми за програми за финансова помощ	17
4.4. Бюджетни условни пасиви във връзка с програмите за финансова помощ	21
5. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	21
5.1. ПРИХОДИ	21
5.2. РАЗХОДИ	23
5.3. АКТИВИ	23
5.4. ПАСИВИ	26
6. ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕС	27
6.1. ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА	27
6.2. УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ	29

1. ОСНОВНИ СТОЙНОСТИ И АКЦЕНТИ ПРЕЗ ГОДИНАТА

Консолидирани финансови отчети

Консолидираните финансови отчети на ЕС обхващат повече от 50 субекта (включително Европейския парламент, Съвета, Комисията и агенциите на ЕС) и са изготвени в съответствие с най-високите налични стандарти — Международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС).

2021-ва — първата година от МФР на ЕС за периода 2021—2027 г., беше изключителна в много отношения. Както е видно от счетоводния баланс по-долу и от по-подробния анализ на финансовите отчети (раздел 5), консолидираните финансови отчети на ЕС за 2021 г. бяха повлияни най-вече от успешното начало на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, NextGenerationEU, през 2021 г. (71,6 милиарда евро, предоставени на държавите членки) и от допълнителните дейности по получаване и отпускане на заеми по Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства, SURE (50 милиарда евро):

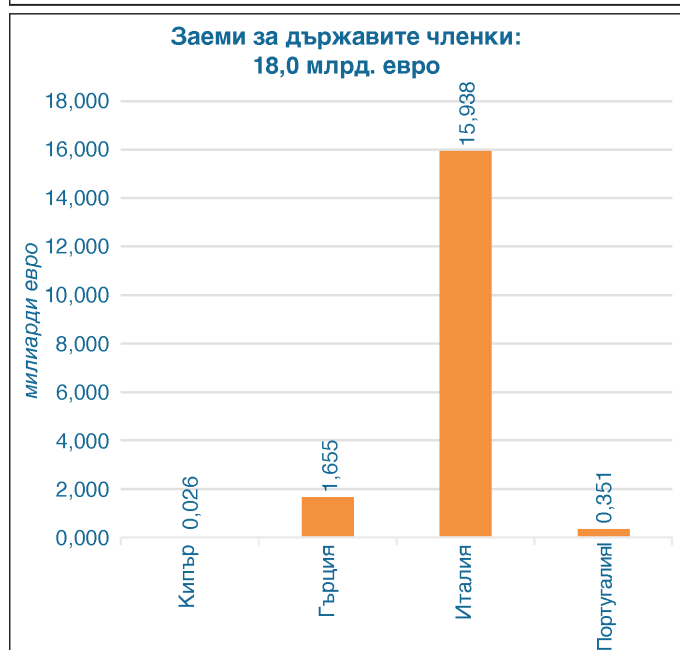
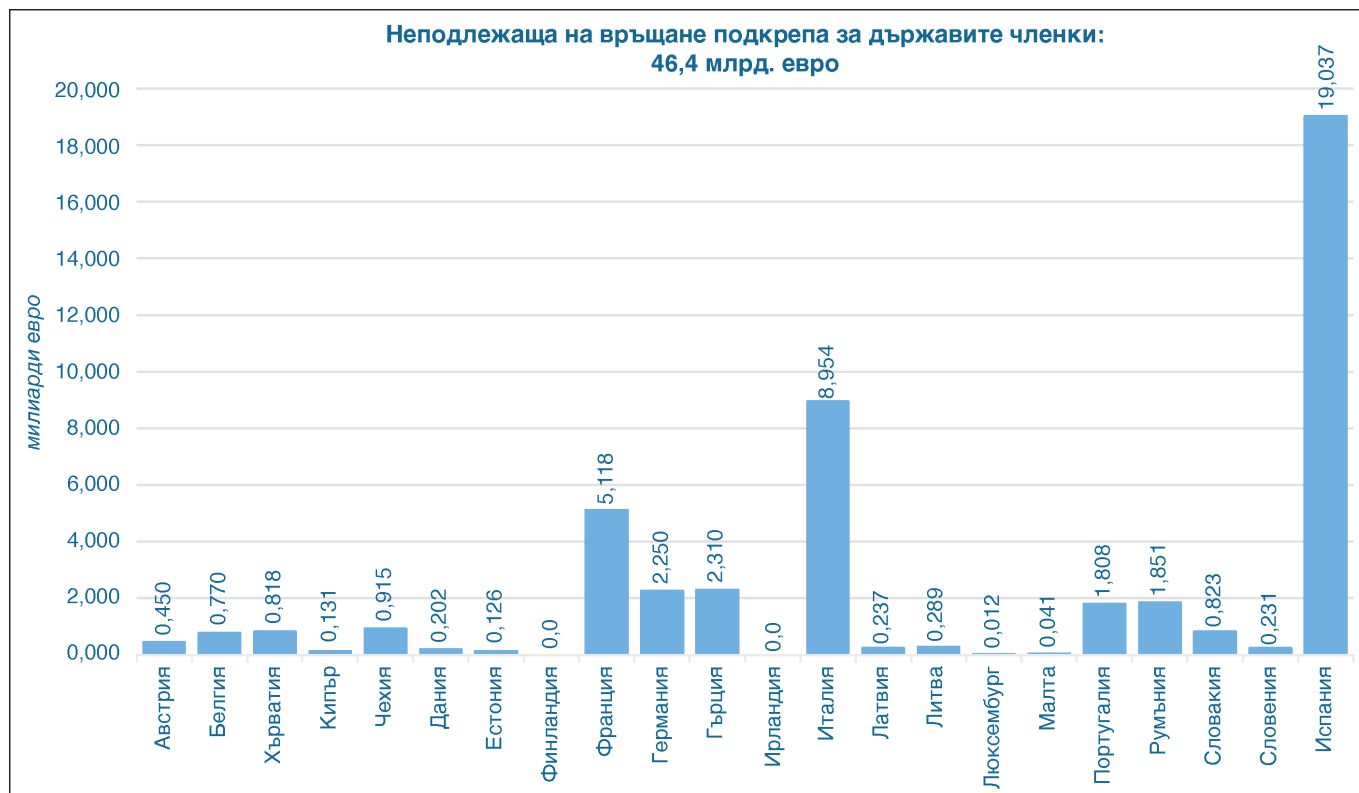
милиарди евро

	2021 г.	2020 г.
АКТИВИ		
Финансови активи	188,6	113,1
Предварително финансиране	93,4	62,7
Вземания	72,4	74,5
Пари и парични еквиваленти	44,9	16,7
Имоти, машини и съоръжения и други активи	14,7	13,0
Общо	414,1	280,0
ПАСИВИ		
Доходи след напускане	122,5	116,0
Финансови пасиви	246,1	95,0
Задължения	46,4	32,4
Начисления	78,1	64,6
Други пасиви	3,3	5,4
Общо	496,4	313,5
НЕТНИ АКТИВИ		
Резерви	1,3	5,1
Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки	(83,6)	(38,5)
Общо	(82,3)	(33,4)

⇒ Вж. раздел 5 „Анализ на финансовите отчети“.

Успешно начало на NextGenerationEU

Изплатени средства по линия на NextGenerationEU — 71,6 милиарда евро, разпределени между:

**Програми по МФР:
7,2 млрд. евро**

Програма	Милиарди евро
React-EU	7,007
— от които ЕФРР	4,926
— от които ЕСФ	2,081
InvestEU	0,151
Развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	0,065
„Хоризонт Европа“	0,018
RescEU	0,002
Общо	7,243

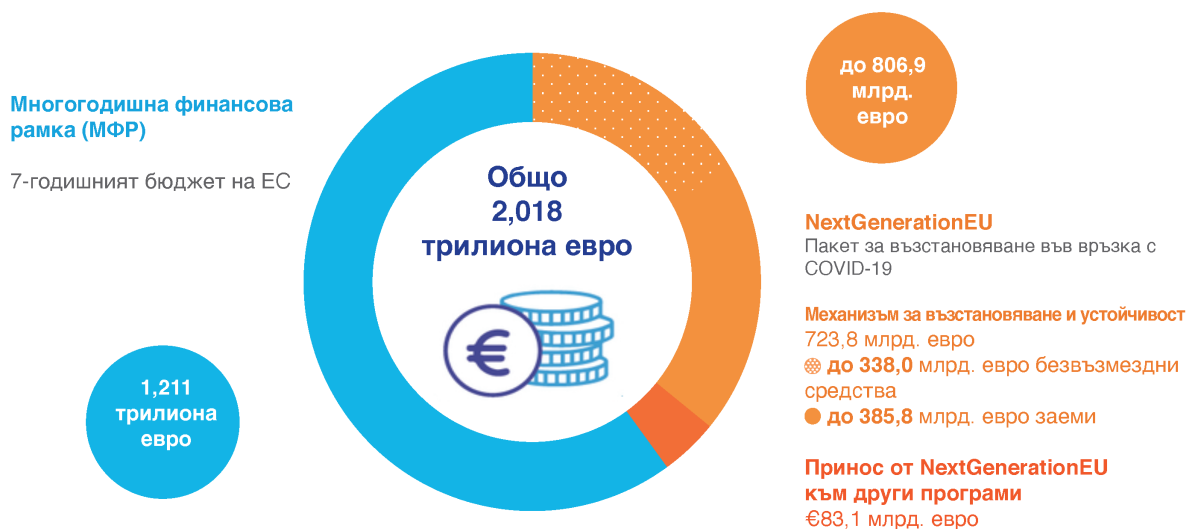
↳ Вж. раздел 2.3 „Финансово състояние на NextGenerationEU към 31 декември 2021 г.“.

2. МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНSOVA РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 Г. И NextGenerationEU

2.1. МФР ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 Г. И NextGenerationEU — ОСНОВНИ СТОЙНОСТИ

Дългосрочният бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г., заедно с Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (NextGenerationEU — NGEU), възлиза на 2,018 трилиона евро по текущи цени (1,8 трилиона евро по цени от 2018 г.). Този безпрецедентен финансов отговор на кризата ще допринесе за възстановяване на икономическите и социалните щети, причинени от коронавирусната пандемия, и ще подпомогне прехода към по-екологосъобразна, по-цифрова и по-устойчива Европа.

Пакетът се състои от дългосрочния бюджет — многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. — в размер на 1,211 трилиона евро по текущи цени (1,074 трилиона евро по цени от 2018 г.) и временния инструмент за възстановяване NextGenerationEU в размер до 806,9 милиарда евро по текущи цени (750 милиарда евро по цени от 2018 г.).

Забележка: Всички суми са по текущи цени.

Това е един наистина осъвременен бюджет:

- над 50 % от общата сума на следващия дългосрочен бюджет и на NextGenerationEU ще бъдат разпределени в подкрепа на модернизацията на Европейския съюз чрез научни изследвания и иновации, справедлив преход в областта на климата и цифровите технологии, готовност и действия за възстановяване и устойчивост;
- 30 % от бюджета на ЕС ще бъдат изразходвани за борба с изменението на климата — най-големият дял в най-големия бюджет на ЕС досега;
- 20 % от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), който представлява 90 % от NextGenerationEU, ще бъдат инвестирани в цифровия преход;
- през 2026 и 2027 г. 10 % от годишните разходи в рамките на дългосрочния бюджет ще допринесат за спиране и обръщане на тенденцията за намаляване на биологичното разнообразие; и
- за първи път в дългосрочния бюджет най-голям е дялът на новите и засилените приоритети — 32 %.

Политически приоритети в основата на МФР за периода 2021—2027 г.

Политическите приоритети на Комисията са определени в политическите насоки, изготвени от нейния председател. Под ръководството на председателя Фон дер Лайен Комисията, която встъпи в длъжност на 1 декември 2019 г., ще се съсредоточи върху следните шест основни амбициозни цели:

6 ОСНОВНИ АМБИЦИОЗНИ ЦЕЛИ

Европейски зелен пакт

- Стремеж да бъдем първият неутрален по отношение на климата континент

Европа, подготвена за цифровата ера

- Предоставяне на повече възможности на хората чрез ново поколение технологии

Икономика в интерес на хората

- Работа за постигане на социална справедливост и благоденствие

По-силна Европа на световната сцена

- Европа да прояви по-голяма амбиция чрез създаването на нашия уникален знак за отговорно глобално лидерство

Утвърждаване на европейския ни начин на живот

- Изграждане на Съюз на равенство, в който възможностите са достъпни за всички

Нов тласък за европейската демокрация

- Насърчаване, защита и утвърждаване на нашата демокрация

2.2. NextGenerationEU — ОБЩ ПРЕГЛЕД

С бюджет от 806,9 милиарда евро инструментът NextGenerationEU има за цел да се подпомогне възстановяването на непосредствените икономически и социални щети, причинени от коронавирусната пандемия, с което да се допринесе за изграждането на по-екологосъобразна, по-цифрова, по-устойчива и по-добре подготвена за настоящите и предстоящите предизвикателства Европа след COVID-19.

Част от средствата, до 338,0 милиарда евро, се предоставят под формата на неподлежаща на връщане подкрепа или под формата на безвъзмездни средства. Другата част, до 385,8 милиарда евро, се използва за предоставяне на заеми от Съюза на отделните държави членки. Тези заеми ще започнат да се изплащат от съответните държави членки едва след изтичането на настоящия период на МФР и ще бъдат с дълъг срок, като падежът на настоящи заеми например е едва през 2051 г. (вж. раздел 2.3.3).

Освен това инструментът NextGenerationEU укрепва няколко съществуващи програми и политики на ЕС, както следва:

- политиката на сближаване — в рамките на помощта за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU) — за да се подпомогне преодоляването на икономическите последици от COVID-19 през първите години на възстановяването;
- Фонда за справедлив преход, за да се гарантира, че преходът към неутралност по отношение на климата е осъществим за всички;
- Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони — за да се подпомогнат допълнително земеделските стопани;
- InvestEU — за да се подкрепят инвестиционните усилия на нашите предприятия;
- „Хоризонт Европа“ — за да се гарантира, че ЕС разполага с капацитет за финансиране на повече високи постижения в областта на научните изследвания; и
- rescEU — за да разполага механизмът на ЕС за гражданска защита с капацитет за реагиране при машабни извънредни ситуации.

Механизъм за възстановяване и устойчивост

723,8 млрд. евро

● до 338,0 млрд. евро

безвъзмездни средства

● до 385,8 млрд. евро заеми

УСКОРЯВАНЕ

Чисти технологии и възобновяеми енергийни източници

САНИРАНЕ

Енергийна ефективност на сградите

ЗАРЕЖДАНЕ И ПРЕЗАРЕЖДАНЕ

Устойчив транспорт и зарядни станции

СВЪРЗАНОСТ

Въвеждане на бързи широколентови услуги

МОДЕРНИЗИРАНЕ

Цифровизиране на публичната администрация

РАЗРАСТВАНЕ

Данни в облак и устойчиви процесори

ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА

Образование и обучение в подкрепа на цифровите умения

Принос от NextGenerationEU към други програми

83,1 млрд. евро

REACT-EU (ЕФРР/ЕСФ)

50,6

ФОНД ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД

10,9

РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ЕЗФРСР)

8,1

INVESTEU

6,1

„ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“

5,4

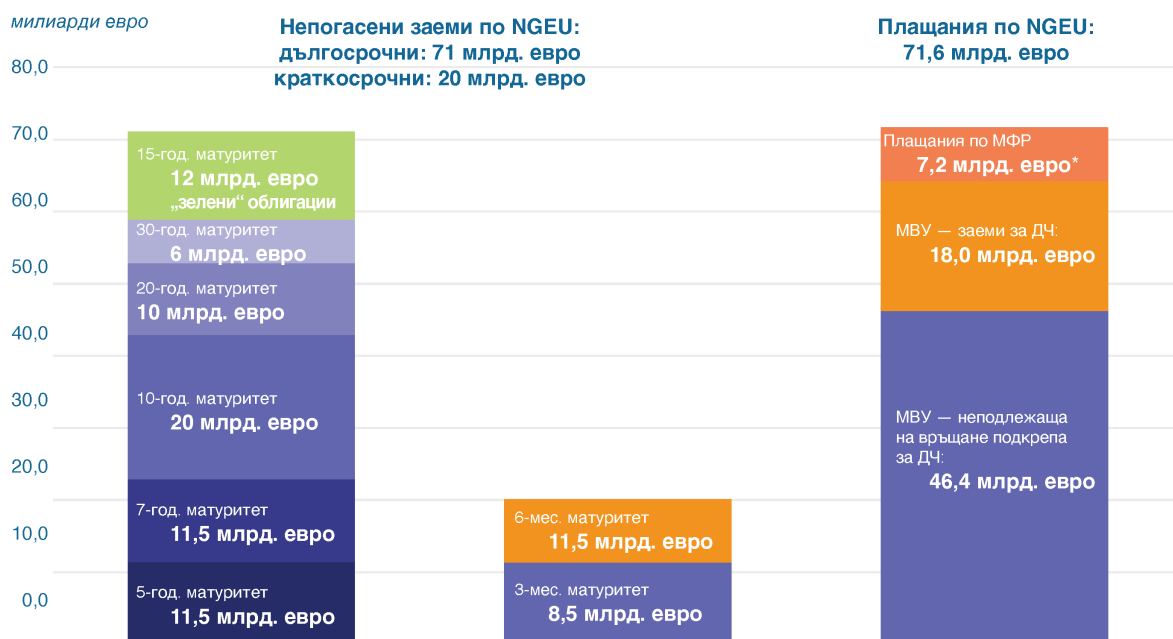
RESCEU

2,0

2.3. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА NextGenerationEU КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.**2.3.1. Общ преглед**

От началото на операциите по финансиране в рамките на NextGenerationEU на 15 юни 2021 г. до края на 2021 г. Комисията е набрала дългосрочно финансиране в размер на 71,0 милиарда евро, главно чрез емитиране на облигации по синдикирани сделки. Освен това към декември 2021 г. Комисията е емитирала краткосрочни съкровищни бонове на ЕС (EU-Bills) на стойност 20 милиарда евро. До края на 2021 г. Комисията е изплатила финансова подкрепа в размер на общо 71,6 милиарда евро. По-голямата част от тази сума, 64,3 милиарда евро, беше изплатена на 20 държави членки в рамките на МВУ (от тях 46,4 милиарда евро под формата на неподлежаща на връщане подкрепа и 18,0 милиарда евро под формата на заеми). Други 7,2 милиарда евро бяха предоставени под формата на плащания по МФР в рамките на съществуващи програми. Останалите ликвидни средства в размер на 19,4 милиарда евро се държат в банковата сметка на NextGenerationEU в ЕЦБ и в централната бюджетна сметка на Комисията и изплащането им към бюджета на програмите от МФР предстои.

NextGenerationEU — непогасени заеми и плащания към 31 декември 2021 г.

* Още 1,4 милиарда евро от средствата се държаха в централната бюджетна сметка на Комисията до изплащането им към бюджета на програмите от МФР.

2.3.2. Получени заеми

За да посрещне нуждите от финансиране по линия на NextGenerationEU, Комисията емитира ценни книжа на международните капиталови пазари. Комисията следва диверсифицирана стратегия за финансиране, като съчетава използването на различни инструменти и техники за финансиране с открита и прозрачна комуникация с участниците на пазара.

През 2021 г. съгласно годишното решение за заемане на средства ⁽¹⁾ Комисията имаше възможност да емитира ценни книжа за дългосрочно финансиране с максимален размер до 125 милиарда евро и да пусне в обращение ценни книжа за краткосрочно финансиране с максимален размер до 60 милиарда евро.

Дългосрочно финансиране — синдикирани сделки и продажба на облигации на ЕС на търг

Към 31 декември 2021 г. Комисията зае 66,0 милиарда евро чрез пет емисии на облигации по синдикирани сделки (включително една двустранна сделка), както и 5,0 милиарда евро чрез продажба на облигации на ЕС на търг:

милиарди евро

Сделки за дългосрочно финансиране (включително продължаващи емисии)	Падеж	Емитирани/набрани	Общо погасени към края на годината	Непогасени към края на годината
NextGenerationEU № 1	4.7.2031 г.	20,0	0,0	20,0
NextGenerationEU № 2а (включително продължаващи емисии)	6.7.2026 г.	11,5	0,0	11,5
NextGenerationEU № 2б	6.7.2051 г.	6,0	0,0	6,0
NextGenerationEU № 3	4.7.2041 г.	10,0	0,0	10,0
NextGenerationEU № 4 (включително продължаващи емисии)	4.10.2028 г.	11,5	0,0	11,5
„Зелени“ облигации по NextGenerationEU № 1	4.2.2037 г.	12,0	0,0	12,0
Общо		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Решение за изпълнение на Комисията С(2021) 3991 final.

По първата синдикирана сделка през юни 2021 г. бяха набрани 20,0 милиарда евро. Това беше най-голямата в историята институционална емисия на облигации в Европа, най-голямата институционална трансакция с единичен транш и най-голямата сума, която ЕС някога е набирал в рамките на една трансакция.

През октомври 2021 г. Комисията емитира първите „зелени“ облигации по инструмента NextGenerationEU, като по този начин набра 12,0 милиарда евро, които ще бъдат използвани изключително за екологосъобразни и устойчиви инвестиции в ЕС. Тази емисия, която беше най-голямата емисия на „зелени“ облигации в света досега, допринесе за увеличаване на видимостта на политиките в областта на околната среда, финансирани със „зелени“ облигации, и подкрепи Европейския зелен пакт и прехода към зелена икономика. Емитирането на „зелени“ облигации изисква въвеждането на отчетност за точното използване на постъпленията от „зелени“ облигации и за въздействието на инвестициите, които се финансират с тях.

Краткосрочно финансиране — продажба на търг на съкровищни бонове на ЕС

Към 31 декември 2021 г. непогасеният размер на краткосрочното финансиране, набрано чрез продажба на търг на съкровищни бонове на ЕС със срок до падежа от три или шест месеца, възлизаше на 20,0 милиарда евро:

<i>милиарди евро</i>	
Продажба на търг на съкровищни бонове на ЕС	Непогасени към края на годината
Срок до падежа 3 месеца	8,5
Срок до падежа 6 месеца	11,5
Общо	20,0

Въпреки че синдикираните сделки ще останат основният стълб на емисионната програма в рамките на NextGenerationEU поне в началните етапи, възможността за бързо и изгодно набиране на средства чрез търгове значително подобрява способността на Комисията да обслужва нуждите си от плащания по инструмента NextGenerationEU при най-благоприятните условия за бюджета на Съюза и/или за държавите членки бенефициери.

Освен това чрез сделки на паричния пазар беше привлечено краткосрочно финансиране в размер на 16 милиарда евро, което беше погасено изцяло в края на годината.

2.3.3. Изплатени суми

До края на 2021 г. Комисията получи 26 плана за възстановяване и устойчивост на държавите членки, като 22 от тях бяха оценени положително и впоследствие одобрени от Съвета (Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Финландия, Франция, Хърватия и Чехия). Четири други държави членки (България, Полша, Унгария и Швеция) представиха планове, чиито оценки все още бяха в ход в края на годината. Предстои да бъде представен още един план (Нидерландия). Общият размер на финансовата подкрепа, одобрена по 22-те утвърдени плана, възлизаше на 291,2 милиарда евро под формата на неподлежаща на връщане подкрепа (от които подписаните до края на годината финансови споразумения бяха на стойност 195,4 милиарда евро) и 153,9 милиарда евро финансова подкрепа по заеми (от които подписаните до края на годината споразумения за заеми бяха на стойност 153,2 милиарда евро).

Неподлежаща на връщане подкрепа

През 2021 г. Комисията изплати общо 46,4 милиарда евро под формата на неподлежаща на връщане подкрепа на 20 от 22-те държави членки с представени и одобрени планове за възстановяване и устойчивост. От тази сума 36,4 милиарда евро бяха изплатени под формата на предварително финансиране. След като Испания изпълни междинните цели, до края на годината бяха изплатени още 10 милиарда евро, като 1,5 милиарда евро от първоначалното предварително финансиране бяха уравниени. Други 0,3 милиарда евро предварително финансиране, свързано с неподлежаща на връщане подкрепа за Финландия, все още не бяха изплатени в края на годината. Що се отнася до Ирландия, беше одобрена неподлежаща на връщане подкрепа в размер на 1,0 милиарда евро, но в края на годината все още не беше подписано споразумение за финансиране.

<i>милиарди евро</i>				
Държава членка	Максимален размер на неподлежащата на връщане подкрепа (1)	Общо подписани към 31.12.2021 г.	Бюджетни задължения през 2021 г.	Общо изплатени към 31.12.2021 г.
Австрия	3,5	2,2	1,1	0,4
Белгия	5,9	3,6	1,8	0,8

милиарди евро

Държава членка	Максимален размер на неподлежащата на връщане подкрепа ⁽¹⁾	Общо подписани към 31.12.2021 г.	Бюджетни задължения през 2021 г.	Общо изплатени към 31.12.2021 г.
Хърватия	6,3	4,6	2,3	0,8
Кипър	1,0	0,8	0,4	0,1
Чехия	7,0	3,5	1,8	0,9
Дания	1,6	1,3	0,6	0,2
Естония	1,0	0,8	0,4	0,1
Финландия	2,1	— ⁽¹⁾	0,8	— ⁽¹⁾
Франция	39,4	24,3	12,0	5,1
Германия	25,6	16,3	8,1	2,3
Гърция	17,8	13,5	6,7	2,3
Ирландия	1,0	— ⁽²⁾	0,5	—
Италия	68,9	47,9	23,7	9,0
Латвия	1,8	1,6	0,8	0,2
Литва	2,2	2,1	1,0	0,3
Люксембург	0,1	0,1	0,0	0,0
Малта	0,3	0,2	0,1	0,0
Португалия	13,9	9,8	4,8	1,8
Румъния	14,2	10,2	5,1	1,9
Словакия	6,3	4,6	2,3	0,8
Словения	1,8	1,3	0,6	0,2
Испания	69,5	46,6	23,1	19,0
Одобрени	291,2	195,4	98,0	46,4
България	6,3	—	—	—
Унгария	7,2	—	—	—
Нидерландия	6,0	—	—	—
Полша	23,9	—	—	—
Швеция	3,3	—	—	—
Все още неодобрени	46,6	—	—	—
Общо	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Държави членки с одобрени планове: финансиране, разпределено за всеки одобрен план за възстановяване и устойчивост. Държави членки без одобрени планове: максимално разпределение на безвъзмездните средства съгласно Регламента за МВУ. Сулите подлежат на актуализация, предвидена в член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, която е планирана за 30 юни 2022 г.

⁽¹⁾ Финландия: подписани и изплатени само през 2022 г. (0,3 милиарда евро).

⁽²⁾ Ирландия: не са подписани към датата на подписване на настоящите отчети. Ирландия не е поискала предварително финансиране за неподлежащата на връщане подкрепа.

Заеми

През 2021 г. Комисията изплати общо 18,0 милиарда евро под формата на предварително финансиране на четири държави членки (Гърция, Кипър, Италия и Португалия), което се равнява на 13 % от отпуснатите им заеми. Други 1,9 милиарда евро предварително финансиране, свързано с финансова подкрепа под формата на заем за Румъния, все още не бяха изплатени в края на годината. Що се отнася до Словения, беше одобрена финансова подкрепа под формата на заем в размер на 0,7 милиарда евро, но в края на годината все още не беше подписано споразумение за заем.

милиарди евро

Държава членка	Максимален размер на финансовата подкрепа във вид на заем	Общо подписани към 31.12.2021 г.	Общо изплатени към 31.12.2021 г.	Общо погасени към 31.12.2021 г.	Общо непогасени към 31.12.2021 г.
Кипър	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Гърция	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Италия	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Португалия	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Румъния	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Словения	0,7	— ⁽²⁾	—	—	—
Одобрени	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Резерв	231,9	—	—	—	—
Общо	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Румъния: изплатени само през 2022 г. (1,9 милиарда евро).

⁽²⁾ Словения: подписани само през 2022 г. Словения не е поискала предварително финансиране за заема.

Съгласно споразуменията за заем държавите членки ще правят годишни погасителни вноски в размер на 5 % от предоставените суми, като първата вноска ще бъде дължима десет години след датата на предоставяне на средствата. Така Португалия, Гърция, Италия и Кипър ще започнат да погасяват заемите от 2032 г., а падежът им ще настъпи през 2051 г. Графикът за възстановяване на непогасените номинални суми към края на годината е, както следва:

милиони евро

Държава членка	Период на погасяване	Годишно погасяване	Общо погасяване
Кипър	2032—2051 г.	1	26
Гърция	2032—2051 г.	83	1 655
Италия	2032—2051 г.	797	15 938
Португалия	2032—2051 г.	18	351
Общо		899	17 970

Принос на NextGenerationEU към други програми от бюджета на ЕС

В края на 2021 г. Комисията е изплатила общо 7,2 милиарда евро под формата на плащания по други програми съгласно МФР, главно във връзка с REACT-EU, от която се финансират Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейският социален фонд (ЕСФ):

милиарди евро

Програма съгласно МФР	Общо одобрен финансов принос съгласно МФР	Бюджетни задължения през 2021 г.	Общо изплатени към 31.12.2021 г.
ПО ЛИНИЯ НА REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— от които за ЕФРР	31,5	24,0	4,9
— от които за ЕСФ	19,2	15,4	2,1
Фонд за справедлив преход	10,9	0,0	0,0
Развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	8,1	2,4	0,1
Програма InvestEU	6,1	1,7	0,2
„Хоризонт Европа“	5,4	1,8	0,0
RescEU	2,1	0,1	0,0
Общо	83,1	45,5	7,2

2.3.4. Ликвидност

Заемите, предоставяни по линия на NextGenerationEU, не следват стриктния принцип „бек-ту-бек“, характерен за други инструменти за финансова помощ. Вместо това за NextGenerationEU е разработена стратегия за диверсифицирано и обединено финансиране, съгласно която се изисква прилагането на ефективно управление на ликвидността. Целта на управлението на ликвидността по NextGenerationEU е да се гарантира, че сумите по банковата сметка на инструмента за възстановяване са достатъчни, за да се посрещнат всички предстоящи нужди от плащания и да се поддържа определен буфер за сигурност, като същевременно се избягва натрупването на твърде високи наличности. За управлението на ликвидността Комисията разработи ИТ инструмент, който дава възможност сметката на NextGenerationEU да се наблюдава ежедневно. В края на 2021 г. общият размер на средствата по извънбюджетната сметка на NextGenerationEU възлизаше на 18,0 милиарда евро. Освен това 1,4 милиарда евро от средствата се държаха в централната бюджетна сметка на Комисията до изплащането им към бюджета на програмите съгласно МФР.

3. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

3.1. ПРИХОДИ

В първоначално приетия бюджет на ЕС, подписан от председателя на Европейския парламент на 18 декември 2020 г., общият размер на бюджетните кредити за плащания за 2021 г. беше 166 060 милиона евро, а сумата, която трябваше да се финансира със собствени ресурси, възлизаше на 156 867 милиона евро. Прогнозните приходи и разходи в първоначалния бюджет обикновено се коригират през бюджетната година чрез коригиращи бюджети. Корекциите на собствените ресурси на база БНД гарантират, че записаните в бюджета приходи съответстват точно на записаните в бюджета разходи. По този начин се спазва принципът на балансираност на бюджета и бюджетните приходи и разходи (бюджетни кредити за плащания) са равни.

През 2021 г. бяха приети шест коригиращи бюджета. След като те бяха взети предвид, окончателните приети приходи за 2021 г. възлизаха на 168 011 милиона евро, а общата сума, финансирана със собствени ресурси, беше 156 993 милиона евро. Вноските на държавите членки през 2021 г. останаха стабилни. Увеличението на бюджетните кредити за плащания (1 950 милиона евро) беше финансирано основно от излишъка от предходната година.

Приходите идват от шест източника (дялове):

Дял 1: Собствени ресурси

Приходите от традиционни собствени ресурси (158 632 милиона евро) бяха с 1,0 % над сумите в бюджета (156 993 милиона евро). Това се дължеше главно на по-високата от очакваната сума, събрана през последните два месеца на годината.

Окончателните плащания на държавите членки на база ДДС, БНД и нерериклирани отпадъци от пластмасови опаковки също са близки до окончателната бюджетна прогноза. Разликите между прогнозираните и действително платените суми се дължат на разликите между курсовете на еврото, използвани за бюджетни цели, и курсовете в сила в момента, в който държавите членки, които не са част от еврозоната, реално са извършили своите плащания.

Дял 2: Излишъци, салда и корекции

Излишъкът от предходната финансова година възлизаше на 1 769 милиона евро. Тази сума беше вписана в бюджета за 2021 г. чрез коригиращ бюджет, а вноската на държавите членки за собствени ресурси беше съответно намалена.

Що се отнася до салдата по ДДС и по БНД, правилата са посочени в член 106 от Регламента за предоставянето (Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета⁽²⁾). Съгласно тези правила общата сума на салдата се изчислява така, че въздействието върху бюджета на ЕС да бъде нулево („система за нетиране“) и процедурата да не води до изменение на бюджета. Поради това Комисията отправя директно искане към държавите членки да изплатят нетните суми.

Дял 3: Административни приходи

Този дял включва приходите от данъци и такси върху възнаграденията на персонала, възлизащи на 2 230 милиона евро.

Дял 4: Финансови приходи, лихви за забава и глоби

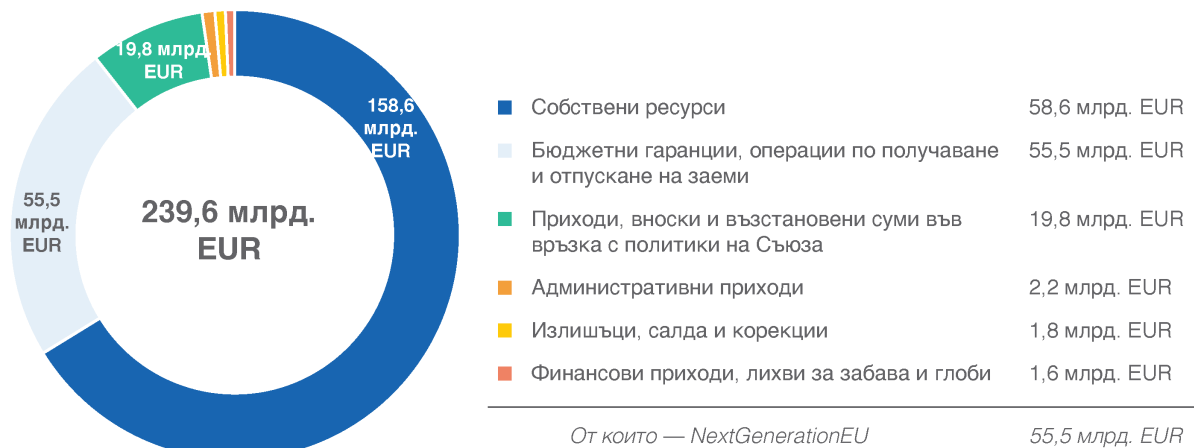
В дял 4 разликата между заложената в бюджета сума (515 милиона евро) и бюджетния резултат (1 633 милиона евро) се отнася главно до глобите в областта на конкуренцията.

Дял 5: Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми

Този дял се увеличи значително след въвеждането на NextGenerationEU. Средствата за NextGenerationEU в рамките на този дял са целеви приходи. Дял 5 обхваща приходите, свързани с гаранции, лихви и погасяване на отпуснати заеми. По него също така се насочват средства (за неподлежаща на връщане подкрепа по NextGenerationEU в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост и за укрепване на програмите от МФР) от целевите приходи, които държавите членки получават по линия на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване (EURI). За подробен преглед на NextGenerationEU вж. „Финансови акценти за годината“, раздел 2.2 и раздел 2.3.

Дял 6: Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза

Този дял се отнася главно до приходите от финансови корекции, свързани със структурните и селскостопанските фондове (ЕСИ фондове, ЕФГЗ и ЕЗФРСР). В него се включва и участието на трети държави в научноизследователски програми, уравниването на сметките в селскостопанските фондове и други вноски и възстановявания по програми/дейности на ЕС. Значителна част от тази обща сума представлява целеви приходи, които водят до записването на допълнителни бюджетни кредити в разходната част на бюджета.

Общите приходи в бюджета за 2021 г. възлизат на 239 596 милиона евро.

(²) Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 година относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (преработен текст) (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39).

3.2. РАЗХОДИ

3.2.1. Изпълнение на бюджета

През 2021-ва — първата година от новата МФР за периода 2021—2027 г., окончателният приет бюджет възлизаше на 166,8 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 168,0 милиарда евро бюджетни кредити за плащания. С NextGenerationEU ключовите програми бяха укрепени с допълнителни 421,1 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 55,5 милиарда евро бюджетни кредити за плащания, вписани в бюджета на ЕС като външни целеви приходи ⁽³⁾.

Изпълнението на бюджета за 2021 г. беше повлияно значително от забавянията при приемането на нови правни основания и на новите правила за структурните фондове. По-голямата част от бюджетните кредити за поети задължения по структурни фондове за 2021 г. (с нетна стойност 49 милиарда евро) бяха препрограмирани за 2022—2025 г. в съответствие с член 7 от Регламента за МФР. В случаите, разрешени съгласно Финансовия регламент и/или съгласно новите правни основания, неусвоените бюджетни кредити бяха пренесени към 2022 г.: 4,1 милиарда евро бюджетни кредити за поети задължения и 4,2 милиарда евро бюджетни кредити за плащания. През 2021 г. възможността за пренасяне на неизползваните бюджетни кредити в приетия бюджет към следващата година беше използвана за първи път от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа) ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. Подобни разпоредби се прилагат и бяха използвани за резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит и резерва за солидарност и спешна помощ (SEAR).

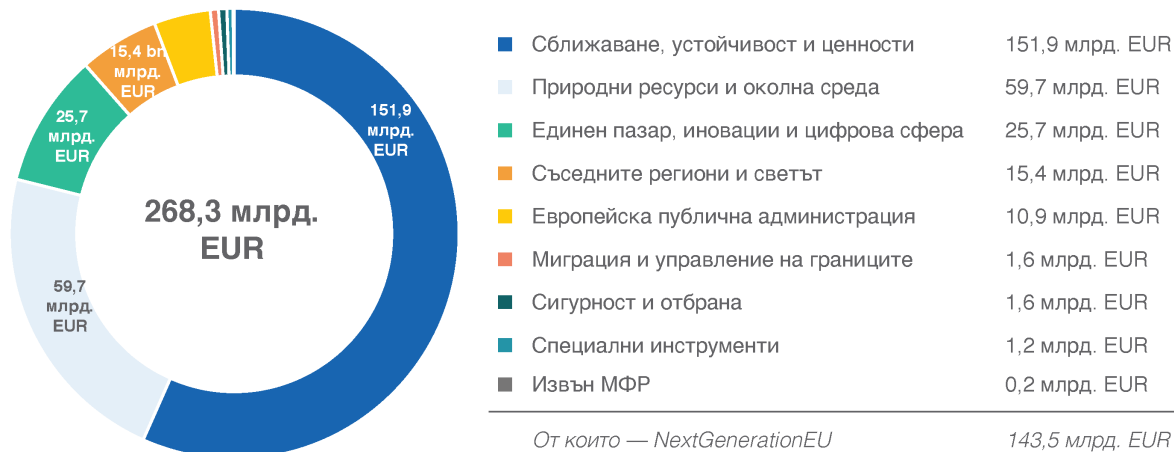
Изпълнението на общите бюджетни кредити за поети задължения през 2021 г. възлезе на 268,3 милиарда евро:

- 113,4 милиарда евро от окончателния приет бюджет;
- 0,6 милиарда евро от бюджетните кредити, пренесени от 2020 г.;
- 154,3 милиарда евро от бюджетните кредити, произтичащи от целеви приходи,
 - от които 143,5 милиарда евро от NextGenerationEU.

Общите плащания, извършени през 2021 г., бяха в размер на 228,0 милиарда евро:

- 163,6 милиарда евро от окончателния приет бюджет;
- 1,8 милиарда евро от бюджетните кредити, пренесени от 2020 г.;
- 62,6 милиарда евро от бюджетните кредити, произтичащи от целеви приходи,
 - от които 53,6 милиарда евро от NextGenerationEU.

Общо изпълнение на бюджетните кредити за поети задължения през 2021 г. по цели на политиката на ЕС

⁽³⁾ За подробен преглед на NextGenerationEU вж. „Финансови акценти за годината“, раздел 2.2 и раздел 2.3.

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета, (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Разпоредбата за автоматично пренасяне на неизразходваните бюджетни кредити за поети задължения и за плащания се прилага и за другите програми от функция 6: Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, отвъдморските страни и територии и Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП III) чрез позоваване в съответните им правни основания на разпоредбите на ИССРМС — Глобална Европа.

Изпълнението за 2021 г. за всички видове бюджетни кредити (бюджет, пренасяния от предходната година и целеви приходи) беше 44 % за поетите задължения и 92 % за плащанията. Като се изключат целевите приходи, степента на изпълнение през 2021 г. възлиза на 68 % за бюджетните кредити за поети задължения и 97 % за бюджетните кредити за плащания. Важна част от плащанията, извършени през 2021 г., са свързани с приключването на МФР за 2014—2020 г.

Като се вземат предвид допълнително пренесените суми и поетите задължения при споделено управление, които бяха препрограмирани в съответствие с член 7 от Регламента за МФР, изпълнението на гласувания бюджет би достигнал почти 100 % за бюджетните кредити както за поети задължения, така и за плащания.

Изпълнението на бюджетните кредити за NextGenerationEU достигна 34 % от общия размер на бюджетните кредити за поети задължения и 97 % от общия размер на бюджетните кредити за плащания, вписани в бюджета на ЕС. Размерът на поетите задължения за NextGenerationEU представлява 87 % от одобрената ⁽⁶⁾ сума за поемане на задължения през 2021 г., която възлизаше на 164,6 милиарда евро.

3.2.2. *Неизпълнени поети задължения*

Неизпълнените поети задължения (обикновено наричани RAL — *reste à liquider*), които представляват суми, за които е поето задължение, но които все още не са платени, възлизаха на 341,6 милиарда евро към края на 2021 г. Неизпълнените поети задължения се увеличиха в сравнение с 2020 г. (с 38,4 милиарда евро), но това увеличение беше по-малко от първоначално прогнозираното, тъй като повечето поети задължения за програми при споделено управление (с нетна стойност 49 милиарда евро), планирани за 2021 г., бяха отложени за 2022 г. и следващите години в съответствие с член 7 от Регламента за МФР. Препрограмирането на изпълнението на бюджета при споделено управление ще допринесе за по-нататъшното увеличение на RAL през следващите години.

Основната причина за увеличението на RAL през 2021 г. беше началото на изпълнението на NextGenerationEU (неподлежащата на връщане част), поради което към общия размер на RAL в края на 2021 г. бяха добавени 89,9 милиарда евро (26 %). Целевите приходи по NextGenerationEU ще доведат до увеличаване на RAL през следващите години, тъй като всички задължения ще бъдат вписани до 31 декември 2023 г. и по тях ще се извършват плащания до 31 декември 2026 г. в съответствие с член 3, параграфи 4 и 9 от Регламента за EURI ⁽⁷⁾.

3.2.3. *Бюджетен резултат*

Бюджетиант резултат (излишък) се увеличи от 1,8 милиарда евро през 2020 г. на 3,2 милиарда евро през 2021 г. поради по-високите от очакваните приходи от мита и глоби.

4. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ

4.1. **ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ БЮДЖЕТА НА ЕС**

Финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, съществуват под формата на гаранционни инструменти, капиталови инструменти и инструменти за отпускане на заеми. В рамките на МФР за периода 2021—2027 г. се очаква използването на бюджетни гаранции да нарасне в сравнение с използването на финансови инструменти, които се финансират или провизират изцяло от бюджета на ЕС. По-специално в рамките на програмата InvestEU ще бъдат предоставени гаранции от ЕС в размер на 26,2 милиарда евро на групата на ЕИБ и други финансови институции, за да се подкрепят различни цели на политиката на Съюза посредством операции по финансиране и инвестиране. Основната идея зад този подход, за разлика от традиционния метод на изпълнение на бюджета чрез предоставяне на безвъзмездни средства и субсидии, е, че за всяко евро, похарчено от бюджета чрез финансови инструменти, крайният бенефициер получава над едно евро финансова подкрепа благодарение на лостовия ефект.

При този вид изпълнение на бюджета средствата или вече са прехвърлени в доверителните сметки, управлявани от оправомощените субекти, и могат да се ползват (като пари и парични еквиваленти, дългови ценни книжа или инвестиции във фондове на паричния пазар или в групи от портфейли от активи) за покриване на бъдещи задействани гаранции, или са инвестирани в капиталови инструменти. Значението и обемът на финансовите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, в рамките на прякото и непрякото управление нараства през последните години.

⁽⁶⁾ Одобрената сума за NextGenerationEU за 2021 г. се отнася за подкрепата за 2021 г. под формата на неподлежаща на връщане подкрепа за държавите членки по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), Помощта за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU) и допълнителните средства за други европейски програми или фондове (фонда за развитие на селските райони, фонда InvestEU, Фонда за справедлив преход, Рамковата програма „Хоризонт Европа“ и RescEU). Правните срокове по отношение на правните задължения се съдържат в Регламента за EURI, а разпределението по програми се определя въз основа на планирания график на поетите задължения за годината, изрично посочени в различните правни основания на съответните програми.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 23).

4.2. БЮДЖЕТНИ ГАРАНЦИИ: ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ В ГАРАНЦИОННИ ФОНДОВЕ

При този вид изпълнение на бюджета ЕС предоставя гаранции на партньорите, финансирането за които е само частично обезпечено чрез гаранционни фондове, създадени от Комисията, като по този начин се създават условни задължения за бюджета на ЕС, в случай че осигурените провизии не са достатъчни за покриване на задействаните гаранции. ЕС е предоставил на групата на ЕИБ гаранции за заеми, отпуснати извън ЕС (т. нар. мандат на ЕИБ за външно кредитиране или МВК), и за дългови и капиталови операции, покрити от гаранцията по ЕФСИ, както и гаранции за операции, покрити от гаранцията за външна дейност по ЕФУР и ИССРМС, предоставена на групата на ЕИБ и на други финансови институции.

От 2021 г. провизиите чрез гаранционни фондове се държат в общия фонд „Провизии“ (ОФП). ОФП е създаден с Финансовия регламент⁽⁸⁾ с цел в него да се държат провизиите (т.е. задържаните средства) за покриване на финансовите задължения, произтичащи от финансови инструменти, бюджетни гаранции и заеми за финансова помощ във връзка с МФР за периода 2021—2027 г. Той включва и някои активи, свързани с провизии за покриване на финансови задължения, произтичащи от предишни МФР.

ОФП е създаден и функционира като единен портфейл, в който понастоящем се съчетават провизии за различни бюджетни гаранции и програми за финансова помощ на ЕС. Ресурсите на ОФП се разпределят в подразделения с цел проследяване на сумите, свързани с различните инструменти, за които се внасят средства в ОФП (бюджетни гаранции и програми за финансова помощ).

След влизането в сила на МФР за периода 2021—2027 г. нетните активи на гаранционния фонд на ЕФСИ бяха прехвърлени в ОФП, считано от 1 януари 2021 г. Нетните активи на гаранционния фонд на ЕФУР и на Гаранционния фонд за външни дейности бяха прехвърлени в ОФП през 2021 г.

Към 31 декември 2021 г. Комисията държи финансови активи в ОФП за следните подразделения:

- Гаранционния фонд за външни дейности — 2,7 милиарда евро;
- гаранционния фонд на ЕФСИ — 8,5 милиарда евро;
- гаранционния фонд на ЕФУР — 0,8 милиарда евро; и
- гаранционния фонд на InvestEU — 0,3 милиарда евро.

Освен това 92 милиона евро се държат в централната бюджетна сметка на Комисията като ликвиден буфер за покриване на незабавни искания за плащане по гаранции.

4.3. ОТПУСНАТИ ЗАЕМИ И СВЪРЗАНИТЕ С ТЯХ ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ ЗА ПРОГРАМИ ЗА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Дейностите на ЕС по получаване и отпускане на заеми за програмите за финансова помощ представляват небюджетни операции. По принцип, с изключение на NextGenerationEU, събраните средства след това се предоставят на държавата бенефициер „бек-ту-бек“, т.е. със същия купон, срок и размер. Независимо от метода „бек-ту-бек“, обслужването на дълга по инструментите за финансиране е правно задължение на ЕС, който ще направи необходимото всички плащания да се извършват в пълен размер и в срок. Комисията е въвела процедури, за да гарантира изплащането на взетите назаем средства, дори в случай на неизпълнение на задълженията по отпуснатите заеми.

Финансовата подкрепа за държавите членки и за трети държави под формата на двустранни заеми, финансирани със средства от капиталовите пазари с гаранцията на бюджета на ЕС, се предоставя от Комисията по силата на решения на Европейския парламент и на Съвета. През 2021 г. Комисията, като действа от името на ЕС, управлява пет основни програми, по които може да отпуска заеми:

- подкрепа за платежния баланс (ПБ);
- помощ по линия на Европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС);
- макрофинансова помощ (МФП);

⁽⁸⁾ Член 212 от Финансовия Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

— помощ по линия на SURE; и

— NextGenerationEU — за допълнителна информация относно NextGenerationEU вж. раздел 2.

Към 31 декември 2021 г. номиналната стойност на заемите, отпуснати за финансова помощ, с изключение на NextGenerationEU (вж. раздел 2), е:

	<i>милиарди евро</i>			
	Общо предоставени	Общо предоставени към края на годината	Общо погасени към края на годината	Непогасени към края на годината
SURE				
Белгия	8,2	8,2	—	8,2
България	0,5	0,5	—	0,5
Хърватия	1,0	1,0	—	1,0
Кипър	0,6	0,6	—	0,6
Чехия	2,0	2,0	—	2,0
Естония	0,2	0,2	—	0,2
Гърция	5,3	5,3	—	5,3
Унгария	0,5	0,5	—	0,5
Ирландия	2,5	2,5	—	2,5
Италия	27,4	27,4	—	27,4
Латвия	0,3	0,3	—	0,3
Литва	1,0	1,0	—	1,0
Малта	0,4	0,4	—	0,4
Полша	11,2	8,2	—	8,2
Португалия	5,9	5,4	—	5,4
Румъния	4,1	3,0	—	3,0
Словакия	0,6	0,6	—	0,6
Словения	1,1	1,1	—	1,1
Испания	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
ЕМФС				
Ирландия	22,5	22,5	—	22,5
Португалия	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
МФП				
Украйна	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Тунис	1,4	1,1	—	1,1
Йордания	1,1	0,9	—	0,9

милиарди евро

	Общо предоставени	Общо предоставени към края на годината	Общо погасени към края на годината	Непогасени към края на годината
Други	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
ПБ				
Латвия	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Общо	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Графикът за възстановяване за непогасените суми към края на годината е, както следва:

милиарди евро

	SURE	ЕМФС	МФП	ПБ	ОБЩО
2022 г.	—	2,7	—	—	2,7
2023 г.	—	3,5	0,1	—	3,6
2024 г.	—	2,6	0,6	—	3,2
2025 г.	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026 г.	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027 г.	—	3,0	0,2	—	3,2
2028 г.	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029 г.	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030 г.	10,0	—	0,1	—	10,1
2031 г.	—	7,3	1,2	—	8,5
2032 г.	—	3,0	0,1	—	3,1
2033 г.	—	2,1	0,5	—	2,6
2034 г.	—	—	0,1	—	0,1
2035 г.	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036 г.	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037 г.	—	—	—	—	—
2038 г.	—	1,8	—	—	1,8
2039 г.	—	—	—	—	—
2040 г.	7,0	—	—	—	7,0
2041 г.	—	—	—	—	—
2042 г.	—	3,0	—	—	3,0
2043 г.	—	—	—	—	—
2044 г.	—	—	—	—	—
2045 г.	—	—	—	—	—

	<i>милиарди евро</i>				
	SURE	ЕМФС	МФП	ПБ	ОБЩО
2046 г.	5,0				5,0
2047 г.	6,0				6,0
2048 г.					—
2049 г.					—
2050 г.	10,0		—		10,0
2051 г.	—				—
Общо	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

Инструментът SURE бе създаден през 2020 г. с цел предоставяне на финансова помощ на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежко икономическо сътресение, причинено от пандемията от COVID-19 на тяхната територия. Инструментът допълва националните мерки, предприети от засегнатите държави членки. Максималният размер на финансовата помощ не може да превишава 100 милиарда евро за всички държави членки.

В края на 2021 г. държавите членки подписаха споразумения за заем в размер на 94,3 милиарда евро, като от тази сума до края на годината бяха предоставени 89,6 милиарда евро. Размерът на новите заеми, предоставени през 2021 г., възлизаше на 50,1 милиарда евро. Срокът на заемите варира между 5, 10, 15, 20 и 30 години.

ЕМФС

ЕМФС бе създаден с цел предоставяне на финансова помощ на всички държави членки, изпитващи или сериозно застрашени от тежки икономически или финансови сътресения, причинени от изключителни обстоятелства извън техния контрол. ЕМФС бе използван за предоставяне на финансова помощ, обвързана с провеждането на реформи, на Ирландия и Португалия между 2011 г. и 2014 г. Тази програма изтече и не могат да бъдат теглени допълнителни заеми, но тя продължава да съществува за специфични задачи, като например удължаване на сроковете до падежа на заемите, отпуснати на Ирландия и на Португалия, и отпускане на междинни заеми. През 2021 г. срокът на заем в размер на 9,8 милиарда евро с падеж през годината беше удължен до 2036 г. (3 милиарда евро за Ирландия и 1,8 милиарда евро за Португалия) и до 2031 г. (5 милиарда евро за Португалия).

Сумата, отпусната на Португалия, беше намалена от 26 милиарда евро на 24,3 милиарда евро, тъй като срокът на изплащане на 1,7 милиарда евро от нея изтече и не бяха възможни допълнителни плащания. През декември 2021 г. Португалия поиска удължаване на срока до падежа за 2,2 милиарда евро от общия заем в размер на 2,7 милиарда евро, дължим през април 2022 г. През февруари 2022 г. Комисията зае 2,2 милиарда евро, за да поднови заема, който беше удължен с 4,5 години.

МФП

Програмата за МФП е форма на финансова помощ, предоставяна от ЕС на партньорски държави извън ЕС, които изпитват криза с платежния си баланс (включително 4,4 милиарда евро за Украйна). Тя се осъществява под формата на средносрочни/дългосрочни заеми или безвъзмездни средства, или на комбинация от тях, и се предоставя само на държави, включени в програма на Международния валутен фонд (МВФ), по която се предоставя помощ.

През 2020 г. Комисията прие предложение за пакет за МФП на стойност 3 милиарда евро за десет държави, обхванати от процеса на разширяване, и съседни държави, за да им се помогне да ограничат неблагоприятните икономически последици от пандемията от COVID-19. Европейският парламент и Съветът приеха решението на 25 май 2020 г. Съгласно това решение през 2021 г. Комисията предостави 10 нови заема с общ номинален размер 1,7 милиарда евро на 9 бенефициери на МФП. Срокът до падежа на новите заеми варира между 10 и 15 години.

ПБ

ПБ е програма за подпомагане, предназначена за държави извън еврозоната, които изпитват или са застрашени от трудности по отношение на платежния си баланс. Подкрепата за ПБ се осъществява под формата на средносрочни заеми, обвързани с изпълнението на политики, целящи да се намери решение на съществуващите икономически проблеми. Обикновено подкрепата на ПБ от ЕС се предлага в сътрудничество с МВФ и с други международни институции или държави.

Сумата, отпусната на Латвия в подкрепа на ПБ, беше намалена от 3,1 милиарда евро на 2,9 милиарда евро, тъй като срокът за изплащане на наличната сума от 0,2 милиарда евро изтече и тя вече не можеше да бъде изплатена. През 2021 г. не бяха осъществени нови операции, нито бяха погасени заеми.

4.4. БЮДЖЕТНИ УСЛОВНИ ПАСИВИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОГРАМИТЕ ЗА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Получените заеми на ЕС представляват преки и безусловни задължения на ЕС и се гарантират от държавите — членки на ЕС (бюджетни условни пасиви). Заемите, взети с цел финансиране на заеми за държави извън ЕС, попадат в обхвата на Гаранционния фонд за външни дейности. Ако държава членка бенефициер не изпълни задълженията си по заем, ако е възможно, дългът се изплаща от средствата, с които разполага Комисията. Ако това не е възможно в този момент, Комисията взема необходимите средства от държавите членки. Съгласно законодателството на ЕС за собствените ресурси (член 14 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета) държавите — членки на ЕС, са правно задължени да осигуряват достатъчно средства за изпълнение на задълженията на ЕС. Поради това инвеститорите са изложени само на кредитния риск на ЕС, а не на този на бенефициера, на който са отпуснати финансираните заеми. Благодарение на отпускането на заеми „бек-ту-бек“ бюджетът на ЕС не поема никакъв лихвен или валутен риск.

Заемите, предоставени на държавите членки по линия на инструмента SURE, са подкрепени от система от доброволни гаранции от държавите членки в размер на 25 % от максималния размер на финансовата помощ. Участието на всяка държава членка в общия размер на гаранцията съответства на нейния относителен дял от общия брутен национален доход (БНД) на Европейския съюз въз основа на бюджета на ЕС за 2020 г.

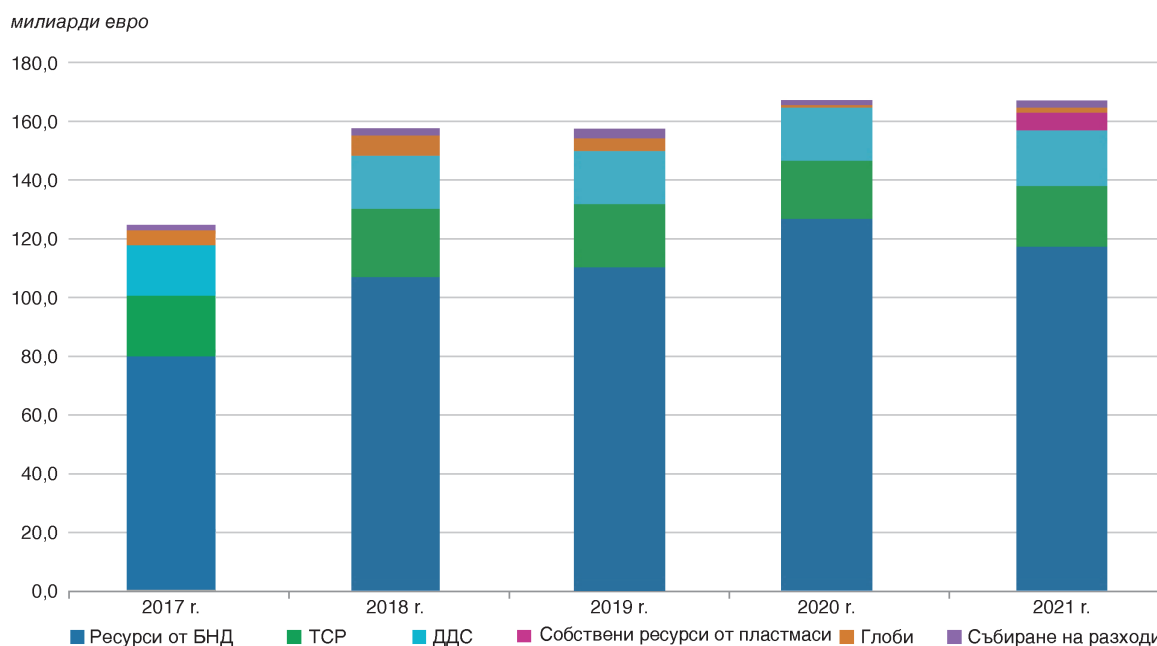
За всяка програма за дадена държава в решенията на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията се определят общата отпусната сума, броят на траншовете, които трябва да се платят, и максималният (среден) срок на пакета от заеми. Впоследствие Комисията и съответната държава членка се договарят относно параметрите на заема/финансирането, и по-специално срока на траншовете. Освен това всички части от заема освен първата зависят от спазването на условията на политиката в контекста на съвместна финансова помощ от ЕС и МВФ, което е друг фактор, влияещ на момента на извършване на операциите по финансиране. Това означава, че моментът на емитиране и сроковете зависят от съответните дейности на ЕС по отпускане на заеми. Финансирането се извършва само в евро, а сроковете варират от 3 до 30 години.

5. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

5.1. ПРИХОДИ

Консолидираните приходи на ЕС включват сумите, свързани с операции с размяна и операции без размяна, като операциите без размяна са най-съществени. Петгодишната тенденция при основните категории приходи без размяна (включващи ресурси от БНД, традиционни собствени ресурси, ресурси от ДДС, новите собствени ресурси въз основа на нереструктурираните отпадъци от пластмасови опаковки, глоби и възстановяване на разходи), е следната:

Петгодишна тенденция на приходите от основните операции без размяна ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Данни за 2020 и 2021 г.: с изключение на приходите, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС

Тъй като бюджетните приходи следва да са равни на (или да превишават) бюджетните разходи, основният двигател на тенденцията на приходите, показана по-горе, са извършените всяка година плащания.

Консолидирани приходи — основни промени през 2021 г.

През 2021 г. консолидираните приходи, включващи всички категории приходи, възлизаха на 178,9 милиарда евро спрямо 224,0 милиарда евро през предходната година. Основната причина за намалението от 45,1 милиарда евро, или 20,1 %, беше намаляващото отражение на оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, което доведе до увеличение на приходите за 2020 г. с 47,5 милиарда евро, но донесе само 1,1 милиарда евро приходи за 2021 г. Като се изключат тези специфични приходи, консолидираните приходи за 2021 г. възлизат на 177,8 милиарда евро, което е сравнимо с коригираните консолидирани приходи за предходната година (176,5 милиарда евро).

Що се отнася до останалите категории приходи, основните промени бяха свързани с въвеждането на новите собствени ресурси въз основа на неретицираните отпадъци от пластмасови опаковки, увеличаването на приходите от глоби и намаляването на приходите от БНД:

- Приходите от новия собствен ресурс въз основа на неретицираните отпадъци от пластмасови опаковки, който беше въведен през 2021 г. с влизането в сила на новото Решение за собствените ресурси 2020/2053 ⁽⁹⁾, възлизат на 5,8 милиарда евро. За телото на неретицираните отпадъци от пластмасови опаковки, генерирани във всяка държава членка, се прилага единна изискуема ставка от 0,80 EUR на килограм. Отпадъците от пластмасови опаковки, които не са рециклирани през дадена година, се изчисляват като от генерираните отпадъци от пластмасови опаковки през съответната година се извадят рециклираните отпадъци от пластмасови опаковки в дадена държава членка. България, Чехия, Естония, Гърция, Испания, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия имат право на специфични годишни еднократни намаления на съответните вноски за собствени ресурси въз основа на неретицираните пластмасови отпадъци от опаковки;
- Приходите от глоби се увеличиха от 0,5 милиарда евро през 2020 г. на 2,0 милиарда евро през 2021 г. Увеличението от 1,5 милиарда евро се дължи както на по-големия брой, така и на по-големия размер на глобите, наложени през 2021 г. Основните глоби, наложени през 2021 г., са следните: 875 милиона евро, наложени на BMW и групата Volkswagen (Volkswagen, Audi и Porsche) за спор във връзка с техническото развитие в областта на пречистването на азотни оксиди, и 371 милиона евро, наложени на Nomura, UBS и UniCredit за участие на група търговци в картел на първичния и вторичния пазар на европейски държавни облигации;

⁽⁹⁾ Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 година относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

— Приходите от БНД (брутен национален доход) — основният елемент от оперативните приходи на ЕС — намаляха от 125,4 милиарда евро през 2020 г. на 116,0 милиарда евро през 2021 г. Намалението с 9,4 милиарда евро, или 7,5 %, е свързано с увеличението в другите категории приходи (и новите приходи от собствени ресурси въз основа на рециклираните отпадъци от пластмасови опаковки), тъй като с приходите от БНД се финансира частта от бюджета, която не се покрива от други източници на приходи.

5.2. РАЗХОДИ

Основният компонент на разходите, признати в консолидираните финансови отчети, са разходите при споделено управление, което обхваща следните фондове: i) Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), ii) Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и други инструменти за развитие на селските райони, iii) Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), както и iv) Европейския социален фонд (ЕСФ). Тези фондове съставляваха 119,9 милиарда евро, или 54,3 %, от общите разходи в размер на 221,0 милиарда евро, направени през 2021 г. (2020 г.: 109,7 милиарда евро, 65,9 % от общите разходи). Разпределението на разходите при споделено управление и тяхното относително тегло са представени по-долу:

Основни разходи при режим на споделено управление за финансовата 2021 година

Увеличението на разходите при режим на споделено управление се дължи главно на увеличените разходи, свързани с ЕФРР и Кохезионния фонд (5,8 милиарда евро) и с ЕСФ (3,0 милиарда евро). Това отразява засиленото изпълнение към края на програмния период на МФР за 2014—2020 г., както и временното увеличение на процента на съфинансиране след изпълнението на мерките по Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса — плюс. Разходите, свързани с ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони и с ЕФГЗ, се увеличиха съответно с 1,0 милиарда евро и 0,3 милиарда евро.

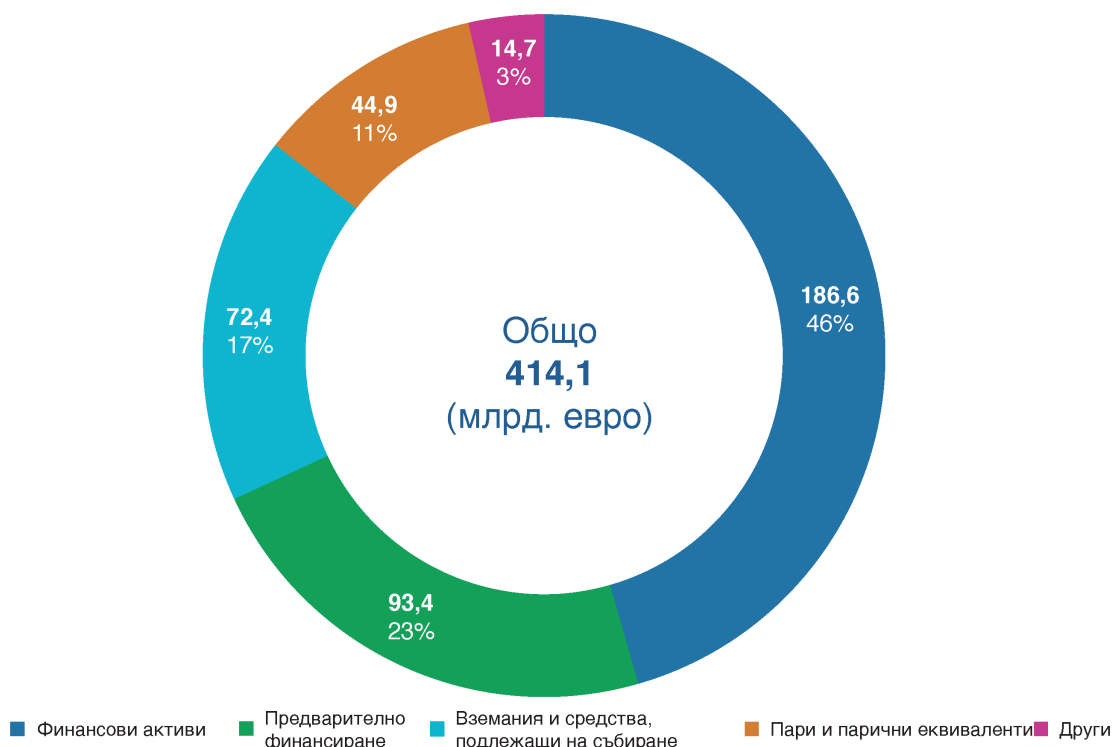
След успешно начало на NextGenerationEU (вж. раздел 2) разходите при режим на пряко управление, който представлява изпълнението на бюджета от Комисията, изпълнителните агенции и доверителните фондове, се увеличиха от 22,1 милиарда евро през 2020 г. на 63,0 милиарда евро през 2021 г. Увеличението с 40,9 милиарда евро се дължи главно на неподлежащата на връщане подкрепа, предоставена по линия на МВУ в рамките на NextGenerationEU, която възлизаше на 42,9 милиарда евро. Разходите при пряко управление, свързани с програмите за ваксинация за Covid-19, намаляха от 1,6 милиарда евро през 2020 г. на 0,7 милиарда евро през 2021 г.

Разходите при режим на непряко управление представляват изпълнението на бюджета от агенциите на ЕС, органите на ЕС, трети държави, международни организации и други субекти. През 2021 г. разходите при режим на непряко управление възлизаха на 10,9 милиарда евро, което е сходно със стойностите за предходната година — 11,0 милиарда евро.

5.3. АКТИВИ

Към 31 декември 2021 г. общите активи възлизаха на 414,1 милиарда евро (2020 г.: 280,0 милиарда евро) — значителното увеличение се дължи на допълнителното кредитиране по инструмента SURE и на кредитите и авансите, изплатени по новия инструмент NextGenerationEU. Най-значимите позиции бяха финансови активи, различни от пари и парични еквиваленти (188,6 милиарда евро), предварително финансиране (93,4 милиарда евро), вземания и възстановими суми (72,4 милиарда евро) и пари и парични еквиваленти (44,9 милиарда евро). Другите активи, възлизащи на 14,7 милиарда евро, включваха основно имоти, машини и съоръжения и нематериални активи.

Състав на активите към 31 декември 2021 г.

Значителното увеличение на общата стойност на активите с 134,0 милиарда евро, или 47,9 % спрямо предходната година, се дължеше главно на следните ефекти:

- Непогасените заеми се увеличиха от 93,3 милиарда евро през 2020 г. на 163,6 милиарда евро през 2021 г. Увеличението със 70,3 милиарда евро, или 75,3 %, отразява главно отпускането на допълнителни заеми за финансова помощ по инструмента SURE (50,1 милиарда евро) и отпускането на заеми по новия МВУ (18,0 милиарда евро);
- Общото предварително финансиране нарасна от 62,7 милиарда евро през 2020 г. на 93,4 милиарда евро през 2021 г. Увеличението с 30,7 милиарда евро, или 49,0 %, отразява неподлежащата на връщане финансова подкрепа, предоставена по линия на МВУ (30,8 милиарда евро);
- Парите и паричните еквиваленти се увеличиха от 16,7 милиарда евро през 2020 г. на 44,9 милиарда евро през 2021 г. Увеличението с 28,2 милиарда евро се дължи главно на ликвидността, свързана с NextGenerationEU (18,0 милиарда евро, държани в сметката на NextGenerationEU, както и 1,4 милиарда евро, държани в централната бюджетна сметка на Комисията до изплащането им към бюджета на програмите от МФР). Останалото увеличение се дължи на по-големия размер на неувоените бюджетни кредити за плащания през 2021 г., глобите, които стават окончателни в края на годината, и допълнителните традиционни собствени ресурси, които са изплатени, но все още не са включени в бюджета в края на годината.

Относно оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС

На 31 януари 2020 г. Обединеното кралство се оттегли от Европейския съюз. Условието за неговото напускане са определени в Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС и Европейската общност за атомна енергия, известно също като „Споразумението за оттеглянето“ или СО. В рамките на това споразумение Обединеното кралство се съгласи да изпълни всички финансови задължения, поети по време на членството му в ЕС. Споразумението влезе в сила на 31 януари 2020 г. Обединеното кралство ще продължи да прави вноски в бюджета на ЕС и да се възползва от програмите и разходите на ЕС от периода преди 2021 г., както ако беше държава членка. Обединеното кралство ще получи обратно и конкретни суми с определен размер, които е внесло в бюджета на ЕС, или суми, получени от бюджета на ЕС във връзка с неговия период на членство. ЕС докладва дължимите суми на Обединеното кралство два пъти годишно, а Обединеното кралство ги плаща на месечна основа. Докладването се актуализира всяка година въз основа на действителните цифри.

Задълженията по споразумението за оттегляне пораждаят задължения и вземания за ЕС, които трябва да бъдат изчислени и отразени в годишните отчети на ЕС и обхващат по-специално следните области:

- собствени ресурси (член 136)

- неизпълнени поети задължения (член 140)
- глоби в областта на конкуренцията (член 141)
- задължения на Съюза (член 142)
- условни финансови пасиви и финансови инструменти (членове 143 и 144)
- нетни активи на Европейската общност за възлища и стомана (член 145)
- инвестиции на ЕС в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) (член 146)
- условни пасиви във връзка със съдебни дела (член 147)

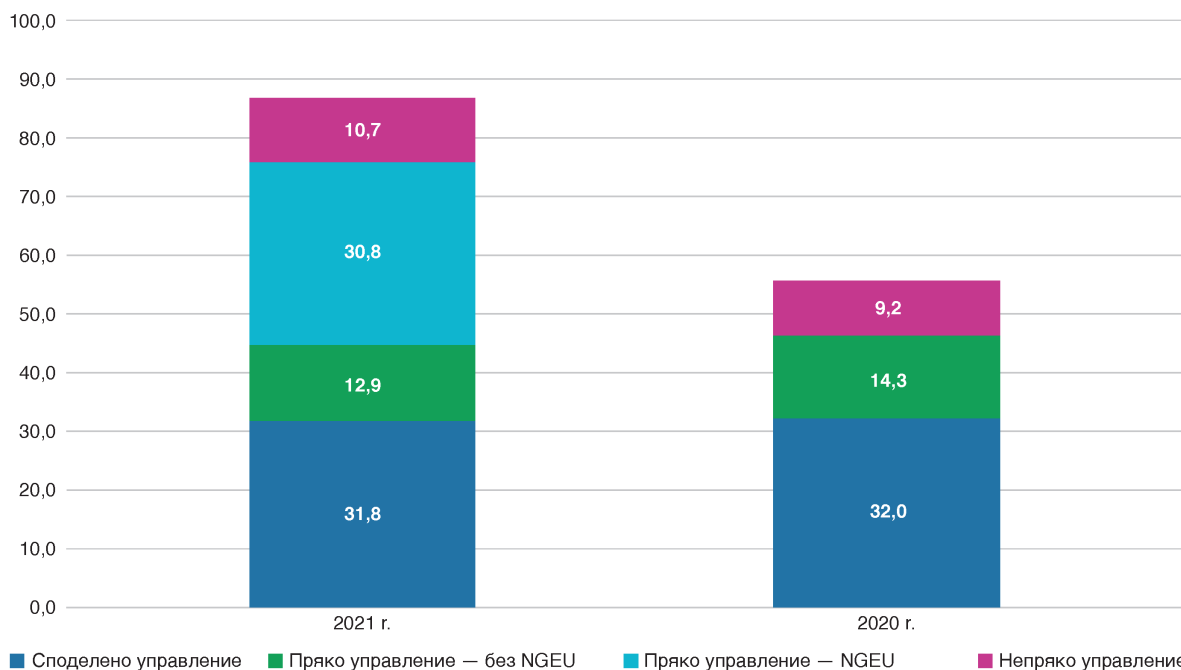
	<i>милиони евро</i>				
	Член 140	Член 142	Други	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Дължали от Обединеното кралство	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Дължали на Обединеното кралство	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Общо	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Нетекущи	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Текущи	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Предварително финансиране

През 2021 г. предварителното финансиране, с изключение на други авансови плащания към държавите членки и вноските в доверителния фонд „Беку“ и доверителния фонд за Африка, възлизаше на 86,2 милиарда евро (2020 г.: 55,5 милиарда евро), почти всички от които са свързани с дейности на Комисията. Увеличението от 30,7 милиарда евро, или 55,3 %, е почти изцяло свързано с неподлежащата на връщане подкрепа, предоставена в рамките на МВУ, която доведе до увеличаване на предварителното финансиране, свързано с прякото управление, от 14,3 милиарда евро през 2020 г. на 43,7 милиарда евро през 2021 г.:

Предварително финансиране от Комисията по режими на управление

милиарди евро

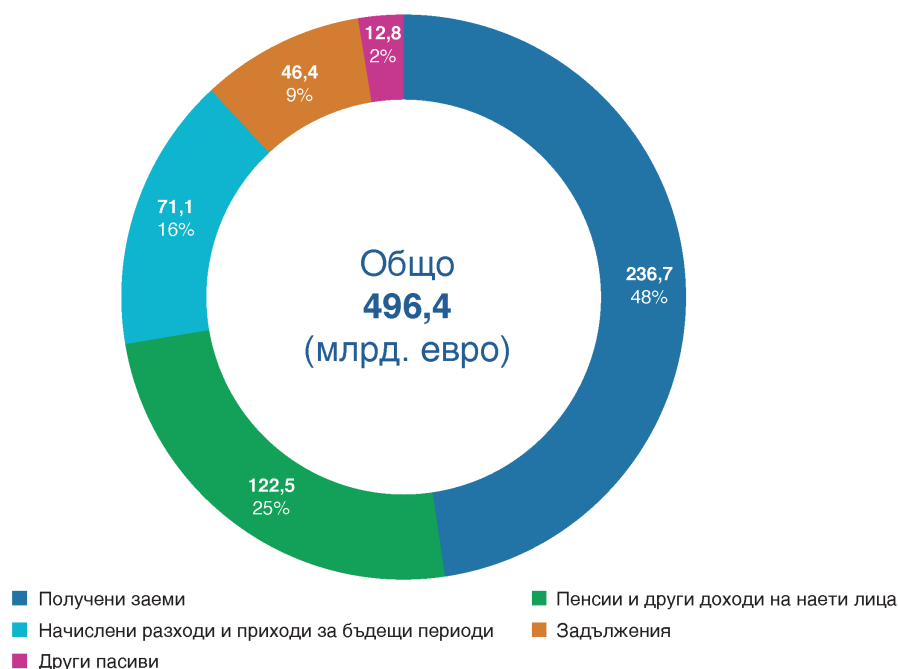

Равнището на предварителното финансиране, предоставено по програми от МФР, се влияе значително от съответния цикъл на МФР — например в началото на даден период на МФР се очаква да бъдат извършени големи авансови плащания към държавите членки в рамките на политиката на сближаване и тези суми остават на разположение на държавите членки до приключването на програмите. Изплаща се и годишно предварително финансиране, което трябва да се използва в рамките на годината или да се възстанови през следващата година като част от годишното приключване на цикъла на сметките. Комисията прави всичко възможно, за да гарантира, че предварителното финансиране се поддържа на подходящо равнище. Трябва да бъде постигнат баланс между осигуряването на достатъчно финансиране за проектите и своевременното признаване на разходите.

5.4. ПАСИВИ

Към 31 декември 2021 г. общият размер на задълженията беше 496,4 милиарда евро (2020 г.: 313,5 милиарда евро) — огромното увеличение се дължи на заемите, взети през 2021 г. по линия на инструментите SURE и NextGenerationEU. Най-значимите позиции са заеми за NextGenerationEU и финансова помощ (236,7 милиарда евро), пенсионни задължения и други задължения във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения (122,5 милиарда евро), начислени разходи и приходи за бъдещи периоди (78,1 милиарда евро) и задължения към трети страни (46,4 милиарда евро):

Състав на пасивите към 31 декември 2021 г.

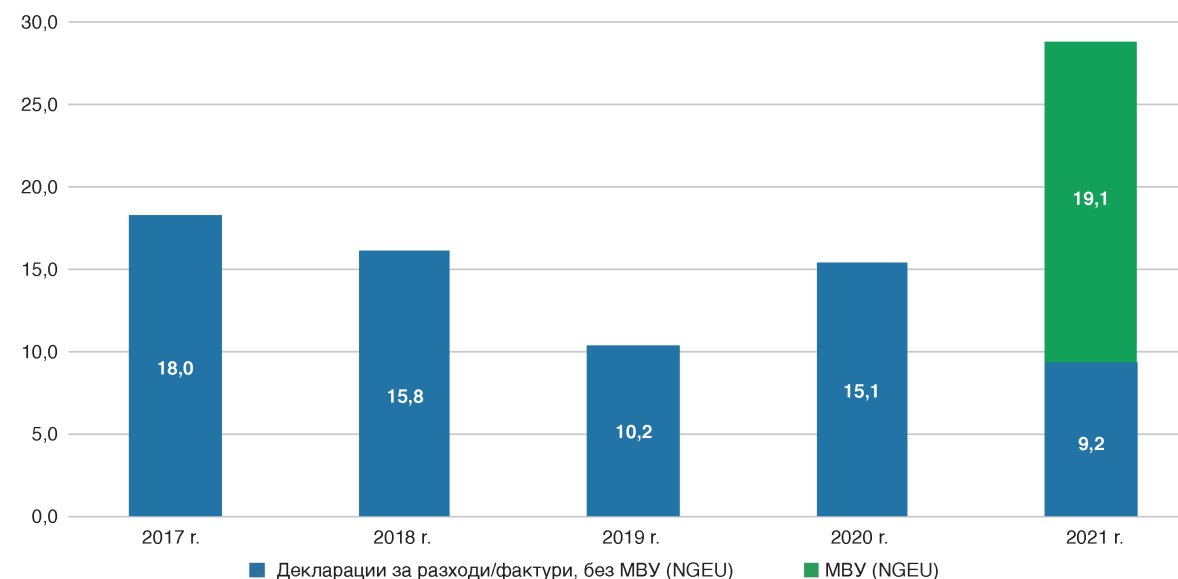

Значителното увеличение с 82,9 милиарда евро, или 58,3 % спрямо предходната година, се дължи главно на следните ефекти:

- Взетите заеми нараснаха от 93,2 милиарда евро през 2020 г. на 236,7 милиарда евро през 2021 г. Увеличението с 143,5 милиарда евро е свързано главно с МВУ (91,0 милиарда евро) и с допълнителни заеми по SURE (50,1 милиарда евро);
- Начислените разходи и приходите за бъдещи периоди се увеличиха от 64,6 милиарда евро през 2020 г. на 78,1 милиарда евро през 2021 г. Увеличението с 13,5 милиарда евро, или 20,9 %, е свързано главно с новия МВУ (8,2 милиарда евро) и изпълнението на МФР за периода 2014—2020 г. по линия на ЕФПР и Кохезионния фонд (1,9 милиарда евро);
- Задълженията нараснаха от 32,4 милиарда евро през 2020 г. на 46,4 милиарда евро през 2021 г. Увеличението от 14,0 милиарда евро, или 43,2 %, се дължи главно на МВУ (19,1 милиарда евро) и на намаляването на подлежащите на плащане суми в областта на сближаването, където размерът на исканията за възстановяване на разходи, получени преди края на годината, е по-нисък от този през предходната година (5,3 милиарда евро).

Общо получени декларации за направени разходи и фактури, признати в счетоводния баланс в позицията за задълженията

милиарди евро

Нетни активи

Превишението на пасивите над активите към 31 декември 2021 г. възлизаше на 82,3 милиарда евро (2020 г.: 33,4 милиарда евро). Значителното увеличение от 48,9 милиарда евро се дължи главно на заемите във връзка с неподлежаща на връщане подкрепа, взети по линия на NextGenerationEU през 2021 г. (което води до увеличение на разходите при пряко управление с 42,9 милиарда евро). Следва да се отбележи, че това, че пасивите надвишават активите, не означава, че институциите и органите на ЕС са в затруднено финансово положение, а по-скоро, че някои задължения ще бъдат финансирани от бъдещи годишни бюджети. Много разходи се признават по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през текущата година, въпреки че могат в действителност да бъдат платени през следващите години и да бъдат финансирани от бъдещи бюджети. Съответните приходи ще бъдат отчетени едва през бъдещи периоди. Освен заемите за NextGenerationEU, които трябва да бъдат изплатени между 2028 г. и 2051 г., и задължението за доходи на наети лица, което трябва да бъде изплатено в рамките на няколко десетилетия, най-значимите суми, които трябва да бъдат подчертани, са дейностите, свързани с ЕФГЗ, по-голямата част от които обикновено се изплаща през първото тримесечие на следващата година.

6. ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ НА ЕС

Европейският съюз (ЕС) е съюз, на който държавите членки предоставят правомощия, чрез които да бъдат постигнати общите им цели. Съюзът се основава на следните ценности: зачитане на човешкото достойнство, свобода, демокрация, равенство, правова държава и зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, което се характеризира с плурализъм, недопускане на недискриминация, търпимост, справедливост, солидарност и равенство между жените и мъжете.

6.1. ПОЛИТИЧЕСКА И ФИНАНСОВА РАМКА

Договори на ЕС

Общите цели и принципи, от които се ръководят Съюзът и европейските институции, са определени в Договорите. Съюзът и институциите му могат да действат само в рамките на правомощията, предоставени им от Договорите с цел да изпълнят заложените в тях цели. Те трябва да правят това, като съблюдават принципите⁽¹⁰⁾ на субсидиарност и пропорционалност. С цел да постигне целите си и да изпълни политиките си, Съюзът си осигурява необходимите финансови средства. Комисията отговаря за утвърждаването на общия интерес на Съюза, което включва изпълняване на бюджета и управление на програмите в сътрудничество с държавите членки и в съответствие с принципа на добро финансово управление.

⁽¹⁰⁾ Според принципа на субсидиарност Съюзът може да действа само ако и доколкото целите на дадено предложено действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, поради своя мащаб или последици, да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Според принципа на пропорционалност съдържанието и формата на действията на Съюза не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите (вж. член 5 от ДЕС).

ЕС работи за изпълнението на определените от Договора цели с помощта на набор от инструменти, един от които е бюджетът на ЕС. Други инструменти са например общата законодателна рамка и съвместните стратегии за политиката.

Многогодишната финансова рамка и разходните програми

Политиките, които се подпомагат от бюджета на ЕС, се изпълняват в съответствие с многогодишната финансова рамка (МФР) и съответното секторно законодателство, в което се определят разходните програми и инструментите. Тези програми дават финансово изражение на политическите приоритети на ЕС за период от време, който е достатъчно дълъг, за да бъдат приоритетите ефективни и да се осигури съгласувана дългосрочна перспектива за бенефициерите на средства от ЕС и съфинансиращите национални органи. Определят се максимални годишни размери (тавани) за разходите на ЕС като цяло и за основните категории разходи (функции). Сборът от таваните на всички функции дава общия таван за бюджетните кредити за поети задължения. МФР се приема от Съвета с единодушие на всички държави членки, с одобрението на Европейския парламент. Текущата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. беше приета на 17 декември 2020 г. Многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. се допълва от временния инструмент за възстановяване NextGenerationEU.

Годишен бюджет

Годишният бюджет се изготвя от Комисията. Европейският парламент и Съветът се споразумяват (обикновено до средата на декември) за бюджета за следващата година въз основа на процедурата по член 314 от ДФЕС. Според принципа на балансираност на бюджета общият размер на приходите трябва да е равен на общия размер на разходите (бюджетните кредити за плащания) за дадена финансова година.

Основните източници на финансиране на ЕС са приходите от собствени ресурси, които се допълват от други приходи. Съществуват четири вида собствени ресурси: Традиционни собствени ресурси (основно мита), собствен ресурс, основан на данък върху добавената стойност (ДДС), собствен ресурс, основан на нерещиклирани пластмасови отпадъци от опаковки (въведен през 2021 г.), и собствен ресурс, основан на brutния национален доход (БНД). Другите приходи, идващи от дейностите на ЕС (напр. глобите в областта на конкуренцията), обикновено представляват по-малко от 10 % от общите приходи.

Методи на управление

Бюджетът на ЕС се изпълнява посредством три метода на управление, които определят начина, по който средствата се изплащат и управляват:

- Споделено управление: по-голямата част от бюджета (около 3/4 от него) се управлява посредством система на споделено управление от Комисията в сътрудничество с държавите членки, и по-конкретно в областта на структурните фондове и земеделието.
- Пряко управление: Комисията също така управлява сама програми и може да делегира изпълнението на конкретни програми на изпълнителните агенции.
- Непряко управление: решенията във връзка с разходите могат да се управляват и непряко чрез други органи в рамките на ЕС или извън него. Във Финансовия регламент и/или в споразуменията за финансов принос се определят необходимите механизми за контрол и докладване от страна на тези субекти и надзорът от страна на Комисията, когато задачите по изпълнението на бюджета са възложени на национални агенции, групата на Европейската инвестиционна банка, трети държави, международни организации (напр. Световната банка или ООН) и други субекти (напр. децентрализираните агенции на ЕС и съвместни предприятия).

Финансов регламент

Финансовият регламент (ФР) ⁽¹¹⁾, приложим за общия бюджет, е основен акт в регулаторната структура на финансите на ЕС. В него се определят подробно финансовите правила, приложими за изпълнението на бюджета на ЕС, както и ролите на различните участници в осигуряването на това, че средствата се използват разумно и постига поставените цели.

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

6.2. УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧЕТНОСТ

6.2.1. Институционална структура

ЕС разполага с институционална рамка, чрез която се стреми да насърчава своите ценности, да преследва целите си, да служи на своите интереси, на интересите на своите граждани и на тези на държавите членки, както и да осигурява съгласуваност, ефективност и последователност на неговите политики и дейности. Организационната структура се състои от институции, агенции и други органи на ЕС. Финансовият регламент, заедно с приложимите счетоводни правила, определя кои от тези субекти са включени в консолидираните отчети на ЕС (вж. бележка 9 от консолидираните годишни отчети на ЕС за списък на субектите, включени в обхвата на консолидацията).

Европейският парламент изпълнява, съвместно със Съвета, законодателни и бюджетни функции. Комисията се отчита политически пред Европейския парламент. Съветът също изпълнява функции, свързани с определяне на политиките и координиране, в рамките на общите политически насоки и приоритети на Съюза, определени от Европейския съвет.

Европейската комисия е изпълнителният орган на Европейския съюз. Тя защитава общия интерес на Съюза и предприема подходящи инициативи за тази цел. Осигурява прилагането на Договорите и следи за прилагането на правото на Съюза от държавите членки под контрола на Съда на Европейския съюз. Тя изпълнява координационни, изпълнителни и управленски функции, изпълнява бюджета и управлява програмите.

Комисията изпълнява бюджета, до голяма степен в сътрудничество с държавите членки⁽¹²⁾. Те гарантират съвместно, че бюджетните кредити се използват в съответствие с принципите на доброто финансово управление. Регламентите определят задълженията на държавите членки за контрол и одит, когато те участват в изпълнението на бюджета, както и отговорностите, които произтичат от тези задължения. Те определят също отговорностите и подробни правила за всяка от институциите на ЕС, що се отнася до нейните разходи.

6.2.2. Управленска структура на Комисията

Механизмите на Комисията за управление и начинът, по който те гарантират, че Комисията функционира като модерна, отговорна и ориентирана към резултатите институция, са описани в Съобщението⁽¹³⁾ относно управлението в Европейската комисия.

Комисията изпълнява своите функции под ръководството на колегиума на членовете на Комисията, който определя приоритетите и носи цялата политическа отговорност за работата на Комисията. Като колегиален орган Комисията работи под политическото ръководство на своя председател, който при издигането на неговата кандидатура представя на Европейския парламент целите, които възнамерява да преследва, под формата на политически насоки. Председателят определя вътрешната организация на Комисията, като гарантира, че тя действа последователно, ефективно и като колегиален орган.

Колегиумът делегира оперативното изпълнение на бюджета и финансовото управление на генералните директори и ръководителите на служби, които ръководят административната структура на Комисията. Този децентрализиран подход създава административна култура, която насърчава служителите да поемат отговорност за дейностите, върху които имат контрол, и изисква от тях да предоставят увереност за дейностите, за които носят отговорност.

Под ръководството на председателя и в тясно сътрудничество с члена на Комисията, отговарящ за бюджета, човешките ресурси и администрацията, както и с участието на службите на председателя и на централните служби, Общият управителен съвет осигурява координация, надзор, консултации и стратегически насоки.

Вътрешните договорености предопределят съгласуван набор от солидни инструменти за контрол и управление, които позволяват на колегиума на членовете на Комисията да поеме политическа отговорност за работата на Комисията⁽¹⁴⁾.

6.2.3. Финансово управление на Комисията

В Комисията функциите и отговорностите в областта на финансовото управление са ясно определени (напр. във Финансовия регламент и във Вътрешните правила⁽¹⁵⁾) и се прилагат по съответния начин. В качеството си на оправомощени разпоредители с бюджетни кредити генералните директори и ръководителите на служби в Комисията отговарят за доброто финансово управление на ресурсите на ЕС, за спазването на разпоредбите на Финансовия регламент, за управлението на риска и за изготвянето на подходяща рамка за вътрешен контрол.

⁽¹²⁾ Вж. член 317 от ДФЕС.

⁽¹³⁾ С(2020) 4240 final от 24 юни 2020 г.

⁽¹⁴⁾ По тази причина терминът „Европейска комисия“ се използва за обозначаване както на институцията — колегиума, съставяван от членовете на Комисията — така и на нейната администрация, управлявана от генералните директори на отделите и (и) ръководителите на други административни структури, като например служби и изпълнителни агенции).

⁽¹⁵⁾ От средата на 2019 г. (във връзка с преразгледания член 12 от Вътрешните правила) управлението на Европейския фонд за развитие (ЕФР) е съвместно делегирано между пет отдела (ГД „Международни партньорства“ (ГД „Международно сътрудничество и развитие“), ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“, ГД „Образование, младеж, спорт и култура“, Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и Съвместния изследователски център).

Отговорността на разпоредителите с бюджетни кредити обхваща целия управленски процес — от определянето на това какво трябва да се направи, за да бъдат постигнати определените от институцията цели на политиката, до управлението на дейностите както от оперативна гледна точка, така и от гледна точка на доброто финансово управление. Задачите могат след това да бъдат вторично делегирани на директори, началници на отдели и други лица, които по този начин стават вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити. Всеки оправомощен разпоредител с бюджетни кредити може да разчита на един или двама директори, отговарящи за управлението на риска и за вътрешния контрол, за да надзирава и наблюдава прилагането на системите за вътрешен контрол.

Централните служби на Комисията дават насоки и съвети и насърчават най-добрите практики, включително чрез дейността на Общия управителен съвет.

Съгласно Финансовия регламент всеки разпоредител с бюджетни кредити трябва да изготвя годишен отчет за дейността (ГОД), в който се описват подробно постигнатите резултати, вътрешният контрол и дейностите по финансово управление през годината. ГОД съдържа декларация, че ресурсите са били използвани при съблюдаване на принципите на доброто финансово управление и че са осигурени процедури за контрол, които дават необходимите гаранции във връзка със законосъобразността и редовността на извършените операции. Годишният доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС ⁽¹⁶⁾ е основният инструмент, чрез който **колегиумът на членовете на Комисията поема политическа отговорност за финансовото управление на бюджета на ЕС**.

Счетоводителят на Комисията отговаря централно за управлението на паричните средства, за процедурите по събиране на средства, за определянето на счетоводни правила въз основа на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), за утвърждаването на счетоводните системи и за изготвянето на годишните отчети на Комисията и на консолидираните годишни отчети на ЕС. Освен това счетоводителят трябва да подписва годишните отчети, като декларира, че те представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Съюза. Годишните отчети се приемат от колегиума на членовете на Комисията. Счетоводителят е независима функция. Той носи голяма отговорност за финансовото отчитане в Комисията.

Вътрешният одитор на Комисията също е централизирана и независима функция. Той предоставя независими съвети, становища и препоръки във връзка с качеството и функционирането на системите за вътрешен контрол в Комисията, агенциите на ЕС и други автономни органи.

Комитетът за контрол на одитите гарантира независимостта на вътрешния одитор и следи качеството на дейността по вътрешен одит и последващите действия, предприети от службите на Комисията във връзка с препоръките от вътрешен и външен одит, както и с констатациите и препоръките на Европейската сметна палата, свързани с освобождаването от отговорност, относно надеждността на годишните консолидирани отчети на ЕС. Консултативната роля на комитета допринася за цялостното допълнително подобряване на ефективността и ефикасността на Комисията при постигането на нейните цели и улеснява надзора от страна на колегиума на комисарите върху ръководенето, управлението на риска и практиките за вътрешен контрол на Комисията.

6.2.4. Външен одит и процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

В съответствие с принципите на доброто финансово управление средствата трябва да се управляват ефективно, ефикасно и икономично. Съществува рамка за отчетност, основана на подробно докладване, външен одит и политически контрол, която има за цел да предостави разумна увереност, че средствата на ЕС се изразходват по подходящ начин.

След препоръка на **Съвета Европейският парламент** взема решение дали да даде окончателното си одобрение, известно като „разрешение за освобождаване от отговорност“, за начина, по който Комисията е изпълнила бюджета на ЕС през дадена година. Годишната процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета гарантира, че Комисията носи политическа отговорност за изпълнението на бюджета на ЕС.

Всяка година **Европейската сметна палата** проверява надеждността на отчетите, дали всички приходи са получени и всички разходи са извършени законосъобразно и редовно, както и дали финансовото управление и качествените аспекти на бюджетирането, включително измерението на изпълнението, са били надеждни. Публикуването на годишния доклад на Европейската сметна палата е началото на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Одиторите изготвят и специални доклади относно конкретни разходи или области на политиката или относно бюджетни или управленски въпроси.

Решението относно освобождаването от отговорност се основава и на интегрираните отчети на Комисията за финансите и управленската отговорност, на изслушванията на членове на Комисията в Европейския парламент и на отговорите, дадени на писмени въпроси, отправени към Комисията.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_bg.

БЕЛЕЖКА, СЪПЪТСТВАЩА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ОТЧЕТИ

Консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за 2021 г. са изготвени въз основа на информацията, предоставена от институциите и органите съгласно член 246, параграф 2 от Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейския съюз. С настоящото заявявам, че те бяха съставени в съответствие с дял XIII от този Финансов регламент и със счетоводните принципи, правила и методи, посочени в бележките към финансовите отчети.

От счетоводителите на тези институции и органи, които удостовериха нейната надеждност, получих цялата информация, необходима за изготвянето на отчетите, които показват активите и пасивите на Европейския съюз и изпълнението на бюджета.

С настоящото удостоверявам, че въз основа на тази информация и на проверките, които прецених за необходими, за да подпиша отчетите на Европейската комисия, имам разумна увереност, че отчетите представят честно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Европейския съюз.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Счетоводител на Комисията

17 юни 2022 г.

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ⁽¹⁷⁾

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС	33
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	34
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	35
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ	37
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ	38
1. ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ	38
2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС	57
3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ	99
4. УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ	109
5. БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	116
6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	120
7. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА	141
8. СЪБИТИЯ СПЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС	143
9. ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА	143

⁽¹⁷⁾ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

милиони евро

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
НЕТЕКУЩИ АКТИВИ			
Нематериални активи	2.1	769	620
Имоти, машини и съоръжения	2.2	12 669	11 682
Инвестиции, отчетени посредством метода на собствения капитал	2.3	1 192	588
Финансови активи	2.4	181 874	99 214
Предварително финансиране	2.5	60 792	34 519
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
ТЕКУЩИ АКТИВИ			
Финансови активи	2.4	6 744	13 881
Предварително финансиране	2.5	32 656	28 229
Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна	2.6	31 796	28 681
Материални запаси	2.7	84	80
Пари и парични еквиваленти	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
ОБЩО АКТИВИ		414 078	280 047
НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Пенсии и други доходи на наети лица	2.9	(122 466)	(116 020)
Провизии	2.10	(2 950)	(3 878)
Финансови пасиви	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
ТЕКУЩИ ПАСИВИ			
Провизии	2.10	(398)	(1 527)
Финансови пасиви	2.11	(31 149)	(10 649)
Задължения	2.12	(46 372)	(32 408)
Начислени разходи и приходи за бъдещи периоди	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
ОБЩО ПАСИВИ		(496 377)	(313 464)
НЕТНИ АКТИВИ			
Резерви	2.14	1 325	5 062
Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
НЕТНИ АКТИВИ		(82 299)	(33 418)

(¹) На 24 ноември 2021 г. Европейският парламент прие бюджет, който предвижда плащането на краткосрочните задължения на Съюза от собствените ресурси, които държавите членки ще съберат или които ще бъдат поискани от тях през 2021 г. Освен това съгласно член 83 от Правилника за персонала (Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 (ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1) от 29 февруари 1968 г., изменен), държавите членки гарантират съвместно пенсионните задължения.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

милиони евро

	Бележка	2021 г.	2020 г.
ПРИХОДИ			
Приходи от операции без размяна			
Ресурси от БНД	3.1	115 955	125 393
Традиционни собствени ресурси	3.2	20 590	19 559
Ресурси от ДДС	3.3	18 340	17 858
Собствени ресурси въз основа на нерещиклираните отпадъци от пластмасови опаковки	3.4	5 831	—
Глоби	3.5	1 990	452
Събиране на разходи	3.6	1 794	1 355
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	3.7	1 122	47 456
Други	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Приходи от операции с размяна			
Финансови приходи	3.9	5 092	3 434
Други	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
Общо приходи		178 946	224 028
РАЗХОДИ			
Изпълнени от държавите членки			
Европейски фонд за гарантиране на земеделieto		(40 829)	(40 461)
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони		(15 451)	(14 467)
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд		(46 932)	(41 118)
Европейски социален фонд		(16 727)	(13 677)
Други		(4 835)	(2 701)
Изпълнени от Комисията, изпълнителните агенции и доверителните фондове	3.12	(63 000)	(22 094)
Изпълнени от други агенции и органи на ЕС	3.13	(3 154)	(3 530)
Изпълнени от трети държави и международни организации	3.13	(4 512)	(4 178)
Изпълнени от други субекти	3.13	(3 225)	(3 257)
Разходи за персонал и за пенсии	3.14	(12 417)	(11 995)
Финансови разходи	3.15	(4 201)	(2 188)
Други разходи	3.16	(5 762)	(6 946)
Общо разходи		(221 046)	(166 612)
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА		(42 100)	57 416

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	милиони евро	
	2021 г.	2020 г.
Финансов резултат за годината	(42 100)	57 416
Оперативни дейности		
Алортизация на дълготрайни финансови активи	116	113
Алортизация	1 054	1 047
(Сторниране на) загуби от обезценка на инвестиции	—	—
(Увеличение)/намаление на заемите	(70 259)	(40 624)
(Увеличение)/намаление на предварителното финансиране	(30 699)	(11 301)
(Увеличение)/намаление на вземанията по операции с размяна и на средствата, подлежащи на събиране, по операции без размяна	2 055	(50 519)
(Увеличение)/намаление на материалните запаси	(4)	(12)
Увеличение/(намаление) на задължението, свързано с пенсиите и другите доходи на наети лица	6 447	18 360
Увеличение/(намаление) на провизиите	(2 057)	581
Увеличение/(намаление) на финансовите пасиви (различни от заемите за NextGenerationEU)	60 075	40 531
Увеличение/(намаление) на задълженията	13 964	5 166
Увеличение/(намаление) на начислените разходи и приходите за бъдещи периоди	13 484	(2 645)
Бюджетен излишък от предходната година, взет като непариичен приход	(1 769)	(3 218)
Преоценка на задълженията, свързани с доходите на наети лица (непариично движение, което не е включено в отчета за финансовия резултат)	(3 257)	(15 155)
Други непариични движения	(1 757)	63
Инвестиционни дейности		
(Увеличение)/намаление на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията	(2 307)	(1 566)
(Увеличение)/намаление на инвестициите, отчетени посредством метода на собствения капитал	(604)	3
(Увеличение)/намаление на недеривативните финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
(Увеличение)/намаление на деривативните финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	(629)	(62)
Финансова дейност		
Увеличение/(намаление) на заемите, свързани с NextGenerationEU	91 000	
НЕТНИ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	28 118	(3 004)
Нетно увеличение/(намаление) на парите и паричните еквиваленти	28 118	(3 004)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	16 742	19 745

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
<i>Пари и парични еквиваленти в края на годината</i>	44 860	16 742

⁽¹⁾ Стойността за 2020 г. се отнася до (увеличението)/намалението на финансовите активи, обявени за продажба.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ

милиони евро

	Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки Натрупан излишък/(дефицит)	Други резерви	Резерв по справедлива стойност	Нетни активи
САЛДО КЪМ 31.12.2019 г.	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Движение на резерва на Гаранционния фонд	(173)	173	—	—
Движения на справедливата стойност	—	—	105	105
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица	(15 155)	—	—	(15 155)
Други	210	(252)	—	(42)
Бюджетен резултат за 2019 г., предоставен на държавите членки	(3 218)	—	—	(3 218)
Финансов резултат за годината	57 416	—	—	57 416
САЛДО КЪМ 31.12.2020 г.	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Отражение на преразгледаното СПЕС 11 (вж. бележка 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
САЛДО КЪМ 1.1.2021 г.	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Движение на резерва на Гаранционния фонд	—	—	—	—
Движения на справедливата стойност	—	—	—	—
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица	(3 257)	—	—	(3 257)
Други	262	(198)	—	63
Бюджетен резултат за 2020 г., предоставен на държавите членки	(1 769)	—	—	(1 769)
Финансов резултат за годината	(42 100)	—	—	(42 100)
САЛДО КЪМ 31.12.2021 г.	(83 624)	1 325	—	(82 299)

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Следва да се отбележи, че в таблиците, които следват, сумите, отнасящи се до Обединеното кралство и засягащи МФР до края на 2020 г., все още са посочени в позицията „Държави членки“, тъй като, въпреки че Обединеното кралство се оттегли от Съюза на 1 февруари 2020 г., в съответствие със споразумението за оттегляне, през тези периоди то продължи да има финансови отношения със Съюза, еквивалентни на тези на държава членка.

1. ВАЖНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ**1.1. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И ПРАВИЛА ЗА СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ**

Счетоводството на ЕС се води в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, наричан по-нататък „Финансовият регламент“ (ФР).

В съответствие с член 80 от Финансовия регламент ЕС изготвя своите финансови отчети въз основа на правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване, които се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС). Тези счетоводни правила, приети от счетоводителя на Комисията, трябва да се прилагат от всички институции и органи на ЕС, попадащи в обхвата на консолидацията, за да се гарантира вътрешната съгласуваност на консолидираните отчети на ЕС.

Прилагане на нови и на изменени счетоводни правила на Европейския съюз (СПЕС)

Нови СПЕС, които са приети, но все още не са влезли в сила към 31 декември 2021 г.

Няма нови СПЕС, които да са приети, но все още не са в сила към 31 декември 2021 г.

Преразгледани СПЕС в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.

На 17 декември 2020 г. счетоводителят на Комисията прие преразгледаното СПЕС 11 „Финансови инструменти“, в което се установяват принципите на финансово отчитане на финансовите активи и финансовите пасиви и което се основава на новия МССПС 41 „Финансови инструменти“, на изменения МССПС 28 „Финансови инструменти: представяне“ и на изменения МССПС 30 „Финансови инструменти: оповестявания“ (издаден през август 2018 г.).

Преразгледаното СПЕС 11 влиза задължително в сила от 1 януари 2021 г., като всички промени в сравнение с първоначалното прилагане се отчитат на тази дата, поради което не се налага повторно деклариране на суми от предходни периоди. В резултат на това финансовите активи, финансовите пасиви, вземанията от обменни операции и приходите/разходите от лихви към 31 декември 2020 г., представени в настоящите отчети, са отчетени в съответствие със счетоводните политики, както е посочено във финансовите отчети на ЕС за 2020 г. в бележки **1.5.5**, **1.5.8** (само за обменните операции), **1.5.12** и **1.6.1** (само за обменните операции).

Основните промени и тяхното отражение върху отчетите на ЕС за 2021 г. са следните:

Нови принципи за класификация и оценяване на финансовите активи

С преразгледаното СПЕС 11 се въвежда основан на принципите подход към класификацията на финансовите активи и се изисква прилагането на два критерия: модела на субекта за управление на неговите финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на тези активи. В зависимост от тези критерии финансовите активи се класифицират в следните категории: „финансови активи по амортизирана стойност“ (АС), „финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал“ (ССНА) или „финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита“ (ССИД).

На 1 януари 2021 г. прилагането на новите критерии доведе до прекласифициране на всички капиталови инвестиции и дългови ценни книжа от „обявени за продажба“ във финансови активи по ССИД. Свързаният с това резерв по справедлива стойност беше прекласифициран — в рамките на нетните активи — в натрупан излишък или дефицит.

Нов модел на обезценка

Докато настоящият модел на обезценка се основава на възникналите загуби, с преразгледаното СПЕС 11 се въвежда ориентиран към бъдещето модел на обезценка, основан на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) през целия жизнен цикъл на финансовия актив. В ОКЗ се вземат предвид всички възможни събития, с които се нарушават поети задължения, и развитието на кредитното качество на финансовите активи. Новият модел на обезценка се прилага за всички финансови активи, оценени по АС или по ССНА, както и за кредитните ангажименти и договорите за финансова гаранция.

По-специално на 1 януари 2021 г. прилагането на новия модел за обезценка към финансовите активи, класифицирани по АС, доведе до признаване на обезценка на заемите за финансова помощ, предоставени на държави партньори по програмите по линия на МФП и Евратом.

Отчитане на финансовите гаранции

Съгласно предишното СПЕС 11 повечето финансови гаранции — по-специално тези, предоставени без възнаграждение или срещу номинално възнаграждение — се отчитаха в съответствие с принципите на СПЕС 10 „Провизии, условни пасиви и условни активи“, поради което или се признават като провизии, или се оповестяват като условни пасиви в зависимост от вероятността от загуба.

Съгласно преразгледаното СПЕС 11 счетоводните изисквания за финансовите гаранции трябва да се прилагат за всички договори за финансова гаранция. Оценката на задължението по финансовата гаранция се основава на справедливата стойност на гаранцията при първоначалното признаване и на развитието на очакваните кредитни загуби от портфейла от гарантирани дългове. Вж. бележка 1.5.12.

В резултат на това на 1 януари 2021 г. съществуващите договори за финансови гаранции бяха прекласифицирани от категорията „Финансови провизии“ в категорията „Пасиви за финансово обезпечение“ и преоценени в съответствие с изискванията на преразгледаното СПЕС 11. Тази промяна доведе до увеличаване на финансовите пасиви, по-специално във връзка с гаранциите, предоставени на групата на ЕИБ по мандата за външно кредитиране. След промяната на счетоводното третиране и признаването на договорното задължение за финансово обезпечение съгласно МВК резервът на Гаранционния фонд за външни дейности — в нетните активи до 31 декември 2020 г. — беше освободен в натрупания излишък или дефицит.

В следващата таблица са показани първоначалните категории на оценяване съгласно СПЕС 11, прилагани към финансовите отчети на ЕС за 2020 г., и новите категории на оценяване съгласно преразгледаното СПЕС 11 за финансовите активи и пасиви на Европейския съюз към 1 януари 2021 г.:

милиони евро

	Категория на оценяване Предишно СПЕС 11	Нетна балансова стойност към 31.12.2020 г.	Категория на оценяване Преразгледано СПЕС 11	Нетна балансова стойност към 1.1.2021 г.
Финансови активи				
Заети	Заети и вземания	93 309	Алортизирана стойност	93 575
			ССИД	2
Дългови и капиталови инвестиции	Обявени за продажба	19 587	ССИД	19 587
Деривативни активи	ССИД	199	ССИД	199
Вземания	Заети и вземания	3 450	Алортизирана стойност	3 485
			ССИД	3 482
Пари и парични еквиваленти	Обявени за продажба	16 742	Алортизирана стойност	16 742

милиони евро

	Категория на оценяване Предишно СПЕС 11	Нетна балансова стойност към 31.12.2020 г.	Категория на оценяване Преразгледано СПЕС 11	Нетна балансова стойност към 1.1.2021 г.
Финансови пасиви				
Финансови гаранции	Задължения по финансови гаранции	(90)	Задължения по финансови гаранции	(7 889)
	Провизии (СПЕС 10)	(2 523)		
Получени заеми	Алортизирана стойност	(93 192)	Алортизирана стойност	(93 521)
Други финансови пасиви	Алортизирана стойност	(1 761)	Алортизирана стойност	(1 761)
Деривативни пасиви	ССИД	(4)	ССИД	(4)
Задължения	Алортизирана стойност	(32 408)	Алортизирана стойност	(32 408)

В следващата таблица е анализирано отражението на прехода към преразгледаното СПЕС 11 върху финансовите активи, вземанията, финансовите провизии и финансовите пасиви на Европейския съюз. В нея балансовите стойности са уравниени от предишната им категория на оценяване съгласно СПЕС 11, прилагана към финансовите отчети на ЕС за 2020 г., към новите им категории на оценяване при преминаването към преразгледаното СПЕС 11 на 1 януари 2021 г.:

милиони евро

	Салдо към 31.12.2020 г.	Прекласифициране	Преценка	Салдо към 1.1.2021 г.
Финансови активи, обявени за продажба				
Пренесено начално салдо	19 587			
Прехвърляне от AFS към ССИД		(19 587)		
Коригирано начално салдо				—
Финансови активи по ССИД				
Пренесено начално салдо	199			
Прехвърляне от AFS към ССИД		19 587		
Прехвърляне от заеми към ССИД		2		
Коригирано начално салдо				19 788
Финансови активи по амортизирана стойност (в отчетите за 2020 г.: Заеми)				
Пренесено начално салдо	93 309			
Преценка: ефективен лихвен процент			329	

милиони евро

	Салдо към 31.12.2020 г.	Прекласифициране	Преценка	Салдо към 1.1.2021 г.
Преценка: очаквани кредитни загуби			(60)	
Прекласифициране в ССИД		(2)		
Коригирано начално салдо				93 575
Общо финансови активи (Бележка 2.4)	113 095	—	269	113 363
Вземания				
Пренесено начално салдо	3 450			
Преценка: очаквани кредитни загуби			33	
Вземания по ДФГ: преценка			3 484	
Коригирано начално салдо				6 967
Общо вземания (Бележка 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Финансови провизии				
Пренесено начално салдо	(2 523)			
Прехвърляне към задължения по финансови гаранции		2 522		
Коригирано начално салдо				(1)
Общо финансови провизии (Бележка 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Задължения по финансови гаранции				
Пренесено начално салдо	(90)			
Прехвърляне от финансови провизии		(2 522)		
ДФГ в частта задължения: преценка			(5 277)	
Коригирано начално салдо				(7 889)
Финансови пасиви по амортизирана стойност				
Пренесено начално салдо	(94 954)			
Преценка: ефективен лихвен процент			(329)	
Коригирано начално салдо				(95 283)

милиони евро

	Салдо към 31.12.2020 г.	Прекласифициране	Преоценка	Салдо към 1.1.2021 г.
Финансови пасиви по ССИД				
Пренесено начално салдо	(4)			
Коригирано начално салдо				(4)
Общо финансови пасиви (Бележка 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
Общо отражение на преразгледаното СПЕС 11			(1 820)	

В следващата таблица е анализирано отражението на прехода към преразгледаното СПЕС 11 върху нетните активи на Европейския съюз към 1 януари 2021 г.:

милиони евро

	Салдо към 31.12.2020 г.	Освобождане на резерви	Други отражения върху нетните активи	Салдо към 1.1.2021 г.
Резерви				
Пренесено начално салдо	5 062			
Освобождане на резерв по справедлива стойност		(496)		
Освобождане на резерв за гаранционен фонд		(3 043)		
Коригирано начално салдо				1 523
Натрупан излишък/(дефицит)				
Пренесено начално салдо	(38 480)			
Освобождане на резерв по справедлива стойност		496		
Освобождане на резерв за гаранционен фонд		3 043		
Преоценка на активи и пасиви			(1 820)	
Коригирано начално салдо				(36 761)
Общо нетни активи	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

В следващата таблица крайните провизии за обезценка за предходния период, оценени в съответствие със СПЕС 11, прилагано към финансовите отчети на ЕС за 2020 г., и финансовите провизии, оценени в съответствие със СПЕС 10, са уравниени спрямо новите провизии за обезценка, оценени в съответствие с преразгледаното СПЕС 11 към 1 януари 2021 г.:

милиони евро

	31.12.2020 г.	1.1.2021 г.		
	Провизии за обезценка/ Финансови провизии	Очаквани кредитни загуби за 12 месеца	Очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента	Общо провизии за обезценка
Финансови активи по амортизирана стойност, от които:	(739)	(49)	(25)	(73)
Суброгирани заеми ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Други заеми	(13)	(49)	(25)	(73)
Вземания	(190)		(156)	(156)
Договори за финансова гаранция	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ До 2020 г. суброгираните заеми (необслужвани заеми, за които групата на ЕИБ е отправила искане за плащане по гаранция от ЕС) първоначално се признаваха въз основа на сумата, платена за уреждане на искането за плащане по гаранцията, и незабавно се обезценяваха изцяло до размера на вече възникналите загуби по кредита към момента на суброгирането, което водеше до нулева нетна балансова стойност в баланса. Всички лихви, начислени след първоначалното признаване, също се обезценяваха изцяло. В съответствие с преразгледаното СПЕС 11 суброгираните заеми вече се класифицират като закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка („РОСИ“), като по този начин провизиите за обезценка се отнасят само за промените в очакваните кредитни загуби, възникнали след първоначалното признаване. Освен това съгласно преразгледаното СПЕС 11 за заеми РОСИ лихвата се начислява само върху нетната балансова стойност. Поради това признатата към края на 2020 г. провизия за обезценка на суброгираните заеми е отписана от брутната балансова стойност на суброгираните заеми на 1 януари 2021 г., без това да окаже влияние върху балансовата стойност на тези заеми в баланса.

1.2. СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Целта на финансовите отчети е да се предостави информация за финансовото състояние, резултатите и паричните потоци на даден субект, която е полезна за широк кръг ползватели. За ЕС като публичноправен субект целите по-конкретно са да бъде предоставена информация, полезна при вземането на решения, и да бъде показана отчетността на субекта за ресурсите, които са му поверени. Настоящият документ е съставен с оглед на тези цели.

Общите съображения (или счетоводни принципи), които трябва да бъдат съблюдавани при съставянето на финансовите отчети, са посочени в счетоводно правило 1 „Финансови отчети“ на ЕС и са същите като описаните в МССПС 1: честно представяне, текущо начисляване, действашо предприятие, последователно представяне, същественост, агрегиране, прихващане и сравнителна информация.

Качествените характеристики на финансовото отчитане са релевантност, достоверно представяне (надеждност), разбираемост, навременност, сравнимост и проверимост.

1.3. КОНСОЛИДАЦИЯ

Обхват на консолидацията

Консолидираните финансови отчети на ЕС включват всички важни контролирани субекти, съвместни договорености и асоциирани предприятия. Пълният списък на субектите, попадащи в обхвата на консолидацията, който понастоящем включва 55 контролирани субекта и 1 асоциирано предприятие (2020 г.: 52 контролирани субекта и 1 асоциирано предприятие), може да бъде намерен в бележка 9. Сред контролираните субекти са институциите на ЕС (включително Комисията, но без Европейската централна банка) и агенциите на ЕС (с изключение на тези от общата външна политика и политика на сигурност). Европейската общност за възлища и стомана в ликвидация (ЕОВС в ликв-я) също се счита за контролиран субект. Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) е единственото асоциирано предприятие в ЕС.

Субектите, които попадат в обхвата на консолидацията, но са несъществени за консолидираните финансови отчети на ЕС като цяло, не е необходимо да бъдат консолидирани или отчетени чрез метода на собствения капитал, когато това ще доведе до прекомерни времеви или финансови разходи за ЕС. Тези субекти се наричат „несъществени субекти“ и са посочени отделно в бележка 9. През 2021 г. като несъществени субекти бяха определени 8 субекта (2020 г.: 8 субекта).

Контролирани субекти

За да бъде определен обхватът на консолидацията, се прилага концепцията за контрол. Контролирани субекти са субектите, при които ЕС е изложен на различни ползи или има право на различни ползи от своето участие и има способността да повлияе на естеството и размера на тези ползи чрез властта си над другия субект. Тази власт трябва да е упражняема в настоящия момент и да е свързана със съответните дейности на предприятието. Контролираните субекти се консолидират изцяло. Консолидирането започва на първата дата, на която има наличие на контрол, и приключва, когато такъв контрол вече не съществува.

Най-често използваните показатели за контрол в рамките на ЕС са: създаване на субекта с учредителни договори или вторично законодателство, финансиране на субекта от бюджета на ЕС, наличие на право на глас в ръководните органи, одит от Европейската сметна палата и освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета от Европейския парламент. Прави се индивидуална оценка на всеки субект, за да се прецени дали един или всички от изброените по-горе критерии са достатъчни, за да се породи контрол.

Всички съществени операции и салда между контролирани субекти на ЕС са изключени, докато нереализираните печалби и загуби от такива операции не са съществени и поради това не са изключени.

Съвместни договорености

Съвместната договореност е споразумение, върху което ЕС и една или повече страни упражняват съвместен контрол. Съвместният контрол е договореното споделяне на контрола върху дадена договореност посредством обвързваща договореност, която съществува само когато за вземането на решения, свързани със съответните дейности, се изисква единодушното съгласие на страните, които споделят контрола. Съвместните споразумения могат да бъдат съвместни предприятия или съвместни дейности. Съвместното предприятие представлява съвместна договореност, която е структурирана чрез отделен механизъм и при която страните, които притежават съвместен контрол върху договореността, имат права върху нетните активи на договореността. Участията в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал (вж. бележка 1.5.4). Съвместната дейност представлява съвместна договореност, при която страните, които притежават съвместен контрол върху договореностите, имат права върху активите и задължения по отношение на пасивите на договореността. Участията в съвместни дейности се отчитат чрез признаване във финансовите отчети на ЕС на неговите активи и пасиви, приходи и разходи, както и на неговия дял от съвместно държаните или възникнали активи, пасиви, приходи и разходи.

Асоциирани предприятия

Асоциираните предприятия са субекти, върху които ЕС има, пряко или непряко, значително влияние, но не и изключителен или съвместен контрол. Приема се, че съществува значително влияние, ако ЕС държи пряко или непряко 20 % или повече от правата на глас. Участията в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал (вж. бележка 1.5.4).

Неконсолидирани субекти, чиито средства се управляват от Комисията

Средствата на общата здравноосигурителна схема за служителите на ЕС, на Европейския фонд за развитие и на Гаранционния фонд за участниците се управляват от Комисията от името на тези субекти. Тъй като обаче тези субекти не се контролират от ЕС, те не се консолидират в неговите финансови отчети.

1.4. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕТО

Финансовите отчети се представят ежегодно в съответствие с член 243 от Финансовия регламент. Счетоводната година започва на 1 януари и приключва на 31 декември.

1.4.1. Валута и база за конвертиране

Работна и отчетна валута

Освен когато е посочено друго, финансовите отчети са представени в милиони евро — работната валута на ЕС.

Операции и салда

Операциите в чуждестранна валута се конвертират в евро, като се използва обменният курс, преобладаващ към датата на операциите. Печалбите и загубите от курсови разлики, произтичащи от уреждането на операции в чуждестранна валута и от повторното конвертиране на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута по обменните курсове в края на годината, се признават в отчета за финансовия резултат.

Различни методи за конвертиране се прилагат за имотите, машините и съоръженията и за нематериалните активи, които запазват стойността си в евро при курса, който се е прилагал към датата, на която са закупени.

Салдата в края на годината на паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се конвертират в евро въз основа на обменните курсове на Европейската централна банка, прилагани на 31 декември:

Обменни курсове спрямо еврото

Валута	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.	Валута	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2. Използване на приблизителни оценки

В съответствие с МССПС и общоприетите счетоводни принципи финансовите отчети по необходимост включват суми, основани на приблизителни оценки и предположения на ръководителите, основаващи се на най-надеждната налична информация. Съществените приблизителни оценки включват, без да са ограничени до това: сумите за задълженията, свързани с доходите на наети лица, финансовия риск по вземанията и сумите, оповестени в бележките във връзка с финансовите инструменти, провизиите за обезценка на финансови активи по амортизирана стойност и на задължения по договори за финансова гаранция, начислените приходи и разходи, провизиите, степента на обезценка на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията, нетната реализируема стойност на материалните запаси, условните активи и условните пасиви. Действителните резултати могат да се различават от тези приблизителни оценки. Промените в приблизителните оценки се отразяват през периода, в който те стават известни, ако промяната засяга само периода, или се отразяват през този период и бъдещи периоди, ако промяната засяга и този период, и бъдещи периоди.

1.5. СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

1.5.1. Нематериални активи

Нематериалният актив е разграничим непаричен актив без физическа субстанция. Даден актив е разграничим, ако е или отделен (т.е. може да бъде отделен или разделен от субекта, напр. чрез продажба, прехвърляне, лицензиране, отдаване под наем или размяна, самостоятелно или заедно със съответен договор, разграничим актив или пасив, независимо дали субектът възнамерява да направи това), или произтича от обвързващи договорености (включително права от договори или други законни права), независимо дали тези права са прехвърляеми или отделими от субекта или от други права и задължения).

Придобитите нематериални активи се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Вътрешно разработените нематериални активи се капитализират, когато съответните критерии на правилата за счетоводна отчетност на ЕС бъдат изпълнени и разходите са свързани единствено с етапа на разработка на актива. Капитализируемите разходи включват всички разходи, които могат директно да се припишат и които са необходими за създаването, произвеждането и подготвянето на актива за работа по предвидения от ръководството начин. Разходите, свързани с научноизследователски дейности, некапитализируемите разходи по разработката и разходите за поддръжка се признават като разходи в момента на възникването си.

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод през очаквания си полезен живот (от 3 до 11 години). Очакваният полезен живот на нематериалните активи зависи от специфичния им икономически живот или от правния им живот, който се определя от споразумение.

1.5.2. Имоти, машини и съоръжения

Всички имоти, машини и съоръжения се посочват по историческа стойност минус натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Стойността включва разходите, които могат директно да се припишат на придобиването, създаването или прехвърлянето на актива.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на актива или се признават като отделен актив, както е уместно, единствено когато е вероятно бъдещите икономически ползи или потенциалът за предоставяне на услуга, свързани с актива, да са по посока на ЕС и стойността на актива може да бъде надеждно оценена. Разходите за ремонт и поддръжка се включват в отчета за финансовия резултат през финансовия период, през който са били извършени.

Земята не се амортизира, тъй като се счита, че има безкраен полезен живот. Активите в процес на изграждане не се амортизират, тъй като тези активи все още не са на разположение за употреба. Амортизацията на другите активи се изчислява чрез линейния метод, за да бъде разпределена тяхната стойност минус остатъчната им стойност през очаквания им полезен живот, както следва:

Вид актив	Норма на линейна амортизация
Сгради	от 4 % до 10 %
Костнически активи	от 8 % до 25 %
Машины и съоръжения	от 10 % до 25 %
Обзавеждане и превозни средства	от 10 % до 25 %
Компютърен хардуер	от 25 % до 33 %
Други	от 10 % до 33 %

Печалбите и загубите от намаленията на активи се определят чрез сравняване на приходите минус разходите по продажбата с балансовата стойност на актива, от който институцията се освобождава, и се включват в отчета за финансовия резултат.

Лизинг

Лизингът е споразумение, по силата на което лизингодателят предоставя на лизингополучателя — срещу еднократно плащане или серия от плащания — правото да използва актив за договорен срок. Лизингите се класифицират като финансови лизинги или като оперативни лизинги.

Финансовите лизинги представляват лизинги, при които по същество всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността, се прехвърлят на лизингополучателя. При сключване на финансов лизинг като лизингополучател активите, придобити съгласно финансовия лизинг, се признават като активи, а свързаните с тях лизингови задължения се признават като пасиви, считано от началото на срока на лизинга. Активите и пасивите се признават в размер, равен на справедливата стойност на наетата собственост или, ако е по-ниска, настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка от които е определена в началото на лизинга. През срока на лизинга активите, държани чрез финансов лизинг, се амортизират през по-краткия от следните периоди — полезния живот на актива и срока на лизинга. Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход (лихвата) и намаляването на оставащия пасив (главницата). Финансовият разход се разпределя за всеки период по време на срока на лизинга така, че да се получи постоянна периодична лихва за оставащата част от пасива, който се представя като текущ/нетекущ, в зависимост от случая. Условните наеми се начисляват като разход през периода, в който са извършени.

Оперативният лизинг е лизинг, различен от финансовия, т.е. лизинг, при който лизингодателят запазва по същество всички рискове и ползи, произтичащи от собствеността върху даден актив. При сключване на оперативен лизинг като лизингополучател плащанията по оперативния лизинг се признават като разход в отчета за финансовия резултат по линейния метод през срока на лизинга, като в отчета за финансовото състояние не се посочват нито лизингов актив, нито лизингов пасив.

1.5.3. Обезценка на нефинансови активи

Обезценката представлява загуба на бъдещи икономически ползи или потенциал за услуга на даден актив, в допълнение към систематичното признаване на загубата на бъдещи икономически ползи или потенциал за услуга на актива чрез амортизация (ако е приложимо). Активите, имащи безкраен полезен живот, не подлежат на амортизация и се проверяват всяка година за обезценка. Активите, които подлежат на амортизация, се проверяват за обезценка, когато към отчетната дата има признаци, че даден актив може да се е обезценил. Загуба от обезценка се признава за сумата, с която балансовата стойност на актива надвишава възстановимата му стойност (на ползване). Възстановимата стойност (на ползване) е по-високата от следните две стойности — справедливата стойност на актива, намалена с разходите по продажбата му, и стойността му в употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи и на имотите, машините и съоръженията се преразглеждат и ако е необходимо, се коригират поне веднъж годишно. Ако основанията за обезценки, признати през предходни години, вече не са валидни, загубите от обезценка съответно се сторнират.

1.5.4. *Инвестиции, отчетени по метода на собствения капитал*

Участия в асоциирани предприятия и в съвместни предприятия

Инвестициите, отчетени по метода на собствения капитал, първоначално се признават по себестойност, като първоначалната балансова стойност впоследствие се увеличава или намалява, за да се признаят допълнителните приноси, делът на ЕС от излишъка или дефицита на предприятието, в което е инвестирано, обезценките и дивидентите. Първоначалният разход заедно с всички движения дава балансовата стойност на инвестицията във финансовите отчети към датата на счетоводния баланс. Делът на ЕС от излишъка или дефицита на предприятието, в което е инвестирано, се признава в отчета за финансовия резултат, а делът му от движенията на собствения капитал на предприятието, в което е инвестирано, се признава в резервите при нетните активи. Доходите, получени от инвестицията, намаляват балансовата стойност на актива.

Ако делът на ЕС от дефицита на инвестиция, отчетана по метода на собствения капитал, е равен на дела му от инвестицията или превишава този дял, ЕС спира да признава дела си от следващите загуби („непризнати загуби“). След като делът на ЕС бъде намален до нула, допълнителните загуби се отчитат и се признава пасив само до размера, за който ЕС има правно или конструктивно задължение или е извършил плащания от името на субекта.

Ако има признаци за обезценка, трябва да се направи намаление до по-ниската възстановима стойност. Възстановимата стойност се определя, както е описано в бележка 1.5.3. Ако след време причината за обезценката спре да бъде валидна, загубата от обезценка се сторнира до балансовата стойност, която щеше да бъде определена, ако не беше призната загуба от обезценка.

В случаите, когато ЕС държи 20 % или повече от фонд за инвестиционен капитал, той не се стреми да упражнява значително влияние. Поради това тези фондове се третираат като финансови инструменти и се категоризират като финансови активи по ССИД.

Асоциираните и съвместните предприятия, класифицирани като несъществени субекти (вж. бележка 1.3), не се отчитат по метода на собствения капитал. Приносът на ЕС към тези субекти се отчита като разход за периода.

1.5.5. *Финансови активи*

Класификация при първоначално признаване

Класификацията зависи от два критерия:

- Модела за управление на финансовите активи. Това налага да се оцени как ЕС управлява финансовите активи, за да генерира парични потоци и да постигне целите си, и как оценява резултатите от финансовите активи.
- Договорните характеристики на паричните потоци на актива. Това налага да се оцени дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва по непогасената главница. Лихвата представлява възнаграждение за стойността на парите във времето, кредитния риск и други основни кредитни рискове и разходи.

След оценка въз основа на тези критерии финансовите активи могат да бъдат класифицирани в три категории: „финансови активи по амортизирана стойност“ (АС), „финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал“ (ССНА) или „финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита“ (ССИД).

Финансови активи с договорни парични потоци, които представляват единствено главница и лихви, се класифицират в зависимост от модела на управление на субекта. Ако моделът на управление е финансовите активи да се държат с цел събиране на договорните парични потоци, финансовите активи се класифицират по АС. Ако моделът на управление е финансовите активи да се държат както с цел събиране на договорните парични потоци, така и с цел продажба на финансовите активи, класификацията е по ССНА. Ако моделът на управление се различава от тези два модела (например финансовите активи се държат за търгуване или се държат в портфейл, управляван и оценяван на база справедлива стойност), финансовите активи се класифицират като финансови активи по ССИД.

Финансови активи с договорни парични потоци, които не представляват единствено главница и лихви, а въвеждат експозиция към рискове и нестабилност, различни от тези, които са налице при основно споразумение за кредитиране (например промени в цените на собствения капитал), се класифицират по ССИД независимо от модела на управление.

При първоначалното признаване ЕС класифицира финансовите активи, както следва:

(i) *Финансови активи по амортизирана стойност*

ЕС класифицира в тази категория:

- Пари и парични еквиваленти;
- Заеми (включително срочни депозити с първоначален срок до падежа над три месеца);
- Вземания от валутни операции, с изключение на вземания по договори за финансови гаранции, класифицирани като финансов актив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита.

Тези недеривативни финансови активи отговарят на две условия: Моделът на управление на ЕС е да ги държи, за да събира договорните парични потоци. Освен това в определени дни има договорни парични потоци, които представляват само главница и лихва по непогасената главница.

Финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност, се включват в текущите активи, с изключение на тези, чийто срок до падежа е по-дълъг от 12 месеца от отчетната дата.

(ii) *Финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал*

Тези недеривативни финансови активи имат договорни парични потоци, които представляват само главницата и лихвата по непогасената главница. Освен това моделът на управление е да се държат финансовите активи както с цел събиране на договорните парични потоци, така и с цел продажба на финансовите активи.

Активите в тази категория се класифицират като текущи активи, ако се очаква да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от отчетната дата.

Към 31 декември 2021 г. ЕС не притежава такива активи.

(iii) *Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита*

ЕС класифицира следните финансови активи по ССИД, тъй като договорните парични потоци не представляват единствено главница и лихви по главницата:

- Деривативи;
- Инвестиции в акции и инвестиции във фондове на паричния пазар или във фондове в групи от портфейли;
- Други инвестиции от капиталов тип (напр. операции с рисков капитал).

Освен това ЕС класифицира притежаваните от него дългови ценни книжа по ССИД, тъй като портфейлите от дългови ценни книжа се управляват и оценяват на базата на справедливата стойност на портфейла (например общия фонд „Провизии“ съгласно член 212 от Финансовия регламент).

Активите в тази категория се класифицират като текущи активи, ако се очаква да бъдат реализирани в срок от 12 месеца от отчетната дата.

Първоначално признаване и оценяване

Покупките на финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал и по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита се признават на датата на търгуване — датата, на която ЕС се ангажира да закупи актива. Паричните еквиваленти и заемите се признават, когато паричните средства бъдат вложени във финансова институция или отпуснати на заемополучателите.

Първоначално финансовите активи се оценяват по справедлива стойност. Разходите по операции за всички финансови активи, които не са отчетени по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, се добавят към справедливата стойност при първоначалното признаване. За финансовите активи, отчитани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, разходите по операцията се отчитат като разход в отчета за финансовия резултат.

Справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното признаване обикновено е цената на операцията, освен ако операцията не е извършена при справедливи пазарни условия, т.е. без или с номинално възнаграждение за целите на публичната политика. В този случай разликата между справедливата стойност на финансовия инструмент и цената на операцията е компонент без размяна, който се признава като разход в отчета за финансовия резултат. При това положение справедливата стойност на финансовия актив се получава от текущите пазарни операции за пряко еквивалентен инструмент. Ако няма активен пазар за инструмента, справедливата стойност се определя чрез техника на оценяване, при която се използват налични данни от наблюдаеми пазари.

Когато бъде отпуснат дългосрочен безлихвен заем или дългосрочен заем, чиято лихва е под пазарните условия, неговата справедлива стойност може да бъде оценена като настоящата стойност на всички бъдещи парични постъпления, дисконтирани посредством преобладаващия пазарен лихвен процент за подобен инструмент с подобен кредитен рейтинг.

Заемите, отпуснати по Механизма за възстановяване и устойчивост, и заемите за финансова помощ се оценяват първоначално по номиналната им стойност, като цената на операцията се счита за справедлива стойност на заема. Това е така, защото:

- „Пазарната среда“ за отпускане на заеми от ЕС е много специфична и различна от капиталовия пазар, използван за емитиране на корпоративен или държавен дълг. Тъй като заемодателите на тези пазари имат възможността да изберат алтернативни инвестиции, тази възможност се отчита в пазарните цени. Тази възможност за алтернативни инвестиции обаче не съществува за ЕС, който няма право да инвестира пари на капиталовите пазари; той само заема средства с цел отпускане на заеми. Това означава, че за взетите назаем суми ЕС не разполага с алтернативен вариант за отпускане на заеми или за инвестиране. Ето защо не съществува алтернативен разход и следователно не съществува база за сравнение с пазарните проценти. Всъщност самата операция на ЕС по отпускане на заем представлява пазарът. По същество, тъй като алтернативният разход „вариант“ не важи, пазарната цена не отразява справедливо същността на операциите на ЕС по отпускане на заеми. Поради това не е подходящо справедливата стойност на отпускането на заеми от страна на ЕС да се определя с упоменаване на корпоративни или държавни облигации.
- Освен това, тъй като няма активен пазар или подобни операции, с които да се направи сравнение, лихвеният процент, който ЕС трябва да използва за определяне на справедливата стойност на своите операции по отпускане на заеми, следва да бъде дължимият лихвен процент.

Последващо оценяване

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Финансовите активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал се оценяват впоследствие по справедлива стойност. Печалбите и загубите поради промени в справедливата стойност се признават в резерва по справедлива стойност, с изключение на разликите във валутния курс при превалутиране на паричните активи, които се признават в отчета за финансовия резултат.

Финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита впоследствие се оценяват по справедлива стойност. Печалбите и загубите от промени в справедливата стойност (включително тези, произтичащи от превалутиране, и всички получени лихви) се включват в отчета за финансовия резултат в периода, в който са възникнали.

Справедлива стойност при последващо оценяване

Справедливата стойност на инвестициите, котираны на активни пазари, се основава на текущите цени „купува“. Ако пазарът за даден финансов актив не е активен (и за нерегистрирани на борсата ценни книжа и извънборсови деривативи), ЕС определя справедлива стойност с помощта на техники за оценяване. Те включват използването на скорешни операции между несвързани страни, отнасяне към други инструменти, които по същество са същите, анализ на дисконтирания паричен поток, модели на ценообразуване на опции и други техники за оценяване, обикновено използвани от участниците на пазара.

Инвестициите във фондове за рисков капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар, се оценяват по нетната стойност на активите, която може да им бъде приписана и която се счита за еквивалент на справедливата им стойност.

Обезценка на финансови активи

ЕС признава и оценява загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби по финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойност и по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал.

Очакваната кредитна загуба (ОКЗ) е настоящата стойност на разликата между договорните парични потоци и паричните потоци, които ЕС очаква да получи. ОКЗ включва разумна и обоснована информация, която е на разположение към отчетната дата без неоправдани разходи или усилия.

ОКЗ се оценява с тристепенен модел, при който се отчитат вероятностно претеглените събития, с които се нарушават поети задължения през жизнения цикъл на финансовия актив, и развитието на кредитния риск от момента на възникване на финансовия актив. За заемите моментът на възникване е датата на неотменимия кредитен ангажимент.

Ако не е налице значително увеличение на кредитния риск от момента на възникване („етап 1“), загубата от обезценка е ОКЗ от възможните събития, с които се нарушават поети задължения през следващите 12 месеца от отчетната дата („12-месечна ОКЗ“). Ако има значително увеличение на кредитния риск от момента на възникване („етап 2“) или ако има обективни доказателства за кредитна обезценка („етап 3“), загубата от обезценка е равна на ОКЗ от възможните събития, с които се нарушават поети задължения през целия жизнен цикъл на финансовия актив („ОКЗ през целия жизнен цикъл“) (вж. бележка 6.5).

За активи по амортизирана стойност балансовата стойност на актива се намалява със сумата на загубата от обезценка, която се признава в отчета за финансовия резултат. За активите, отчитани по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал, корективът за загуби се признава в нетните активи/собствения капитал и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовия резултат. Ако в последващ период сумата на загубата от обезценка намалее, признатата преди това загуба от обезценка се отписва чрез отчета за финансовия резултат.

1) *Заеми за държави*

ЕС основава своята оценка на обезценката на заемите в контекста на естеството на финансирането на ЕС и неговия уникален институционален статут.

За обезценката на заеми към държави извън ЕС Съюзът изчислява очакваните кредитни загуби, като използва външни данни за кредитното качество, но взема предвид своя статут на привилегирован кредитор, с което се намалява кредитният риск. За изчисляването на настоящата стойност дисконтовият процент е първоначалният ефективен лихвен процент по заема. Ако заемът е с променлив лихвен процент, дисконтовият процент е текущият ефективен лихвен процент, определен съгласно договора.

По отношение на заемите за държавите членки ЕС никога не е понасял загуби от обезценка, нито е бил изправен пред неизпълнение на задълженията за плащане. За тези заеми, в допълнение към статута на привилегирован кредитор, ЕС взема предвид отношенията със своите държави членки. Тези два елемента по принцип гарантират пълното възстановяване на заемите на държавите членки при настъпване на техния падеж. Поради това ЕС счита, че очакваните кредитни загуби от заеми за държави членки са незначителни, а статистическият подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби е неподходящ за тези заеми. Затова в отчета за финансовия резултат не се признават очаквани кредитни загуби за заемите към държавите членки.

2) *Вземания*

ЕС оценява загубата от обезценка като равна на размера на ОКЗ през целия жизнен цикъл, като използва практически целесъобразни методи (напр. матрица на провизиите).

3) *Пари и парични еквиваленти*

ЕС държи пари и парични еквиваленти в разплащателни банкови сметки и срочни депозити до 3 месеца. Парите се държат в банки с много висок кредитен рейтинг (вж. бележка 6.5), поради което вероятността от неизпълнение е много ниска. Предвид краткия срок и ниската вероятност от неизпълнение, очакваните кредитни загуби от пари и парични еквиваленти са незначителни. Поради това за паричните еквиваленти не се признава провизия за обезценка.

Отписване

Финансовите инструменти се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от инвестициите са изтекли или ЕС по същество е прехвърлил всички рискове и ползи от собствеността на друга страна. Продажбите на финансови активи по справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал и чрез излишъка или дефицита се признават на датата на търгуване.

1.5.6. *Материални запаси*

Материалните запаси се посочват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и нетната реализируема стойност. Себестойността се определя посредством метода първа входяща, първа изходяща (FIFO). Себестойността на завършените стоки и на започнатата работа включва суровините, прекия труд, другите разходи, които могат директно да им се припишат, и свързаните с производството режийни разходи (въз основа на обичайния работен капацитет). Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на дейността минус разходите по завършване и продажба. Когато материалните запаси са държани за дистрибуция без разход или при номинален разход, те се оценяват по по-ниската от следните две стойности — себестойността и текущата възстановителна стойност. Текущата възстановителна стойност е разходът, който ЕС би направил, за да придобие актива на отчетната дата.

1.5.7. Суми по предварително финансиране

Предварителното финансиране е плащане, предназначено да осигури на бенефициера паричен аванс, т.е. налични средства. То може да бъде разделено на няколко плащания в съответствие с принципа на доброто финансово управление за период, определен в конкретния договор, решение, споразумение или основен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат. Ако бенефициерът не направи допустими разходи, той е длъжен да върне предварителното финансиране на ЕС. Тъй като ЕС запазва контрола върху предварителното финансиране и има право да му бъде върната недопустимата част, сумата се представя като актив.

Първоначално предварителното финансиране се признава в счетоводния баланс, когато средствата бъдат прехвърлени на получателя. То се оценява по стойността на даденото възнаграждение. През следващите периоди предварителното финансиране се оценява по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус допустимите разходи (включително прогнозните суми, когато е необходимо), направени през периода.

Лихвата по предварителното финансиране се признава в момента на начисляването ѝ в съответствие с разпоредбите на съответното споразумение. В края на годината се прави приблизителна оценка на начислените приходи от лихви въз основа на най-надеждната информация и тази оценка се включва в счетоводния баланс.

Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, които произхождат от възстановяването от страна на ЕС на суми, платени авансово от държавите членки на техните бенефициери (включително финансовите инструменти под режим споделено управление), се признават като активи и се представят в позицията за предварителното финансиране. Другите авансови средства, предоставени на държавите членки, впоследствие се оценяват по стойността, първоначално призната в счетоводния баланс, минус най-точната оценка на допустимите разходи, направени от крайните бенефициери, изчислена въз основа на разумни предположения, които могат да бъдат подкрепени.

Средствата, отпуснати за доверителните фондове на ЕС (установени съгласно член 234 от Финансовия регламент), които не са консолидирани в Европейската комисия, или за други неконсолидирани субекти, се класифицират като предварително финансиране, тъй като целта им е да осигурят налични средства на доверителния фонд, за да може той да финансира конкретни действия, които са определени в целите на доверителния фонд. Средствата от ЕС за доверителните фондове се оценяват по първоначалната стойност на финансовия принос на ЕС минус допустимите разходи, включително прогнозните суми, когато е необходимо, направени от доверителния фонд през отчетния период и отнесени към финансовия принос на ЕС съгласно съответното споразумение.

1.5.8. Вземания по операции с размяна и средства, подлежащи на събиране, по операции без размяна

Съгласно счетоводните правила на ЕС операциите с размяна и операциите без размяна се представят отделно. За да се разграничат двете категории, терминът „вземания“ е запазен за операциите с размяна, а за операциите без размяна, т.е. когато ЕС получава стойност от друг субект, без да дава директно приблизително същата стойност в замяна, се използва терминът „средства, подлежащи на събиране“ (напр. средствата, които държавите членки трябва да предоставят във връзка със собствените ресурси).

Вземанията от операции по размяна са финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, с изключение на определени суми по вземания по договори за финансови гаранции, които се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка 1.5.5).

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се отчитат по справедлива стойност към датата на придобиване минус намалението за обезценка. Намаление за обезценка на средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна се установява, когато има обективно доказателство, че ЕС няма да може да събере всички дължими суми в съответствие с първоначалните срокове, предвидени за средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна. Размерът на намалението е разликата между балансовата стойност на актива и възстановимата стойност. Стойността на намалението се признава в отчета за финансовия резултат. Прави се и общо намаление, въз основа на опит от миналото, за неизпълнените нареждания за събиране на вземания, които не подлежат на специфично намаление. Вж. бележка 1.5.14 относно третирането на начислените приходи в края на годината. Сумите, посочени и оповестени като средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна, не са финансови инструменти, тъй като не са следствие от договор, който ще доведе до финансово задължение или капиталов инструмент. При все това, когато е целесъобразно, в бележките към финансовите отчети средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна са оповестени заедно с вземанията от операции с размяна.

1.5.9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти представляват финансови активи по амортизирана стойност и включват парите в брой, депозитите по разплащателни или краткосрочни спестовни сметки в банки и другите краткосрочни високоликвидни инвестиции с първоначален срок до падежа от три месеца или под три месеца.

1.5.10. Доходи на наети лица

ЕС предоставя на служителите набор от доходи (възнаграждения и социална сигурност). За счетоводни цели те трябва да бъдат класифицирани като краткосрочни доходи и доходи след напускане.

Краткосрочни доходи на наети лица

Краткосрочните доходи на наети лица са доходите, които трябва да бъдат изплатени, преди да са изтекли дванадесет месеца след края на отчетния период, през който служителите са предоставили услугата. Такива доходи са например заплатите, годишният отпуск и платените отпуски по болест, както и други краткосрочни надбавки. Краткосрочните доходи на наети лица се признават като разход, когато свързаната с тях услуга бъде предоставена. Задължение за сумата, която се очаква да бъде платена, се признава, ако ЕС има настоящо правно или конструктивно задължение да плати в резултат на минала услуга, предоставена от служителя, и задължението може надеждно да бъде оценено.

Доходи след напускане

ЕС предоставя на служителите редица доходи след напускане, които включват пенсии за прослужено време, за инвалидност и за преживяло лице, предоставяни по линия на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ), както и здравноосигурително покритие, предоставяно по линия на общата здравноосигурителна схема (ОЗОС) (вж. бележка 2.9). Тези доходи се предоставят по линия на единен план — макар и разделен на две схеми — и трябва да се третира по сходен начин, за да се представи честно положението и да се отрази икономическата реалност:

- i. Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ): Доходите, предоставяни по тази теоретично финансирана ⁽¹⁸⁾ схема, са свързани със старшинството, наличието на инвалидност и факта, че лице е преживяло смъртта на друго лице, както и със семейните надбавки, смъртта преди пенсиониране на служителите, които работят или са работили в институциите, агенциите и други органи на ЕС или са лица, преживели починали длъжностни лица или пенсионери. Една трета от очакваната стойност на тези доходи се финансира чрез удържки от заплатите на служителите.
- ii. Обща здравноосигурителна схема (ОЗОС): По тази схема ЕС предоставя здравно осигуряване за служителите на Европейската комисия, институциите, агенциите и други органи на ЕС чрез възстановяване на медицинските разходи. Доходите, изплащани на „неактивните лица“ в тази схема (т.е. пенсионери, сираци и т.н.), се класифицират като доходи след напускане.

ЕС предоставя също доходи след напускане на членове и бивши членове на институциите на ЕС посредством отделни пенсионноосигурителни схеми. Те са посочени в позицията „Други схеми за доходи след пенсиониране“. По тези схеми ЕС предоставя пенсионни доходи на членовете на Комисията, Съда, Сметната палата, Съвета, Европейския парламент, Омбудсман и Европейския надзорен орган по защита на данните. ЕС предоставя здравно осигуряване на членовете на институциите на ЕС чрез ОЗОС.

Упоменатите по-горе доходи след напускане представляват задължения на ЕС за изплащане на дефинирани доходи и се изчисляват към всяка отчетна дата чрез оценяване на размера на бъдещите доходи, които служителите са спечелили през текущия и предходните периоди, като тази сума се дисконтира и се приспада справедливата стойност на активите на плана. Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява ежегодно, като се използва кредитният метод на прогнозираните единици. Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, като се използват лихвени проценти на държавни облигации във валутата, в която ще се изплащат доходите, и които имат падежни срокове, приблизително отговарящи на сроковете на съответното пенсионно задължение.

Доходите след напускане, предоставяни на служителите на ЕС, са включени в единен план, обхващащ както пенсионноосигурителна схема (ПСЕДЛ), така и здравноосигурителна схема (ОЗОС), като правото на осигуряване по ОЗОС зависи от това дали е придобито право на осигуряване по ПСЕДЛ. Съгласно условията на този единен план, както е посочено в Правилника за персонала, някои права, като например правото на отложена и намалена пенсия по ПСЕДЛ, се придобиват след 10 години трудов стаж. При все това правата, придобити по единния план чрез последващия трудов стаж на служителя, са съществено по-високи от първоначалните права, както е видно от следващите ежегодно начислявани пенсионни права.

⁽¹⁸⁾ ПСЕДЛ е теоретичен (виртуален) фонд с дефинирани доходи, в който вноските на служителите служат за финансиране на бъдещите им пенсии. Въпреки че реално инвестиционен фонд не съществува, счита се, че сумата, която щеше да бъде събрана от такъв фонд, е инвестирана в дългосрочни облигации на държавите членки и е отразена в пенсионните задължения, записани в годишните отчети на Европейския съюз. Държавите членки гарантират съвместно изплащането на доходите съгласно член 83 от Правилника за длъжностните лица и член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (вж. COM(2018) 829 за подробно описание на схемата).

Поради това, за да се онагледят икономическата същност на операцията, изисквана от свързаната с достоверното представяне качествена характеристика на финансовото отчитане, съгласно СПЕС 1 и концептуалната рамка на МССПС, направените разходи за трудов стаж се начисляват по линейния метод през прогнозния период на активна служба на служителя, т.е. периода от датата, от която трудовият стаж на служителя води за първи път до доходи по плана (независимо от това дали доходите зависят от допълнителен трудов стаж), до датата, на която следващият трудов стаж на служителя не води до допълнителни доходи със съществен размер по плана, с изключение на следващите повишения на заплатата. Този подход се прилага последователно по отношение на доходите, предвидени в единния план.

Преоценките на нетното задължение за изплащане на дефинирани доходи включват актюерските печалби и загуби и възвръщаемостта на активите на плана и се признават незабавно в нетните активи.

ЕС признава нетните разходи за (приходи от) лихви и други разходи, свързани с плановете за дефинирани доходи, в отчета за финансовия резултат в позицията „Разходи за персонал и за пенсии“.

Когато предоставяните доходи бъдат променени или намалени, произтичащата от това промяна на доходите, отнасяща се до минал трудов стаж, или печалбата или загубата от намалението се признават незабавно в отчета за финансовия резултат. Печалбите и загубите от уреждането на задължението се признават при неговото извършване. Разходите за минал трудов стаж се признават незабавно в отчета за финансовия резултат, освен когато промените зависят от това служителите да останат на служба за определен период от време.

1.5.11. Провизии

Провизиите се признават, когато ЕС има настоящо правно или конструктивно задължение към трети страни в резултат на минали събития, когато е по-вероятно да е необходим изходящ поток от ресурси за уреждане на задължението и когато сумата може да бъде надеждно оценена. Провизии не се признават за бъдещи оперативни загуби. Размерът на провизията е най-точната оценка на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на настоящото задължение към отчетната дата. Когато провизията включва голям брой позиции, задължението се оценява, като бъдат претеглени всички възможни резултати чрез свързаните с тях вероятности (метод на очакваната стойност).

Провизиите за обременяващи договори се оценяват по настоящата стойност на по-ниския от следните два вида разходи: очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на изпълнението му.

1.5.12. Финансови пасиви

Финансовите пасиви се класифицират като финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, като финансови пасиви, отчетени по амортизирана стойност, или като задължения по договори за финансови гаранции.

Заемите се състоят от заеми от кредитни институции и дългове, удостоверени със сертификати (облигации на ЕС, депозити на ЕС и сметки на ЕС). Те се признават първоначално по справедлива стойност, която представлява постъпленията от тяхното отпускане (справедливата стойност на полученото възнаграждение) след приспадане на направените трансакционни разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Всяка разлика между постъпленията, от които са приспаднати трансакционните разходи, и погасителната стойност се признава в отчета за финансовия резултат през срока на получените заеми, като се използва методът на ефективната лихва. Трансакционните разходи, направени от ЕС и след това начислени на бенефициера на заема, са несъществени и се признават направо в отчета за финансовия резултат.

Финансовите пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита включват деривативите, когато справедливата стойност е отрицателна. Те следват същата счетоводна обработка като финансовите активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка 1.5.5).

ЕС признава пасив по договор за финансова гаранция, когато сключи договор, според който ЕС трябва да извърши определени плащания, за да възстанови на титуляра на гаранцията загубата, която той е понесъл, тъй като определен длъжник не е извършил плащане, когато то е станало изискуемо съгласно първоначалните или изменените условия на дългов инструмент. Когато съгласно договора за гаранция ЕС трябва да извършва плащания в отговор на промени в цените на финансовите инструменти или промени в други базисни инструменти, гаранционният договор е дериватив, т.е. финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита. Всички други договори за гаранции се отчитат като финансови провизии.

Задълженията по финансови гаранции първоначално се признават по справедлива стойност. Тя се равнява на нетната настояща стойност на премията, която се дължи, ако тя е при пазарни условия. Когато не се начислява гаранционна премия или когато възнаграждението не е по справедлива стойност, справедливата стойност се определя въз основа на котираните цени на активен пазар за договори за финансова гаранция, пряко еквивалентни на тези, вписани в задължението по финансова гаранция, ако има такива, или чрез използване на техника за оценяване. Ако не може да се определи надеждна справедлива стойност нито чрез пряко наблюдение на активен пазар, нито чрез друга техника за оценяване, пасивът по договор за финансова гаранция първоначално се оценява по сумата на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Последващото оценяване зависи от развитието на експозицията на кредитен риск от финансовата гаранция. Ако няма значително увеличение на кредитния риск („етап 1“), задълженията по финансови гаранции се оценяват по по-високата от следните две стойности — 12-месечните очаквани кредитни загуби и първоначално признатата стойност, намалена, когато е уместно, с натрупаната амортизация. Ако има значително увеличение на кредитния риск („етап 2“), задълженията по финансови гаранции се оценяват по по-високата от следните две стойности — очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл и първоначално признатата сума, намалена, когато е уместно, с натрупаната амортизация (вж. бележка 6.5).

Финансовите пасиви се класифицират като нетекущи пасиви, освен когато падежът настъпва по-малко от 12 месеца след датата на счетоводния баланс. Договорите за финансови гаранции се класифицират като текущи пасиви, освен ако ЕС има безусловно право да отложи уреждането на пасива за поне дванадесет месеца след отчетната дата.

Доверителните фондове на ЕС, които се считат за част от оперативните дейности на Комисията (т.е. доверителните фондове „Мадад“ и „Колумбия“), се отчитат в отчетите на Комисията и след това се консолидират в годишните отчети на ЕС. По тази причина средствата от други донори, предназначени за доверителните фондове на ЕС, отговарят при определени условия на критериите за приходи от операции без размяна и се представят като финансови задължения, докато условията, свързани с прехвърляните средства, бъдат изпълнени, т.е. докато доверителният фонд извърши допустими разходи. Доверителният фонд трябва да финансира конкретни проекти и да върне оставащите средства при приключването на дейността си. Към датата на счетоводния баланс задълженията по оставащите вноски се оценяват по стойността на получените вноски минус разходите, направени от доверителния фонд, включително прогнозните суми, когато е необходимо. За целите на отчитането нетните разходи се отнасят към вноските на други донори пропорционално на стойността на платените нетни вноски към 31 декември. Това отнасяне на вноските е само ориентировъчно. Когато дейността на доверителния фонд бъде прекратена, реалното разпределение на оставащите средства ще бъде определено от управителния съвет на доверителния фонд.

1.5.13. Задължения

Значителна част от задълженията на ЕС представляват неплатени декларации за направени разходи от бенефициери на безвъзмездни средства или на друго финансиране от ЕС (операции без размяна). Те се записват като задължения в размер на исканата сума при получаване на декларацията за разходи. След проверка и приемане на допустимите разходи задълженията се оценяват по допустимата стойност.

Задълженията, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават при получаването на фактурата за първоначалната сума и съответните допустими разходи се вписват в сметките, когато доставките или услугите бъдат извършени и приети от ЕС.

1.5.14. Начислени приходи и разходи и приходи и разходи за бъдещи периоди

Операциите и събитията се признават във финансовите отчети през периода, за който се отнасят. В края на годината, ако все още не е издадена фактура, но услугата е предоставена, доставките са извършени от ЕС или съществува договорно споразумение (напр. чрез позоваване на договор), във финансовите отчети се признава начислен приход. Освен това в края на годината, ако е издадена фактура, но услугите все още не са предоставени или стоките не са доставени, приходът се отсрочва и признава през следващия отчетен период.

Разходите също се отчитат през периода, за който се отнасят. В края на отчетния период начислените разходи се признават въз основа на очакван размер на задължението за прехвърляне за периода. Изчисляването на начислените разходи се прави в съответствие с подробни оперативни и практически насоки, издадени от Комисията и насочени към гарантиране на това, че финансовите отчети дават вярна представа за икономическите и другите явления, които се предполага, че представляват. Аналогично, ако е направено предварително плащане за услуги или стоки, които все още не са получени, разходът се отсрочва и се признава през следващия отчетен период.

1.6. ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

1.6.1. Приходи

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

По-голямата част от приходите на ЕС са от операции без размяна, както следва:

Собствени ресурси на база БНД, ДДС и нерезиклирани отпадъци от пластмасови опаковки

Приходите се признават за периода, за който Комисията изпрати покана за внасяне на средства до държавите членки, с която изисква те да внесат своята вноска. Приходът се оценява по неговата „изискуема сума“. Тъй като собствените ресурси на база ДДС, БНД и нерезиклирани отпадъци от пластмасови опаковки се основават на приблизителни оценки на данните за съответната бюджетна година, те могат да бъдат променяни при настъпването на промени до публикуването на окончателните данни от държавите членки. Резултатът от промяна на приблизителна оценка се включва при определянето на нетния излишък или дефицит за периода, през който е настъпила промяната.

Традиционни собствени ресурси

Средствата, подлежащи на събиране, от операции без размяна и свързаните с тях приходи се признават, когато бъдат получени изпратените от държавите членки съответни месечни отчети „А“ (включително събраните мита и дължимите суми, които са обезпечени и не са оспорени). Към отчетната дата събраните от държавите членки приходи за периода, които все още не са платени на Комисията, се оценяват и признават като начислени приходи. Тримесечните отчети „Б“ (включително митата, които не са събрани и не са обезпечени, както и обезпечените суми, които са оспорени от дължника), изпратени от държавите членки, се признават като приход, като от тях се изваждат разходите по събирането, на които държавите имат право. Освен това се признава намаление на стойността в размер на очакваните несъбрани суми.

Глоби

Приходите от глоби се признават, когато решението на ЕС за налагане на глоба бъде взето и адресатът бъде официално уведомен за него. След решението за налагане на глоба глобените субекти разполагат с два месеца от датата на уведомлението:

- a) или да приемат решението, в който случай те трябва да платят глобата в посочения срок и сумата се събира от ЕС окончателно; или
- b) да не приемат решението, като в този случай го оспорват съгласно правото на ЕС.

Дори когато глобата бъде обжалвана, тя трябва да бъде платена в определения тримесечен срок, тъй като обжалването няма суспензивно действие (член 278 от ДФЕС). Получените средства се използват за изчистване на подлежащата на събиране сума. Ако счетоводителят на Комисията даде съласието си обаче, вместо да плати глобата предприятието може да представи банкова гаранция за съответната сума. В този случай глобата остава подлежаща на събиране сума. Ако не бъдат получени нито пари, нито гаранция и има съмнения по отношение на платежоспособността на предприятието, се признава намаление на стойността на вземането.

Ако предприятието обжалва решението и вече е платило глобата условно, сумата се оповестява като условен пасив или, ако изглежда вероятно, че Общият съд може да не се произнесе в полза на ЕС, се признава провизия, за да се покрие този риск. Ако вместо това е предоставена гаранция, оставащата сума, която подлежи на събиране, се намалява.

Натрупаната лихва, получена от Комисията по банковите сметки, в които се депозират получаваните плащания, се признава като приход и всеки условен пасив се увеличава в съответната степен.

От 2010 г. всички условно платени глоби се управляват от Комисията в специално създаден за целта фонд (BUFI) и се инвестират във финансови инструменти.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

Приходите от продажбата на стоки и услуги се признават, когато значителните рискове и ползи от собствеността върху стоките се прехвърлят на купувача. Приходите, свързани със сделка, включваща предоставянето на услуги, се признават в зависимост от етапа на завършеност на сделката към отчетната дата.

Приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за финансовия резултат посредством метода на ефективната лихва. Това е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или пасив и за разпределяне на лихвените приходи или разходи през съответния период. При изчисляване на ефективния лихвен процент ЕС оценява приблизително паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент (например възможностите за предплащане), но не взема предвид бъдещите кредитни загуби. Изчислението включва всички такси и лихвени пунктове, платени или получени между страните по договора и които са неразделна част от ефективния лихвен процент, трансакционните разходи и всички други премии или намаления.

Когато даден финансов актив или група от подобни финансови активи се считат за активи с кредитна обезценка („етап 3“), приходите от лихви се признават посредством лихвения процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци за целите на оценяването на загубата от обезценка.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди и от сходни доходи се признават, когато бъде установено правото за получаване на плащането.

Приходи и разходи от финансови активи чрез излишъка или дефицита

Това се отнася за печалбите (приходите) и загубите (разходите) по справедлива стойност от тези финансови активи, включително тези, произтичащи от превалутиране. За лихвоносните финансови активи това включва и лихвата. Вж. също бележка 3.9.

Приходи от договори за финансови гаранции

Приходите от договори за финансови гаранции (гаранционна премия) се признават за времето, през което ЕС е готов да компенсира титуляра на договора за финансова гаранция за евентуално понесената от него кредитна загуба. В прилагания амортизационен план се отчитат изминалото време и обемът на гарантираната експозиция. Приходите от договори за финансови гаранции включват също така амортизация на пасива по договори за финансови гаранции в случаите, когато гаранцията е предоставена без възнаграждение или с номинално възнаграждение.

1.6.2. Разходи

Разходите от операции без размяна представляват основната част от разходите на ЕС. Те се отнасят до трансферите към бенефициери и могат да бъдат три вида: i) вземания, ii) трансфери по споразумения и дискреционни безвъзмездни средства, както и iii) вноски и дарения.

Трансферите се признават като разходи през периода, през който са настъпили събитията, пораждащи трансфера, при условие че естеството на трансфера се допуска от нормативната уредба (Финансовия регламент, Правилника за персонала или друг регламент) или е подписано споразумение, разрешаващо трансфера, бенефициерът е изпълнил всички критерии за допустимост и може да бъде направена разумна приблизителна оценка на сумата.

Когато бъде получено искане за плащане или декларация за направени разходи, които изпълняват критериите за признаване, те се признават като разход в размер на допустимата сума. В края на годината направените допустими разходи, които се дължат на бенефициерите, но които все още не са съобщени, се оценяват и записват като начислени разходи.

Разходите от операции с размяна, възникващи от закупуването на стоки и услуги, се признават, когато доставките бъдат извършени и приети от ЕС. Те се оценяват по първоначална им фактурна стойност. Освен това към датата на счетоводния баланс разходите, свързани с предоставената през периода услуга, за която все още не е получена или приета фактура, се оценяват и се признават в отчета за финансовия резултат.

1.7. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

1.7.1. Условни активи

Условен актив е възможен актив, който възниква от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Условен актив се оповестява, когато е вероятна появата на входящ поток от икономически ползи или на потенциал за предоставяне на услуга.

1.7.2. Условни пасиви

Условното задължение представлява възможно задължение, произтичащо от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от ЕС, или настоящо задължение, което произтича от минали събития, но не е признато или тъй като не е вероятно да бъде нужен изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или потенциал за услуга, за да бъде погасено задължението, или в редките случаи, когато размерът на задължението не може да бъде оценен достатъчно надеждно. Условен пасив се оповестява, освен когато възможността за поява на изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или потенциал за предоставяне на услуга, е малка.

1.8. ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

Информацията за паричните потоци се използва, за да се осигури база за оценка на способността на ЕС да генерира пари и парични еквиваленти и нуждите му, свързани с използването на тези парични потоци.

При изготвянето на отчета за паричните потоци се използва косвеният метод. Това означава, че финансовият резултат за финансовата година се коригира с ефекта от операциите, извършвани по безналичен начин, отсрочените или начислените минали или бъдещи оперативни касови приходи или плащания и приходите или разходите, свързани с инвестирането на парични потоци.

Паричните потоци, произтичащи от операции в чуждестранна валута, се отчитат във валутата, използвана за счетоводството на ЕС (евро), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс на еврото към чуждестранната валута към датата на паричния поток.

В отчета за паричните потоци се представят паричните потоци през периода, класифицирани по оперативни, инвестиционни и финансови дейности.

Оперативни дейности са дейностите на ЕС, които не са инвестиционни или финансови дейности. Това са по-голямата част от извършваните дейности.

Инвестиционни дейности са придобиването на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения и други инвестиции, които не са включени в паричните еквиваленти, и освобождаването от тях. Инвестиционните дейности не включват заеми, отпуснати на бенефициери, тъй като те са част от общите цели и следователно от ежедневните операции на ЕС. Целта е да бъдат показани реалните инвестиции на ЕС.

Дейностите по финансиране са дейности, които водят до промени в размера и състава на заемите, различни от тези, предоставени на бенефициери на принципа „бек-ту-бек“ или за придобиване на имоти, машини и съоръжения (които са включени в оперативните дейности).

2. БЕЛЕЖКИ КЪМ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

АКТИВИ

2.1. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>милиони евро</i>
Брутна балансова стойност към 31.12.2020 г.	1 409
Новопридобити активи	276
Намаления на активи	(32)
Трансфер между категориите активи	0
Други промени	(18)
Брутна балансова стойност към 31.12.2021 г.	1 636
Натрупана амортизация към 31.12.2020 г.	(789)
Амортизационен разход за годината	(119)
Отменена амортизация	3
Намаления на активи	36
Трансфер между категориите активи	0
Други промени	3
Натрупана амортизация към 31.12.2021 г.	(867)
Нетна балансова стойност към 31.12.2021 г.	769
Нетна балансова стойност към 31.12.2020 г.	620

Сумите по-горе се отнасят предимно до компютърния софтуер.

2.2. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Категорията на космическите активи обхваща оперативните дълготрайни активи, свързани с двете космически програми на ЕС: Глобалната навигационна спътникова система (ГНСС), т.е. „Галилео“ и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS), и европейската програма за наблюдение на Земята „Коперник“. Активите на космическите системи, които все още не са пуснати в експлоатация, са включени в позицията „Активи в процес на изграждане“. Активите, свързани с космическите програми на ЕС, се изграждат с помощта на Европейската космическа агенция (ЕКА).

За „Галилео“ през декември 2021 г. бяха изстреляни два спътника. Очаква се те да бъдат обявени за въведени в експлоатация през първата половина на 2022 г. Същевременно успешно бе внедрена наземна инфраструктура от ново поколение 1.7. Понастоящем мрежата от спътници включва 26 спътника. Когато бъде завършена, мрежата от спътници на „Галилео“ ще се състои от 30 спътника (включително 6 резервни спътника). След приспадане на натрупаната амортизация оперативните дълготрайни активи на „Галилео“, обхващащи както спътниците, така и наземното оборудване, бяха на стойност 3 413 милиона евро към 31 декември 2021 г. (2020 г.: 2 145 милиона евро). Оставащите активи в процес на изграждане са на обща стойност 1 344 милиона евро (2020 г.: 1 872 милиона евро).

Що се отнася до „Коперник“, спътник 6А беше обявен за въведен в експлоатация през юни 2021 г. Общата стойност на оперативните дълготрайни активи на „Коперник“ възлиза на 937 милиона евро (2020 г.: 877 милиона евро) след приспадане на натрупаната амортизация. Още 2 115 милиона евро, свързани със спътниците на „Коперник“, са признати като активи в процес на изграждане (2020 г.: 1 894 милиона евро).

Дълготрайните активи, свързани с наземната инфраструктура на EGNOS, на стойност 130 милиона евро (2020 г.: 24 милиона евро) също са включени в позицията за космическите активи. Освен това активите на EGNOS, които са в процес на изграждане, възлизат на 189 милиона евро (2020 г.: 273 милиона евро).

ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

милиони евро

	Земя и сгради	Космически активи	Машины и съоръжения	Обзавеждане и превозни средства	Компютърен хардуер	Други	Финансови лизинги	Активи в процес на изграждане	Общо
Брутна балансова стойност към 31.12.2020 г.	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
Новопридобити активи	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
Намаления на активи	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
Трансфер между категориите активи	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
Други промени	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Брутна балансова стойност към 31.12.2021 г.	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
Натрупана амортизация към 31.12.2020 г.	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
Амортизационен разход за годината	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
Отменена амортизация	5	—	0	0	6	0	—		10
Намаления на активи	12	—	24	11	55	7	7		116
Трансфер между категориите активи	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
Други промени	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Натрупана амортизация към 31.12.2021 г.	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2021 г.	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
НЕТНА БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2020 г.	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3. ИНВЕСТИЦИИ, ОТЧЕТЕНИ ПОСРЕДСТВОМ МЕТОДА НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Участието на ЕС, представяван от Комисията, в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) се третира като асоциирано предприятие, като се използва методът на собствения капитал. ЕИФ е финансовата институция на ЕС, специализирана в предоставянето на рисков капитал и на гаранции на малките и средните предприятия (МСП). ЕИФ се намира в Люксембург и развива дейност като публично-частно партньорство. В него членуват Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), ЕС и група от финансови институции.

През 2021 г. акционерите на ЕИФ одобриха увеличение на капитала от 4,5 милиарда евро на 7,4 милиарда евро. Записаният капитал към 31 декември 2021 г. възлиза на 7,3 милиарда евро (като още 70 милиона евро са разрешени, но все още не са записани). Това увеличение ще даде възможност на ЕИФ да играе ключова роля в разгръщането на инвестиционната програма на ЕС InvestEU за периода 2021—2027 г. (вж. бележка 4.1.1). То ще допринесе също така да се отговори на кризата, свързана с COVID-19, за което ЕИФ също въвежда значителни пакети в подкрепа на малките предприятия в цяла Европа. ЕС участва в увеличението на капитала с вноски от 372 милиона евро. Към 31 декември 2021 г. ЕС притежаваше 30 % дялово участие в ЕИФ (2020 г.: 29,7 %) и 30 % от правата на глас (2020 г.: 29,7 %). В съответствие със своя устав ЕИФ трябва да заделя поне 20 % от годишния си нетен резултат в нормативно предвиден резерв, докато общият размер на резерва достигне 10 % от записания капитал. Средствата в този резерв не могат да бъдат разпределяни.

	<i>милиони евро</i>
	Европейски инвестиционен фонд
Участие към 31.12.2020 г.	588
Вноски	372
Получени дивиденди	—
Дял от нетния резултат	169
Дял от нетните активи	63
Участие към 31.12.2021 г.	1 192

Следните балансови стойности могат да се припишат на ЕС въз основа на процента на неговото участие:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
	Общо ЕИФ	Общо ЕИФ
Активи	5 187	3 256
Пасиви	(1 213)	(1 277)
Приходи	781	322
Разходи	(217)	(194)
Излишък/(дефицит)	564	129

Равнението на обобщената по-горе финансова информация с балансовата стойност на дяловото участие в ЕИФ е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетни активи на асоциираното предприятие	3 974	1 979
Дялово участие на ЕС в ЕИФ	30,0 %	29,7 %
Балансова стойност	1 192	588

ЕС, представляван от Комисията, е внесъл 20 % от записаните си акции в капитала на ЕИФ към 31 декември 2021 г., като непоисканата сума е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	Общ размер на капитала на ЕИФ	Участие на ЕС
Общо акционерен капитал	7 300	2 190
Внесен	(1 460)	(438)
Непоискан	5 840	1 752

2.4. ФИНАНСОВИ АКТИВИ

	Бележка	<i>милиони евро</i>	
		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетекущи			
Финансови активи по амортизирана стойност	2.4.1	160 214	82 887
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Текущи			
Финансови активи по амортизирана стойност	2.4.1	3 353	10 422
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Общо		188 618	113 095

⁽¹⁾ Данните за 2020 г. включват 16 134 милиона евро, класифицирани като нетекущи финансови активи, обявени за продажба (ОЗП), и 3 453 милиона евро, класифицирани като текущи финансови активи, ОЗП, в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2020 г.

2.4.1. Финансови активи по амортизирана стойност

	Бележка	<i>милиони евро</i>	
		31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Заети за МВУ (NextGenerationEU) и финансова помощ	2.4.1.1	163 392	93 193
Други заети	2.4.1.2	176	116
Общо		163 568	93 309
Нетекущи		160 214	82 887
Текущи		3 353	10 422

2.4.1.1. Заеми за МВУ (NextGenerationEU) и финансова помощ

милиони евро

	МВУ (NextGenerationEU)	SURE	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	Общо
Общо към 31.12.2020 г.	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
Преразглеждане на СПЕС 11	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Нови заеми (в номинално изразение)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Възстановени суми	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Промени в балансовата стойност	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Промени в обезценката	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Общо към 31.12.2021 г.	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Нетекущи	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Текущи	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Номиналната стойност на заемите към 31 декември 2021 г. е 162 394 милиона евро, от които 144 424 милиона евро се отнасят за заеми за финансова помощ (2020 г.: 92 565 милиона евро) и 17 970 милиона евро за МВУ (2020 г.: няма). Значителното увеличение спрямо предходната година се дължи на допълнително отпуснатите заеми по SURE и началото на инструмента по МВУ (NextGenerationEU) през 2021 г.

Редът „Преразглеждане на СПЕС 11“ показва отражението на преразгледаното СПЕС 11 върху сумите на заемите към 1 януари 2021 г. За SURE, ЕМФС и платежния баланс отражението се отнася за прилагането на метода на ефективния лихвен процент. За МВУ и Евратом отражението се отнася за прилагането на ефективния лихвен процент и провизиите за обезценка към 1 януари 2021 г.

— Отражение на ефективния лихвен процент: Горепосочените програми, с изключение на МВУ (NextGenerationEU), се изпълняват на принципа „бек-ту-бек“. Това означава, че премиите, отстъпките, лихвите и трансакционните разходи, които ЕС прави при вземането на заем, се начисляват обратно на бенефициера на заема. В резултат на това ефективният лихвен процент на заема е ефективният лихвен процент на съответните заети средства, с които се финансира заемът. Премиите или отстъпките по заемни операции и начисляването им обратно на бенефициентите на заеми преди това се отразяваха незабавно като разход в отчета за финансовия резултат. Чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент неамортизираните премии и отстъпки към 1 януари 2021 г. бяха добавени към непогасените заеми и кредити. Нетното въздействие върху натрупаните резултати е равно на нула. Неамортизираните премии и отстъпки вече ще се амортизират до падежа.

— Отражение на провизиите за обезценка: То е изчислено, като е използван моделът на очакваните кредитни загуби, прилагайки политиките за обезценка на кредити (вж. бележка 6.5). По този начин към 1 януари 2021 г. Комисията е признала провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби за заемите по линия на МФП и Евратом.

Редът „Промени в обезценката“ съответства на преоценката на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2021 г.

Редът „Промени в балансовата стойност“ съответства на промяната в начислените лихви и промяната в премиите/отстъпките (нови премии/отстъпки и амортизация).

Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ)

През 2021 г. ЕС създаде МВУ като временен инструмент, за да помогне на икономиките на държавите членки да се възстановят от пандемията от COVID-19 и да станат устойчиви на екологичния и цифровия преход. В рамките на Инструмента за възстановяване на ЕС (NextGenerationEU) Комисията заема средства, които се използват по линия на МВУ за финансиране на реформите и инвестициите на държавите членки. Те трябва да са в съответствие с приоритетите на ЕС и да отговарят на предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър

за координация на икономическите и социалните политики. Финансирането може да бъде под формата на заем (подлежаща на връщане подкрепа) или на безвъзмездна помощ (неподлежаща на връщане подкрепа, вж. бележка 2.5). Държавите членки могат да получат финансиране до размера на предварително договорените средства за заеми и безвъзмездни средства. За да се възползват от подкрепата, държавите членки трябва да представят на Европейската комисия своите национални планове за възстановяване и устойчивост. Във всеки план се посочват реформите и инвестициите, които трябва да бъдат осъществени до края на 2026 г., като се определят ясни междинни цели и целеви резултати, които да бъдат анализирани от Европейската комисия и одобрени от Европейския съвет. Заемите по линия на МВУ могат да бъдат изплатени до 31 декември 2026 г. само след постигането на договорените междинни цели и целеви резултати. До 31 декември 2021 г. обаче съществуваше възможност Комисията да изплати авансово до 13 % от одобрените суми по заемите, за да започне икономическо възстановяване.

Към 31 декември 2021 г. бяха подписани споразумения за заеми в размер на 153,2 милиарда евро. От тях Комисията предостави 18 милиарда евро. Не съществува връзка „бек-ту-бек“ между заемите по МВУ и заемите по NextGenerationEU (вж. бележка 2.11).

Подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE)

SURE е европейски инструмент, който помага за запазване на заетостта и на работните места, засегнати от пандемията от COVID-19. Инструментът дава възможност на държавите членки да искат финансова помощ от ЕС за подпомагане на финансирането на внезапното и драстично увеличаване на националните публични разходи във връзка с националните режими на работа при непълно работно време и подобни мерки, включително за самостоятелно заети лица, или във връзка с някои мерки в областта на здравето, и по-специално на работното място, в отговор на кризата. Той може да предостави финансова помощ в размер до 100 милиарда евро под формата на заеми за засегнатите държави членки. Инструментът е подкрепен от гаранции в размер на 25 милиарда евро, които държавите членки са предоставили на Комисията за погасяването на съответните заеми. В съответствие с Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета⁽¹⁹⁾ Комисията може да сключи споразумение за заем с държава членка едва след като Комисията е предложила — и Съветът е приел — решение за изпълнение за финансовата помощ по линия на SURE.

Към 31 декември 2021 г. Съветът беше одобрил, а Комисията беше подписала споразумения за заеми за финансова помощ в размер на 94,3 милиарда евро. От тях Комисията е изплатила 89,6 милиарда евро на държавите членки (в номинално изражение). Останалите суми по подписаните споразумения за заеми ще бъдат изплатени през 2022 г.

Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС)

ЕМФС предоставя възможност за оказване на финансова помощ на държава членка, изпитваща трудности или сериозно застрашена от големи трудности, причинени от извънредни обстоятелства извън нейния контрол. Тази помощ може да бъде под формата на заем или кредитна линия. Съгласно заключенията на Съвета по икономическите и финансовите въпроси от 9 май 2010 г. механизмът не може да надвишава 60 милиарда евро, но правното ограничение ограничава непогасените отпуснати заеми или кредитните линии до наличния под тавана за собствените ресурси марж. Не е предвидено ЕМФС да участва в нови програми за финансиране или да сключва нови споразумения за заем. Няма неусвоени суми по подписани договори за заем.

Платежен баланс (ПБ)

Това е основан на политиката финансов инструмент, който осигурява средносрочна финансова помощ на държавите членки, които не са приели еврото. Благодарение на него могат да се отпускат заеми на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от трудности със своите платежни баланси или капиталови движения. Максималният размер на непогасените отпуснати заеми по инструмента е ограничен до 50 милиарда евро. Няма неусвоени суми по подписани договори за заем.

Макрофинансова помощ (МФП)

МФП е форма на финансова помощ, предоставяна от ЕС на партньорски държави, които изпитват криза с платежния си баланс. Тя се предоставя под формата на средносрочни или дългосрочни заеми или безвъзмездни средства или на подходяща комбинация от двете и обикновено допълва финансирането, осигурено в контекста на подкрепяна от МВФ програма за корекция и реформи. Заетите средства за тези заеми се гарантират от Гаранционния фонд за външни дейности, а след това от бюджета на ЕС.

През 2021 г. бяха предоставени допълнителни заеми в размер на 1,7 милиарда евро, включително 0,6 милиарда евро за Украйна. Условните неусвоени суми по подписани договори за заем възлизат на 0,6 милиарда евро.

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 година за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19 (ОБ L 159, 20.5.2020 г., стр. 1).

Към 31 декември 2021 г. провизиите за обезценка на заемите за МФП възлизат на 293 милиона евро, от които 197 милиона евро се отнасят за заемите за Украйна (на обща стойност 4,4 милиарда евро (в номинално изражение) в края на годината). В съответствие със счетоводните правила на ЕС (и МССПС) в тази провизия за обезценка не са взети под внимание некоригиращите събития, настъпили след приключването на баланса, свързани с войната в Украйна през 2022 г. (вж. бележка 8), а само значителното увеличение на риска, отбелязано в края на 2021 г.

Заеми от Европейската общност за атомна енергия (Евратом)

Европейската общност за атомна енергия (Евратом, представлявана от Комисията) отпуска заеми както на държави, които са членки на ЕС, така и на държави, които не са членки на ЕС, а също и на субекти от двата вида държави, с цел финансиране на проекти, свързани с енергийни съоръжения. От общия размер на заемите на Евратом, непогасени към 31 декември 2021 г., 300 милиона евро (в номинално изражение) се отнасят за заеми към Украйна, за които е призната провизия за обезценка в размер на 13 милиона евро. Към 31 декември 2021 г. Комисията е получила гаранции от трети страни в размер на 350 милиона евро (2020 г.: 279 милиона евро) за покриване на заеми от Евратом. Няма неусвоени суми по подписани договори за заем.

Ефективни лихвени проценти за заемите (изразени като лихвен диапазон)

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
МВУ (NextGenerationEU)	0,11 %—0,12 %	—
SURE	(0,48) %—0,77 %	0,00 %—0,30 %
ЕМФС	(0,03) %—3,79 %	0,50 %—3,75 %
ПБ	2,95 %	2,88 %
МФП	(0,14) %—3,70 %	0,00 %—3,69 %
Евратом	(0,08) %—1,66 %	0,00 %—5,76 %

Данните за 2020 г. се отнасят за номиналните лихвени проценти, а данните за 2021 г. — за ефективните лихвени проценти в съответствие с преразгледаното СПЕС 11.

2.4.1.2. Други заеми

Те включват 3 вида заеми:

- заеми в размер на 74 милиона евро към 31 декември 2021 г. (2020 г.: 75 милиона евро), отпуснати от бюджетните програми на ЕС (напр. в рамките на евро-средиземноморското партньорство по линия на програмата MEDA и Програмата на ЕС за заетост и социални иновации);
- просрочени заеми, първоначално отпуснати от партньори по изпълнението, по които Комисията е платила средства по искания за плащане по гаранция и сега държи правата за възстановяване (суброгирани заеми). Към 31 декември 2021 г. Комисията държи правата за възстановяване на 855 милиона евро от тези заеми (включително начислените лихви). След като се вземат предвид очакваните кредитни загуби обаче, балансовата стойност, призната в баланса, е 48 милиона евро. Тези заеми бяха отпуснати от ЕИБ и гарантирани от програмите ЕФСИ и МВК.
- Срочни депозити в размер на 54 милиона евро със срок до падежа над 3 месеца, които не отговарят на определението за парични еквиваленти.

2.4.2. Финансови активи по справедлива стойност чрез излишък или дефицита (ССИД)

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Финансови активи по ССИД — недеривативи ⁽¹⁾	2.4.2.1	24 223	19 587
Финансови активи по ССИД — деривативи	2.4.2.2	828	199

милиони евро

милиони евро

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Общо		25 051	19 786
Нетекущи		21 660	16 327
Текущи		3 391	3 459

(¹) Стойността за 2020 г. се отнася за сути, които преди това са били класифицирани като финансови активи, обявени за продажба, в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2020 г.

2.4.2.1. Финансови активи по ССИД — недеривативи

Финансови активи по ССИД — недеривативи по вид

милиони евро

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Дългови ценни книжа	19 326	14 862
Фондове на паричния пазар и инвестиции в групи от портфейли	2 513	3 038
Други капиталови инвестиции	2 384	1 686
Общо	24 223	19 587
Нетекущи	20 834	16 134
Текущи	3 390	3 453

Данните за 2020 г. се отнасят за сути, класифицирани преди това като активи, обявени за продажба, в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2020 г.

Дълговите ценни книжа са главно държавни и корпоративни облигации. Тези инвестиции се държат във фондовете (портфейлите), управлявани от Комисията или от ЕИБ от името на ЕС, и се отнасят главно за ОФП, „Хоризонт 2020“, VUFI и Фонда за иновации (вж. по-долу). Резултатите по портфейлите с активи се оценяват на база справедлива стойност (пазарна стойност).

Фондовете на паричния пазар са взаимни фондове, които инвестират в краткосрочни дългови ценни книжа (напр. единният фонд на ЕИБ). Инвестициите в групи от портфейли са средства на ЕС по програмите МСЕ и „Хоризонт 2020“, обединени заедно със средства на държавите членки по програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300. Те се използват за предоставяне на гаранции за финансовите и инвестиционните операции на ЕИБ.

„Други капиталови инвестиции“ се отнасят главно за инвестирането на средства от бюджета на ЕС — чрез партньори по изпълнението — в рисков капитал или в други видове инвестиционни фондове за постигане на целите на политиката на ЕС. Например подобряване на достъпа до финансиране за новосъздадени МСП, научни изследвания и иновации, както и за инфраструктура в ЕС и извън него.

Финансови активи по ССИД — недеривативи по програма

милиони евро

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Фонд за иновации	4 195	—
Инвестиции в VUFI	1 257	1 598
ЕОВС в ликвидация	1 382	1 445

	милиони евро	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Европейска банка за възстановяване и развитие	188	188
Пенсионен план за местния персонал на ЕСВД	69	73
	7 091	3 304
Фондове за бюджетна гаранция		
Общ фонд „Провизии“	11 272	—
Гаранционен фонд на ЕФСИ	—	7 526
Гаранционен фонд за външни дейности	—	2 794
Гаранционен фонд на ЕФУР	—	692
	11 272	11 012
Финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС:		
„Хоризонт 2020“	3 342	3 097
Механизъм за свързване на Европа	762	764
Капиталови механизми на ЕС за МСП	684	533
Европейски фонд за Югоизточна Европа	213	163
Фонд „Екология за растеж“	146	143
Механизъм за финансиране на енергийната ефективност	107	104
Други	606	467
	5 861	5 271
Общо	24 223	19 587
Нетекущи	20 834	16 134
Текущи	3 390	3 453

Данните за 2020 г. се отнасят за суми, класифицирани преди това като активи, обявени за продажба, в консолидираните годишни отчети на ЕС за 2020 г.

Фонд за иновации (ФИ)

Фондът за иновации бе създаден с Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁰⁾ за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза. Той подкрепя иновациите в областта на нисковъглеродните технологии и процеси в определени икономически сектори. Фондът за иновации ще бъде захранван с приходите от постепенното осребряване на 450 милиона квоти, както и с всички неизползвани средства от 300 милиона квоти, налични за програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300 (вж. бележка 3.8). Фондът за иновации започна дейността си през 2020 г., но сумите бяха държани в парични средства. От 2021 г. ЕИБ управлява средствата на Фонда за иновации, като ги инвестира в облигации.

⁽²⁰⁾ Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 3).

Инвестиции в ВУФИ

Комисията създаде Фонда за бюджетни глоби („ВУФИ“), за да управлява средствата, получени условно за обжалвани глоби в областта на конкуренцията. До окончателното решение на съда Комисията инвестира средствата в дългови инструменти.

ЕОВС в ликвидация

Срокът на действие на Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) изтече на 23 юли 2002 г. и всички активи на ЕОВС бяха прехвърлени на Европейския съюз и заделени за научни изследвания в секторите, свързани с въгледобивната и стоманодобивната промишленост. Комисията управлява портфейла и инвестира в дългови ценни книжа, деноминирани в евро и котиран на активен пазар.

Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕС държи финансова инвестиция в капитала на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), в който към 31 декември 2021 г. броят на държаните акции бе 90 044 (2020 г.: 90 044 акции), представляващи 3 % от общия записан акционерен капитал. ЕС е записал акционерен капитал на обща стойност 900 милиона евро, от които 713 милиона евро понастоящем са непоискани. Съгласно споразумението за създаване на ЕБВР, акционерите имат някои договорни ограничения, като например факта, че акциите не подлежат на прехвърляне и обратното им изкупуване е ограничено до максимума на първоначалната покупна цена. ЕС оценява инвестицията си в ЕБВР по справедлива стойност. Първоначалната покупна цена се счита за най-добрата оценка на справедливата стойност, по-специално поради договорните ограничения, посочени по-горе. Въпреки че акциите на ЕБВР не се котира на никоя фондова борса, в капитала на субекта, в който е инвестирано, имаше скорошни сделки (емитиране на капитал по номинална стойност), които показват, че цената е най-добрата оценка на справедливата стойност в тази ситуация.

Общ фонд „Провизии“ (ОФП)

ЕС гарантира капиталовите инвестиции и заемите, които партньорите по изпълнението предоставят на държави и дружества. За да се изплатят вземанията от неизпълнение на задълженията или други загуби, бюджетът на ЕС, в съответствие с правните актове, постепенно заделя средства за изграждане на капиталов буфер, т.е. на ОФП. ОФП покрива и заемите, които Комисията отпуска за финансиране на заеми по линия на МФП и Евратом на държави извън ЕС.

До 2020 г. имаше отделен фонд за всяка бюджетна гаранция (Гаранционен фонд за ЕФСИ, Гаранционен фонд за ЕФУР, Гаранционен фонд за външни дейности, който обхващаше и заемите за финансова помощ за трети държави по линия на МФП и Евратом).

От 1 януари 2021 г., в съответствие с Финансовия регламент, Комисията създаде ОФП, който да управлява капиталовия буфер („провизирането“) за всички бюджетни гаранции и заеми за финансова помощ за трети държави в един общ портфейл. Освен провизиите от бюджета на ЕС в ОФП се внасят възстановени средства от операции, при които има неизпълнение на задълженията, средства от възвръщаемостта на инвестициите на фонда и постъпления от възнаграденията за бюджетните гаранции на ЕС. В ОФП може да се внасят също доброволни вноски от държавите членки и от други донори, които по този начин увеличават наличните бюджетни гаранции на ЕС.

ОФП разпределя постъпващите вноски в подразделения, като всяко подразделение се отнася за една програма, по която има принос. Към 31 декември 2021 г. ОФП се състои от 4 подразделения. От тях 3 подразделения се отнасят до наследени инструменти, създадени в рамките на предишни МФР (ЕФСИ, ЕФУР и МВК). Тези три програми, по които има принос, са прехвърлили своите съществуващи провизии към датата на присъединяването си към ОФП. Освен това има подразделение за InvestEU — нов инструмент, създаден съгласно настоящата МФР. В правните актове на тези инструменти се определят необходимите провизии за предоставените гаранции. Бюджетът на ЕС обединява тези индивидуални провизии в ОФП и оптимизира управлението на активите.

Към 31 декември 2021 г. активите на ОФП възлизат на 12,3 милиарда евро, от които 11,3 милиарда евро са инвестирани във финансови активи по ССИД — недеривативи (дългови ценни книжа).

„Хоризонт 2020“

Съгласно Регламента на ЕС за създаване на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), бяха създадени нови финансови инструменти, за да се подобри достъпът до финансиране за субекти, работещи в областта на научните изследвания и иновациите (НИИ). Тези инструменти са:

- *услугата за заеми и гаранции по InnovFin за научни изследвания и иновации*, по която Комисията споделя финансовия риск, свързан с портфейл с нови операции за финансиране, предприети от ЕИБ;
- *гаранцията за МСП по InnovFin и инструментът за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП (SIUGI)* — механизми за гарантиране, управлявани от ЕИФ, предоставящи гаранции и насрещни гаранции за финансови посредници за нови портфейли със заеми (по SIUGI Комисията споделя финансовия риск, свързан с дадената гаранция, с държавите членки, ЕИФ и ЕИБ);
- *капиталовият механизъм по InnovFin за научни изследвания и иновации*, който отпуска инвестиции във фондове за рисков капитал и се управлява от ЕИФ; и
- *Фондът на ЕСИ (Фондът на Европейския съвет по иновациите)*, който предоставя капиталово финансиране с цел ускоряване на действията за иновации и внедряване на пазара. Фондът на ЕСИ ще бъде финансиран предимно от МФР за периода 2021—2027 г. по рамковата програма „Хоризонт Европа“. Досега обаче Комисията е използвала наличните ресурси по линия на „Хоризонт 2020“.

Механизъм за свързване на Европа

Съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽²¹⁾ дълговият инструмент „Механизъм за свързване на Европа“ (МСЕ) беше създаден с цел да се улесни достъпът на инфраструктурните проекти до финансиране в секторите на транспорта, телекомуникациите и енергетиката. Той се управлява от ЕИБ съгласно споразумение с ЕС. Той предлага споделяне на риска за дълговото финансиране под формата на привилегирован и подчинен дълг или на гаранция, както и подкрепа за проектни облигации, гарантирани от ЕС.

Капиталови механизми на ЕС за МСП

Това са капиталови инструменти, финансирани от COSME, Програмата за конкурентоспособност и иновации, Многогодишната програма за предприятия и предприемачеството и инициативата за растеж и заетост, под попечителството на ЕИФ, които подпомагат създаването и финансирането на МСП в ЕС, намиращи се в начален етап на дейността си (етап на стартиране) и в етап на растеж, чрез инвестиране в подходящи специализирани фондове за рисков капитал.

Йерархия на справедливата стойност на недеривативните финансови активи по ССИД (класифицирани като ОЗП през 2020 г.)

Вид финансов актив	милиони евро	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Ниво 1: котираны цени на активни пазари	19 336	15 383
Ниво 2: наблюдаеми елементи, различни от котираните цени	2 698	2 706
Ниво 3: техники за оценяване, при които елементите не се основават на наблюдаеми пазарни данни	2 190	1 498
Общо	24 223	19 587

През периода не е имало прехвърляния между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливата стойност.

Равняване на недеривативните финансови активи, оценени с помощта на техники за оценяване, използващи елементи, които не се основават на наблюдаеми пазарни данни (ниво 3)

милиони евро	
Движения на справедливата стойност	
Начално салдо към 1.1.2021 г.	1 498

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

милиони евро

Движения на справедливата стойност	
Преразглеждане на СПЕС 11	2
Инвестиции през периода	505
Изплащане на главници	(111)
Установени приходи	(30)
Печалби или загуби за периода в излишъка или дефицита	326
Трансфери към ниво 3	—
Трансфери от ниво 3	—
Други	—
Крайно салдо към 31.12.2021 г.	2 190

Нетните печалби от недеривативни активи от ниво 3, държани в края на 2021 г., възлизат на 295 милиона евро. Те са включени като финансови приходи в позицията „Печалби от финансови активи или пасиви по ССИД — недеривативи“ (вж. бележка 3.9) и като финансови разходи в позицията „Загуби от финансови активи или пасиви по ССИД — недеривативи“ (вж. бележка 3.15).

2.4.2.2. Финансови активи и пасиви по ССИД — деривативи

Финансови активи и пасиви по ССИД — деривативи по вид

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2021 г.			31.12.2020 г.		
	Теоретична сума	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност	Теоретична сума	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност
Валутен форуърден договор	646	2	—	417	6	—
Гаранция по капиталовия портфейл	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Гаранции за валутен риск	28	—	(4)	14	—	(4)
Общо	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Нетекущи		826	(5)		193	(4)
Текущи		2	—		6	(0)

Валутен форуърден договор

ЕС сключва валутни форуърдни договори, за да хеджира валутния риск, свързан с дълговите ценни книжа в щатски долари, държани в Гаранционния фонд на ЕФСИ. По силата на валутните форуърдни договори ЕС дава посочената в договора теоретична сума в чуждестранна валута (операция за плащане), представена в таблицата по-горе, и ще получи теоретичната сума в евро (операция за получаване) на датата на падежа. Тези деривативни договори се оценяват по справедлива стойност към датата на счетоводния баланс и се класифицират като финансови активи или финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита в зависимост от това дали справедливата им стойност е положителна или отрицателна.

Гаранции по капиталови портфейли

Позицията „Гаранции по капиталови портфейли“ включва гаранции, предоставени от ЕС на финансови институции по капиталови портфейли. Тези гаранции се класифицират като деривативни финансови инструменти и се отчитат като финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита, тъй като не отговарят на определението за задължение по финансова гаранция — вж. бележка 1.5.12. Финансовата отговорност на ЕС се измерва със стойността на съответните инвестиции.

Общият размер представлява предимно гаранцията по ЕФСИ, предоставена от ЕС на групата на ЕИБ, като капиталовите инвестиции, извършени от ЕИБ и ЕИФ, възлизат на 3 068 милиона евро (2020 г.: 2 223 милиона евро). Справедливата стойност на гаранцията от ЕС по капиталовите портфейли на ЕФСИ възлизаше на общо 763 милиона евро (2019 г.: 164 милиона евро).

Гаранция за валутен риск

ЕС гарантира валутния риск в рамките на гаранцията по ЕФУР, като гарантира суапови и форуърдни договори, които имат за цел да се хеджират валутните рискове при инвестиционни операции на нововъзникващите пазари. ЕС покрива и обезценката на чуждестранната валута (УАН), свързана със заеми, отпуснати от финансови институции на МСП в Украйна в рамките на Механизма за финансиране на МСП по линия на Източното партньорство.

Йерархия на справедливите стойности на деривативните финансови активи и пасиви

милиони евро

Вид дериватив	31.12.2021 г.		31.12.2020 г.	
	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност	Актив по справедлива стойност	Пасив по справедлива стойност
Ниво 1: котираны цени на активни пазари	—	—	—	—
Ниво 2: наблюдаеми елементи, различни от котираните цени	2	(2)	6	(4)
Ниво 3: техники за оценяване, при които елементите не се основават на наблюдаеми пазарни данни	826	(2)	193	(1)
Общо	828	(5)	199	(4)

През периода нямаше трансфери между ниво 1 и ниво 2. Деривативите от ниво 3 на справедливата стойност включват основно гаранции по капиталови портфейли.

Равняване на деривативните финансови активи и пасиви, оценени с помощта на техники за оценяване, използващи елементи, които не се основават на наблюдаеми пазарни данни (ниво 3)

милиони евро

Движения на справедливата стойност	
Актив/(пасив) в началното салдо към 1.1.2021 г.	192
Изпълнени искания за плащане по гаранция	5
Върнати искания за плащане по гаранция	(1)
Приходи от уредени гаранции	(160)
Печалби или загуби за периода в излишъка или дефицита	788
Трансфери към ниво 3	—

милиони евро

Движения на справедливата стойност	
Трансфери от ниво 3	—
Други	—
Крайно салдо към 31.12.2021 г.	824

Нетните печалби от деривативни активи от ниво 3, държани в края на 2021 г., възлизат на 777 милиона евро. Тази сума е представена като финансов приход и е включена в позицията „Печалби от финансови активи или пасиви, оценявани като деривативи по ССИД“ (вж. бележка 3.9).

2.5. ПРЕДВАРИТЕЛНО ФИНАНСИРАНЕ

милиони евро

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетекущи			
Предварително финансиране	2.5.1	57 764	30 574
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	2.5.2	2 901	3 825
Принос към доверителните фондове		126	119
		60 792	34 519
Текущи			
Предварително финансиране	2.5.1	28 427	24 902
Други средства, предоставени авансово на държавите членки	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Общо		93 447	62 748

Нивото на предварителното финансиране за различните програми трябва да е достатъчно за осигуряване на средствата, необходими на бенефициера, за да започне проекта и да напредне по него, като същевременно се защитават финансовите интереси на ЕС и се вземат под внимание правните и оперативните ограничения и ограниченията, свързани с разходната ефективност.

Значителното увеличение в сравнение с предходната година е резултат най-вече от стартирането на инструмента по МВУ (NextGenerationEU) през 2021 г., при който първоначално беше изплатено предварително финансиране в размер на 36,4 милиарда евро.

2.5.1. Предварително финансиране

милиони евро

	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2021 г.	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2020 г.
Споделено управление						
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
ЕФРР и КФ	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

	милиони евро					
	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2021 г.	Брутна сума	Изчистени чрез начисления	Нетна сума към 31.12.2020 г.
ЕСФ	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Други	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Пряко управление						
<i>Изпълнено от:</i>						
Котисията	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
от които за МВУ (NextGenerationEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
Изпълнителните агенции на ЕС	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Доверителни фондове	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Непряко управление						
<i>Изпълнено от:</i>						
Други агенции и органи на ЕС	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Трети държави	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Международни организации	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Други субекти	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Общо	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Нетекущи	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Текущи	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Предварителното финансиране представлява платени средства, а следователно и изпълнение на бюджетни кредити за плащания. Както бе обяснено в бележка 1.5.7, това са авансово платени средства, поради което те все още не са отчетени като разход. Поради това, въпреки че предварителното финансиране намалява оставащите RAL (вж. бележка 5.1), то представлява разходи, които все още не са приети и не са признати в отчета за финансовия резултат.

Що се отнася до споделеното управление, почти цялото предварително финансиране се отнася до периода на програмиране 2014—2020 г. Съществува първоначално предварително финансиране, което няма да бъде изчистено (т.е. признато в отчета за финансовия резултат) преди края на периода на програмиране и се посочва като нетекущо предварително финансиране.

Що се отнася до областта на сближаването, съществува също така годишно предварително финансиране, което се изчислява на годишна база и се посочва като текущо предварително финансиране. Новите плащания по предварителното финансиране, извършени в областта на сближаването, включват годишното предварително финансиране за 2021 г. (7,3 милиарда евро), но и плащанията от фонд „Солидарност“ на ЕС (0,8 милиарда евро). Новите плащания бяха компенсирани чрез клиринг на приблизително сходни стойности, поради което нивото на неизплатеното предварително финансиране остава стабилно за тази област като цяло.

При прякото управление най-големите суми по предварителното финансиране са свързани с неподлежащата на възстановяване подкрепа, засягаща инструмента МВУ, който започна да се прилага през 2021 г., като в края на годината те възлизат нето на 30,8 милиарда евро. Други значими суми в размер на 8,5 милиарда евро (2020 г.: 9,3 милиарда евро) се отнасят за областта на научните изследвания (основно „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“, осъществявани от изпълнителните агенции на ЕС и Комисията).

При непрякото управление предварителното финансиране обхваща основно програми по линия на вътрешните политики като „Галилео“ и EGNOS (космическите програми), но също така и инструменти, свързани с „Глобална Европа“ (включително инструменти за съседство, развитие и международно сътрудничество). Най-забележителното увеличение на предварителното финансиране по тази позиция е свързано с космическите програми.

Гаранции, получени по отношение на предварително финансиране

Това са гаранции, които Комисията изисква в определени случаи от бенефициерите, които не са държави членки, при извършване на авансови плащания (предварително финансиране). За този вид гаранция се оповестяват две стойности: „номиналната“ и „текущата“ стойност. При номиналната стойност пораждащото събитие е свързано със съществуването на гаранцията. При текущата стойност пораждащото събитие за гаранцията е плащането по предварителното финансиране, извършено спрямо гаранцията, което след това се намалява с последващите изчисления. Към 31 декември 2021 г. номиналната стойност на гаранциите, получени във връзка с предварително финансиране, възлиза на 433 милиона евро, докато текущата стойност на тези гаранции бе 383 милиона евро (2020 г.: съответно 466 милиона евро и 402 милиона евро).

Някои суми за предварително финансиране, изплатени по 7-ата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие и по програмите „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“, успешно се покриват от Взаимозастрахователния механизъм (ВЗМ), известен преди като Гаранционен фонд за участниците (ГФУ). ВЗМ е инструмент от взаимна полза, създаден с цел покриване на рисковете, свързани с неплащането на суми от страна на бенефициерите в хода на изпълнението на непреките дейности по линия на тези програми. Всички участници в непреки действия, които получават безвъзмездни средства от ЕС, внасят 5 % от максималния размер на приноса на ЕС в капитала на ВЗМ, който се инвестира на финансовите пазари от Комисията, за да генерира лихви. Лихвите могат да се използват за покриване на дългове, които не са погасени от участници, неизпълнили задълженията си към Съюза. В края на непрякото действие вноските се изплащат обратно на участниците. ЕС (представяван от Комисията) действа като изпълнителен агент на участниците във ВЗМ, но фондът се притежава от участниците. Следователно ВЗМ е отделен субект, който не е консолидиран в настоящите годишни отчети на ЕС.

Към 31 декември 2021 г. сумите по предварителното финансиране, покрити от ВЗМ, възлизаха на общо 2,4 милиарда евро (2020 г.: 2,3 милиарда евро). Общите активи на ВЗМ, включително финансовите активи, управлявани от Комисията, възлизаха на 2,5 милиарда евро (2020 г.: 2,4 милиарда евро).

2.5.2. Други средства, предоставени авансово на държавите членки

	милиони евро	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление	3 647	3 520
Схети за помощ	3 483	3 633
Общо	7 130	7 153
Нетекущи	2 901	3 825
Текущи	4 229	3 327

Авансови средства, отпуснати на държавите членки, за финансовите инструменти под режим споделено управление

В рамките на програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) е възможно да се правят авансови плащания от бюджета на ЕС към държавите членки, за да могат те да предоставят средства за финансови инструменти (т.е. заеми, капиталови инвестиции или гаранции). Тези финансови инструменти се създават и управляват под отговорността на държавите членки, не на Комисията. При все това средствата, които не са усвоени от тези инструменти към края на годината, са собственост на ЕС (както и цялото предварително финансиране) и поради това се третираат като актив в счетоводния баланс на ЕС.

Период 2014—2020 г.:

В областта на политиката на сближаване се счита, че от общо платени 14 692 милиона евро 3 547 милиона евро са останали неувоени към 31 декември 2021 г. Тази сума включва приноса на държавите членки към инициативата за МСП, която е инструмент, имащ за цел да се стимулира допълнителното отпускане на заеми от банковия сектор на МСП (платени са 1 326 милиона евро — без сумите, които все още са предварително финансирани — като се счита, че 366 милиона евро от тях не са усвоени).

Що се отнася до развитието на селските райони, към края на годината са останали неувоени 97 милиона евро.

Период 2007—2013 г.:

Счита се, че всички суми, свързани с политиката на сближаване, са били или усвоени, или отнесени към други мерки, поради което към 31 декември 2021 г. няма активи в счетоводния баланс. Следва да се отбележи, че реалното изпълнение от различните инструменти ще бъде прегледано като част от процеса на приключване на програмите през следващите години.

Схеми за помощ

Подобно на посоченото по-горе, възстановените суми, отговарящи на платените от държавите членки аванси за различни схеми за помощ (държавна помощ, пазарни мерки на ЕФГЗ или инвестиционни мерки на ЕЗФРСР), които не са усвоени към края на годината, се записват като активи (аванси) в счетоводния баланс на ЕС. Комисията е оценила стойността на тези авансови средства въз основа на предоставената от държавите членки информация. Получените суми са включени в подпозицията за схемите за помощ по-горе.

Период 2014—2020 г.:

Неувоените суми към края на годината бяха оценени на 1 768 милиона евро за политиката на сближаване и на 1 649 милиона евро за земеделието и развитието на селските райони.

Период 2007—2013 г.:

Според оценките 66 милиона евро, платени в контекста на развитието на селските райони, са останали неизползвани в края на 2021 г.

2.6. ВЗЕМАНИЯ ПО ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА И СРЕДСТВА, ПОДЛЕЖАЩИ НА СЪБИРАНЕ, ПО ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
<i>милиони евро</i>			
Нетекущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	2.6.1	34 892	44 128
Взетания от операции с размяна	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Текущи			
Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна	2.6.1	29 473	26 915
Взетания от операции с размяна	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Общо		72 438	74 493

2.6.1. Средства, подлежащи на събиране, от операции без размяна

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
<i>милиони евро</i>			
Нетекущи			
Държави членки	2.6.1.1	2 497	2 237
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	2.6.1.2	30 839	40 629
Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди	2.6.1.4	1 556	1 261
Други средства, подлежащи на събиране		—	1
		34 892	44 128
Текущи			
Държави членки	2.6.1.1	5 682	7 213
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	2.6.1.2	10 913	6 827
Глоби в областта на конкуренцията	2.6.1.3	11 698	11 295
Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди	2.6.1.4	1 097	787
Други средства, подлежащи на събиране	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Общо		64 365	71 043

2.6.1.1. Средства, подлежащи на събиране от държавите членки

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
<i>милиони евро</i>		
Сметки „А“ за ТСП	6 137	5 297
Отделни сметки за ТСП	1 405	1 460
Собствени ресурси за получаване	15	2 188
Обезценка	(875)	(892)
Други	—	—
Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси	6 683	8 053
Европейски фонд за гарантиране на земеделците (ЕФГЗ)	1 525	1 378
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и други инструменти за развитие на селските райони	668	720
Обезценка	(843)	(837)
Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони	1 350	1 260
Събиране на предварително финансиране	26	53
Платен ДДС и ДДС, подлежащ на събиране	45	35

	милиони евро	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Други средства, подлежащи на събиране от държавите членки	73	49
Общо	8 178	9 450
Нетекущи	2 497	2 237
Текущи	5 682	7 213

Най-голямата сума, включена при нетекущите, е свързана със суми, дължими от държавите членки, и по-конкретно 2,1 милиарда евро във връзка с производството за нарушение от страна на Обединеното кралство (обяснено по-долу). Също посочени като нетекущи, както и през предходните години, са сумите, свързани с неизпълнени решения за уравниване с оглед на съответствието за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Сумите, свързани с тези решения, са в процес на събиране под формата на годишни вноски.

Средства, подлежащи на събиране, в областта на собствените ресурси

Позицията за сметките „А“ е свързана с месечните отчети, в които държавите членки съобщават установения размер на традиционните собствени ресурси (ТСР). В таблицата са изброени сумите по сметки „А“, които все още не са изплатени на Комисията. ТСР са предимно мита, които се събират от държавите членки от името на Комисията.

Позицията за сметките „А“ по принцип е в диапазона между 3 и 3,5 милиарда евро към края на годината. През предходните две години обаче — 2020 г. и 2021 г. — общата сума включваше допълнителни суми за ТСР, свързани с производството за нарушение от страна на Обединеното кралство (вж. по-долу) и с други доклади от проверки на ТСР. Тъй като е приложима лихва за забава в размер на 2,2 милиарда евро (2020 г.: 1,7 милиарда евро), тези суми са докладвани и в настоящите годишни отчети (вж. бележки **2.6.2** и **3.9**).

Що се отнася до производството за нарушение от страна на Обединеното кралство, на 8 март 2018 г. Комисията изпрати официално уведомително писмо (нарушение № 2018/2008) на Обединеното кралство, тъй като то не предостави на бюджета на ЕС правилната сума традиционни собствени ресурси. Тъй като Обединеното кралство не предостави задоволителен отговор нито на официалното уведомително писмо, нито на мотивираното становище, изпратено на 24 септември 2018 г., Комисията реши да отнесе нарушението до Съда на ЕС и подаде заявлението си на 7 март 2019 г. Случаят произхожда от доклад на OLAF от 2017 г., в който бе констатирано, че вносителите в Обединеното кралство са избегнали заплащането на значителна сума мита, като при вноса са използвали фиктивни и фалшиви фактури, както и декларации, съдържащи неправилно определена митническа стойност. С помощта на методика, разработена от OLAF и JRC, както и въз основа на наличната информация Комисията изчисли, че през периода от ноември 2011 г. до октомври 2017 г. нарушението от страна на Обединеното кралство е довело до загуби за бюджета на ЕС в размер на 2,1 милиарда евро (нетна сума, т.е. след приспадане на разходите по събирането, които Обединеното кралство следва да задържи, от брутната сума 2,7 милиарда евро). На 8 март 2022 г. Съдът постанови съответното решение и потвърди, че Обединеното кралство е нарушило задълженията си за защита на бюджета на Съюза. Той обаче поиска от Комисията да преизчисли претендираната сума. Предстои Комисията да направи оценка на решението и по-специално на коментарите на Съда по отношение на определянето на спорните суми. Поради това понастоящем се извършва подробен правен и оперативен анализ, чиито заключения все още не са готови. Ето защо както главницата в размер на 2,1 милиарда евро, така и изчислената лихва за забава в размер на 2,1 милиарда евро, начислена до края на 2021 г. (в сравнение с лихва от 1,6 милиарда евро, начислена и призната до края на 2020 г.), все още са класифицирани като дълготрайни активи, тъй като това е най-добрата налична приблизителна оценка.

Тази година към 31 декември 2021 г. възстановимите вземания включват също така очаквани загуби от ТСР в размер на 0,4 милиарда евро, дължими от някои държави членки за внос на текстил и обувки от Китай със значително занижена стойност. Тези оценки подлежат на преразглеждане, особено след решението на Съда по производството за нарушение от страна на Обединеното кралство.

Освен това Комисията включи в отчетите вземане на стойност 0,17 милиарда евро за установени мита и лихви за забава, което се основава на последната налична информация.

Позицията за отделните сметки е свързана с установените вземания, които не са включени в позицията за сметките „А“, тъй като не са събрани от държавите членки и за тях не е предоставено обезпечение (т.е. гаранция) (или е предоставено обезпечение, но сумите са оспорени). Тези вземания подлежат на обезценка въз основа на информацията, предоставяна всяка година от държавите членки. Сумите за обезценка като цяло са на сходно ниво в края на всяка година, както може да се види от таблицата.

През 2021 г. позицията за собствените ресурси, които следва да бъдат получени, се отнася за подлежащите на събиране суми, произтичащи от коригиращ бюджет № 6/2021, приет на 24 ноември 2021 г. Сумите бяха вписани от държавите членки в първия работен ден на януари 2022 г.

Средства, подлежащи на събиране, в областта на ЕФГЗ и на развитието на селските райони

Тази позиция включва предимно сумите, които държавите членки дължат към 31 декември 2021 г., декларирани и сертифицирани от тях към 15 октомври 2021 г. Направена е приблизителна оценка на средствата, подлежащи на събиране, които възникват след това деклариране до 31 декември 2021 г. Комисията оценява също размера на намаление за сумите, дължими от бенефициерите, които е малко вероятно да бъдат събрани. Фактът, че се прави такава корекция, не означава, че Комисията се отказва от събирането на тези суми в бъдеще. В корекцията е включено и отчисление от 20 %, което съответства на средствата, които държавите членки могат да задържат за покриване на административните си разходи.

2.6.1.2. Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство

В Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (реф. номер 2019/С 384 I/01) („Споразумението за оттеглянето“ или СО), подписано между ЕС и Обединеното кралство, се определят различни финансови задължения за двете страни. Към 31 декември 2021 г. нетното вземане от Обединеното кралство въз основа на тези задължения възлизаше на 41 753 милиона евро (2020 г.: 47 456 милиона евро), от които 10 913 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата (2020 г.: 6 827 милиона евро).

	<i>милиони евро</i>				
	Член 140	Член 142	Други	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Дължими от Обединеното кралство	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Дължими на Обединеното кралство	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Общо	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Нетекущи	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Текущи	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Корекция на дела на Обединеното кралство (член 139)

В съответствие с член 139 делът на Обединеното кралство от финансовите задължения, произтичащи от СО, е процент, изчислен като съотношението между собствените ресурси, предоставени от Обединеното кралство за периода 2014—2020 г., и собствените ресурси, предоставени през този период от всички държави членки и Обединеното кралство. През март 2021 г. този процент беше изчислен на 12,358072326018200 %. В съответствие с член 139 обаче делът трябва да бъде коригиран с размера на салдата по ДДС и БНД (2014—2020 г.), съобщени на държавите членки преди 1 февруари 2022 г. Поради това окончателният дял на Обединеното кралство беше изчислен на 12,431681219587700 %. След корекцията на дела на Обединеното кралство във връзка с изчисленията, на които се основават вече фактурираните на Обединеното кралство суми през 2021 г., през април 2022 г. на Обединеното кралство беше фактурирана допълнителна сума в размер на 67 милиона евро.

Плащания по споразумението за оттегляне

Механизмът за плащане, който се прилага към задълженията, предвидени между двете страни, е определен в член 148. Накратко, ЕС фактурира нетните суми, дължими от Обединеното кралство, през април и септември всяка година, а Обединеното кралство ги изплаща на месечна основа. Сумите, докладвани през април на падена година, трябва да бъдат изплатени на четири равни месечни вноски от юни до септември на същата година. Сумите, докладване през септември, трябва да бъдат изплатени на осем равни месечни вноски от октомври същата година до май следващата година. Тъй като някои от докладваните суми неминуемо се основават на прогнози и приблизителни оценки, докладването се актуализира всяка година въз основа на действителните данни.

През 2021 г. общата сума, докладвана на Обединеното кралство съгласно член 136 и членове 140—147, е 11 930 милиона евро, от които 3 763 милиона евро са докладвани през април 2021 г., а 8 166 милиона евро са докладвани през септември 2021 г. Общият размер на получените през 2021 г. плащания възлизаше на 6 826 милиона евро, от които 3 763 милиона евро са свързани с доклада от април (изплатени на четири равни месечни вноски през периода юни — септември 2021 г.) и 3 062 евро са свързани с доклада от септември (изплатени на три равни вноски през периода октомври — декември 2021 г.):

милиони евро

	Отчет от април 2021 г. (дължими и платени от юни до септември 2021 г.)	Доклад от септември 2021 г.: (дължими и платени от октомври до декември 2021 г.)	Общо
Член 140	3 696	3 054	6 750
Член 142	—	11	11
Член 136	230	18	247
Член 147	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
Член 141	—	(20)	(20)
Член 143	(93)	—	(93)
Член 144	(46)	—	(46)
Член 145	(37)	—	(37)
Член 146	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Общо	3 763	3 062	6 826

Сумата по фактурата от септември 2021 г., оставаща в края на годината, която възлизаше на 5 104 милиона евро, беше изплатена на пет равни месечни вноски през периода януари — май 2022 г.

Член 140 — Неизпълнени поети задължения

Обединеното кралство е поело ангажимент да изплати на ЕС дела си от неизпълнените бюджетни задължения към 31 декември 2020 г. (т. нар. „RAL във връзка с Брексит“), коригирани съгласно изискванията на член 140. Към 31 декември 2021 г. общата сума, призната като вземане, възлизаше на 28 620 милиона евро (2020 г.: 34 966 милиона евро), от които 11 556 милиона евро трябва да бъдат платени в рамките на 12-те месеца след края на годината. В таблицата по-долу са представени основните промени между общата сума, призната като вземане към 31 декември 2020 г. (изчислена въз основа на некоригирания дял на Обединеното кралство), и общата сума, призната като вземане към 31 декември 2021 г.:

милиони евро

Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2020 г. (въз основа на некоригирания дял на Обединеното кралство)	34 966
Корекция на дела на Обединеното кралство	208
Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2020 г. (въз основа на коригирания дял на Обединеното кралство)	35 174
Нетни финансови корекции, свързани с периода на програмиране 2014—2020 г. или с предходни периоди на програмиране (включително корекция на приспаданията за 2020 г.)	(58)
ТСР, отнасящи се до 2020 г. и предоставени на Съюза през 2021 г. (включително корекция на приспаданията за 2020 г.)	(82)
Нетни плащания, получени от Обединеното кралство през 2021 г.	(6 750)

		<i>милиони евро</i>
Корекция на прогнозното неизпълнение		337
	Общо	28 620
<i>Нетекущи</i>		<i>17 064</i>
<i>Текущи</i>		<i>11 556</i>

Намалението на общата сума, призната като вземане, възлизаше на годишна основа на 6 346 милиона евро и се дължи главно на получените през 2021 г. плащания от Обединеното кралство (6 750 милиона евро).

Корекцията на сумата, дължима от Обединеното кралство към 31 декември 2020 г., която доведе до увеличение с 208 милиона евро, отразява корекцията на дела на Обединеното кралство в коригираните бюджетни задължения към 31 декември 2020 г., върху които се прилага делът на Обединеното кралство (216,7 милиона евро). Включени са също така корекциите на приспаданията, отразени в годишните отчети на ЕС за 2020 г., за нетните финансови корекции, свързани с програмния период 2014—2020 г. или с предишни програмни периоди, и ТСР, отнасящи се за 2020 г. и предоставени на Съюза през 2021 г. (2,4 милиона евро), както и корекцията на приспадането за прогнозното неизпълнение (6,0 милиона евро).

Общата приспадна сума за нетните финансови корекции, свързани с програмния период 2014—2020 г. или с предишни програмни периоди, възлиза на 58,5 милиона евро, включва сумите, фактурирани през септември 2021 г., които все още не са отразени в годишните отчети за 2020 г. (34,8 милиона евро, от които 12,8 милиона евро бяха платени от Обединеното кралство през периода октомври — декември 2021 г. и 22,0 милиона евро — от януари до май 2022 г.), корекцията на дела на Обединеното кралство в тези суми (0,2 милиона евро) и сумите, които ще бъдат фактурирани през септември 2022 г. и трябва да бъдат платени през октомври — декември 2022 г. (23,5 милиона евро).

Общата приспадна сума за ТСР, отнасящи се за 2020 г. и предоставени на Съюза през 2021 г., възлиза на 82,0 милиона евро, включва сумите, фактурирани през септември 2021 г., които все още не са отразени в годишните отчети за 2020 г. (16,7 милиона евро, от които 6,3 милиона евро бяха платени от Обединеното кралство през периода октомври — декември 2021 г. и 10,4 милиона евро — от януари до май 2022 г.), корекцията на дела на Обединеното кралство в тези суми (0,1 милиона евро) и сумите, фактурирани през април 2022 г. (65,2 милиона евро).

Сумата, която трябва да бъде платена в рамките на 12 месеца от отчетната дата (11 556 милиона евро), включва остатъка от фактурата от септември 2021 г. (5 090 милиона евро), сумата, фактурирана през април 2022 г. (4 029 милиона евро), и сумата, която ще бъде фактурирана през септември 2022 г. и трябва да бъде платена през периода октомври — декември 2022 г. (2 437 милиона евро). Сумата, фактурирана през април 2022 г., включва 3 280 милиона евро, свързани с дела на Обединеното кралство в очакваното изпълнение на RAL през 2022 г., 65,2 милиона евро, свързани с приспадане на ТСР, 70,5 милиона евро, свързани с корекцията на дела на Обединеното кралство в сумите, фактурирани през 2021 г., и 743,6 милиона евро, свързани с корекцията на дела на Обединеното кралство в RAL поради изпълнение през 2021 г. Сумата, която ще бъде фактурирана през септември 2022 г. и трябва да бъде платена през периода октомври — декември 2022 г., включва 2 460 милиона евро, свързани с дела на Обединеното кралство в очакваното изпълнение на RAL през 2022 г., и 23,5 милиона евро, свързани с приспаданията за нетните финансови корекции.

След актуализацията на официалната прогноза на Комисията за отменените бюджетни кредити за целия размер на RAL към 31 декември 2020 г. дължимите от Обединеното кралство суми се увеличиха с 337 милиона евро поради актуализираното прогнозно неизпълнение.

Член 142 — Задължения на Съюза към края на 2020 г.

Обединеното кралство е поело ангажмента да плати на ЕС своя дял от задълженията на Съюза към края на 2020 г., с изключение на задълженията: а) със съответни активи и б) свързани с функционирането на бюджета и управлението на собствените ресурси (включително сумите, които вече са обхванати от неизпълнените поети задължения — вж. член 140 по-горе). Основната сума тук се отнася за задълженията на ЕС за обезщетения след напускане на работа (пенсии и здравно осигуряване), съществуващи към 31 декември 2020 г.

Неизплатени задължения за 2020 г. съгласно член 142, параграф 6

милиони евро

	Пенсионна схема на европейските длъжностни лица	Обща здравноосигурителна схема	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Неизплатени задължения за 2020 г.	104 832	9 675	114 507	113 676
Дял на Обединеното кралство	13 032	1 203	14 235	14 048
Вноски за ПСЕДЛ/ОЗОС	227	8	236	0
Общо	13 260	1 211	14 471	14 048
Нетекущи	13 032	1 203	14 235	14 048
Текущи	227	8	236	0

Съгласно стандартния начин на плащане, определен в член 142, параграф 6, Обединеното кралство допринася годишно към нетните плащания, извършени от бюджета на Съюза през предходната година за всеки бенефициер на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ), и към съответната вноски от бюджета на Съюза в общата здравноосигурителна схема (ОЗОС) за всеки бенефициер или лице, което се възползва чрез бенефициер. Плащането на този годишен принос е планирано да започне от юни 2022 г. (като всяка годишна вноски се плаща на четири месечни вноски от юни до септември на съответната година).

Коригираният дял на Обединеното кралство в нетните плащания, извършени от бюджета на Съюза през 2021 г. към бенефициерите на ПСЕДЛ и на ОЗОС, възлизаше съответно на 227 милиона евро и 8 милиона евро. Тези суми бяха съобщени на Обединеното кралство с фактурата от април 2022 г. (и следователно трябва да бъдат платени на четири равни месечни вноски през периода от юни до септември 2022 г.).

Освен това към 31 декември 2021 г. неизпълнените през 2020 г. задължения на Обединеното кралство по член 142, параграф 6, свързани с пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ) и с общата здравноосигурителна схема (ОЗОС), възлизаха съответно на 13 032 милиона евро и 1 203 милиона евро (2020 г.: 12 450 милиона евро и 1 599 милиона евро). Увеличението за ПСЕДЛ се дължи главно на актюерската загуба от промени във финансовите предположения — за повече информация вж. бележка 2.9. Следва да се отбележи, че макар актюерската загуба от промени във финансовите предположения да оказва влияние върху настоящата стойност на неизплатените задължения за 2020 г., изчислени въз основа на МССПС 39/СПЕС 12, тя не променя нито размера на обезщетенията, които ще трябва да бъдат действително изплатени от ЕС, и следователно нито приноса на Обединеното кралство към тези плащания, които са дължими съгласно стандартния механизъм за уреждане на задълженията по член 142, параграф 6.

Към 31 декември 2021 г. Обединеното кралство не се е възползвало от възможността за предсрочно уреждане, предвиждаща плащане на неизпълнените задължения по ПСЕДЛ и ОЗОС за 2020 г., изчислени с помощта на актюерски оценки, направени в съответствие с МССПС 39/СПЕС 12, на пет равни вноски съгласно процедурата, предвидена в член 142, параграф 6, последна алинея.

Неизпълнени задължения за 2020 г. съгласно член 142, параграф 5

В съответствие с член 142, параграф 5 Обединеното кралство участва в задълженията, свързани с другите пенсионни схеми, които са записани в консолидираните отчети на Съюза за финансовата 2020 г., с 10 вноски, считано от 31 октомври 2021 г. (като всяка годишна вноски се изплаща на осем месечни вноски от октомври до май следващата година). Тези задължения в консолидираните отчети на Съюза за финансовата 2020 г. възлизаха на 2 344 милиарда евро, което доведе до коригиран дял на Обединеното кралство към 31 декември 2020 г. в размер на 291 милиона евро. Като се вземат предвид сумите, получени от Обединеното кралство през 2021 г., възлизащи общо на 11 милиона евро, неизплатеният дял на Обединеното кралство в другите пенсионни схеми намаля на 281 милиона евро към 31 декември 2021 г., от които 29 милиона евро трябва да бъдат платени в рамките на 12-те месеца след края на годината.

За повече информация относно схемите за доходи на наети лица, вж. бележка 1.5.10 и бележка 2.9.

Други членове

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Дължими от Обединеното кралство:		
Член 136	557	230
Член 147	53	46
	610	275
Дължими на Обединеното кралство:		
Член 141	(1 818)	(1 766)
Член 143	(163)	(93)
Член 144	(73)	(46)
Член 145	(148)	(183)
Член 146	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Общо	(1 618)	(1 847)
Нетекущи	(711)	(1 894)
Текущи	(908)	47

Член 136 — Разпоредби, приложими във връзка със собствените ресурси

В член 136 се определят разпоредбите, които се прилагат след 31 декември 2020 г. по отношение на собствените ресурси. Обединеното кралство има право да получи или е задължено да плати, според случая, своя дял, когато собствените ресурси, отнасящи се до финансовите години до 2020 г. включително, трябва да се предоставят или коригират след 31 декември 2020 г. Освен това то ще получи своя дял от корекциите, свързани с клаузата за неучастие за 2020 г. Той подлежи също на корекции на собствените ресурси от ДДС и от БНД, които се отнасят до финансовите години до 2020 г. включително. Тези корекции на собствените ресурси от ДДС и БНД ще се изчисляват ежегодно до 31 декември 2028 г. Актуализациите на корекцията за Обединеното кралство за 2018—2019 г. също трябва да бъдат взети предвид.

Обединеното кралство трябва да плати традиционните собствени ресурси, събрани от него след 28 февруари 2021 г., но отнасящи се до 2020 г. и предходни години. Неговият дял от общата сума, предоставена от него, след това се приспада от тази сума. Отделната сметка за традиционните собствени ресурси ще бъде ликвидирана изцяло към 31 декември 2025 г.

Нетната сума, дължима от Обединеното кралство към 31 декември 2021 г., възлиза на 557 милиона евро, от които 544 милиона евро ще трябва да бъдат платени на Обединеното кралство в рамките на 12 месеца след края на годината, а 1 101 милиона евро ще трябва да бъдат платени от Обединеното кралство след това:

	<i>милиони евро</i>
Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2020 г.	230
Корекция на дела на Обединеното кралство	(2)
Сума, фактурирана на Обединеното кралство през септември 2021 г.	47
Плащания, получени през 2021 г.	(247)
Корекция за Обединеното кралство	(497)
Неучастие	(105)

	<i>милиони евро</i>
Корекции на ДДС и БНД (отнасящи се за 2020 г. и предходни години)	1 101
Нетни традиционни собствени ресурси от Обединеното кралство след 28 февруари 2021 г.	31
Сума, дължима от Обединеното кралство към 31.12.2021 г.	557
Нетекущи	1 101
Текущи	(544)

Член 141 — Глоби

Обединеното кралство има право да получи своя дял от глобите, за които е взето решение преди 31 декември 2020 г., както и от тези, за които Съюзът е взел решение след 31 декември 2020 г. в рамките на производството, посочено в член 92, параграф 1, когато те станат окончателни. Неплатените към 31 декември 2021 г. глоби, свързани с Обединеното кралство, възлизат на 13,8 милиарда евро (2020 г.: 14,3 милиарда евро). Намалението от 0,5 милиарда евро се дължи главно на увеличението на обезценката на глобите с 0,9 милиарда евро, което се компенсира от нетното увеличение на глобите с 0,3 милиарда евро (1,7 милиарда евро глоби, наложени през 2021 г., минус 1,4 милиарда евро глоби, потвърдени и платени, намалени или отменени със съдебни решения през 2021 г.). Кorigираният дял на Обединеното кралство от глобите, които не са платени към 31 декември 2021 г., е 1,7 милиарда евро (2020 г. (некоригиран дял): 1,8 милиарда евро), от които сума в размер на 80,8 милиона евро ще бъде включена във фактурата от септември 2022 г. и ще бъде изплатена на Обединеното кралство през периода от октомври 2022 г. до май 2023 г. Освен това Обединеното кралство има право на коригирания си дял от окончателните глоби, които все още не са фактурирани (69,2 милиона евро, които също трябва да бъдат включени във фактурата от септември 2022 г. и платени на Обединеното кралство през периода от октомври 2022 г. до май 2023 г.), на некоригирания си дял от окончателните глоби, които са фактурирани през септември 2021 г., но все още не са платени в края на годината (33,6 милиона евро, платени на Обединеното кралство през периода януари — май 2022 г.), и корекцията на дела на Обединеното кралство от окончателните глоби, които е фактуриран през септември 2021 г. (0,3 милиона евро, включени във фактурата от април 2022 г. и платени на Обединеното кралство през периода юни — септември 2022 г.). Така общият дял на Обединеното кралство в глобите възлиза на 1,8 милиарда евро (2020 г.: 1,8 милиарда евро), от които 90,2 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата (2020 г. (некоригиран дял): 20 милиона евро).

Член 143 — Условни финансови задължения: заети за финансова потоц, ЕФСИ, ЕФУР и МВК

Съгласно този член Обединеното кралство е длъжно да финансира своя дял от условните задължения на ЕС, свързани с дейностите му по получаване на заеми, отпускане на заеми и гаранции, ако те се реализират и не са покрити от съществуващи гаранционни фондове — вж. бележка 4.1 за съответните условни задължения. ЕС ще възстанови на Обединеното кралство сумите, които Обединеното кралство вече е предоставило за гаранционните фондове и повече не са нужни. Обединеното кралство има право и на обратните потоци от операции, за които споделя отговорността. Към 31 декември 2021 г. сумата, която следва да бъде изплатена на Обединеното кралство в срок от 12 месеца, е 163 милиона евро (2020 г. (некоригиран дял): 93 милиона евро).

Член 144 — Финансови инструменти

Съгласно този член ЕС е длъжен да възстанови на Обединеното кралство неговия дял от обратните потоци, произтичащи от финансови операции, които са одобрени до датата на оттеглянето му, както и неговия дял от плащанията, извършени за финансови операции, които са одобрени след тази дата. Към 31 декември 2021 г. сумата, която следва да бъде изплатена на Обединеното кралство в срок от 12 месеца, е 73 милиона евро (2020 г. (некоригиран дял): 46 милиона евро).

Член 145 — Европейска общност за вгглища и стомана в ликвидация (ЕОВС в ликвидация)

Обединеното кралство има право да получи своя дял от нетните активи на ЕОВС в ликвидация към 31 декември 2020 г., който следва да му бъде изплатен на пет транша на 30 юни всяка година, считано от 2021 г. Нетните активи на ЕОВС в ликвидация към 31 декември 2020 г. възлизат на 1,5 милиарда евро, от които коригираният дял на Обединеното кралство е 184 милиона евро (2020 г. (некоригиран дял): 183 милиона евро). След плащането на първата вноска от 37 милиона евро през 2021 г. непогасената сума към 31 декември 2021 г. е 148 милиона евро, от които 37 милиона евро трябва да бъдат платени в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Член 146 — Инвестиции в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ)

Обединеното кралство има право да получи своя дял от инвестициите на ЕС във внесеня дялов капитал на ЕИФ към 31 декември 2020 г., който следва да му бъде изплатен на пет транша на 30 юни всяка година, считано от 2021 г. Инвестицията на ЕС във внесеня акционерен капитал на ЕИФ към 31 декември 2020 г. е 267 милиона евро, от които коригираният дял на Обединеното кралство е 33 милиона евро (2020 г. (некоригиран дял): 33 милиона евро). След плащането на първата вноска от 7 милиона евро непогасената сума към 31 декември 2021 г. възлиза на 27 милиона евро, от които 7 милиона евро трябва да бъдат изплатени в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Член 147 — Съдебни дела

Обединеното кралство е поело ангажимента да внесе своя дял от станалите дължими плащания от ЕС, произтичащи от съдебни дела, свързани с финансовите интереси на Съюза, при условие че фактите, формиращи предмета на тези дела, са настъпили не по-късно от 31 декември 2020 г. Като се вземат предвид провизиите и начисленията в края на годината, както и действителните плащания, извършени от ЕС за съдебни дела през 2021 г. (с изключение на тези, които вече са докладвани и платени от Обединеното кралство през 2021 г.), очакваната сума, която Обединеното кралство ще трябва да плати, е 53 милиона евро (2020 г. (некоригиран дял): 46 милиона евро), от които 6 милиона евро следва да бъдат изплатени в срок от 12 месеца след отчетната дата.

2.6.1.3. Средства, подлежащи на събиране, от глоби в областта на конкуренцията

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Брутна сума на средствата, подлежащи на събиране, от глоби	14 922	14 503
Условни плащания	(2 100)	(3 023)
Обезценка	(1 125)	(186)
Общо	11 698	11 295
Нетекущи	—	—
Текущи	11 698	11 295

Глобените предприятия, които са започнали или планират да започнат обжалване, имат възможност да направят условни плащания или да предоставят на Комисията банкова гаранция. От общия размер на неплатените глоби към края на годината 2 100 милиона евро (2020 г.: 3 023 милиона евро) са получени под формата на условни плащания, а 11 067 милиона евро (2020 г.: 11 004 милиона евро) са получени във вид на гаранции.

Сумите, намалени вследствие на обезценка, отразяват преценката на Комисията, за всеки отделен случай, на размера на неполучените глоби или глобите, които не са покрити от гаранция, които Комисията очаква да не събере.

Оповестен е условен пасив поради възможността условно платените суми да трябва да бъдат върнати на глобените предприятия — вж. бележка 4.2.1.

2.6.1.4. Начислени приходи и разходи за бъдещи периоди

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Начислени приходи	2 313	1 755
Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции без размяна	340	293
Общо	2 653	2 048

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
<i>Нетекущи</i>	1 556	1 261
<i>Текущи</i>	1 097	787

Начислените приходи включват 2 милиарда евро (2020 г.: 1,7 милиарда евро), които Комисията очаква да бъдат възстановени в областта на сближаването в резултат на разглеждането и приемането на годишните отчети, представени от държавите членки. По-голямата част от тази сума (1,2 милиарда евро) се очаква да бъде събрана при приключването на съответните програми (вследствие на мерките по Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса) и поради това е класифицирана като нетекуща. Тя включва също така 0,3 милиарда евро, които се отнасят за случая на подценяване, посочен в бележка **2.6.1.1**, и по-конкретно за оценките, които все още не са платени условно от държавите членки.

2.6.1.5. Други средства, подлежащи на събиране

744 милиона евро, произтичащи от прехвърлянето на неусвоените средства по програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300 към Иновационния фонд, които все още не са възстановени от ЕИБ в края на 2020 г. и са включени в други възстановими вземания в края на 2020 г., са възстановени през 2021 г. — вж. бележка **2.4.2.1**.

2.6.2. Вземания от операции с размяна

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетекущи		
<i>Вземания по финансови гаранции</i>	2 630	—
<i>Лихви за забава</i>	3 052	1 641
<i>Други вземания</i>	68	44
	5 750	1 685
Текущи		
<i>Вземания по финансови гаранции</i>	485	—
<i>Клиенти</i>	302	324
<i>Обезценка на вземанията от клиенти</i>	(172)	(188)
<i>Разходи за бъдещи периоди, свързани с операции с размяна</i>	236	345
<i>Лихви за забава</i>	1 127	1 085
<i>Други</i>	345	200
	2 323	1 766
Общо	8 073	3 450

Нетекущите лихви за забава се отнасят за случаите на подценяване, посочени в бележка **2.6.1.1** (1,8 милиарда евро се отнасят за Обединеното кралство, а останалата сума от 1,3 милиарда евро — за другите държави членки), докато текущите лихви за забава се отнасят главно за начислените приходи, произтичащи от доклади от проверки на ТСР, и начислените лихви по гаранции, предоставени от глобени дружества.

Вземанията по договори за финансови гаранции (ДФГ) представляват настоящата стойност на премиите, които трябва да бъдат получени като възнаграждение за гаранциите, предоставени от ЕС. По-голямата част от гаранциите на ЕС са безвъзмездни или субсидирани. Поради това вземането е значително по-малко от задължението по договора за финансова гаранция (вж. бележка **2.11.2**). Изключение от това правило е гаранцията по ЕФСИ, която през 2021 г. съставляваше 94 % от вземанията по ДФГ, следвана от гаранцията по мандата на ЕС за външно кредитиране на ЕИБ (МВК) в частта за

кредитиране на частния сектор, която през 2021 г. възлизаше на 106 милиона евро, и от „Хоризонт 2020“ в размер на 59 милиона евро. От общите вземания по ДФГ, които възлизаха на 3 115 милиона евро към 31 декември 2021 г., 3 113 милиона евро са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (ниво 3 на справедливата стойност). В сравнение с началното салдо към 1 януари 2021 г. в размер на 3 484 милиона евро, общите вземания са намалели с 357 милиона евро поради уреждане на задължения през 2021 г. и с още 12 милиона евро поради по-малък брой бъдещи премии от очакваното.

2.7. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Научни материали	58	59
Други	26	21
Общо	84	80

2.8. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

		<i>милиони евро</i>	
	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Сметки към министерствата на финансите и в централните банки		20 121	11 342
Текущи сметки		453	80
Сметки за авансови средства		8	8
Трансфери (парични средства в движение)		—	0
Банкови сметки за изпълнението на бюджета	2.8.1	20 582	11 430
NextGenerationEU	2.8.2	18 027	—
Финансови инструменти	2.8.3	2 838	2 446
Глоби	2.8.4	1 953	1 458
Други институции, агенции и органи		1 396	1 362
Доверителни фондове		65	46
Общо		44 860	16 742

2.8.1. Банкови сметки за изпълнението на бюджета

Тази позиция обхваща средствата, които Комисията държи в банковите си сметки във всяка държава членка и държава от ЕАСТ (към министерството на финансите или в централната банка), както и в текущи сметки в търговски банки, в сметки за авансови средства и в каса. Касовите наличности към края на 2021 г. се определят от следните основни елементи:

- сума в размер на 14,4 милиарда евро, която не е усвоена в края на годината, от която 8,6 милиарда евро се отнасят за целеви приходи, 1,4 милиарда евро се отнасят за кредити за NextGenerationEU и 4,4 милиарда евро се отнасят за бюджетни кредити за плащания (включително 1,4 милиарда евро от ЕФГЗ);
- сума в размер на 2,2 милиарда евро, принадлежаща на касите на агенциите, управлявани от Комисията, която не е била изразходвана в края на годината;

- сума в размер на 1,7 милиарда евро от допълнителни традиционни собствени ресурси, платени и невключени в бюджета; и
- сума в размер на 1,1 милиарда евро от окончателните глоби все още невключени в бюджета.

2.8.2. NextGenerationEU

Паричните средства за NextGenerationEU се държат по банкова сметка в Европейската централна банка (ЕЦБ). С прилагането на стратегията за диверсифицирано финансиране в инструмента NextGenerationEU — вж. бележка 2.11 — касовите наличности в инструмента NextGenerationEU са значителни и към 31 декември 2021 г. достигнаха 18 милиарда евро. Високите касови наличности се поддържат с цел да се гарантира, че сумите по банковата сметка на NextGenerationEU са достатъчни, за да се посрещнат всички предстоящи нужди от плащания и да се поддържа определен буфер за сигурност, като същевременно се избягва натрупването на твърде високи наличности.

2.8.3. Финансови инструменти

Сумите в тази позиция се отнасят предимно за парични еквиваленти, управлявани от доверени лица от името на Комисията с цел изпълнение на конкретни програми за финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС. 1,8 милиарда евро към 31 декември 2021 г., от които 0,6 милиарда евро са свързани с механизма за гарантиране на заеми по COSME — вж. бележка 4.1.3. Тази сума включва също така парите и паричните еквиваленти, държани в ОФП и все още неинвестирани в ценни книжа в края на годината (1 милиарда евро към 31 декември 2021 г.), и паричните средства, принадлежащи на Иновационния фонд, управляван от ЕИБ — вж. бележка 2.4.2.1. Тази позиция не включва свързания с ОФП ликвиден буфер (91,6 милиона евро към 31 декември 2021 г.), който се държи в централната каса на Комисията. Средствата, предназначени за финансови инструменти, могат да се използват само за съответната програма.

2.8.4. Глоби

Това са главно парични средства, получени във връзка с глоби, наложени от Комисията, по които случаят все още не е приключен. Тези суми се държат в специални депозитни сметки, които не се използват за никакви други дейности. При обжалване или когато не е известно дали глобеното дружество ще обжалва, съответната сума се оповестява като условен пасив в бележка 4.2.1. От 2010 г. всички следващи условно платени глоби се управляват от Комисията във фонда BUFI и се инвестират във финансови инструменти, категоризирани като финансови активи по ССИД — недеривативи (вж. бележка 2.4.2). Увеличението на паричните средства, свързани с глоби, в края на 2021 г. се дължи на по-голямо парично салдо, държано в BUFI, в сравнение с края на 2020 г. Следва да се отбележи, че след решението на Общия съд на ЕС по делото Intel Corporation/Комисия през януари 2022 г. Комисията възстанови през февруари 2022 г. сумата в размер на 1 060 милиона евро, която преди това беше платена условно от Intel.

ПАСИВИ

2.9. ПЕНСИИ И ДРУГИ ДОХОДИ НА НАЕТИ ЛИЦА

2.9.1. Нетно задължение във връзка със схемата за доходи на наети лица

	<i>милиони евро</i>				
	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	31.12.2021 г. Общо	31.12.2020 г. Общо
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Активи на плана	N/A	(74)	(386)	(460)	(448)
Нетни задължения	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Увеличението на общия размер на задължението, свързано с доходите на наети лица, се дължи предимно на увеличението на нетното задължение на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица (ПСЕДЛ) — най-голямата действаща схема. Това задължение по ПСЕДЛ се е увеличило главно поради актоерската загуба от промени в основните финансови предположения (вж. бележка 2.9.4). Това се дължи на повишаването на темпа на инфлация, което доведе до намаляване на реалния дисконтов процент. Реалният дисконтов процент остава отрицателен за трета поредна година, което

означава, че всяка бъдеща сума продължава да струва повече днес, отколкото в бъдеще. Трябва да се отбележи, че макар намаляването на реалния дисконтов процент да оказва влияние върху размера на задължението, то не променя размера на обезщетенията, които ще трябва да бъдат реално изплатени от бюджета на ЕС на бенефициерите през следващите години. Освен това правата, придобити през годината поради изработен стаж, са по-високи от доходите, изплатени през годината. Също така има увеличение поради годишния разход за лихви (намаляване на дисконтирането на задължението), както и актюерски загуби от опит.

Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица

Това задължение за изплащане на дефинирани доходи представлява настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания, които ЕС трябва да направи, за да изпълни пенсионните задължения, произтичащи от трудовия стаж на служителите през текущия и минали периоди. Тъй като схемата е текуща, всички плащания, които трябва да бъдат направени от нея на годишна основа, се включват в бюджета на ЕС всяка година.

В съответствие с член 83 от Правилника за длъжностните лица плащането на доходите, предвидени в пенсионноосигурителната схема на персонала, представлява разход за бюджета на ЕС. Схемата се финансира теоретично и държавите членки гарантират колективно изплащането на тези доходи. От основните заплати на активните членове се удържа задължителна пенсионна вноска, която понастоящем е 10,1 %. Тези вноски се третираат като бюджетен приход за годината и допринасят за финансирането на разходите на ЕС като цяло — вж. също бележка 3.8.

Задълженията на пенсионноосигурителната схема бяха оценени въз основа на броя на персонала в ПСЕДЛ (активно зает персонал, пенсиониран служители, бивш активно зает персонал, сега получаващ пенсия за инвалидност, и лица на издръжката на починали служители) към 31 декември 2021 г. и на правилата на Правилника за персонала, приложими към тази дата. Тази оценка беше извършена в съответствие със счетоводните изисквания на МССПС 39 (а следователно и на счетоводно правило 12 на ЕС).

Други схеми за доходи след пенсиониране

Тази позиция се отнася до пасива, свързан с пенсионните задължения към членовете и бившите членове на Комисията, Съда и Сметната палата, Съвета, Омбудсмана и Европейския надзорен орган по защита на данните. В тази позиция са включени също пасиви, свързани с пенсиите на членовете на Европейския парламент.

Обща здравноосигурителна схема

В допълнение към горепосочените схеми за доходи след пенсиониране се прави оценка на очакваното задължение на ЕС, що се отнася до общата здравноосигурителна схема (ОЗОС), във връзка с разходите за здравеопазване, които трябва да се плащат по време на периодите след дейността (като се приспадат техните вноски). Както е посочено в бележка 1.5.10, при изчисляването на това задължение се взема под внимание целият период на активна служба, като се гарантира, че както пенсионноосигурителната схема, така и здравноосигурителната схема на плана на персонала за доходи след напускане винаги се вземат предвид.

Като има предвид задължението за достоверно представяне на икономическата същност на положението, както се изисква съгласно СПЕС и МССПС, МССПС 39 не е тълкуван в по-тесен смисъл при отнасянето на доходите към периодите на служба. Ако бъдат начислени разходите за трудов стаж за ОЗОС изцяло за 10 години за всички длъжностни лица, вместо за периода на активна служба на служителя, отражението на този подход върху задължението за изплащане на дефинирани доходи към края на годината ще представлява увеличение в размер на 3,1 милиарда евро. Както вече беше посочено обаче, този по-строг подход няма да е съвместим с качествената характеристика на достоверното представяне, поради което няма да се счита, че предоставя надеждна информация в съответствие със СПЕС 1 и концептуалната рамка на МССПС. Тази оценка е силно чувствителна на промените в административния статут на настоящите служители (по-специално броя на осигурените лица, работещи на срочен договор, които се очаква да станат длъжностни лица в бъдеще).

2.9.2. Движение на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи за доходите на наети лица

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи е дисконтираната стойност на очакваните бъдещи плащания, необходими за уреждане на задължението, произтичащо от трудовия стаж на наетите лица през текущия и миналите периоди.

По-долу е представен анализ на движението на задължението за изплащане на дефинирани доходи за текущата година:

милиони евро

	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	Общо
Настояща стойност към 31.12.2020 г.	100 741	2 438	13 289	116 468
Признати в отчета за финансовия резултат				
Разходи за текущ трудов стаж	4 095	110	363	4 567
Разходи за лихви	401	5	66	473
Разходи за минал трудов стаж	—	—	—	—
Признати в нетните активи				
Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица				
Актюерски (печалби)/загуби от опит	1 457	26	(209)	1 273
Актюерски (печалби)/загуби от демографски предположения	—	—	—	—
Актюерски (печалби)/загуби от финансови предположения	4 787	90	(2 774)	2 103
Други				
Изплатени доходи	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Настояща стойност към 31.12.2021 г.	109 679	2 600	10 647	122 926

Разходите за текущ трудов стаж представляват увеличението на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от изработения стаж от осигурените лица през текущата година.

Разходите за лихви се отнасят до увеличението през периода на настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи, което увеличение е следствие от това, че доходите са с един период по-близо до своето плащане.

Актюерските печалби и загуби от опит се отнасят до последиците от разликите между очакванията съгласно направените предходната година предположения за 2021 г. и това, което действително се е случило през 2021 г.

Актюерските печалби и загуби вследствие на промени в стойностите на актюерските предположения (демографски променливи, като текуществото и смъртността на персонала, и финансови променливи, като дисконтовите проценти и очакваните увеличения на заплатите) възникват, когато тези предположения бъдат актуализирани, за да бъдат отразени промените в съответните условия.

Доходите (например пенсии или възстановени медицински разходи) се изплащат през годината съгласно правилата на схемата. Тези платени доходи водят до намаление на задължението за изплащане на дефинирани доходи.

2.9.3. Активи на плана

милиони евро

	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	Общо
Настояща стойност към 31.12.2020 г.	94	354	448
Нетно движение на активите на плана	(20)	32	12

милиони евро

	Други схеми за доходи след пенсиониране	Обща здравноосигурителна схема	Общо
Настояща стойност към 31.12.2021 г.	74	386	460

2.9.4. Актюерски предположения — доходи на наети лица

Основните актюерски предположения, използвани при оценяването на двете основни схеми за доходи на наети лица на ЕС, са показани по-долу:

	2021 г.	2020 г.
Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица		
Номинален дисконтов процент	1,0 %	0,4 %
Очаквана инфлация	2,0 %	1,2 %
Реален дисконтов процент	(1,0) %	(0,8) %
Очакван процент на бъдещо увеличение на заплатите	1,8 %	1,8 %
Промяна в медицинските разходи	N/A	N/A
Възраст на пенсиониране	63/64/66	63/64/66
Обща здравноосигурителна схема		
Номинален дисконтов процент	1,0 %	0,5 %
Очаквана инфлация	2,0 %	1,3 %
Реален дисконтов процент	(1,0) %	(0,8) %
Очакван процент на бъдещо увеличение на заплатите	1,9 %	1,8 %
Промяна в медицинските разходи	2,5 %	2,6 %
Възраст на пенсиониране	63/64/66	63/64/66

Смъртността за 2021 г. се основава на таблицата „Живот“ за служителите на ЕС (EU Civil Servants Life Table — EULT 2018).

Номиналният дисконтов процент се определя като стойността на доходността на облигациите с нулев купон в евро (със срок до падежа 23 години, считано от декември 2021 г., за ПСЕДП и 25 години за общата здравноосигурителна схема). Използваната инфлация е очакваната инфлация през еквивалентния период. Тя трябва да бъде определена емпирично въз основа на очаквани стойности, изразени чрез свързани с индекс облигации на европейските финансови пазари. Реалният дисконтов процент се изчислява чрез номиналният дисконтов процент и очакваната инфлация в дългосрочен план.

Макар че през 2021 г. номиналните лихвени проценти започнаха да се възстановяват от наблюдаваното преди това понижение, въздействието от тяхното увеличение бе неутрализирано от значителното увеличение на допускането за темпа на инфлация. Това доведе до общо намаляване на реалния дисконтов процент, с което негативната тенденция продължи и се задълбочи актюерската загуба от финансовите предположения през годината.

2.9.5. Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността се основава на симулации, при които се променя, при равни други условия, стойността на съответните предположения.

Чувствителност на пенсионноосигурителната схема на европейските длъжностни лица

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) на предположения дисконтов процент води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) в очакваните увеличения на заплатите води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Едногодишна промяна в предположената възраст на пенсиониране води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с една година	Намаление с една година	Увеличение с една година	Намаление с една година
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Чувствителност на общата здравноосигурителна схема

Промяна с десет базисни пункта на предположената промяна в медицинските разходи води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Обща стойност на компонента на разходите за текущ трудов стаж и компонента на разходите за лихви от нетните периодични медицински разходи след напускане	13	(12)	15	(14)
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	317	(307)	397	(385)

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) на предположения дисконтов процент води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	(265)	274	(348)	361

Промяна с десет базисни пункта (0,1 %) в очакваните увеличения на заплатите води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %	Увеличение с 0,1 %	Намаление с 0,1 %
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	(42)	41	(38)	37

Едногодишна промяна в предположената възраст на пенсиониране води до следните последици:

милиони евро

	2021 г.		2020 г.	
	Увеличение с една година	Намаление с една година	Увеличение с една година	Намаление с една година
Задължение за изплащане на дефинирани доходи	(317)	334	(401)	421

2.10. ПРОВИЗИИ

милиони евро

	Сума към 31.12. 2020 г.	Преразглеждане на СПЕС 11	Допълнителни провизии	Сторнирани неизползвани суми	Използвани суми	Трансфер между категориите	Промяна в очакваната стойност	Сума към 31.12.2021 г.
Съдебни дела:								
Селско стопанство	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Други	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Демонтаж на ядрени обекти	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Финансови	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Други	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Общо	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Нетекущи	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Текущи	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Провизиите представляват оценени по надежден начин суми, произтичащи от минали събития, които вероятно ще трябва да бъдат платени от бюджета на ЕС в бъдеще.

Съдебни дела

Това са очакваните суми, които вероятно ще трябва да бъдат платени след края на годината във връзка с редица продължаващи съдебни дела. Сумите за земеделието се отнасят до правни действия, предприети от държавите членки срещу решения за уравниване с оглед на съответствието за ЕФГЗ и ЕЗФРСР.

Демонтаж на ядрени обекти

От 2017 г. основанието за провизията беше актуализирано в съответствие със стратегията за програма на JRC за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците (D&WMP) — актуализирана през 2017 г. Прегледът на стратегията, както и на бюджетните нужди и на нуждите от персонал, беше направен съвместно с независимата експертна група D&WMP. Той представлява най-добрата налична оценка на бюджета и персонала, необходими за приключване на извеждането от експлоатация на обектите на JRC в Испра, Геел, Карлсруе и Петен.

В съответствие със счетоводните правила на ЕС тази провизия се индексира с инфлацията, след което се дисконтира до нетната ѝ настояща стойност (като се използва суаповата крива в евро). Към 31 декември 2021 г. това доведе до провизия в размер на 2 440 милиона евро, разпределени между сумите, които се очаква да бъдат използвани през 2022 г. (35 милиона евро) и след това (2 405 милиона евро).

Трябва да се отбележи, че голямата несигурност, характерна за дългосрочното планиране на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения, може да повлияе на тази оценка, която може да се увеличи значително в бъдеще. Основните източници на несигурност са свързани с крайното състояние на изведения от експлоатация обект, ядрените материали, аспектите на управлението и обезвреждането на отпадъците, непълните или липсващите национални нормативни уредби, сложните и продължителни процеси на получаване на разрешителни и бъдещото развитие на промишления пазар за извеждане от експлоатация.

Финансови провизии

До 31 декември 2020 г. повечето финансови гаранции се отчитаха като провизии или се оповестяваха като условни пасиви в зависимост от вероятността от загуба. От 1 януари 2021 г., с влизането в сила на преразгледаното СПЕС 11 „Финансови инструменти“, те бяха прекласифицирани като пасиви по финансови гаранции и бяха преоценени (вж. бележки 1 и 2.11).

Останалото салдо към 31 декември 2021 г. е свързано главно с очакваните кредитни загуби за неусвоени неотменяеми ангажименти.

2.11. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

<i>милиони евро</i>			
	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетекущи			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2.11.1	214 824	84 395
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.4.2.2	5	4
Задължения по финансови гаранции	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Текущи			
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2.11.1	23 501	10 559
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	2.4.2.2	—	0

милиони евро

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения по финансови гаранции	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Общо		246 123	95 048

2.11.1. Финансови пасиви по амортизирана стойност

милиони евро

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Заеми за NextGenerationEU и финансова помощ	2.11.1.1	236 720	93 192
Други финансови пасиви	2.11.1.2	1 605	1 761
Общо		238 325	94 954
Нетекущи		214 824	84 395
Текущи		23 501	10 559

2.11.1.1. Заеми за NextGenerationEU и финансова помощ

милиони евро

	NextGenerationEU	SURE	ЕМФС	ПБ	МФП	Евратом	Общо
Общо към 31.12.2020 г.		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
Преразглеждане на СПЕС 11	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Нови заеми в номинално изражение	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Възстановени суми	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Промени в балансовата стойност	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Общо към 31.12.2021 г.	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Нетекущи	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Текущи	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Заемите се отнасят главно за дългосрочни облигации за NextGenerationEU и за програмите за финансова помощ, но от 2021 г. Комисията ще емитира и съкровищни бонове на ЕС с кратък срок до падежа за NextGenerationEU (20 милиарда евро към 31 декември 2021 г.).

Със заемите по NextGenerationEU се финансират заеми по линия на МВУ, неподлежаща на връщане подкрепа по линия на МВУ и други програми от МФР. По отношение на NextGenerationEU Комисията не взема заеми на принципа „бек-ту-бек“, т. е. с цел финансиране на определени заеми. Съществува годишен план за заемане на средства, който се основава на прогнозираните изходящи потоци за заеми и неподлежаща на връщане подкрепа. Комисията следва диверсифицирана

стратегия за финансиране и използва различни дългосрочни и краткосрочни инструменти за финансиране. Това дава възможност на Комисията да предлага дългосрочни заеми при атрактивни условия на държавите членки бенефициери. След това разходите по заемите се разпределят по единен подход между бенефициерите на заемите и бюджета на ЕС (за неподлежащата на връщане подкрепа).

Промените в балансовата стойност съответстват на промяната в натрупаните лихви и на промяната в премиите/отстъпките (нови премии/отстъпки и амортизация).

Погасяването на горепосочените получени заеми в крайна сметка се гарантира от бюджета на ЕС (вж. бележка 4.1.2), т.е. от всяка държава членка.

Ефективни лихвени проценти за получените заеми (изразени като лихвен диапазон)

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
NextGenerationEU	(0,95) % — 0,74 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
ЕМФС	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
ПБ	2,95 %	2,88 %
МФП	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Евратом	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

Данните за 2020 г. се отнасят за номиналните лихвени проценти, а данните за 2021 г. — за ефективните лихвени проценти в съответствие с преразгледаното СПЕС 11.

2.11.1.2. Други финансови пасиви

	милиони евро	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Нетекущи		
Задължения по финансов лизинг	1 017	1 130
Сгради, които се изплащат на вноски	291	346
Други	133	136
	1 441	1 612
Текущи		
Задължения по финансов лизинг	103	101
Сгради, които се изплащат на вноски	54	38
Глоби, които подлежат на възстановяване	—	8
Други	6	2
	164	149
Общо	1 605	1 761

Задължения по финансов лизинг

милиони евро

	Бъдещи суми за плащане			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо пасив
Земля и сгради	98	471	537	1 105
Други дълготрайни активи	6	9	—	15
Общо към 31.12.2021 г.	103	480	537	1 120
Лихвен елемент	41	140	94	275
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2021 г.	145	619	631	1 395
Общо бъдещи минимални лизингови плащания към 31.12.2020 г.	151	636	790	1 576

Сумите за лизинг и сгради, посочени по-горе, ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети.

2.11.2. Задължения по финансови гаранции

милиони евро

	31.12.2021 г.	
	Вземания по ДФГ (Бележка 2.6.2)	Задължения по финансови гаранции
Програми за бюджетни гаранции на ЕС		
Гаранция от ЕФСИ	2 917	3 618
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	106	2 569
Гаранция от ЕФУР	2	139
Гаранция от InvestEU	—	—
Гаранция от ИССРМС на ЕС	—	4
	3 024	6 330
Програми за финансови инструменти на ЕС		
COSME	0	780
„Хоризонт 2020“	59	410
ССС	—	110
Други	32	165
	90	1 464
Общо	3 115	7 794
Нетекущи	2 630	146
Текущи	485	7 648

През предходните години като договори за финансова гаранция се отчитаха само гаранциите с пазарно възнаграждение, а именно гаранцията по ЕФСИ за дълговия портфейл, изплатен от ЕИБ в рамките на иновационния и инфраструктурен прозорец (ИИП) на ЕФСИ, и малка част от гаранцията по мандата за външно кредитиране (МВК), ограничена до заемите от ЕИБ, предоставени по линия на инициативата на ЕИБ за икономическа устойчивост (ИИУ).

Прилагането на преразгледаното СПЕС 11 към 1 януари 2021 г. доведе до прекласифициране на финансовите гаранции, отчитани преди това като провизии, в договори за финансови гаранции („ДФГ“). Освен това гаранционните пасиви бяха преоценени в съответствие с новата перспектива за очакваните кредитни загуби. За отражението на прилагането на преразгледаното СПЕС 11, вж. бележка 1.

От 2021 г. ЕС прилага брутното представяне на договорите за финансова гаранция, при което приходите, които все още предстои да бъдат получени по гаранцията, се признават като вземане по ФГВ (представено в позиция „Вземания от обмен“ — вж. бележка 2.6.2), а пасивът по ДФГ се признава като задължение на ЕС за покриване на бъдещи гаранционни вземания. Преди това гаранциите по ЕФСИ и МВК се представяха в нетно изражение, т.е. като се нетираха очакваните вземания и пасиви по гаранцията.

Гаранцията по ЕФСИ остава финансово най-значимата от програмите за финансови гаранции със задължение по договори за финансови гаранции в размер на 3 618 милиона евро, следвана от гаранцията по МВК със задължение в размер на 2 569 милиона евро. Докато за гаранцията по ЕФСИ ЕС има право на очаквано възнаграждение в размер на 2 917 милиона евро, признато като вземане по договор за финансова гаранция, покриващо до голяма степен задължението, за гаранцията по МВК очакваното вземане е само 106 милиона евро, което покрива само малка част от гаранцията — това се дължи на големия дял на субсидиране на МВК от ЕС.

Повечето от останалите гаранционни програми на ЕС, по-специално тези, предвидени за финансиране на МСП с по-висок риск или за сектора на иновациите, са без възнаграждение. Вж. бележка 2.4.2.1 за допълнителна информация относно гаранциите по програмата „Хоризонт 2020“ и бележка 4.1.3 във връзка с COSME.

2.12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>милиони евро</i>					
	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2021 г.	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2020 г.
Декларации за разходи и фактури, получени от:						
<i>Държави членки</i>						
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	30	(0)	30	17	—	17
ЕФРР и КФ	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
ЕСФ	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
МВУ (NextGenerationEU)	19 118	—	19 118	—	—	—
Други	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>Частни и публични субекти</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Общо получени декларации за разходи и фактури	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
ЕФГЗ	15 650	N/A	15 650	16 160	N/A	16 160
Разни задължения	2 068	N/A	2 068	784	N/A	784
Други	335	N/A	335	381	N/A	381

милиони евро

	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2021 г.	Брутна сума	Корекции	Нетна сума към 31.12.2020 г.
Общо	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Задълженията включват фактурите и декларациите за разходи, които са получени, но все още не са платени, към края на годината. Те се признават първоначално в момента на получаване на фактурите/декларациите за разходи за исканите суми. Впоследствие задълженията се коригират, за да отразяват само приетите суми след прегледа на разходите, както и сумите, които се считат за допустими. Сумите, за които се счита, че са недопустими, се включват в колоната „Корекции“. Най-големите суми се отнасят до дейностите по структурните фондове.

Значителното увеличение в сравнение с края на предходната година се дължи главно на инструмента МВУ (NextGenerationEU), който започва да действа през 2021 г. и при който непогасените задължения към 31 декември 2021 г. възлизат на 19,1 милиарда евро.

През периода на програмиране 2014—2020 г. в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽²²⁾ за общоприложимите разпоредби (ROP), който се прилага за структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ), за Кохезионния фонд и за Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), се предвижда бюджетът на ЕС да се защитава посредством систематично задържане на 10 % от направените междинни плащания. До февруари след края на счетоводната година по ROP (1 юли—30 юни) приключва цикълът на контрол, който се осъществява както чрез проверки на управлението, извършени от управляващите органи, така и чрез одити от страна на одитните органи. Комисията разглежда документите за получаване на увереност и отчетите, предоставени от съответните органи в държавите членки. Плащането или събирането на окончателното салдо се извършва едва след като това разглеждане приключи и отчетите бъдат приети. Задържаната в съответствие с тази разпоредба сума възлизаше към края на 2021 г. на общо 10,4 милиарда евро. Част от тази сума (2,1 милиарда евро) е оценена като недопустима въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в техните отчети, и също е включена в колоната „Корекции“.

Като цяло задълженията се увеличиха с 14 милиарда евро главно поради началото на МВУ (NextGenerationEU) през 2021 г. Това беше частично компенсирано от намалението на дължимите суми по ЕФРР, което се дължи главно на по-малкия размер на исканията за възстановяване на разходи, получени към края на 2021 г., в сравнение с положението от предходната година.

Увеличението на различните задължения се дължи главно на условни плащания, получени от глобени дружества, които трябва да бъдат възстановени на дружествата след края на годината.

Искания за предварително финансиране

В допълнение към горепосочените суми, към края на 2021 г. бяха получени искания за предварително финансиране на стойност 0,7 милиарда евро, които не бяха платени към края на годината. Според счетоводните правила на ЕС тези суми не се отчитат като задължения.

2.1.3. НАЧИСЛЕНИ РАЗХОДИ И ПРИХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

милиони евро

	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Начислени разходи	77 819	64 383
Приходи за бъдещи периоди	126	128
Други	123	74
Общо	78 068	64 584

(22) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

Разпределението на начислените разходи е, както следва:

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
МВУ (NextGenerationEU)	8 263	—
ЕФГЗ	25 241	24 599
ЕЗФРСП и други инструменти за развитие на селските райони	19 245	18 622
ЕФРР и КФ	10 710	8 766
ЕСФ	3 499	3 009
Други	10 859	9 386
Общо	77 819	64 383

Начислените разходи са признатите разходи, за които Съюзът все още не е получил декларации за разходи. По отношение на политиката на сближаване увеличението на начислените разходи за ЕФРР и КФ е свързано главно с изпълнението през периода 2014—2020 г. Инструментът МВУ (NextGenerationEU) започна да функционира едва през 2021 г. и е основната причина за голямото увеличение на начисленията от края на предходната година.

НЕТНИ АКТИВИ

2.14. РЕЗЕРВИ

		<i>милиони евро</i>	
	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Резерв по справедлива стойност	2.14.1	—	496
Резерв на Гаранционния фонд	2.14.2	—	3 043
Други резерви	2.14.3	1 325	1 523
Общо		1 325	5 062

2.14.1. Резерв по справедлива стойност

В съответствие с предишната версия на СПЕС 11, приложима до 31 декември 2020 г., корекцията на справедливата стойност на финансовите активи, обявени за продажба, се отчиташе чрез резерва по справедлива стойност. На 1 януари 2021 г. финансовите активи, обявени за продажба, бяха прекласифицирани във финансови активи по ССИД — вж. бележка 2.4. Поради това свързаният резерв по справедлива стойност се освобождава в натрупания резултат — вж. бележка 1.

2.14.2. Резерв на Гаранционния фонд

До 31 декември 2020 г. целевият размер от 9 % на непогасените суми, гарантирани от бюджета на ЕС в рамките на мандата на ЕИБ за външно кредитиране, беше признат като резерв на Гаранционния фонд в нетните активи. След преразглеждането на СПЕС 11 гаранцията за мандата на ЕИБ за външно кредитиране, покрита от Гаранционния фонд за външни дейности, се отчита като задължение за финансова гаранция. Поради това задължението за бъдещи искания за гаранции в рамките на мандата на ЕИБ за външно кредитиране беше признато в баланса — вж. бележка 2.11.2 — и резервът на Гаранционния фонд беше освободен в натрупания резултат — вж. бележка 1.

2.14.3. Други резерви

Сумата е свързана предимно с резервите на ЕОВС в ликвидация (997 милиона евро) за активите на Изследователския фонд за въглища и стомана, които бяха създадени в контекста на приключването на дейността на ЕОВС в ликвидация.

2.15. СУМИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПОИСКАНИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

	<i>милиони евро</i>
Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2020 г.	38 480
<i>Отражение на преразгледаното СПЕС 11 (вж. бележка 1)</i>	<i>(1 719)</i>
Салдо към 1.1.2021 г.	36 761
<i>Бюджетен резултат за 2020 г., предоставен на държавите членки</i>	<i>1 769</i>
<i>Движение на резерва на Гаранционния фонд</i>	<i>—</i>
<i>Преоценки на задълженията, свързани с доходите на наети лица</i>	<i>3 257</i>
<i>Други</i>	<i>(262)</i>
<i>Финансов резултат за годината</i>	<i>42 100</i>
Общ размер на сумите, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, към 31.12.2021 г.	83 624

Тази сума представлява тази част от разходите, направени от ЕС до 31 декември, която трябва да бъде финансирана от бъдещи бюджети. Много разходи се признават по правилата за счетоводна отчетност на базата на текущо начисляване през годината N, въпреки че може в действителност да бъдат платени през годината N+1 (или по-късно) и поради това да бъдат финансирани от бюджета за годината N+1 (или по-късно). Включването на тези пасиви в отчетите, съчетано с факта, че съответните суми се финансират от бъдещи бюджети, води до това, че в края на годината пасивите значително надвишават активите. Най-значителните суми, които трябва да бъдат изтъкнати, се отнасят до дейностите по ЕФГЗ и задълженията, свързани с доходите на наети лица.

Следва също да се отбележи, че горното няма отражение върху бюджетния резултат — бюджетните приходи винаги трябва да са равни на бюджетните разходи или да ги превишават и всеки приходен излишък се връща на държавите членки.

Преоценките на задълженията, свързани с доходите на наети лица, са свързани с актюерските печалби и загуби, произтичащи от актюерската оценка на тези задължения.

Значителното увеличение на сумите, които трябва да бъдат поискани от държавите членки, се дължи главно на заемите във връзка с неподлежаща на връщане подкрепа, взети в рамките на NextGenerationEU през 2021 г.

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ

ПРИХОДИ*ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ***3.1. РЕСУРСИ ОТ БНД**

Приходите от собствени ресурси са основният елемент на оперативните приходи на ЕС. Приходите от БНД (брутен национален доход) възлизат на 115 955 милиона евро за 2021 г. (2020 г.: 125 393 милиона евро) и са най-съществената от четирите категории собствени ресурси. Спрямо БНД на всяка държава членка се прилага единен процент. Приходите от БНД балансират приходите и разходите, т.е. финансират частта от бюджета, която не е покрита от други източници на приходи. Намалението на приходите от БНД между 2021 г. и 2020 г. се дължи както на въвеждането на нов собствен ресурс (на базата на рециклирани пластмасови отпадъци от опаковки), така и на увеличението на други приходи.

3.2. ТРАДИЦИОННИ СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ

Традиционните собствени ресурси са свързани главно с мита, като държавите членки задържат 20 % от сумите като разходи по събирането, поради което посочените по-горе стойности не включват това приспадане. Събирането на мита остава на сходно равнище в сравнение с миналата година.

3.3. РЕСУРСИ ОТ ДДС

Собственият ресурс от ДДС се изчислява според основите на ДДС на държавите членки, които са хармонизирани за тази цел в съответствие с правилата на ЕС. Единна изискуема ставка от 0,30 % се прилага към общата сума на приходите от ДДС, събрани от всички облагаеми доставки във всяка държава членка, разделена на среднопретеглената ставка на ДДС. Основата на ДДС е ограничена до 50 % от БНД на всяка държава членка. Ресурсът от ДДС остава на приблизително сходно равнище с миналогодишното.

3.4. СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ ВЪЗ ОСНОВА НА НЕРЕЦИКЛИРАНИТЕ ПЛАСТМАСОВИ ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ

За теглото на нерещиклираните отпадъците от пластмасови опаковки, генерирани във всяка държава членка, се прилага единна изискуема ставка от 0,80 EUR на килограм. Отпадъците от пластмасови опаковки, които не са рециклирани през дадена година, се изчисляват като от генерираните отпадъци от пластмасови опаковки през съответната година се извадят рециклираните отпадъци от пластмасови опаковки в дадена държава членка. България, Чехия, Естония, Гърция, Испания, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия имат право на специфични годишни еднократни намаления на съответните вноски за собствени ресурси въз основа на нерещиклираните пластмасови отпадъци от опаковки. Това е нов собствен ресурс, който беше въведен през 2021 г. с влизането в сила на новото Решение за собствените ресурси 2020/2053.

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА: ТРАНСФЕРИ

3.5. ГЛОБИ

Приходите в размер на 1 990 милиона евро (2020 г.: 452 милиона евро) са свързани с глобите, наложени от Комисията на предприятията за нарушения на правилата за конкуренция на ЕС, и глобите, наложени от Комисията на държавите членки за нарушения на правото на ЕС. Комисията признава приходите от глоби, когато приеме решението за налагане на глоба и официално уведоми адресата за него. Сумите са свързани предимно с глоби в областта на конкуренцията (1 762 милиона евро). Най-големите производства се отнасят за нарушения на антигръстовите правила на ЕС, а именно глоби на обща стойност 875 милиона евро, наложени на BMW и групата Volkswagen (Volkswagen, Audi и Porsche) за сговор във връзка с техническото развитие в областта на пречистването на азотни оксиди, както и глоби на обща стойност 371 милиона евро, наложени на Nomura, UBS и UniCredit за участие на група търговци в картел на първичния и вторичния пазар на европейски държавни облигации.

3.6. СЪБИРАНЕ НА РАЗХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Споделено управление	1 682	1 281
Пряко управление	61	53
Непряко управление	51	21
Общо	1 794	1 355

Тази позиция представлява предимно нарежданията за събиране на вземания, изготвени от Комисията, средствата по които са получени или са прихванати със (т.е. приспаднати от) следващи плащания, записани в счетоводната система на Комисията. Тези нареждания за събиране на вземания са изготвени, за да бъдат събрани разходи, изплатени по-рано от бюджета на ЕС. Събирането на вземания се основава на проверки, одити или анализ на допустимостта и следователно с тези операции бюджетът на ЕС се защитава срещу извършването на неправометни разходи.

Включват се също нарежданията за събиране на вземания, изготвени от държавите членки за бенефициери на разходи по линия на ЕФГЗ, както и промяната на очакваните начислени приходи от края на предходната година до края на настоящата година.

Сумите, включени в таблицата по-горе, представляват приходи, реализирани чрез изготвяне на нареждания за събиране на вземания. Поради това те не могат да покажат и не показват пълната степен на мерките, предприети за защита на бюджета на ЕС, особено за политиката на сближаване, където са въведени специални механизми за гарантиране на коригирането на недопустимите разходи, повечето от които механизми не включват издаването на нареждане за събиране на вземания. Не са включени сумите, събрани чрез прихващане с разходи, сумите, събрани посредством оттегляния, и събраните суми предварително финансиране.

Събраните суми при споделеното управление съставляват по-голямата част от общата сума:

Селско стопанство: ЕФГЗ и развитие на селските райони

В рамките на ЕФГЗ и на ЕЗФРСР сумите, отчетени в тази позиция като приходи за годината, са финансовите корекции за годината и възстановяванията, декларирани от държавите членки и събрани през годината, както и нетното увеличение на дължимите суми, декларирани от държавите членки, които трябва да бъдат събрани към края на годината във връзка с измами и нередности.

Политика на сближаване

Основните суми, свързани с политиката на сближаване, съответстват на начислени приходи в размер на 0,7 милиарда евро (2020 г.: 0,4 милиарда евро), които Комисията очаква да събере от държавите членки. Събирането ще бъде осъществено в резултат на разглеждането и приемането на годишните отчети, представени от държавите членки в началото на 2022 г. Сумите, подлежащи на събиране, представляват основно разликата между сумите, първоначално декларирани като допустими през счетоводната година, и сумите, потвърдени като допустими в годишните отчети на държавите членки. Малка сума означава, че въведените на равнището на държавите членки проверки са позволили откриването на недопустими суми на ранен етап от процеса.

3.7. СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ОТТЕГЛЯНЕТО НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Тези приходи са свързани с нетните суми, дължими от Обединеното кралство съгласно СО, подписано след излизането му от Съюза през 2020 г. — вж. бележка 2.6.1.2.

3.8. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ БЕЗ РАЗМЯНА

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Вноски от държави членки за Фонда за иновации	2 187	2 080
Данъци и вноски на персонала	1 367	1 316
Вноски от трети държави	1 056	1 592
Вноски от държави членки ИСП и за външна помощ	199	1 073
Трансфер на активи	356	317
Бюджетни корекции	1 245	214
Други	326	524
Общо	6 737	7 116

Вноските на държавите членки във Фонда за иновации са приходи, свързани главно с продажбата на квоти за емисии, които трябва да се използват за подпомагане на иновациите в областта на нисковъглеродните технологии.

Приходите от данъци и вноски на персонала се отнасят предимно до удържките от заплатите на персонала. Значителните по размер суми в категорията са пенсионноосигурителните вноски и данъкът върху дохода.

Вноските от трети държави са основно вноски от държавите от ЕАСТ (460 милиона евро), както и финансов принос от трети държави за „Хоризонт Европа“ (379 милиона евро) и за „Еразъм+“ (119 милиона евро).

Държавите членки са предоставили 166 милиона евро за финансиране на Механизма за бежанците в Турция.

Бюджетните корекции представляват основно бюджетния излишък от предходната година, който възлизаше на 1 769 милиона евро (2020 г.: 3 218 милиона евро) и бе компенсиран от годишната корекция на ДДС и БНД, която възлизаше на 534 милиона евро (2020 г.: 3 165 милиона евро). Другите приходи от операции без размяна включват вноските на държавата — домакин на ITER, и на членовете на ITER за „Термоядрен синтез за енергия“, Европейското съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия (135 милиона евро).

ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА**3.9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ**

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Лихви върху:		
Просрочени плащания	1 529	1 129
Заети	1 160	1 167

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Получени заеми	220	—
Други	10	63
Емисионни премии	2	674
Приходи от договори за финансови гаранции	987	258
Печалби от финансови активи или пасиви по ССИД:		
Недеривативи	324	—
Деривативи	815	70
Реализирани печалби от финансови активи, обявени за продажба	—	48
Дивиденди	30	22
Други	14	3
Общо	5 092	3 434

Приходите от лихви за забава произтичат предимно от глоби и вноски собствени ресурси, които са дължими, но не са платени в срок. Основните суми се отнасят за случаите на подценяване, посочени в бележка **2.6.1.1** (1,4 милиарда евро).

Приходите от лихви по заеми се отнасят главно за заемите по ЕМФС (1 милиард евро), които имат най-висок ефективен лихвен процент — вж. бележка **2.4.1**. Приходите от лихви по заеми се отнасят главно за NextGenerationEU и SURE и се дължат на отрицателните ефективни лихвени проценти по някои операции.

Емисионните премии са намалели, тъй като в съответствие с преразгледаното СПЕС 11 те вече се амортизират през целия срок на заемите по метода на ефективния лихвен процент, а не се признават директно в отчета за финансовия резултат, вж. предходната точка и бележка **2.4.1**.

Приходите от договори за финансови гаранции са свързани предимно с амортизацията на задълженията за финансови гаранции. Те може да се тълкуват като освобождаване на ЕС от гаранционни задължения за периода, в който ЕС е бил готов да компенсира титулярите на гаранции за техните кредитни загуби. Поради това признаването на приходите от финансови гаранции отразява изминалото време и гарантирания обем. Амортизацията се прилага и за двата вида гаранции — за тези, по които се начислява възнаграждение, както и за тези, по които ЕС не начислява възнаграждение или начислява номинално възнаграждение (вж. бележка **2.11.2**). От гаранциите, по които се начислява възнаграждение, най-значима е гаранцията по ЕФСИ, предоставена на ЕИБ за дълговия портфейл в рамките на иновационния и инфраструктурен прозорец (ИИП) (вж. бележка **4.1.1**). През 2021 г. приходите, получени от гаранцията по ЕФСИ във връзка с дълговия портфейл в рамките на ИИП, възлизат на 320 милиона евро.

Приходите, свързани със задължения по финансови гаранции в размер на 987 милиона евро, се компенсират от загубите от обезценка на задължения по финансови гаранции в размер на 947 милиона евро, свързани с искания за плащане по гаранция, без възстановените суми (276 милиона евро) и нереализираните загуби от обезценка в размер на 671 милиона евро (вж. бележка **3.15**). Освен това ЕК субсидира програми за финансови гаранции (233 милиона евро), като не начислява гаранционни премии или начислява премии под пазарните стойности (бележка **3.15**). Като цяло нетният резултат от програмите за финансови гаранции е дефицит в размер на 193 милиона евро.

3.10. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ОПЕРАЦИИ С РАЗМЯНА

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Приходи от такси за предоставяне на услуги (агенции)	689	640
Печалби от курсови разлики	299	370

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Продажба на стоки	53	48
Дял от нетния резултат на ЕИФ	169	38
Приходи от такси и от премии, свързани с финансовите инструменти	1	34
Приходи, свързани с дълготрайните активи	2	5
Други	284	269
Общо	1 497	1 404

Приходите от такси за предоставяне на услуги включват предимно таксите за разрешения за търговия, събирани от Европейската агенция по лекарствата, и таксите за марки, събирани от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост.

РАЗХОДИ

3.11. СПОДЕЛЕНО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
Изпълнено от държавите членки	2021 г.	2020 г.
Европейски фонд за гарантиране на земеделieto	40 829	40 461
Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони и други инструменти за развитие на селските райони	15 451	14 467
Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд	46 932	41 118
Европейски социален фонд	16 727	13 677
Други	4 835	2 701
Общо	124 774	112 425

Увеличението се отнася главно до политиката на сближаване (ЕФРР и КФ), в която област почти всички разходи са свързани с периода на програмиране 2014—2020 г., по отношение на който продължава да се отбелязва напредък в изпълнението на дейностите. Увеличението се дължи и на по-високите проценти на съфинансиране, прилагани за отчетната 2020—2021 г. в контекста на пакета по Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса — плюс.

Другите разходи включват предимно: резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (1,7 милиарда евро), фонд „Убежище и миграция“ (0,6 милиарда евро), Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (0,6 милиарда евро), фонд „Вътрешна сигурност“ (0,4 милиарда евро), фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (0,8 милиарда евро) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (0,7 милиарда евро).

3.12. ПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Изпълнено от Комисията	48 265	11 429
от които за МВУ (NextGenerationEU)	42 940	—
Изпълнено от изпълнителните агенции на ЕС	14 232	10 029
Изпълнено от доверителните фондове	503	636
Общо	63 000	22 094

Освен разходите по МВУ (43 милиарда евро), останалите суми се отнасят главно за изпълнението на политиката в областта на научните изследвания (8,1 милиарда евро), Инструмента за сътрудничество за развитие (1,1 милиарда евро), Европейската политика за съседство (1,3 милиарда евро) и Механизма за свързване на Европа — общия инфраструктурен фонд за изграждане на интелигентни мрежи в областта на транспорта, енергетиката и телекомуникациите (2,1 милиарда евро).

Увеличението на разходите при пряко управление, извършени от изпълнителните агенции на ЕС, се дължи главно на прехвърлянето на дейности от службите на Комисията към изпълнителните агенции в областта на научните изследвания.

3.13. НЕПРЯКО УПРАВЛЕНИЕ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Изпълнено от други агенции и органи на ЕС	3 154	3 530
Изпълнено от трети държави	890	559
Изпълнено от международни организации	3 622	3 619
Изпълнени от други субекти	3 225	3 257
Общо	10 891	10 965

3,9 милиарда евро от разходите при непряко управление са свързани с външни дейности (главно в областите предприєединяване, хуманитарна помощ, международно сътрудничество и съседство). Други 4,7 милиарда евро са предназначени за увеличаване на конкурентоспособността на Европа (в области като научните изследвания, космическите програми и образованието).

3.14. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛ И ЗА ПЕНСИИ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Разходи за персонал	7 377	7 028
Разходи за пенсии	5 040	4 967
Общо	12 417	11 995

Разходите за пенсии представляват елементи на движенията, които са възникнали след актюерската оценка на задълженията, свързани с доходите на наети лица, различни от признатите в „Нетни активи“. Поради това те не представляват реалните пенсионни плащания за годината, които са значително по-ниски — 2,2 милиарда евро.

3.15. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Разходи за лихви:		
Получени заеми	1 209	1 160
Заеми	146	—
Финансови лизинги	56	62
Други	103	24
Разходи по емитиране	—	672

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Договори за финансова гаранция — субсидирано възнаграждение	233	—
Нетна загуба от обезценка по:		
Договори за финансова гаранция	947	70
Заеми и вземания	1 244	110
Финансови активи, обявени за продажба	—	41
Загуба от финансови активи или пасиви по ССИД:		
Недеривативи	210	—
Деривативи	40	21
Реализирани загуби от финансови активи, обявени за продажба	—	5
Други	13	22
Общо	4 201	2 188

Размерът на разходите за лихви по заеми съответства основно на операциите по ЕМФС (1 милиард евро) в съответствие с приходите от лихви по заеми (операции „бек-ту-бек“). Разходите за лихви по заеми се отнасят главно за SURE и се дължат на отрицателните ефективни лихвени проценти по някои операции.

Емисионните разходи са намалели, тъй като в съответствие с преразгледаното СПЕС 11 те вече се амортизират през целия срок на заемите по метода на ефективния лихвен процент, а не се признават директно в отчета за финансовия резултат, вж. бележка 2.4.1.

За повече подробности относно разходите, свързани с финансови гаранции, вж. бележка 3.9.

3.16. ДРУГИ РАЗХОДИ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Административни разходи и разходи в областта на ИТ	2 105	1 984
Корекция на провизиите	583	1 390
Разходи по дълготрайните активи	1 205	1 319
Разходи за управление на земя и сгради	591	661
Загуби от курсови разлики	171	578
Разходи по оперативен лизинг	447	423
Други	660	593
Общо	5 762	6 946

Общият размер на средствата за научноизследователска и развойна дейност, признати като разходи през 2021 г., е следният:

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Разходи за научни изследвания	401	402

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
<i>Некапитализирани разходи за развойна дейност</i>	122	118
Общо	523	520

3.17. ОТЧИТАНЕ ПО СЕГМЕНТИ ПО ФУНКЦИИ ОТ МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА (МФР)

милиони евро

	Единен пазар, инновации и цифрова сфера	Сближаване и ценности	Природни ресурси и околна среда	Миграция и управление на границите	Устойчивост, сигурност и отбрана	Съседните региони и светът	Европейска публична администрация	Неотнесени към функция от МФР (*)	Общо
Ресурси от БНД	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Традиционни собствени ресурси	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
ДДС	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Нови собствени ресурси	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Глоби	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Събиране на разходи	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Други	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Приходи от операции без размяна	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Финансови приходи	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Други	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Приходи от операции с размяна	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Общо приходи	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
Разходи, изпълнени от държавите членки:									
ЕФГЗ	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
ЕЗФРСР и други инструменти за развитие на селските райони	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
ЕФРР и КФ	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
ЕСФ	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Други	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

милиони евро

	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	Сближаване и ценности	Природни ресурси и околна среда	Миграция и управление на границите	Устойчивост, сигурност и отбрана	Съседните региони и светът	Европейска публична администрация	Неотнесени към функция от МФР ⁽¹⁾	Общо
Изпълнени от ЕК, изпълнителните агенции и доверителните фондове	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Изпълнени от други агенции и органи на ЕС	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Изпълнени от трети държави и международни организации	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Изпълнени от други субекти	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Разходи за персонал и за пенсии	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Финансови разходи	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Други разходи	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Общо разходи	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Финансов резултат за годината	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ Позицията „Неотнесени към функция от МФР“ включва изпълнението на бюджета от консолидираните субекти и консолидационните изключения, извънбюджетните операции и неразпределените програми с несъществуващи сути на индивидуална база.

Посочването на приходите и разходите по функции от МФР се основава на приблизителна оценка, тъй като не всички поети задължения са свързани с функция от МФР.

4. УСЛОВНИ ПАСИВИ И АКТИВИ

Условните пасиви са възможни бъдещи задължения за плащане на ЕС, които могат да възникнат вследствие на минали събития или поети правнообвързващи задължения, но които зависят от бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на ЕС. Те са свързани главно с предоставените гаранции и с правните рискове. **Всички условни пасиви, с изключение на свързаните с глоби, с гаранции и с финансови инструменти до равнището, до което са покрити от фондове (вж. бележка 2.4.2.1), ще бъдат финансирани, ако станат дължими, от бюджета на ЕС (и следователно от държавите — членки на ЕС) през идните години.**

4.1. ГАРАНЦИИ, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ БЮДЖЕТА НА ЕС

4.1.1. Гаранции, предоставени по програмите за бюджетни гаранции на ЕС (в номинално изражение)

милиони евро

	31.12.2021 г.			
	Предоставени гаранции			Провизирани активи ⁽¹⁾
	Таван	Подписани	Изплатени	
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	33 026	33 026	20 835	2 700
Гаранция от ЕФСИ	25 826	24 730	20 358	8 602
Гаранция от ЕФУР	1 391	611	535	796
ИССРМС — гаранция за външна дейност	200	200	200	—
Общо	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ Активите в размер на 2,7 милиарда евро, провизирани за гаранцията по мандата на ЕИБ за външно кредитиране, обхващат също заемите по линия на МФП и Евратом (вж. бележка 4.1.2).

милиони евро

	31.12.2020 г.			
	Предоставени гаранции			Провизирани активи ⁽¹⁾
	Таван	Подписани	Изплатени	
Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране	35 372	32 530	20 050	2 813
Гаранция от ЕФСИ	25 543	23 831	18 590	8 028
Гаранция от ЕФУР	1 370	438	34	804
Общо	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ Активите в размер на 2,8 милиарда евро, провизирани за гаранцията по мандата на ЕИБ за външно кредитиране, обхващат също заемите по линия на МФП и Евратом (вж. бележка 4.1.2).

Таблиците по-горе показват експозицията на бюджета на ЕС спрямо евентуални бъдещи плащания, свързани с гаранции, предоставени на групата на ЕИБ или на други финансови институции. Изплатените суми са сумите, които вече са предоставени на крайните бенефициери, докато подписаните суми включват тези изплатени суми плюс вече подписаните с бенефициери или финансови посредници споразумения, средствата по които все още не са изплатени (16 638 милиона евро). Таванът представлява общият размер на гаранцията, която бюджетът на ЕС, а следователно и държавите членки са поели

задължението да финансират, тъй като, за да се оповести максималната експозиция на ЕС към 31 декември 2021 г., трябва да бъдат включени и операциите, които е разрешено да бъдат подписани, но все още не са подписани (1 876 милиона евро). За финансовата 2020 година посочените суми са след приспадане на финансовите провизии или финансовите пасиви, признати за тези програми.

Програмите за бюджетни гаранции са обезпечени с провизии, които се правят постепенно от бюджета и се съхраняват в общия фонд „Провизии“ (ОФП) като ликвиден резерв за покриване на бъдещи искания за плащане по гаранции (вж. бележка 2.4.2.1). Към 31 декември 2021 г. провизираните суми възлизат на 12 098 милиона евро. Вж. бележка 6.2 за мерките, въведени, за да се гарантира, че провизиите са достатъчни, за да се покрият исканията за плащане по гаранции в средносрочен план. Всички загуби, възникнали в рамките на програмите за бюджетна гаранция, надхвърлящи заделените провизии, при всички случаи ще трябва да бъдат покрити от бъдещите бюджети.

Гаранции по мандата на ЕИБ за външно кредитиране

Бюджетът на ЕС гарантира заемите, които ЕИБ е подписала и отпуснала от собствените си ресурси на трети държави. Към 31 декември 2021 г. размерът на непогасените заеми, които са покрити от гаранцията на ЕС, възлизаше на 20 835 милиона евро. Гаранции от бюджета на ЕС:

- 20 268 милиона евро чрез подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности; и
- 567 милиона евро директно за заеми, отпуснати на държави членки преди присъединяването.

Гаранцията на ЕС по мандата за външно кредитиране, свързана със заемите, отпуснати от ЕИБ, е ограничена до 65 % от непогасените средства за споразуменията, подписани след 2007 г. (мандати за периодите 2007—2013 г. и 2014—2021 г.). За споразуменията отпреди 2007 г. гаранцията на ЕС е ограничена до процент от тавана на разрешените кредитни линии, като в повечето случаи този процент е 65 %, но може да бъде също 70 %, 75 % или 100 %. Когато таванът не е достигнат, гаранцията на ЕС покрива цялата сума.

С Решение (ЕС) 2018/412 на Европейския парламент и на Съвета⁽²³⁾ беше установен мандат за кредитиране на частния сектор за проекти, насочени към дългосрочната икономическа устойчивост на бежанците и мигрантите, на приемащите общности и на общностите на транзитно преминаване, в рамките на Инициативата на ЕИБ за устойчивост („ИИУ“). Бюджетът на Съюза получава възнаграждение за поетия риск във връзка с гаранциите, предоставени за операциите по финансиране, извършвани от ЕИБ в рамките на мандата за кредитиране на частния сектор по ИИУ, което обяснява премията, дължима за гаранцията за МВК, която иначе е гаранция, за която не се получава възнаграждение (вж. бележка 2.11.2).

Разрешеният период за подписване на новите операции по МВК за 2014—2020 г., изтече през 2021 г., поради което наличният таван по гаранцията вече не може да бъде използван за евентуално неусвоените суми. Предвижда се новият мандат на ЕИБ да бъде покрит от гаранцията за външна дейност, създадена с Регламента за ИССРМС (вж. по-долу), която обаче все още не е подписана.

Плащанията по гаранциите на ЕС се извършват от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности: през 2021 г. са изплатени 93 милиона евро по искания за плащане по гаранция (2020 г.: 52 милиона евро).

Гаранция на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)

ЕФСИ е инициатива, предприета с цел повишаване на капацитета за поемане на риск на групата на ЕИБ чрез предоставяне на възможност на ЕИБ да увеличи инвестициите си в ЕС. Целта на ЕФСИ е да подпомогне допълнителните инвестиции в ЕС и достъпа до финансиране за малките предприятия. Бюджетът на ЕС предоставя гаранция в размер до 26 милиарда евро („гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ“) по споразумение между ЕС и ЕИБ, наричано по-нататък „Споразумението за ЕФСИ“, с цел ЕИБ да се предпази от потенциални загуби, които е възможно тя да понесе вследствие на своите операции по финансиране и инвестиране.

Операциите на ЕФСИ се осъществяват в рамките на два прозореца: инфраструктурния и иновационен прозорец (ИИП), прилаган от ЕИБ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 19 250 милиона евро), и прозореца за МСП (ПМСП), прилаган от ЕИФ (гаранция от ЕС по линия на ЕФСИ в размер на 6 750 милиона евро), като и двата прозореца имат дългов портфейл и капиталов портфейл. ЕИФ действа съгласно споразумение с ЕИБ въз основа на гаранция на ЕИБ, която гаранция на свой ред е гарантирана от гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ съгласно Споразумението за ЕФСИ.

⁽²³⁾ Решение (ЕС) 2018/412 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Решение № 466/2014/ЕС за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 30).

ЕС и ЕИБ имат различни роли в рамките на ЕФСИ. ЕФСИ е създаден в рамките на ЕИБ, която финансира операциите (дългови и капиталови инвестиции). За тази цел тя взема назаем необходимите средства на капиталовите пазари. Групата на ЕИБ взема инвестиционните решения независимо и управлява операциите в съответствие със своите правила и процедури. ЕС предоставя гаранцията за тези операции и покрива загубите, понесени от ЕИБ, до тавана на тази гаранция.

За да се гарантира, че инвестициите, направени по линия на ЕФСИ, остават насочени към постигането на конкретната цел да бъде преодоляна пазарната неефективност и че отговорят на условията за защита чрез гаранцията от ЕС, бе въведена специална управленска структура, включваща Инвестиционен комитет от независими експерти, който проверява за всеки проект, предложен от ЕИБ в рамките на ИИП, дали отговаря на условията за покритие от гаранцията от ЕС, и Управителен съвет на ЕФСИ, извършващ надзор над програмата.

Тъй като критериите за контрол и счетоводните изисквания за консолидирането съгласно счетоводните правила на ЕС (и МССПС) не са изпълнени, съответните гарантирани активи не са отчетени в консолидираните годишни отчети на ЕС.

Гаранцията на ЕС, предоставена на групата на ЕИБ по линия на ЕФСИ, се отчита като задължение по финансова гаранция по отношение на дълговия портфейл на ИИП и дълговия портфейл на ПМСП (вж. бележка 2.11.2) и като дериватив (финансов актив или финансов пасив по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита) за двата капиталови портфейла (вж. бележка 2.4.2.2). Предоставената гаранция от ЕФСИ включва операции по линия на програмите COSME, „Хоризонт 2020“, CCS LGF и ЗиСИ за частта, която попада в обхвата на гаранцията от ЕС по линия на ЕФСИ в рамките на дълговия портфейл на ПМСП.

През 2021 г. от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд на ЕФСИ не са извършвани плащания по искания за плащане по гаранция (2020 г.: 1 милион евро).

Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)

Европейският фонд за устойчиво развитие (ЕФУР), създаден с Регламента за ЕФУР, е инициатива за подкрепа на инвестициите в Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, като начин да се допринесе за устойчивото развитие и да се преодолеят специфичните социално-икономически първопричини за миграцията. Съгласно Регламента за ЕФУР ЕС следва да предостави гаранции в размер на 1,5 милиарда евро (увеличен допълнително с външно финансиране) на партньорите по изпълнението за техните операции по инвестиране и финансиране, за да се намалят инвестиционните им рискове. Гаранцията от ЕФУР е осигурена от ОФП — вж. бележка 2.4.2.1. Към 31 декември 2021 г. бяха в сила шестнадесет споразумения за гаранция от ЕФУР с общ лимит на гаранционното покритие от 1 391 милиона евро, а операциите, подписани от партньорите и гарантирани от ЕС по тези споразумения, възлизаха на общо 611 милиона евро.

ИССРМС — гаранция за външна дейност

С Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁴⁾ се създаде Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа („Инструментът“), който включва Европейския фонд за устойчиво развитие плюс („ЕФУР+“) и Гаранцията за външна дейност, за срока на МФР за периода 2021—2027 г. Регламентът за ИССРМС има за цел да се повиши съгласуваността и ефективността на външните дейности на ЕС, като по този начин се подобри изпълнението на различните политики за външна дейност.

Гаранцията за външна дейност подпомага операциите по ЕФУР+, обхванати от бюджетни гаранции, макрофинансовата помощ и заемите за трети държави.

Към 31 декември 2021 г. беше подписано едно споразумение за бюджетна гаранция с общ таван от 200 милиона евро.

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 година за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

Гаранция от InvestEU

Регламентът за InvestEU (Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017⁽²⁵⁾) предвижда гаранция от ЕС в размер до 26,2 милиарда евро, която покрива финансирането и инвестициите на партньорите по изпълнението, които допринасят за постигането на целите на вътрешните политики на Съюза в четири компонента на политиката: устойчива инфраструктура, научни изследвания, иновации и цифровизация, малки и средни предприятия и социални инвестиции и умения. ЕС постепенно заделя средства („провизиране“) от бюджета на InvestEU за създаване на капиталов буфер за искания за плащане по гаранции. С Регламента за InvestEU се определя размер на провизиите от 40 % от гаранцията за подразделението на ЕС за InvestEU. Понастоящем сумата възлиза на 300 милиона евро, инвестирани в ОФП (вж. бележка 2.4.2.1). Първото гаранционно споразумение в рамките на InvestEU беше подписано през март 2022 г. с групата на ЕИБ и предвиждаше гаранция от ЕС до тавана от 19,6 милиарда евро. Регламентът за InvestEU също така позволява принос от държавите членки (в рамките на подразделението за държавите членки) и от трети държави.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

В съответствие с член 143 от Споразумението за оттеглянето Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от условните финансови задължения, свързани с ЕФСИ, ЕФУР и операциите на ЕИБ по мандата за външно кредитиране, одобрени към датата на оттеглянето — 31 януари 2020 г. Съгласно член 143 при задействане на гаранции за финансови операции, които са одобрени преди датата на оттеглянето, Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от плащанията, направени от Съюза по тези операции, освен ако това задължение може да бъде покрито от дела на Обединеното кралство от провизиите, държани в гаранционния фонд, когато е приложимо.

По отношение на заемите, предоставени по мандата на ЕИБ за външно кредитиране (МВК), към датата на оттеглянето стойността на бюджетната гаранция на ЕС за операциите, одобрени до тази дата, е била 33,7 милиарда евро. Към 31 декември 2021 г. тази стойност се е променила на 27,6 милиарда евро. Следователно дялът на Обединеното кралство от това условно задължение към 31 декември 2021 г. възлиза на 3,4 милиарда евро. Както е посочено по-горе обаче, всяко неизпълнено задължение за плащане по тези заеми първо се покрива от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности и от Обединеното кралство ще бъде поискано да предостави средства само ако предоставените от него провизии за този фонд, които към 31 декември 2021 г. са в размер на 338 милиона евро, не са достатъчни.

Що се отнася до операциите на ЕФСИ, към датата на оттеглянето стойността на бюджетната гаранция на ЕС за одобрените до тази дата операции е била 23,5 милиарда евро. Към 31 декември 2021 г. тази стойност се е променила на 18,8 милиарда евро. Следователно дялът на Обединеното кралство от това условно задължение към 31 декември 2021 г. възлиза на 2,3 милиарда евро. Всички задействания на гаранции по ЕФСИ се покриват първо от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд на ЕФСИ и от Обединеното кралство ще бъде поискано да предостави средства само ако предоставените от него провизии за този фонд, които към 31 декември 2021 г. са в размер на 1,1 милиарда евро, не са достатъчни.

Тъй като преди датата на оттеглянето партньорите по изпълнението не са одобрили нито една операция по гаранцията от ЕФУР, Обединеното кралство няма задължения във връзка с това.

Дялът на Обединеното кралство в плащанията, извършени през 2021 г. за операциите, одобрени на или след датата на оттегляне и до 31 декември 2021 г., възлизаше на 47 милиона евро (35 милиона евро за ЕФСИ и 12 милиона евро за МВК), като съответно се намаляват провизиите за Обединеното кралство. Сумата, дължима на Обединеното кралство през 2022 г., в размер на 163 милиона евро (вж. бележка 2.6.1.2), произтича от дела на Обединеното кралство във възстановените суми и нетните приходи, събрани през 2021 г. (70 милиона евро), от превишението на провизиите (92 милиона евро), както и от въздействието на окончателното изчисление на дела на Обединеното кралство върху сумите, дължими през 2021 г. („наваксване“).

4.1.2. Гаранции, предоставени за покриване на заеми за NextGenerationEU и за финансова помощ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
NextGenerationEU	91 002	—
SURE	89 702	39 503
ЕМФС	47 270	47 396

(25) ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30.

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
ПБ	201	201
МФП	7 466	5 813
Евратом	350	279
Общо	235 991	93 193

Сумите на заемите в тази таблица са номиналните суми и начислените лихви. Бюджетът на ЕС гарантира заемите, които Комисията отпуска за инструмента NextGenerationEU и за програмите за финансова помощ. От непогасените към 31 декември 2021 г. заеми за NextGenerationEU 18 милиарда евро са изплатени под формата на заеми по МВУ, 46,4 милиарда евро под формата на неподлежаща на връщане подкрепа по линия на МВУ и 7,2 милиарда евро под формата на принос към програми от МФП, а останалите 19,4 милиарда евро все още не са изплатени и остават в парични средства и парични еквиваленти (вж. бележка 2.8).

В случай на неизпълнение на задълженията по заемите, отпуснати с тези заети средства, бюджетът на ЕС в крайна сметка ще трябва да поеме изцяло просрочената сума:

- Заемите за NextGenerationEU и заетите средства, свързани със заемите на държавите членки по ЕМФС, ПБ и Евратом, са гарантирани единствено от бюджета на ЕС;
- Получените заеми, свързани с SURE, са гарантирани от бюджета на ЕС и са подкрепени от гаранции от държавите членки в размер на 25 милиарда евро (25 % от максималния размер на финансовата помощ — 100 милиарда евро); и
- Заетите средства по линия на МФП и Евратом за заеми за трети държави се покриват първо от подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности (вж. бележка 2.4.2), а след това от бюджета на ЕС.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

В съответствие с член 143 от Споразумението за оттеглянето Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от условните финансови задължения, свързани със заемите, отпуснати за финансова помощ (ЕМФС, МФП, ПБ и Евратом), които са одобрени/за които е взето решение към датата на оттеглянето — 31 януари 2020 г. Съгласно член 143 при неизпълнение на задължение за плащане по заем за финансова помощ, който е одобрен преди датата на оттеглянето, Обединеното кралство носи отговорност по отношение на Съюза за своя дял от плащанията, направени от Съюза по съответната операция, освен ако това задължение може да бъде покрито от дела на Обединеното кралство от провизиите, държани в подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности, когато е приложимо (т.е. заеми, отпуснати по линия на МФП и Евратом в трети държави) — вж. бележка 4.1.1.

Към датата на оттеглянето непогасеното условно задължение на ЕС, свързано с горепосочените заеми за финансова помощ, възлизаше на 53,9 милиарда евро. След извършеното след тази дата погасяване стойността на тези заеми, покрити от гаранцията на ЕС, към 31 декември 2021 г. е 53,0 милиарда евро, а дялът на Обединеното кралство от тях — 6,6 милиарда евро.

4.1.3. Гаранции, предоставени по програми за финансови инструменти на ЕС (в номинално изражение)

	<i>милиони евро</i>
	31.12.2021 г.
„Хоризонт 2020“	2 590
Механизъм за свързване на Европа	568
COSME	782
Други	653
Общо	4 593

		<i>милиони евро</i>
		31.12.2020 г.
„Хоризонт 2020“		1 860
Механизъм за свързване на Европа		579
Механизъм за финансиране с поделяне на риска		37
Други		49
Общо		2 524

Както се посочва в член 210, параграф 1 от ФР, бюджетните разходи, свързани с даден финансов инструмент, и финансовата отговорност на ЕС **в никакъв случай не могат да надвишават размера на съответното бюджетно задължение, поето за този финансов инструмент**, като по този начин се изключва възможността за генериране на условни пасиви за бюджета. На практика това означава, че тези пасиви имат насрещен запис при активите в счетоводния баланс или са покрити от неизпълнените бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход.

Сумите към 31 декември 2021 г. отразяват непогасените номинални стойности на гаранциите, а условните задължения към 31 декември 2020 г. са представени без финансовите провизии и финансовите задължения, признати за тези инструменти — вж. бележки **2.10** и **2.11.2**.

Механизмът за гарантиране на заеми (МГЗ) по COSME се състои предимно от ограничени гаранции за портфейли от високорисково дългово финансиране (главно заеми), предлагани от финансови посредници на МСП. МГЗ по COSME се изпълнява от ЕИФ от името на ЕС.

За повече подробности относно „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа вж. също бележка **2.4.2.1**.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

Що се отнася до условните задължения на ЕС за одобрените до датата на оттеглянето суми във връзка с финансовите инструменти на ЕС, включително посочените по-горе, ако тези условни задължения се реализират, те ще бъдат покрити от бюджета на ЕС чрез средства, държани в доверителни сметки. Следователно по принцип от Обединеното кралство няма да бъдат искани други суми, освен неговия дял от бюджетните RAL, както е посочено в член 140 от СО — вж. бележка **2.6.1.2**.

4.2. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ СЪС СЪДЕБНИ ДЕЛА

4.2.1. Съдебни дела, отнасящи се за глоби

Към 31 декември 2021 г. условните задължения, свързани с глоби, възлизат на 2 111 милиона евро (2020 г.: 2 985 милиона евро). Тези суми се отнасят предимно до глобите, наложени от Комисията за нарушение на правилата за конкуренция и платени условно от глобените предприятия, по отношение на които или е подадена жалба, или не е известно дали ще бъде подадена такава. Условният пасив се запазва до произнасяне на окончателно решение на Съда по делото или до изтичане на срока за подаване на жалба. Лихвата, натрупана върху условните плащания, се включва във финансовия резултат за годината, а също и като условен пасив, за да се отрази несигурността на правото на собственост на Комисията върху тези суми.

Ако ЕС загуби някое от делата за наложени глоби, условно получените суми ще бъдат върнати на предприятията, без това да се отрази на бюджета. Размерът на глобите се признава като бюджетен приход едва когато глобите станат окончателни (член 107 от ФР).

4.2.2. Други съдебни дела

			<i>милиони евро</i>
			31.12.2021 г.
			31.12.2020 г.
Селско стопанство	79		66
Сближаване	210		341

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Други	1 153	2 169
Общо	1 443	2 576

Селско стопанство

Това са условни задължения към държавите членки, свързани с решенията с оглед на съответствието по ЕФГЗ и развитието на селските райони, по които Съдът все още не се е произнесъл. Определянето на окончателния размер на пасива и годината, през която резултатът от успешните обжалвания ще бъде вписан като разход за бюджета, зависят от продължителността на процедурата пред Съда.

Сближаване

Това са условни задължения към държавите членки във връзка с дейности в областта на политиката на сближаване, за които се очаква датата на изслушване или Съдът да се произнесе.

Други съдебни дела

Тази позиция се отнася до делата за обезщетения, понастоящем заведени срещу ЕС, други съдебни спорове и очакваните съдебни разноски. Следва да се отбележи, че при дело за обезщетения по член 340 от ДФЕС ищецът трябва да докаже наличието на достатъчно сериозно нарушение от страна на институцията на законова разпоредба, предназначена да предостави права на лица, реална вреда, претърпяна от ищеца, и пряка причинно-следствена връзка между неправомерното действие и вредата. Значителното намаление спрямо края на предходната година е свързано главно с иск за обезщетение срещу Комисията за решение за забрана на сливане, който в крайна сметка е отхвърлен от Съда.

Задължения на Обединеното кралство, произтичащи от излизането му от ЕС

Съгласно член 147 от СО Обединеното кралство носи отговорност за своя дял от плащанията, необходими за изпълняване на условните задължения на Съюза, които стават дължими във връзка със съдебни дела, свързани с финансовите интереси на Съюза, при условие че фактите, формиращи предмета на тези дела, са настъпили не по-късно от 31 декември 2020 г. Очакваната максимална експозиция на Обединеното кралство в това отношение е 179 милиона евро (2020 г.: 318 милиона евро). По отношение на съдебните дела, за които се счита за вероятно сумите да бъдат платени от бюджета на ЕС (вж. бележка 2.10), дялът на Обединеното кралство е включен като част от общата сума, дължима от Обединеното кралство — вж. по-подробна информация в бележка 2.6.1.2.

4.3. УСЛОВНИ АКТИВИ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Получени гаранции:		
Гаранции за добро изпълнение	287	318
Други гаранции	8	8
Други условни активи	98	58
Общо	393	384

Гаранциите за добро изпълнение се изискват, за да се гарантира, че бенефициерите на средства от ЕС изпълняват задълженията по своите договори с ЕС.

5. БЮДЖЕТНИ И ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В тази бележка се предоставя информация за бюджетния процес и за бъдещите нужди от финансиране, а не за съществуващите към 31 декември 2021 г. пасиви.

В многогодишната финансова рамка (МФР), договорена от държавите членки, се определят програмите и се фиксират таваните на функциите за бюджетните кредити за поети задължения и общият размер на бюджетните кредити за плащания, в рамките на които ЕС може да поема бюджетни и правни задължения и в крайна сметка да извършва плащания в продължение на период от 7 години — вж. таблица 1.1 в бележките към докладите за изпълнението на бюджета.

Правните задължения съответстват на програми, проекти, споразумения или договори, които са подписани от ЕС и следователно го обвързват в правен аспект. Правното задължение е актът, чрез който разпоредителят с бюджетни кредити поема или установява задължение (за ЕС), което води до разход (член 2, точка 37 от ФР).

Бюджетното задължение по принцип се поема преди правното задължение, но за някои многогодишни програми/проекти е обратното — съответните бюджетни задължения се поемат под формата на годишни траншове в продължение на няколко години, когато това е предвидено в основния акт. Например, що се отнася до сближаването, в член 86 от Регламента за общоприложимите разпоредби (ROP) (Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁶⁾) се предвижда, че решението на Комисията, с което се приема дадена програма, представлява правно задължение по смисъла на Финансовия регламент, но че бюджетните задължения на Съюза по отношение на всяка програма се поемат под формата на годишни траншове за всеки фонд през периода между 1 януари 2021 г. и 31 декември 2027 г. Други правни основания могат да съдържат сходни разпоредби. По тази причина може да има суми, за които ЕС е поел правно задължение да ги плати, но съответното бюджетно задължение все още не е поето — вж. бележка 5.2 по-долу.

Ако бюджетното задължение е поето, но последващите плащания все още не са извършени, размерът на неизпълнените поети задължения се нарича *Reste à Liquider* (RAL — неизпълнени поети задължения). Тази сума може да представлява подписани програми или проекти (често многогодишни), по които плащанията ще бъдат извършени едва през следващите години. То представлява задължения за плащане за бъдещи години. Тъй като финансовите отчети се изготвят на базата на текущо начисляване, докато докладите за изпълнението на бюджета се изготвят на базата на касова отчетност, част от общия размер на неплатените средства (RAL) вече е отчетена като разход и е призната като пасив в счетоводния баланс (вж. бележки 2.12 и 2.13). Изчисляването на тези разходи се прави въз основа на получените декларации за направени разходи и получените фактури или въз основа на прогнозното изпълнение на програма или проект, когато ЕС все още не е получил декларации за направени разходи до отчетната дата — вж. бележка 5.1 по-долу. Когато плащанията, свързани с RAL, бъдат направени, пасивът в счетоводния баланс се отписва. Частта от RAL, която все още не е отчетена като разход, не е включена в пасивите, а вместо това е оповестена по-долу.

Оповестените по-долу суми следователно представляват сумите към 31 декември 2021 г., които ЕС се е ангажирал да плати въз основа на изпълнението на договорните споразумения и които поради това следва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети на ЕС.

	Бележка	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Неизпълнени бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход	5.1	266 526	249 309
Съществени правни задължения	5.2	135 181	14 481
Общо		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

5.1. НЕИЗПЪЛНЕНИ БЮДЖЕТНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, КОИТО ВСЕ ОЩЕ НЕ СА ОТЧЕТЕНИ КАТО РАЗХОД

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Неизпълнени бюджетни задължения, които все още не са отчетени като разход	266 526	249 309

Сумата, оповестена по-горе, представлява бюджетните RAL (Reste à Liquidier — неизпълнени поети задължения) на стойност 341 634 милиона евро (вж. таблица 6.4 в бележките към докладите за изпълнението на бюджета) минус свързаните с тях суми, които са включени като пасиви в счетоводния баланс и като разходи в отчета за финансовия резултат. Бюджетните RAL са сума, която представлява неприключените поети задължения, за които плащанията и/или отмените все още не са извършени. Това е нормално следствие от съществуването на многогодишни програми.

Следва да се отбележи, че към 31 декември 2021 г. неприключените аванси по предварително финансиране възлизаха на общо 93,4 милиарда евро — вж. бележка 2.5. Това са бюджетни задължения, които са платени, като плащането им е довело до намаляване на неизпълнените поети задължения (RAL), но при които платените суми все още се считат за собственост на ЕС, а не на бенефициера, до изпълнението на съответните договорни задължения. Следователно, подобно на оповестените по-горе RAL, те все още не са отчетени като разход.

5.2. СЪЩЕСТВЕНИ ПРАВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	<i>милиони евро</i>	
	31.12.2021 г.	31.12.2020 г.
Задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по линия на MBY (NextGenerationEU)	99 530	—
ПТЕР	6 121	6 837
ЕЗФРСР ⁽¹⁾	17 662	—
Костически програми	4 189	—
Споразумения в областта на рибарството	412	172
Хоризонт ЕС	382	—
Евратом	445	—
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	3 072	—
Механизъм за свързване на Европа	—	4 140
Задължения по оперативен лизинг	2 492	2 547
Други договорни задължения	876	785
Общо	135 181	14 481

⁽¹⁾ Финансовата рамка на ЕЗФРСР е удължена, за да бъде обхванат периодът до 2022 г. (Регламент (ЕС) 2020/2220).

Тези суми отразяват дългосрочните правни задължения, които не са били покрити от бюджетни кредити за поети задължения в бюджета към края на годината. Тези обвързващи задължения ще бъдат отразени в бюджета и платени през бъдещи години.

Някои важни програми (вж. по-долу) могат да бъдат изпълнени чрез годишни траншове съгласно член 112, параграф 2 от ФР. Това позволява на ЕС да поема правни задължения (да подписва споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, споразумения за делегиране и договори за възлагане на поръчки), които надвишават наличните бюджетни кредити за поети задължения за дадена година. Поради това може вече да са поети задължения за значителна част от общата отпусната сума за настоящата МФР. Това важи по-специално за програмите, описани по-долу:

Задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по NextGenerationEU (МВУ)

МВУ е ключова програма на инструмента на ЕС за възстановяване NextGenerationEU. Тя беше създадена с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г.⁽²⁷⁾ С нея се финансират реформите и инвестициите в държавите членки от началото на пандемията през февруари 2020 г. до 2026 г. Оповестената тук сума се отнася до частта от правните задължения за неподлежаща на връщане подкрепа по линия на МВУ, която към края на 2021 г. не е покрита от бюджетни задължения. Член 23 от Регламент (ЕС) № 241/2021 разрешава използването на годишни траншове.

ITER — международен експериментален термоядрен реактор

Тези задължения са предназначени за покриване на бъдещи нужди от финансиране на съоръженията на ITER до 2027 г. Финансовият принос от ЕС (Евратом) за Международната организация ITER се предоставя чрез Агенцията за термоядрен синтез за енергия и включва и финансовия принос на държавите членки и на Швейцария. Сумата отразява бъдещото финансиране по МФР за 2021—2027 г. съгласно Решение (Евратом) 2021/281 на Съвета⁽²⁸⁾ от 22 февруари 2021 г. за изменение на Решение 2007/198/Евратом за създаване на Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, с което се разрешава използването на годишни траншове. ITER бе създадено, за да управлява и насърчава експлоатацията на съоръженията на ITER, за да насърчава общественото разбиране и приемане на термоядрената енергия и за да извършва всякакви други дейности, необходими за постигането на неговата цел. В ITER участват ЕС и различни други държави.

ЕЗФРСР

Това са правни задължения, според които ЕС се е ангажирал да плати при приемането на програмата ЕЗФРСР, която обхваща периода 2014—2022 г. съгласно Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁹⁾. Решението на Комисията, с което тя приема оперативна програма, представлява решение за финансиране по смисъла на член 110 от ФР, а след като за него бъде уведомена засегнатата държава членка — правно задължение по смисъла на посочения регламент.

Космически програми

Космическата програма включва следните компоненти: „Галилео“, EGNOS, „Коперник“, Govsatcom и „Осведоменост за ситуацията в космоса“. Най-важните от тях са „Галилео“, която разработва европейската глобална навигационна спътникова система, и „Коперник“, която е свързана с европейското наблюдение на Земята. Тези задължения са поети за периода до 2027 г. Въз основа на Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁰⁾ Комисията подписа споразумения за делегиране с Европейската космическа агенция (ЕКА), EUMETSAT, „Меркатор“ и Европейския център за средносрочна прогноза за времето. Член 11, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/696 разрешава използването на годишни траншове.

Споразумения в областта на рибарството

Те представляват задължения, поети с трети държави, за операции по международни споразумения в областта на рибарството до 2026 г. Поетите задължения се основават на решения на Съвета за всяка трета държава (например Споразумението между ЕС и Република Сейшели и Протокола за изпълнение към него; ОВ L 60, 28.2.2020 г.) и се считат за специфични международни договори с многогодишни права и задължения.

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

⁽²⁸⁾ Решение (Евратом) 2021/281 на Съвета от 22 февруари 2021 година за изменение на Решение 2007/198/Евратом за създаване на Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия и за предоставяне на предимства на същото (ОВ L 62, 23.2.2021 г., стр. 41).

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 година за определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) през 2021 г. и 2022 г. и за изменение на регламенти (ЕС) № 1305/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1307/2013 по отношение на ресурсите и на прилагането през 2021 г. и 2022 г. и Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на ресурсите и разпределението на това подпомагане за 2021 г. и 2022 г. (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 1).

⁽³⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 година за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69).

„Хоризонт Европа“

Това са сумите, заделени за програмата „Хоризонт Европа“ за дейности нагоре и надолу по веригата за различните космически компоненти. Тези задължения са поети за периода до 2027 г. Въз основа на Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета⁽³¹⁾ Комисията подписа споразумение за делегиране на правомощия с ЕКА и друго споразумение с Агенцията на ЕС за космическата програма (EUSPA). Член 12, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/695 разрешава използването на годишни траншове.

Евратом

EUROfusion (Европейски консорциум за развитие на термоядрената енергия) е консорциум от лаборатории и институти на ЕС, чиято мисия е да проправи пътя към изграждането на реактори за термоядрен синтез. За тази цел консорциумът финансира научните изследвания на своите 30 членове въз основа на европейската пътна карта към осъществяването на идеята за термоядрена енергия като съвместна програма в рамките на съфинансираното от Евратом европейско партньорство. Правното основание е Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета⁽³²⁾ от 10 май 2021 г. за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2021—2025 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, в чийто член 4 се предвижда използването на годишния транш.

Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (BAR)

Резервът за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (BAR) има за цел да се противодейства на икономическите и социалните последици от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз (ЕС) през февруари 2020 г. Той беше създаден с Регламент (ЕС) 2021/1755 на Европейския парламент и на Съвета⁽³³⁾. Оповестената сума отразява правните задължения, които все още предстои да бъдат изпълнени като част от мерките, подкрепени от BAR. Тук се оповестява само частта от правните задължения, която все още не е покрита от бюджетни задължения.

Механизъм за свързване на Европа (MCE)

MCE предоставя финансова помощ за трансевропейските мрежи, за да се подпомогнат проекти от общ интерес в секторите на транспортните, телекомуникационните и енергийните инфраструктури. Правните задължения по линия на програмата MCE обхващат периода на изпълнение от 2014 г. до 2024 г. за направлението „Транспорт“ на MCE и до 31 декември 2025 г. за направлението „Енергетика“ на MCE. Правното основание за тези задължения е Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 348, 20 декември 2013 г.), в чийто член 19 се предвижда използването на годишни траншове. В края на 2021 г. правните задължения са изцяло покрити от бюджетни задължения.

Задължения по оперативен лизинг

Минималните суми, за които е поето задължение за плащане съгласно съответните договори през оставащия срок на тези лизингови договори, са, както следва:

	Минимални лизингови плащания			
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Сгради	414	953	1 074	2 442
Материали, свързани с ИТ, и друго оборудване	14	27	9	50
Общо	428	980	1 083	2 492

милиони евро

⁽³¹⁾ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 година за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

⁽³²⁾ Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета от 10 май 2021 година за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2021—2025 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Регламент (Евратом) 2018/1563 (ОВ L 167 I, 12.5.2021 г., стр. 81).

⁽³³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1755 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2021 година за създаване на резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (ОВ L 357, 8.10.2021 г., стр. 1).

През март 2019 г. в контекста на нотификацията от Обединеното кралство за намерението му да се оттегли от ЕС и вследствие на Регламент (ЕС) 2018/1718 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁴⁾ от 14 ноември 2018 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 726/2004 седалището на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) бе преместено от Лондон в Амстердам. На 2 юли 2019 г. Агенцията постигна споразумение със своя наемодател и оттогава преотдава под наем помещенията си на поднаемател при условия, съответстващи на условията по основния договор за наем, включително относно срока на преотдаване под наем, който изтича с изтичането на основния договор за наем на помещенията на ЕМА през юни 2039 г.

Сумите, оповестени в таблицата по-горе, включват 383 милиона евро, които все още са дължими по основния договор за наем. Очаква се да бъдат получени плащания в същия размер от поднаемателя по неотменимия договор за преотдаване под наем.

Други договорни задължения

Включените в тази позиция суми съответстват на сумите, за които е поето задължение за изплащане по време на срока на договорите. Най-съществената сума, включена в тази позиция, е свързана с договор за строителство (JMO2) на Комисията в Люксембург (393 милиона евро).

6. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Следната оповестена информация във връзка с управлението на финансовия риск на ЕС се отнася до:

- дейностите по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ, оказвана от Комисията посредством NextGenerationEU, ЕМФС, ПБ, МФП, SURE и действия на Евратом;
- касовите операции, които Комисията извършва с цел изпълняване на бюджета на ЕС, включително получаването на глоби;
- активи, държани в общ фонд „Провизии“ за бюджетни гаранции и в ЕОБС в ликвидация;
- финансови инструменти, финансирани от бюджета на ЕС; и
- програми за бюджетни гаранции на ЕС.

Със стартирането на NextGenerationEU през 2021 г. Комисията назначи главен служител по риска, създаде подходяща управленска структура и прие политика за риска, обхващаща дейностите по NextGenerationEU.

6.1. ВИДОВЕ РИСК

Пазарният риск е рискът от колебание на справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент поради промени в пазарните цени. Пазарният риск обхваща не само потенциала за загуба, но и потенциала за печалба. Той се състои от *валутен риск*, *лихвен риск* и *друг ценови риск* (например риск от капиталови инструменти):

- *Валутният риск* е рискът, че операциите на ЕС или стойността на неговите инвестиции ще бъдат засегнати от промени в обменните курсове. Този риск възниква от промяната в цената на една валута спрямо друга;
- *Лихвеният риск* е възможността да намалее стойността на ценна книга, особено на облигация, в резултат на повишение на лихвените проценти. Като цяло по-високите лихвени проценти водят до по-ниски цени на облигациите с фиксиран лихвен процент, и обратно; и
- *Друг ценови риск* е рискът справедливата стойност или бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент да се колебаят в резултат на промени на пазарните цени (различни от тези, произтичащи от лихвения или валутния риск), причинени от фактори, специфични за конкретния финансов инструмент или емитент, или отнасящи се до всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

⁽³⁴⁾ Регламент (ЕС) 2018/1718 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година за изменение на Регламент (ЕО) № 726/2004 по отношение на местонахождението на седалището на Европейската агенция по лекарствата (ОВ L 291, 16.11.2018 г., стр. 3).

Кредитният риск е рискът от загуба поради неизплащане от страна на длъжник/заемополучател на заем или друга кредитна линия (било то главницата или лихвата или и двете) или поради друго неизпълнение на договорно задължение от негова страна. Събитията, с които се нарушават поети задължения, включват закъсняване с плащането на вноските, реструктуриране на вноските на заемополучателя и фалит.

Ликвидният риск е рискът даден субект в ЕС да изпита затруднения при спазването на своите задължения, свързани с финансови дългове, уреждани с парични наличности или друг финансов актив.

6.2. ПОЛИТИКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Оценяване на финансовите инструменти

Следните класове финансови активи и пасиви не се оценяват по справедлива стойност: парични средства и парични еквиваленти, заеми, вземания от размяна, различни от вземания по договори за финансови гаранции, когато са класифицирани като финансови активи по ССИД, заеми, договори за финансови гаранции и други финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност. Балансовата стойност на тези финансови активи и пасиви се счита за разумно приближение до справедливата им стойност.

Дейности по получаване и отпускане на заеми за финансова помощ

Операциите по получаване и отпускане на заеми се извършват от ЕС съгласно съответните регламенти на Съвета, съответните решения на Съвета и Европейския парламент и ако е приложимо — съответните вътрешни насоки. Изготвени са писмени наръчници за процедурите, обхващащи конкретни области, като например получените и отпуснатите заеми, които се използват от съответните оперативни отдели. Операциите по отпускане на заеми, различни от тези по линия на NextGenerationEU, се финансират със заеми „бек-ту-бек“, които следователно не генерират открити лихвени или валутни позиции.

Заемите, предоставяни по линия на NextGenerationEU, не следват подхода „бек-ту-бек“, както е при другите инструменти за финансова помощ. Вместо това за NextGenerationEU е разработена стратегия за диверсифицирано и обединено финансиране, която съчетава широк набор от инструменти за финансиране. Съгласно стратегията за диверсифицирано и обединено финансиране се изискваше разработване и прилагане на ефективни насоки и процедури за управление на риска за инструмента NextGenerationEU, с които активно да се предотвратяват свързаните рискове на ежедневна основа.

Каса

Правилата и принципите за управлението на касовите операции на Комисията са посочени в Регламент(ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета (изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета ⁽³⁵⁾) и във Финансовия регламент.

В резултат на посочените по-горе регламенти се прилагат следните основни принципи:

- Собствените ресурси се внасят от държавите членки в сметки, открити за тази цел на името на Комисията към министерството на финансите или националната централна банка. Комисията може да тегли от посочените по-горе сметки само за да покрие нуждите си от парични средства;
- Собствените ресурси се плащат от държавите членки в националната им валута, докато плащанията на Комисията са прецизно в евро;
- Не може по банковите сметки, открити на името на Комисията, да се теглят суми, надвишаващи наличните. Това ограничение не важи за сметките за собствените ресурси на Комисията в случай на неизпълнение на задълженията по заеми, сключени или гарантирани по силата на регламенти и решения на Съвета на ЕС, и при определени условия, ако нуждите от средства надвишават наличностите по тези сметки; и
- Средствата в банкови сметки във валути, различни от еврото, се използват за плащания в тези валути или периодично се конвертират в евро.

⁽³⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета от 17 май 2016 година за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 85).

Освен сметките за собствените ресурси Комисията открива и други банкови сметки към централните банки и търговските банки с цел извършване на плащания и получаване на приходи, различни от вноските на държавите членки в бюджета.

Касовите и платежните операции са силно автоматизирани и разчитат на модерни информационни системи. Прилагат се специални процедури, за да се гарантира сигурността на системата и да се осигури разделението на служебните задължения в съответствие с Финансовия регламент, стандартите на Комисията за вътрешен контрол и принципите за одит.

Набор от писмени насоки и процедури уреждат управлението на касовите и платежните операции на Комисията с цел ограничаване на оперативния и финансовия риск и осигуряване на подходяща степен на контрол. Те обхващат различни области на дейност (напр.: извършването на плащанията и управлението на паричните средства, прогнозирането на паричните потоци, непрекъснатостта на дейността и т.н.) и спазването на насоките и на процедурите се проверява редовно.

Глоби

Условно платени глоби: депозити

Сумите, получени преди 2010 г., остават в банкови сметки в банки, които са специално избрани за депозиране на условно платени глоби. Подборът на банки се извършва съгласно тържните процедури, определени във Финансовия регламент. Влагането на средства в конкретни банки се определя от вътрешната политика за управление на риска, в която са посочени изискванията по отношение на кредитния рейтинг и размерът на средствата, които могат да бъдат вложени, в зависимост от капитала на контрагента. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните политики и процедури.

Условно платени глоби: портфейл BUFI

Глобите, които са наложени и са платени условно от 2010 г. нататък, се инвестират в специално създаден за целта портфейл — BUFI. Основните цели на портфейла са намаляването на рисковете, свързани с финансовите пазари, и равното третиране на всички субекти чрез прилагане на гарантирана възвръщаемост, изчислена на една и съща база, към номиналния размер на глобите. Гарантираната възвръщаемост, прилагана по отношение на глобените субекти преди влизането в сила на новия Финансов регламент през август 2018 г., обаче е със стойност нула. Управлението на активите за условно платените глоби се извършва от Комисията в съответствие с вътрешните насоки за управление на активите. Изготвени са процедурни наръчници, обхващащи конкретни области, като управлението на касата, които се използват от съответните оперативни отдели. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните насоки и процедури.

Целите на дейностите по управление на активите са условно платените на Комисията глоби да се инвестират по начин, по който:

- се гарантира, че средствата са лесно достъпни, когато са нужни, като същевременно
- се цели постигане, при нормални обстоятелства, на възвръщаемост, която средно съответства на референтната възвръщаемост на BUFI минус направените разходи, като се запазва номиналният размер на глобите.

В основата си инвестициите се ограничават до следните категории: срочни депозити в централните банки на държавите членки, в агенции за държавния дълг, в изцяло държавни или гарантирани от държавата банки или в наднационални институции и в облигации, менителници и депозитни сертификати, издадени от суверенни или наднационални институции.

Получени финансови гаранции

Гаранции със значителна стойност, издадени от финансови институции, се държат от Комисията във връзка с глобите, които тя налага на предприятията, нарушаващи правилата за конкуренция на ЕС — вж. бележка 2.6.1.3. Тези гаранции се предоставят от глобените предприятия като алтернатива на условните плащания. Гаранциите се управляват в съответствие с вътрешната политика за управление на риска. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните политики и процедури.

Програми за бюджетни гаранции на ЕС

В дял X от Финансовия регламент са предвидени няколко предпазни мерки за защита на бюджета на ЕС от финансовите рискове, породени от използването на бюджетни гаранции. Те могат да бъдат групирани в четири основни категории:

1. Мерки за ограничаване на размера на условните пасиви

На първо място, размерът на гаранцията на ЕС по правило е ограничен по ясно определен начин. Финансовият регламент гласи, че финансовият пасив и общият размер на нетните плащания от бюджета не може да надвишават размера на бюджетната гаранция, разрешен от основния акт. Условният пасив, създаден от бюджетна гаранция, може да надхвърля финансовите активи, предоставени за покриване на финансовия пасив на ЕС, единствено ако това е предвидено в основния акт, на който се основава бюджетната гаранция, и при посочените в него условия.

На второ място, желаният рисков профил на операциите/финансовите продукти, гарантирани от ЕС, се определя, доколкото е възможно, предварително, т.е. в момента на подписването на гаранционните споразумения.

2. Мерки във връзка с подбора на партньори по изпълнението

Програмите за бюджетна гаранция се изпълняват с надеждни партньори, оценени по стълбове. Това гарантира надеждността, *inter alia*, на счетоводните и финансовите системи и системите за управление на риска на тези партньори по изпълнението (ПИ). Освен това тези ПИ трябва да ангажират собствени ресурси, което води до допълнително сближаване на техните интереси с интересите на Съюза.

3. Мерки за осигуряване на адекватен предварителен бюджетен капацитет за изпълнение на искания за плащане по гаранции

Програмите за бюджетна гаранция се подкрепят от провизии, които се съхраняват в ОФП. Процентът на провизиите се определя в основния акт на всяка програма на такова равнище, което да създаде предпоставки програмирането на бюджетните кредити да представлява провизия, която би позволила покриване на загубите без нарушаване на бюджета. Следователно провизиите са достатъчни, за да се покрият очакваните, а до известна степен и неочакваните загуби от тези бюджетни гаранции.

Впоследствие Комисията ще гарантира (ежегодно), че размерът на провизиите съответства на процента на провизиране, определен в основния акт, както и на принципите на Финансовия регламент и на финансовото програмиране.

4. Мерки за справяне с реализирани загуби, надвишаващи предварителната оценка

С Финансовия регламент се въвеждат два прага за ранно предупреждение (т.е. когато остават на разположение 50 % и 30 % от целевия размер на провизиите). Тези предупредителни прагове позволяват на Комисията да предвиди евентуално изчерпване на провизиите преди прекратяването на бюджетната гаранция и да прецени дали по изключение може да предложи допълнителни провизии.

Освен това се извършва редовен преглед на целесъобразността на процента на провизиране (най-малко на всеки три години). Този преглед гарантира адекватността на процента на провизиране спрямо действителния рисков профил на непогасените задължения.

В случай че е необходимо допълнително провизиране, съществуват процедури за осигуряване на достатъчна ликвидност (трансфери между подразделенията на ОФП и използване на ликвидност от централната каса) и бюджетно пространство (бюджетни кредити за поети задължения и плащания).

Освен това през 2020 г. под ръководството на комисаря по въпросите на бюджета беше създаден Управителен комитет по условните задължения, произтичащи от бюджетни гаранции. Той взема отношение по въпроси, свързани с бюджетните гаранции и финансовата помощ, които създават условни задължения към бюджета, породени от прилагането на дял X от Финансовия регламент, включително разпоредбите, предвидени във вътрешните правила за изпълнението на общия бюджет на Съюза. Това включва рамката за управление на риска, съответните общи хоризонтални разпоредби на стандартните споразумения и интегрираното докладване с цел да се установят институционални изисквания за устойчиво управление на условните задължения.

Общ фонд „Провизии“

С Решение С(2020)1896 на Комисията от 25 март 2020 г. относно насоките за управление на активите на ОФП отговорностите и задачите на финансов управител на ОФП бяха делегирани на генералния директор на генерална дирекция „Бюджет“ (ГД „Бюджет“). ОФП е отделен от другите портфейли, управлявани от ГД „Бюджет“. Фондът не съществува като отделен правен субект.

ОФП се управлява в съответствие с насоките за управление на активите. Целта е да се осигури необходимата ликвидност, за да се посрещнат напълно и своевременно всички изходящи потоци, като например искания за плащане по гаранции, и да се осигури запазване на капитала през инвестиционния хоризонт на фонда с високо ниво на доверие.

За постигане на описаната по-горе обща цел финансовият управител на ОФП управлява активите в съответствие с пруденциалните правила и принципите на доброто финансово управление и в съответствие с правилата и процедурите, определени от счетоводителя на Комисията. Изготвени са писмени процедурни наръчници, обхващащи конкретни области, като управлението на касовите наличности, които се използват от съответните оперативни отдели. Идентифицират се и се оценяват финансовият и оперативният риск и редовно се проверява съблюдаването на вътрешните насоки и процедури.

Портфейлът на ОФП се формира така, че да се осигури висока степен на диверсификация по допустими класове активи, географски райони, емитенти и пазежи, за да се управляват колебанията в стойността на портфейла.

В насоките за управлението на активите, в стратегията за риска и в инвестиционната стратегия се определят някои лимити и ограничения, за да се ограничи излагането на кредитен риск на портфейла, който е ограничен до инвестиционен рейтинг, с изключение на експозицията на държавите — членки на ЕС.

Тъй като единственият контрагент за всички неприключени валутни форуърди към 31 декември 2021 г. е Banque de France, от тази дата не са използвани кредитни подобрения, като например обезпечения, споразумения за нетиране или гаранции. Максималното излагане на кредитен риск за валутните деривативи, които имат положителна справедлива стойност към края на отчетния период, е равно на сумата, посочена в счетоводния баланс.

Програми за финансови инструменти

От много години за изпълнението на бюджета на ЕС се използват програми за финансови инструменти. За повече информация за съответните суми — вж. бележка 2.4.2.

За повечето финансови инструменти важи фактът, че изпълнението се делегира или на групата на ЕИБ (включително ЕИФ), или на други финансови институции въз основа на споразумение между Комисията и финансовата институция. Споразуменията, подписани с тези финансови институции, включват строги условия и задължения за посредниците, за да се гарантира, че средствата на ЕС се управляват правилно и че за тях се докладва правилно. Когато бъде поето задължение за финансов принос в полза на някой от инструментите, средствата се прехвърлят в специално създадена за целта банкова сметка, открита от финансовата институция на нейно име, но от името на Комисията (т.е. доверителна сметка). Финансовата институция може, в зависимост от въпросния инструмент, да използва средствата по тази доверителна сметка, за да отпусне заеми, да емитира дългови инструменти, да инвестира в капиталови инструменти или да покрива искания за плащане по гаранция. Приходите от финансовите инструменти по правило трябва да се връщат на бюджета на ЕС.

Рискът по отношение на тези финансови инструменти е ограничен до тавана, посочен в съответните споразумения, който представлява предвидените в бюджета средства за инструмента. Тъй като Комисията често поема „първата загуба“ и тъй като инструментите са предназначени за финансиране на по-рискови бенефициери (които се изправят пред трудности при получаването на финансиране от търговски заемодатели), може да се очаква, че бюджетът на ЕС ще понесе известни загуби.

6.3. ВАЛУТЕН РИСК

Валутен риск към 31 декември 2021 г.

Експозиция на ЕС, свързана с финансовите инструменти, по отношение на валутния риск към края на годината — нетна позиция

	31.12.2021 г.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Други	EUR	Общо
Финансови активи							
Финансови активи по амортизирана стойност ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

милиони евро

милиони евро

	31.12.2021 г.						
	USD	GBP	PLN	SEK	Други	EUR	Общо
Финансови активи по ССИД							
Недеривативи	934	51	—	23	75	23 141	24 223
Деривативи	(646)	—	—	—	—	1 474	828
Вземания ⁽²⁾	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Пари и парични еквиваленти	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Финансови пасиви							
Задължения по финансови гаранции	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Финансови пасиви по ССИД	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Общо	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Без заемите за МВУ (NextGenerationEU) и за финансова помощ.⁽²⁾ С изключение на разходите за бъдещи периоди.

Ако еврото беше поскъпнало с 10 % спрямо другите валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	2021 г.			
	USD	GBP	PLN	SEK
Финансов резултат	46	(17)	(96)	(54)

Ако еврото се беше обезценило с 10 % спрямо тези валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	2021 г.			
	USD	GBP	PLN	SEK
Финансов резултат	(56)	21	118	67

Дейности по заемане на средства и отпускане на заеми за NextGenerationEU и за финансова помощ

Финансовите активи и пасиви понастоящем са само в евро, поради което не съществува валутен риск за ЕС.

Каса

Собствените ресурси, плащани от държавите членки във валути, различни от еврото, се държат в сметките за собствени ресурси в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета (изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета). Те се конвертират в евро, когато са необходими за извършване на плащания. Процедурите, които се прилагат за управлението на тези средства, са определени в гореупоменатия регламент. В неголям брой случаи тези средства се използват директно за плащания, които трябва да бъдат извършени в същите валути.

Комисията има в търговски банки няколко сметки във валути на ЕС, различни от еврото, включително в щатски долари, британски лири и швейцарски франкове, с цел извършване на плащания в същите тези валути. Тези сметки се запазват в зависимост от размера на плащанията, които трябва да бъдат извършени, поради което наличностите по тях не водят до излагане на валутен риск.

При получаване на разните приходи (различни от собствените ресурси) във валути, различни от еврото, те се прехвърлят в сметки на Комисията в същите валути, ако са необходими за обезпечаване на плащания, или се конвертират в евро и се прехвърлят в сметки в евро. Сметките за авансови средства във валути, различни от еврото, се запазват в зависимост от очакваните краткосрочни местни нужди от плащания в същите валути. Наличностите по тези сметки се поддържат в рамките на съответните тавани.

Глоби

Всички глоби се налагат, плащат или покриват условно в евро и следователно не са свързани с валутен риск, когато се държат във фонда BUFI.

Бюджетни гаранции

Бюджетните гаранции по правило се предоставят с максимален лимит, определен в евро. Някои основни операции обаче може да бъдат деноминирани в други валути (щатски долари или други местни валути).

Валутният риск е част от съображенията, които се вземат предвид при определяне на нуждите от провизии.

Общ фонд „Провизии“

Понастоящем ОФП функционира в евро и в щатски долари. Валутният риск се управлява чрез сключване на деривативни договори (валутни форуърдни договори) за хеджиране на пазарната стойност на портфейла с инвестиции в щатски долари. Ограничението за максимална нехеджирана валутна експозиция е 1 % от общата стойност на портфейла в рамките на референтната стойност и годишните стратегически средства. По този начин движенията нагоре или надолу на пазарната стойност на инвестициите в щатски долари над или под пределната стойност от 1 % ще доведат до търговия за възстановяване на баланса (нов форуърден договор със същата или обратна посока), която ще коригира или ще обърне хеджираната позиция по съответния начин.

Заемите, суброгирани на ЕС в резултат на искове, предявени към Фонда поради просрочени от бенефициер на заем плащания (вж. бележка 2.4.1.2), се извършват в първоначалната им валута, поради което излагат ЕС на валутен риск. Що се отнася до суброгираните заеми, поради несигурността, свързана с графика за погасяване на заемите, не се извършват дейности за компенсиране на промените в чуждестранните валути (дейности по хеджиране).

Валутен риск към 31 декември 2020 г.

Експозиция на ЕС, свързана с финансовите инструменти, по отношение на валутния риск към края на годината — нетна позиция

милиони евро

	31.12.2020 г.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Други	Общо
Финансови активи							
Финансови активи, обявени за продажба	593	42	15	14	18 904	20	19 587

милиони евро

	31.12.2020 г.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Други	Общо
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	(417)	—	—	—	616	—	199
Заели ⁽¹⁾	21	40	—	—	46	9	116
Вземания и средства, подлежащи на събиране	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
Пари и парични еквиваленти	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по справедлива стойност чрез излишък или дефицита	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
Задължения	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Общо	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

⁽¹⁾ Без заелите „бек-ту-бек“ за финансова помощ.

Ако еврото беше поскъпнало с 10 % спрямо другите валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	2020 г.			
	USD	GBP	DKK	SEK
Финансов резултат	(13)	(119)	(27)	(49)
Нетни активи	(17)	(4)	(1)	(1)

Ако еврото се беше обезценило с 10 % спрямо тези валути, ефектът от това щеше да е следният:

милиони евро

	2020 г.			
	USD	GBP	DKK	SEK
Финансов резултат	16	146	33	60
Нетни активи	21	5	2	2

6.4. ЛИХВЕН РИСК

Следната таблица показва чувствителността на дълговите ценни книжа по отношение на лихвения процент, като се допусне, че лихвените проценти се променят с приблизително 100 базисни пункта (1 %).

милиони евро

	Увеличение (+)/намаление (-) в базисни пунктове	Финансов резултат
2021 г.: Финансови активи по ССИД	+100	(622)
	-100	660
2020 г.: Финансови активи, обявени за продажба	+100	(479)
	-100	513

Чувствителността на портфейлите от инструменти на паричния пазар и облигации към промени в лихвените проценти се увеличава с техния срок. Сроковете на основните портфейли от активи, управлявани от Комисията, са посочени по-долу.

Дейности по заемане на средства и отпускане на заеми за NextGenerationEU и за финансова помощ

Поради естеството на дейностите си по получаване и отпускане на заеми ЕС има значителни лихвоносни активи и пасиви. За инструментите за финансова помощ, с изключение на NextGenerationEU, обаче не съществува лихвен риск, тъй като заемите се компенсират с еквивалентни заеми при същите условия („бек-ту-бек“).

При инструмента NextGenerationEU не се прилага строг подход „бек-ту-бек“ и следователно лихвеният риск трябва да бъде покрит чрез прилагане на процедури и механизми, които водят до неговото намаляване. Основният принцип на стратегията за диверсифицирано финансиране на NextGenerationEU е разходите за финансиране и всички други разходи, свързани с NextGenerationEU, да се разпределят по прозрачен начин между бенефициерите (за заеми) и бюджета на ЕС (за неподлежаща на връщане подкрепа). Програмата NextGenerationEU се ръководи от принципите на пълно възстановяване на разходите и операции с нестопанска цел. Поради това ЕС прехвърля финансирането, което получава на пазара, по най-рентабилния и справедлив начин въз основа на ежедневни изчисления на лихвите. Това гарантира, че държавите членки поемат всички разходи, свързани със заема, начислени на Съюза.

В рамките на диверсифицирана стратегия за финансиране по NextGenerationEU се държат парични средства, за да се поддържа определен буфер за сигурност, като същевременно се избягва натрупването на твърде високи наличности. Паричните средства за NextGenerationEU се държат в Европейската централна банка. Въз основа на взаимно споразумение останалите касови наличности над 20 милиарда евро подлежат на отрицателна лихва по лихвения процент по депозитното улеснение на ЕЦБ, който през 2021 г. беше - 0,5 %. Паричните средства за NextGenerationEU се държат в ЕЦБ.

Каса

С изключение на заемите, свързани с програмата NextGenerationEU, Комисията не взема заеми за финансиране на оперативните си разходи. Освен лихвената експозиция по NextGenerationEU, лихви се изчисляват и върху салдата по различните банкови сметки. Поради това Комисията е въвела мерки, с които да се гарантира, че лихвите, които се начисляват по нейните банкови сметки (положителни или отрицателни), редовно отразяват пазарните лихвени проценти, както и тяхното евентуално колебание.

Сметките, открити към министерствата на финансите на държавите членки за постъпленията от собствени ресурси, не носят лихва и по тях не се начисляват такси. Сметките в националните централни банки (за собствените ресурси и др.) могат да генерират доход по официалните ставки, прилагани от всяка институция. Предвид настоящата среда на отрицателни лихви, някои от възнагражденията, прилагани към тези сметки, понастоящем могат да бъдат отрицателни. Въведени са процедури за управление на паричните средства, за да се сведат до минимум салдата по тези сметки и да се спазват съответните тавани в съответствие с условията на банките. Сметките за собствените ресурси са защитени от последиците от отрицателни лихвени проценти в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета (изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета).

Върху овърнайт наличностите в сметки в търговски банки лихва се начислява всеки ден. Тази лихва се основава на променливи пазарни лихвени проценти, за които се прилага договорен марж (положителен или отрицателен). Ставките, прилагани от търговските банки, по принцип са равни на нула за оперативните салда до определен таван.

Глоби

Условно платените глоби се инвестират в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации със среден срок на портфейла от 1,75 години.

Общ фонд „Провизии“

Средствата в ОФП се инвестират в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации с общ среден срок на портфейла от 3,10 години.

ЕОВС в ликвидация

Сумите на ЕОВС в ликвидация се инвестират в портфейл с инструменти на паричния пазар и дългосрочни облигации със среден срок на портфейла от 3,24 години.

6.5. КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск към 31 декември 2021 г.

Максимална експозиция на кредитен риск

	<i>милиони евро</i>
	31.12.2021 г.
Финансови активи	
Заеми	163 568
Пари и парични еквиваленти	44 860
Други вземания ⁽¹⁾	7 780
Финансови активи по ССИД — дългови ценни книжа	19 326
Финансови активи по ССИД — деривативи	828
Предоставени гаранции	
Договори за финансова гаранция	55 267
Общо към 31.12.2021 г.	291 628

⁽¹⁾ с изключение на разходите за бъдещи периоди

Заеми: кредитно качество

	<i>милиони евро</i>				
	31.12.2021 г.				
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	РОСІ	Общо
Кредитен рейтинг					
Нискорисков и висок рейтинг	10 379	—	—	—	10 379
Горен среден рейтинг	58 991	—	—	—	58 991
Долен среден рейтинг	79 672	—	—	—	79 672
Неинвестиционен рейтинг (вкл. неизпълнение)	8 819	5 965	29	48	14 860
Брутна балансова стойност	157 861	5 965	29	48	163 903
Минус коректив за загуби	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Нетна балансова стойност	157 851	5 665	3	48	163 568

Четирите рискови категории, посочени по-горе, по принцип се основават на рейтинговите категории на външни агенции за кредитен рейтинг и съответстват на:

- Нискорисков и висок рейтинг: Moody's P-1, Aaa — Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA — AA -; Fitch F1+, F1, AAA — AA- и еквивалентен на него
- Горен среден рейтинг: Moody's P-2, A1 — A3; S&P A-2, A+ — A-; Fitch F2, A+ — A- и еквивалентен на него
- Долен среден рейтинг: Moody's P-3, Baa1 — Baa3, S&P A-3, BBB+ — BBB-; Fitch F3, BBB+ — BBB- и еквивалентен на него
- Неинвестиционен рейтинг: Moody не нискорисков, Ba1 — C; S&P B, C, D, BB+ — D; Fitch B, C, BB+ — D и еквивалентен на него
- ЕС използва тези категории на външни рейтингови агенции като отправна точка по-специално за финансовите инструменти и за търговските банки, но може, след като направи собствен анализ на отделните случаи, да държи средства в една от горепосочените рискови категории, въпреки че една или повече от горепосочените агенции за кредитен рейтинг може да са понижали кредитния рейтинг на съответния контрагент.

Сумите, посочени по-горе в позицията за заемите, получили неинвестиционен рейтинг, са свързани предимно със заеми за финансова помощ, предоставени от Комисията на партньорски държави, изпитващи финансови трудности. Всички заеми за държавите членки са на етап 1. Заемите РОСИ са суброгираните заеми от програмите по линия на ЕФСИ и МВК.

Дейности по заемане на средства и отпускане на заеми за NextGenerationEU и за финансова помощ

Експозицията на кредитен риск се управлява чрез получаване на държавни гаранции в случая на Евратом (вж. бележка 2.4.1.1).

Заемите, предоставени на държавите членки по линия на инструмента SURE, са подкрепени от система от доброволни гаранции от държавите членки в размер на 25 % от максималната сума, налична за съответната финансова помощ.

В случай на неизпълнение на задълженията от страна на длъжниците и за да обслужва всички свързани с тях дължими задължения, Комисията може да използва активите, държани в ОФП (за заеми по линия на МФП и Евратом за трети държави), и да отправя искания към държавите членки, като спазва таваните за собствените ресурси (вж. бележка 6.6).

Заеми: Движение на коректива за загуби от обезценка

	милиони евро				
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	РОСИ	Общо
Коректив за загуби към 1.1.2021 г.	49	6	19	—	73
Прехвърляне към етап 1	0	—	—	—	0
Прехвърляне към етап 2	(41)	41	—	—	—
Прехвърляне към етап 3	(0)	(1)	1	—	(0)
Нови заеми	4	69	0	—	73
Отписвания — възстановени суми	(0)	(0)	(0)	—	(0)
Отписвания — отписани задължения	—	—	—	—	—
Преоценка на коректива за загуби	(1)	185	6	—	189
Други	(0)	—	0	—	(0)
Коректив за загуби към 31.12.2021 г.	10	299	26	—	336

Заеми: Оценка на разпределението по етапи

Както е посочено в значимите счетоводни политики, провизиите за обезценка на финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност, различни от вземанията, зависят от етапа, на който е класифициран финансовият актив.

Разпределението по етапи зависи главно от кредитния рейтинг на контрагента. Моделът на разпределението по етапи се основава на относителна оценка на кредитния риск, т.е. ЕС може да има различни заеми с един и същ контрагент на различни етапи в зависимост от кредитния риск на контрагента при сключването им. ЕС, който има уникален институционален статут, отпуска заеми на своите държави членки или на държави в затруднение. В резултат на това ЕС прилага също качествена оценка на кредитния риск въз основа на наблюдение на икономическото състояние на кредитополучателите в затруднение.

Етап 1 — без значително увеличение на кредитния риск

Заемите на контрагенти с кредитен рейтинг в инвестиционния клас (т.е. между AAA (Aaa) и BBB- (Baa3) по рейтинговата скала на S&P/Fitch (Moody's) или с еквивалентен външен или вътрешен рейтинг) към отчетната дата се считат за заеми с нисък кредитен риск и следователно се държат на етап 1, освен ако са просрочени с повече от 30 дни (вж. етап 2). Освен това всички заеми, за които не е настъпило значително увеличение на кредитния риск, както е определено по-долу, се класифицират в етап 1. За финансовите активи в етап 1 провизиите за обезценка се измерват на нивото на 12-месечните очаквани кредитни загуби („ОКЗ“).

Етап 2 — значително увеличение на кредитния риск

ЕС прилага комбинация от количествени и качествени оценки, за да определи дали е налице значително увеличение на кредитния риск от момента на сключване на заема и дали поради това той следва да бъде прехвърлен към етап 2.

Всички заеми, чиито договорни плащания са просрочени с между 31 и 90 дни, се прехвърлят към етап 2.

За контрагенти с кредитни рейтинги между AAA (Aaa) и BB- (Ba3) към датата на първоначално признаване: освен ако не става дума за заем с нисък риск (етап 1 по-горе), влошаването се счита за значително, ако разликата между рейтинга при сключването му и този към отчетната дата е 3 степени или повече.

За контрагенти с кредитен рейтинг B+ (B1) или B (B2) към датата на първоначално признаване: влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и текущия рейтинг е 2 степени или повече.

За контрагенти с кредитен рейтинг B- (B3) или по-нисък (в диапазона CCC/Caa): влошаването се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и текущия рейтинг към отчетната дата е 1 степен или повече.

Заеми, сключени преди преминаването към преразгледаното СПЕС 11 (т.е. 1 януари 2021 г.), за които не е налична информация за кредитния риск при първоначално признаване без неоправдани разходи и усилия, се класифицират в етап 2.

За заемите в етап 2 провизиите за обезценка се оценяват на нивото на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Етап 3 — заеми с кредитна обезценка

Заемите се класифицират в етап 3, когато са просрочени с 90 дни или когато след сключването им настъпят едно или повече събития, които оказват неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Например даден заем се класифицира в етап 3, ако:

- става вероятно, че заемополучателят ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;
- заемополучателят има рейтинг клас D, публикуван от външна рейтингова агенция; и
- заемополучателят не е изпълнил свое финансово задължение към ЕС, а в случай на заеми за финансова помощ — заемополучателят не е изпълнил задълженията си към друга международна организация, финансираща програмата.

За заемите в етап 3 провизиите за обезценка се оценяват на нивото на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка („РОСИ“)

ЕС държи също така заеми, „закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка“ („РОСИ“). Това са просрочени гарантирани заеми, при които ЕС е покрил искане за плащане по гаранция на партньора по изпълнението. Всички права по тези заеми са суброгирани на ЕС. ЕС ги признава в своя баланс по справедлива стойност при първоначалното им признаване. ЕС ги класифицира като заеми РОСИ и изчислява провизия за обезценка на базата на ОКЗ през целия жизнен цикъл. По силата на съответните споразумения между ЕС и партньорите по изпълнението от името на ЕС се предприемат процедури за събиране на вземания с цел да се възстановят всички дължими суми.

Заеми: Оценка на ОКЗ

Оценката на ОКЗ представлява вероятностно-претеглена оценка на разликата между договорните парични потоци и очакваните парични потоци. ЕС използва следните параметри на кредитния риск за тази оценка:

- вероятност от неизпълнение (PD);
- загуба при неизпълнение (LGD); и
- експозиция при неизпълнение (EAD).

PD се изразява в проценти и представлява вероятността контрагентът да не изпълни финансовото си задължение през следващите 12 месеца (използва се за „12-месечна ОКЗ“) или през оставащия срок на задължението (използва се за „ОКЗ през целия жизнен цикъл“).

LGD се изразява в проценти и показва очаквания недостиг на парични средства, т.е. частта от експозицията, която се очаква да бъде загубена след неизпълнение, като се вземат предвид възстановяванията и обезпеченията. За да оцени LGD за експозиции към държавни дългови инструменти, ЕС взема предвид своя статут на де факто привилегирован кредитор.

EAD е непогасената експозиция (сума) към момента на неизпълнение.

Очакваните парични потоци през очаквания жизнен цикъл на финансовия актив се дисконтират с ефективния лихвен процент.

ЕС взема предвид разумна и обоснована информация за бъдещето, налична без неоправдани разходи и усилия, и коригира параметрите на модела, когато е необходимо.

Парични средства и парични еквиваленти: кредитно качество

	<i>милиони евро</i>
	31.12.2021 г.
Кредитен рейтинг	
<i>Нискорисков и висок рейтинг</i>	40 716
<i>Горен среден рейтинг</i>	3 650
<i>Долен среден рейтинг</i>	306
<i>Неинвестиционен рейтинг</i>	189
Брутна балансова стойност	44 860
<i>Минус коректив за загуби</i>	—
Нетна балансова стойност	44 860

Каса

Сумите на паричните средства и паричните еквиваленти в таблицата по-горе се отнасят главно за паричните средства, управлявани от касата на Комисията. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета за собствените ресурси (изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 804/2016 на Съвета) по-голямата част от касовите ресурси на Комисията се държат в сметките, открити от държавите членки за плащане на техните вноски към собствените ресурси (основно БНД, ДДС и ТСП). Всички такива сметки са към министерствата на финансите на държавите членки или в националните централни банки. Тези институции носят най-ниския кредитен риск (или риск на контрагента) за Комисията, тъй като рискът е поет от държавите

членки. За частта от касовите ресурси на Комисията, които се държат в търговски банки с цел обезпечаване на плащанията, захранването на тези сметки се извършва съгласно принципа „точно навреме“ и се управлява автоматично от системата за управление на касата. Във всяка сметка се държат минимални наличности, съобразени със средния размер на ежедневните плащания, извършвани от нея. Вследствие на това общата наличност по тези сметки в края на деня остава постоянно малка (като цяло средно под 54 милиона евро, разпределени в над 25 сметки) и по този начин се гарантира, че рискът, на който е изложена Комисията, е ограничен. Тези суми следва да се разглеждат с оглед на дневните цялостни парични наличности, които през 2021 г. варираха между 1 милиард и 38 милиарда евро, и с оглед на общия размер на плащанията, извършени през 2021 г. от банковите сметки на Комисията, които надхвърли 170 милиарда евро.

Освен това за подбора на търговски банки се прилагат специални насоки с цел допълнително минимизиране на риска на контрагента, на който е изложена Комисията:

- Всички търговски банки се подбират чрез покана за участие в търг. Минималният дългосрочен кредитен рейтинг, който се изисква за допускане до тръжната процедура, е S&P A- или негов еквивалент. При специални и надлежно обосновани обстоятелства може да бъде прието по-ниско равнище;
- Кредитните рейтинги на търговските банки, в които Комисията има сметки, се следят редовно; и
- В делегациите извън ЕС сметките за авансови средства се държат в местни банки, подбрани чрез опростена тръжна процедура. Изискванията във връзка с рейтинга зависят от местната ситуация и могат да се различават значително между различните държави. За да се ограничи излагането на риск, наличностите по тези сметки са възможно най-малки (като се отчитат оперативните нужди). Сметките се захранват редовно, а прилаганите тавани се преразглеждат ежегодно.

NextGenerationEU

Инструментите за отпускане и получаване на заеми за финансова помощ по принцип не поддържат никакви остатъчни касови наличности поради принципа бек-ту-бек“ в основата на заемите за финансова помощ. С прилагането на стратегията за диверсифицирано финансиране в инструмента NextGenerationEU обаче по NextGenerationEU държат касови наличности с цел да се гарантира, че сумите по банковата сметка на NextGenerationEU са достатъчни, за да се посрещнат всички предстоящи нужди от плащания и да се поддържа определен буфер за сигурност, като същевременно се избягва натрупването на твърде високи наличности. Паричните средства се държат в банкова сметка в ЕЦБ, поради което кредитният риск е много нисък.

Условно платени глоби: депозити

Банките, които държат депозити за глобите, платени условно преди 2010 г., се подбират чрез тръжна процедура в съответствие с политиката за управление на риска, в която са определени изискванията по отношение на кредитния рейтинг и размерът на средствата, които могат да бъдат вложени, в зависимост от капитала на контрагента.

За търговските банки, избрани специално за депозитане на условно платени глоби, по правило се изисква минимален дългосрочен рейтинг A- (S&P или негов еквивалент) от две агенции за кредитен рейтинг. Ако рейтингът на банките в тази група бъде понижен, се прилагат специални мерки. Освен това вложените във всяка банка средства са ограничени до определен процент от нейните собствени средства, който процент варира в зависимост от рейтинга на всяка институция. При изчисляването на тези граници се отчита и стойността на гаранциите с неизтекъл срок, предоставени на Комисията от същата институция. Редовно се проверява дали депозитите отговарят на приложимите изисквания на политиката.

Вземания: кредитно качество

милиони евро

31.12.2021 г.

	С ненастъпил падеж	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Общо
		0—30 дни	31—90 дни	91 дни—1 година	> 1 година	
Брутна балансова стойност	2 785	15	9	578	1 453	4 840

милиони евро

31.12.2021 г.

	С ненастъпил падеж	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Просрочени	Общо
		0—30 дни	31—90 дни	91 дни—1 година	> 1 година	
Минус коректив за загуби	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Нетна балансова стойност	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Сулите в тази таблица не включват отсрочените разходи и вземанията по ДФГ, оценени по ССИД (вж. бележка 2.6.2), тъй като те не подлежат на изискванията за обезценка.

На 10 юли 2020 г. и на 8 юли 2021 г. Комисията взе решение да измени вътрешните си разпоредби за събиране на вземания с цел да се намали въздействието на пандемията от COVID-19 върху длъжниците на Комисията. С решението бяха удължени временно сроковете за изплащане на нови задължения и бе предвидена възможността за предоставяне на допълнително време за изплащане на съществуващите неуредени задължения.

Финансови активи по ССИД — дългови ценни книжа: кредитно качество

Общ фонд „Провизии“

Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла на ОФП е А (S&P или негов еквивалент).

Условно платени глоби: портфейл ВУFI

Що се отнася до инвестициите в държавен дълг от условно платени глоби, наложени от 2010 г. насам, кредитният риск се носи от Комисията. Най-голямата концентрация на експозиция на риск е по отношение на Испания, която представлява 10 % от портфейла. Петте държави с най-висока експозиция (Испания, Франция, Италия, Германия и Нидерландия) представляват общо 30 % от инвестиционния портфейл. Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е А (S&P или негов еквивалент).

Получени финансови гаранции

Политиката за управление на риска, която се прилага за приемането на такива гаранции, осигурява високо качество на кредитите за Комисията. Тази политика включва определяне на максимална кредитна експозиция към дадено предприятие от финансовия сектор въз основа на неговия кредитен рейтинг и размера на капитала на предприятието, отчетен в неговите финансови отчети съгласно международните стандарти за финансово отчитане (МСФО). Редовно се проверява дали получените гаранции са в съответствие с приложимите изисквания на политиката.

ЕОВС в ликвидация

В насоките за управлението на активите, в стратегията за риска и в инвестиционната стратегия се определят някои лимити и ограничения, за да се ограничи излагането на кредитен риск на портфейла, който е ограничен до инвестиционен рейтинг, с изключение на експозицията на държавите — членки на ЕС. Среднопретегленият кредитен рейтинг на портфейла е BBB+ (S&P или негов еквивалент).

Финансови активи по ССИД — деривативи: кредитно качество

Деривативните активи са свързани основно с гаранции по капиталови портфейли и валутни форуърдни договори. Поради това кредитният риск се ограничава до риска от контрагента. Гаранцията по капиталови портфейли ще бъде уредена с партньора на ЕС по изпълнението — групата на ЕИБ, която има рейтинг AAA. Тъй като единственият контрагент за всички неприключени валутни форуърди към 31 декември 2021 г. е Banque de France, от тази дата не са използвани кредитни подобрения, като например обезпечения, споразумения за нетиране или гаранции.

Договори за финансова гаранция: кредитно качество

милиони евро

	31.12.2021 г.		
	Етап 1	Етап 2	Общо
Дългосрочен рейтинг			
Нискорисков и висок рейтинг	0	1	1
Горен среден рейтинг	2	—	2
Долен среден рейтинг	219	—	219
Неинвестиционен рейтинг	3 964	51 079	55 043
Управлявани на колективна основа / без присъден рейтинг	2	—	2
Общо	4 187	51 080	55 267

Договори за финансова гаранция: Движение на коректива за загуби

милиони евро

	Етап 1	Етап 2	Общо
Коректив за загуби към 1.1.2021 г.	859	5 143	6 002
Прехвърляне към етап 2	(494)	494	0
Прехвърляне към етап 1	—	—	—
Новопридобити активи	8	623	630
Освобождаване на обезпечението	(0)	(0)	(0)
Преоценка	112	789	900
Коректив за загуби към 31.12.2021 г.	485	7 048	7 533
Балансова стойност на задължението за финансова гаранция към 31.12.2021 г.	610	7 183	7 794

* Прехвърлянията от и към етап 1/етап 2 се оценяват по провизиите за обезценка на началното салдо, а промените в сумата, произтичащи от промяната на етапа (т.е. оценка по 12-месечна ОКЗ или по ОКЗ през целия жизнен цикъл), са част от преоценката.

Договори за финансова гаранция: политики за разпределяне по етапи

Основният показател за риска при разпределянето на ДФГ по етапи е кредитният рейтинг на гарантирания дълг. Съгласно модела на разпределянето по етапи кредитният рейтинг при сключване на заема се сравнява с кредитния рейтинг към отчетната дата. За гаранциите по портфейли се взема предвид среднопретегленият кредитен рейтинг на гарантирания портфейл.

Етап 1 — без значително увеличение на кредитния риск

ДФГ с кредитен рейтинг в инвестиционния клас (т.е. между AAA (Aaa) и BBB- (Baa3) по рейтинговата скала на S&P/Fitch (Moody's) или с еквивалентен външен или вътрешен рейтинг) към отчетната дата се считат за нискорискови независимо от първоначалния кредитен рейтинг и се държат в етап 1. Освен това ДФГ, за които не е настъпило значително увеличение на кредитния риск, както е определено по-долу, се класифицират в етап 1. За ДФГ на етап 1 провизията за обезценка се измерва на нивото на 12-месечната ОКЗ.

Етап 2 — значително увеличение на кредитния риск

Посоченото по-долу влошаване на кредитния рейтинг се счита за значително и води до прекласифициране на ДФГ в етап 2:

- за гаранции с кредитен рейтинг между AAA (Aa1) и BB- (Ba3) по рейтинговата скала на S&P/Fitch (Moody's) или с еквивалентен външен или вътрешен рейтинг при първоначалното признаване, влошаването на рейтинга се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и този към отчетната дата е 3 степени или повече за гаранции, свързани с единичен дългов инструмент, и 2 степени за гаранции, свързани с портфейл от дългови инструменти;
- за гаранции с кредитен рейтинг между B+ (B1) и B (B2) при първоначалното признаване влошаването на рейтинга се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и този към отчетната дата е 2 степени или повече за гаранции, свързани с единичен дългов инструмент, и 1 степен за гаранции, свързани с портфейл от дългови инструменти; и
- за гаранции с кредитен рейтинг между B- (B3) или по-нисък при първоначалното признаване, влошаването на рейтинга се счита за значително, ако разликата между първоначалния рейтинг и този към отчетната дата е 1 степен или повече (единичен дългов инструмент и портфейл).

Ако не е налична информация за кредитния рейтинг, но при първоначалното признаване е направена оценка на очакваните годишни претенции, действителното ниво на претенциите в сравнение с първоначално планираното също се счита за разумен показател за риска при оценка на значителното увеличение на кредитния риск (ЗУКР).

В допълнение към горепосочените критерии ЕС може да приложи качествена оценка на ЗУКР въз основа на допълнителна, разумна и обоснована налична информация.

ДФГ, сключени преди преминаването към преразгледаното СПЕС 11 (т.е. преди 1 януари 2021 г.), за които не е налична информация за кредитния риск при първоначално признаване без неоправдани разходи и усилия, се класифицират в етап 2.

За ДФГ в етап 2 провизиите за обезценка се оценяват на нивото на очакваните кредитни загуби през целия жизнен цикъл.

Класификацията в етап 3 и РОСИ не се прилага за ДФГ.

Бюджетни гаранции

Съюзът е изложен на кредитен риск главно чрез операциите, които гарантира. Когато кредитното качество на базовите операции се влоши, възникването на събития, с които се нарушават поети задължения, става по-вероятно, а оттам и исканията за плащане по гаранции от ЕС.

За да наблюдава и управлява този риск, Комисията разчита на модел на кредитния риск за оценка на потенциалните загуби, като използва, *inter alia*, входящите данни, предоставени от партньорите по изпълнението. Резултатите от тези модели се интерпретират и комбинират с експертна преценка, за да се получи оценка на риска, която е в съответствие със същността на операцията и със съответните икономически обстоятелства.

Кредитен риск към 31 декември 2020 г.**Анализ на възрастта на финансовите активи, които не са обезценени**

милиони евро

31.12.2020 г.

	Общо	Непросрочени и необезценени	Просрочени, но необезценени		
			< 1 година	1—5 години	> 5 години
Заеми	93 309	93 308	0	—	—
Вземания и средства, подлежащи на събиране	74 493	59 702	505	14 030	257
Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита	199	199	—	—	—
Общо към 31.12.2020 г.	168 001	153 209	505	14 030	257

Кредитно качество на финансовите активи, които не са просрочени и не са обезценени

милиони евро

31.12.2020 г.

	ОЗП ⁽¹⁾	Фин. активи по справ. ст-ст чрез излишъка или дефицита ⁽²⁾	Заеми	Вземания и средства, подлежащи на събиране	Пари в брой	Общо
Контрагенти с външен кредитен рейтинг						
Нискорисков и висок рейтинг	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Горен среден рейтинг	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Долен среден рейтинг	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Неинвестиционен рейтинг	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Контрагенти без външен кредитен рейтинг						
Длъжници без неизпълнени задължения в миналото	—	—	126	3 318	19	3 463
Длъжници с неизпълнени задължения в миналото	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Общо	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Финансови активи, обявени за продажба (без инвестициите във фондове на паричния пазар и капиталови инструменти).⁽²⁾ Финансови активи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита.

6.6. ЛИКВИДЕН РИСК

Ликвиден риск към 31 декември 2021 г.

Анализ на срока на недеривативните финансови пасиви по оставащия срок по договора

милиони евро

31.12.2021 г.					
	Несконтирани договорни парични потоци				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Получени заеми	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Задължения	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Други	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Общо към 31.12.2021 г.	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Анализ на срока на деривативните финансови пасиви по оставащия срок по договора

милиони евро

31.12.2021 г.					
	Несконтирани договорни парични потоци				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Деривативна операция за плащане	(646)	(5)	—	(651)	
Деривативна операция за получаване	648	—	—	648	
Нетни парични потоци към 31.12.2021 г.	2	(5)	—	(3)	(3)

Анализ на падежите на договорите за финансови гаранции, издадени по най-ранния период, през който гаранцията може да бъде усвоена

милиони евро

31.12.2021 г.					
	Максимален размер на обезпечението				Балансова стойност
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо	
Договори за финансова гаранция	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Общо към 31.12.2021 г.	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Дейности по заемане на средства за NextGenerationEU и за финансова помощ

Първото средство за погасяване на заемите за финансова помощ е своевременното събиране на свързаните с тях плащания по заеми за финансова помощ и за NextGenerationEU. Съществуват обаче допълнителни предпазни мерки, които може да бъдат приложени в случай на неизпълнение или забавяне на плащанията от страна на кредитополучателите.

За заемите по линия на МФП и Евратом за трети държави в подразделението на ОФП за Гаранционния фонд за външни дейности се предвижда ликвиден резерв. Поради това наличните активи на Гаранционния фонд ще бъдат използвани първо за погасяване на съответните заеми (но само след като се прибегне най-напред до гарантите от трети страни за Евратом — вж. бележка 6.4). Ако в даден момент наличните активи се окажат недостатъчни за покриване на действителните загуби, Комисията ще предприеме мерки за осигуряване на допълнителни ресурси (напр. временно използване на ликвидност от касата на Комисията, временни трансфери и/или допълнителни разходи от бюджета на ЕС).

По отношение на NextGenerationEU Комисията може също така да прилага активно управление на паричните средства и краткосрочни заеми, за да обслужва дълговете на ЕС, а по отношение на SURE може да разсрочи свързаните заеми, сключени от името на Съюза.

За всички заеми за финансова помощ, както и за заемите за NextGenerationEU, Комисията може да привлече ресурси до наличния марж на собствените ресурси, за да обслужва дълговете на ЕС. В законодателството за собствените ресурси таванът на собствените ресурси за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания е определен на 1,40 % от БНД на държавите членки, плюс допълнително временно увеличение от 0,6 процентни пункта за NextGenerationEU. Бюджетът за 2021 г. включваше собствени ресурси за финансиране на разходите в размер общо на 1,12 % от БНД. Това означава, че към 31 декември 2021 г. нямаше наличен марж от 0,88 % за покриване на задълженията. Във връзка с това ЕС има право да поиска от държавите членки да направят необходимото за спазване на правното задължение на ЕС към неговите заемодатели.

И накрая, заемите, предоставени на държавите членки по линия на инструмента SURE, са подкрепени от система от доброволни гаранции от държавите членки в размер на 25 % от максималната сума, налична за съответната финансова помощ. Преди да поиска плащане по гаранции, предоставени от държавите членки, от Комисията се очаква да разгледа възможността за използване на съществуващия марж под тавана на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания, доколкото той се оценява като устойчив от Комисията, като се вземат предвид, *inter alia*, общите условни задължения на Съюза и устойчивостта на общия бюджет на Съюза. Това разглеждане не засяга неотменимия и безусловен характер на предоставените гаранции и плащането им при поискване.

Каса

Принципите на бюджета на ЕС гарантират, че общите парични наличности за дадена година са винаги достатъчни за извършването на всички плащания. Всъщност общият размер на вноските на държавите членки заедно с разните приходи е равен на размера на бюджетните кредити за плащания за бюджетната година. Вноските на държавите членки обаче се получават под формата на дванадесет месечни вноски през цялата година и въз основа на приетия бюджет, докато плащанията зависят от оперативните нужди. Освен това, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета (относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета), вноските на държавите членки, свързани с коригиращите бюджети, одобрени през даден месец (N), стават налични едва на първия работен ден на месец N+1 (ако одобряването се е състояло преди 16-то число на даден месец) или на първия работен ден на месец N+2 (ако одобряването се е състояло на 16-то число на този месец или по-късно през него), докато свързаните с тях бюджетни кредити за плащания са налични незабавно.

За да се гарантира, че наличните касови ресурси винаги са достатъчни за покриване на плащанията, които трябва да бъдат извършени през даден месец, са въведени процедури за редовно прогнозиране на паричните средства. Ако е необходимо, от държавите членки могат да бъдат поискани предварително собствени ресурси или допълнителни средства в определени граници и при определени условия, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2016/804 на Съвета. Оперативните нужди и общите бюджетни ограничения през последните години доведоха до необходимостта от по-силен мониторинг на ритъма на плащанията в хода на годината. Освен това в контекста на ежедневните касови операции на Комисията автоматизирани инструменти за управление на паричните средства ежедневно гарантират, че във всяка от банковите сметки на Комисията има достатъчни парични наличности.

Глоби

Фонд ВУФИ, в който се инвестират условно платените глоби, се управлява съгласно принципа, че активите трябва да имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация във връзка със съответните задължения. Портфейлът е съставен предимно от високоликвидни ценни книжа, които могат да бъдат продадени с цел финансиране на краткосрочни изходящи парични потоци. Освен това делът на парите, паричните еквиваленти и ценните книжа, чийто падеж настъпва в рамките на една година, е над 50 %.

Бюджетни гаранции

Анализът на падежите на финансовите гаранции се представя, като се използва предпазливият подход, съгласно който максималната сума на предоставената гаранция се разпределя към най-ранния период, в който гаранцията може да бъде усвоена. Като се има предвид, че повечето гаранции на ЕС се усвояват при първо поискване, значителна сума се разпределя към първия времеви период. Вероятността обаче от ЕС да бъде поискано да плати цялата сума по всички гаранции през първия период е малка. Освен това сумата, която ЕС очаква да загуби, често е много по-малка от максималната стойност на

гарантията, поради което размерът на ликвидния риск трябва да се разглежда във връзка с балансовата стойност на задълженията по гаранцията.

Основната цел на рамката за управление на риска на условните задължения е да се гарантира, че бюджетът на ЕС може по всяко време да изпълни задълженията си, без да се наруши нормалното изпълнение на бюджета. Това включва и намаляване на ликвидния риск, свързан с бюджетните гаранции, т.е. риска Съюзът да не разполага с достатъчно средства, за да изпълни своевременно всички свои задължения за плащане, свързани с гаранции (което може да доведе например до отлагане на други разходи и отсрочване на плащанията за следващите бюджетни години).

В това отношение всяка бюджетна гаранция е обезпечена с достатъчно провизии, внесени в ОФП, за да се гарантира, че винаги има достатъчно ликвидност за своевременно изплащане на исканията по гаранции.

ЕС редовно наблюдава адекватността на процента на провизиране на всяка програма за бюджетна гаранция и докладва ⁽³⁶⁾ всяка година за своята оценка дали тези суми са достатъчни за покриване на риска за следващите 5 години с определено ниво на сигурност.

Освен това са въведени допълнителни предпазни процедури (временни прехвърляния между подразделенията на ОФП и използване на ликвидни средства от централната каса), за да се гарантира наличието на достатъчно ликвидни средства.

Общ фонд „Провизии“

ОФП се управлява съгласно принципа, че активите трябва да имат достатъчна степен на ликвидност и на мобилизация във връзка със съответните задължения. Портфейлът е съставен от ликвидни активи, които могат да бъдат продадени с цел финансиране на краткосрочни изходящи парични потоци, ако е необходимо. Освен това делът на парите, паричните еквиваленти и ценните книжа, чийто падеж настъпва в рамките на една година, е 26 %.

Сетълментът на деривативните договори е брутен и се базира на техния предвиден в договора срок. Задълженията се изпълняват чрез продажбата на активи в шатски долари и/или суапова сделка, при които е възможно да възникне изходящ паричен поток вследствие на валутни разлики. Не е необходимо управление на ликвидността във връзка с изискванията за обезпечение или марж, тъй като настоящият хеджиращ контрагент приема да работи с Комисията без никакви изисквания по отношение на плащанията по линия на обезпечението или маржа.

Ликвиден риск към 31 декември 2020 г.

Анализ на срока на финансовите пасиви по оставащия срок по договора

милиони евро

31.12.2020 г.				
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Получени заели	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Задължения	(32 408)	—	—	(32 408)
Задължения по финансови гаранции	(90)	—	—	(90)
Други финансови пасиви	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Общо към 31.12.2020 г.	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Например в работен документ XI, приложен към проектобюджета, в който се представят изпълнението на бюджетните гаранции, общият фонд „Провизии“ и оценката на устойчивостта на условните пасиви, произтичащи от бюджетни гаранции и финансова помощ в съответствие с член 41, параграф 5 от Финансовия регламент.

Финансови инструменти по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

милиони евро

31.12.2020 г.				
	< 1 година	1—5 години	> 5 години	Общо
Деривативна операция за плащане	(417)	(4)	(1)	(421)
Деривативна операция за получаване	423	—	—	423
Нетни парични потоци към 31.12.2020 г.	5	(4)	(1)	1

6.7. ДРУГ ЦЕНОВИ РИСК

Към 31 декември 2021 г. ЕС е изложен на други ценови рискове (риск от капиталови инструменти), произтичащи от некотираните капиталови инвестиции (напр. във фондове за рисков капитал и други инвестиционни фондове), фондове на паричния пазар (като например Унитарния фонд на ЕИБ) и инвестиции в групи от портфейли (вж. бележка 2.4.2.1), както и чрез гаранции, покриващи некотираните капиталови и квазикапиталови инвестиции, третираните като деривативи по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита (вж. бележка 2.4.2.2).

Ценовият риск на собствения капитал е рискът справедливата стойност на капиталовите инвестиции да се промени в резултат на колебанията в нивата на цените на акциите и/или в стойността на гарантираните капиталови инвестиции. Ефектът върху излишъка или дефицита, изразяващ се в 10 % увеличение или намаление на стойността на гореспоменатите инструменти, би бил следният:

	милиони евро	
	10 %	(10) %
Капиталови инвестиции	238	(238)
Фондове на паричния пазар и инвестиции в групи от портфейли	251	(251)
Гаранции по капиталови портфейли ⁽¹⁾	415	(415)
Общо към 31.12.2021 г.	905	(905)

⁽¹⁾ Рискът от гаранциите по капиталови портфейли се основава на условната сума, която е покрита от гаранцията.

ЕС инвестира в некотираните активи или гарантира такива активи, чиято стойност не е публично достъпна. По-голямата част от тези финансови инструменти се прилагат от оправомощените субекти, които са експерти в бранша и редовно оценяват и наблюдават тези активи.

7. ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА**7.1. СВЪРЗАНИ ЛИЦА**

Свързаните лица на ЕС са консолидираните субекти на ЕС, асоциираните предприятия и ключовият управленски персонал на тези субекти. Операциите между тези субекти се осъществяват като част от обичайните операции на ЕС и тъй като случат е такъв, не са необходими специални изисквания от гледна точка на оповестяването за тези операции в съответствие със счетоводните правила на ЕС.

7.2. ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЛЪЖНОСТ

За целите на представянето на информация за операциите на свързани лица във връзка с ключовия ръководен персонал на ЕС, тук тези лица са представени в пет категории:

Категория 1: председателите на Европейския съвет, на Комисията и на Съда на Европейския съюз

Категория 2: заместник-председателят на Комисията и върховен представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и другите заместник-председатели на Комисията

Категория 3: генералният секретар на Съвета, членовете на Комисията, съдиите и генералните адвокати на Съда на Европейския съюз, председателят и членовете на Общия съд, Омбудсманът и Европейският надзорен орган по защита на данните

Категория 4: председателят и членовете на Европейската сметна палата

Категория 5: най-висшестоящите служители в институциите и агенциите

Техните финансови права са обобщени по-долу, а допълнителна информация може да бъде намерена в Правилника за персонала, публикуван на уебсайта Eur-ora и представляващ официалният документ, в който са описани правата и задълженията на всички служители на ЕС. Служителите на ключова ръководна длъжност не са получавали никакви заеми при преференциални условия от ЕС.

ФИНАНСОВИ ПРАВА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА КЛЮЧОВА РЪКОВОДНА ДЛЪЖНОСТ

евро					
Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
Основна заплата (на месец)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Квартирна надбавка/надбавка за експатриране	15 %	15 %	15 %	15 %	0—4 %—16 %
Семейни надбавки:					
Домакинство (% от заплатата)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Дете на издръжка	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Предучилищно образование	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Образование или образование извън мястото на работа	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48
Надбавка за председателстващи съдии	N/A	N/A	668,22	N/A	N/A
Надбавка за представителство	1 582,67	1 017,17	668,22	N/A	N/A
Годишни пътни разноски	N/A	N/A	N/A	N/A	Възстановяват се
Трансфери към държава членка:					
Надбавка за образование ⁽¹⁾	Да	Да	Да	Да	Да
% от заплатата ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% от заплатата без кк	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %	Макс. 25 %
Представителни разходи	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	N/A	N/A
При встъпване в длъжност:					
Разходи за настаняване (Кат. 1—4: основна заплата за два месеца)	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	Възстановяват се
Семейни пътни разноски	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Разходи за преместване	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
При напускане на длъжността:					
Разходи за пренастаняване (Кат. 1—4: основна заплата за един месец)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	Възстановяват се

евро

Финансово право (на служител)	Категория 1	Категория 2	Категория 3	Категория 4	Категория 5
Семейни пътни разноски	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Разходи за преместване	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се	Възстановяват се
Преход (% от заплатата) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	N/A
Здравно осигуряване	Покриват се	Покриват се	Покриват се	Покриват се	Покриват се
Пенсия (% от заплатата, преди облагане с данък)	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %	Макс. 70 %
Удръжки:					
данък в полза на Европейските общности	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Здравно осигуряване (% от заплатата)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Специален налог върху заплатата	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Удръжка за пенсия	N/A	N/A	N/A	N/A	10,1 %
Брой лица към края на годината	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ С приложен корекционен коефициент (кк).⁽²⁾ изплащат се през първите 3 години след напускане

8. СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС

Към датата на подписване на настоящите отчети, с изключение на описания по-долу въпрос, счетоводителят на Комисията не беше забелязал и не му бяха съобщени съществени въпроси, които да се нуждаят от отделно оповестяване в този раздел. Годишните отчети и свързаните с тях бележки бяха изготвени въз основа на последната налична информация и това е отразено в представената по-горе информация.

Украйна

В съответствие със счетоводно правило 19 на ЕС „Събития след отчетната дата“ войната в Украйна, започнала през февруари 2022 г., се счита за некоригиращо събитие, поради което не се изисква адаптиране на сумите в настоящите финансови отчети към 31 декември 2021 г. Както е посочено в бележка 2.4, към 31 декември 2021 г. ЕС има непогасени заеми (финансирани чрез заети средства, вж. бележка 2.11) в размер на 4,7 милиарда евро (в номинално изражение) за Украйна по програмите по линия на МФП и Евратом.

Въз основа на Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2022 г. Комисията отпусна на Украйна допълнителни заеми в размер на 1,2 милиарда евро по програмата за МФП, от които 600 милиона евро бяха предоставени през март, а други 600 милиона евро — през май 2022 г.

Освен това ЕИБ е предоставила на Украйна заеми на стойност 2,1 милиарда евро (непогасена главница към 31 декември 2021 г.) в рамките на своя мандат за външно кредитиране, които са гарантирани от бюджета на ЕС — вж. бележка 4.1. Съответните суми са оценени въз основа на ситуацията в края на годината, а не към момента на изготвяне на настоящите финансови отчети.

Въз основа на фактите и обстоятелствата към момента на изготвяне на настоящите финансови отчети, и по-специално на променящата се ситуация, финансовият ефект от войната в Украйна върху финансите на ЕС не може да бъде оценен надеждно.

9. ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯТА

А. КОНТРОЛИРАНИ СУБЕКТИ (55)

1. Институции и консултативни органи (11)

Европейски парламент

Европейски съвет

Европейска комисия

Европейска сметна палата
Съд на Европейския съюз
Европейска служба за външна дейност
Европейски надзорен орган по защита на данните
Европейски икономически и социален комитет
Европейски омбудсман
Европейски комитет на регионите
Съвет на Европейския съюз

2. Агенции на ЕС (42)

2.1. Изпълнителни агенции (7)

Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA)
Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните (CHAFEA) (до 31 март 2021 г.)
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA) (от 1 април 2021 г.)
Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA)
Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (EISMEA)
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA)
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA)

2.2. Децентрализирани агенции (35)

Европейска агенция по морска безопасност (EMSA)
Европейска агенция по лекарствата (EMA)
Европейска агенция по химикали (ECHA)
Европейски институт за равенство между половете (EIGE)
Европейска агенция за околната среда (EEA)
Европейски банков орган (ЕБО)
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO)
Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA)
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)
Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA)
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст)
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA)
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC)
Европейски център за развитие на професионалното обучение (CEDEFOP)
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER)
Агенция за подкрепа на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (Служба на ОЕПЕС)
Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex)
Европейски орган по труда (EOT) (от 26 май 2021 г.)
Европейски орган за безопасност на храните (EFSA)
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA)

Служба на Общността за сортовете растения (CPVO)
Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA)
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO)
Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз (EASA)
Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA)
Европейска фондация за обучение (ETF)
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомани (EMCDDA)
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол)
Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA)
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA)
Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT)
Европейско съвместно предприятие за ITER и развитие на термоядрената енергетика („Термоядрен синтез за енергия“)
Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)
Европейска прокуратура (EPPO) (от 24 юни 2021 г.)

3. Други контролирани субекти (2)

Европейска общност за вългища и стомана в ликвидация (ЕОВС в ликвидация)
Европейски институт за иновации и технологии (EIT)

Б. АСОЦИИРАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (1)

Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ)

НЕСЪЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ

Посочените по-долу субекти не са консолидирани посредством метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети на ЕС за 2021 г., тъй като са несъществени:

НЕСЪЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ (8)

Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (СВЕ) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие „Биотехнологични производства“)

Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (СА) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие „Чисто небе 2“)

Съвместно предприятие „Чист водород“ (Clean H2) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие „Горивни клетки и водород 2“)

Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (EU-RAIL) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие Shift2Rail)

Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (ИНИ) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие „Инициатива за иновативни лекарства 2“)

Съвместно предприятие „Ключови цифрови технологии“ (KDT) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие ECSEL)

Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (SESAR 3) (законен и универсален правоприемник на съвместното предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR))

Съвместно предприятие за европейски високпроизводителни изчислителни технологии (ЕугоНРС)

Годишните отчети на горепосочените субекти са публично достъпни на техните уебсайтове.

ДОКЛАДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ ⁽³⁷⁾

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
1. РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС	148
2. СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ	149
3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА	153
3.1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС	153
3.2. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА 2021—2027 Г.	153
3.3. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ)	155
3.4. NextGenerationEU	155
3.5. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ	156
3.6. ПРИХОДИ	157
3.7. РАВНЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ	158
4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2021 Г.	160
5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	161
5.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	161
6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС	162
6.1. МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ	162
6.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	163
6.3. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	164
6.4. МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)	165
6.5. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ	166
6.6. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВИДОВЕ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	167
6.7. ПОДРОБНА МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ	168
6.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	178
6.9. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	188
6.10. ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)	198
6.11. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ	207
6.12. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВИДОВЕ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	213
7. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ	222
7.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ	222

⁽³⁷⁾ Следва да се отбележи, че поради закръглянето на цифрите в милиони евро някои финансови данни в таблиците по-долу може да изглеждат грешни.

	<i>Страница</i>
7.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	224
7.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	225
8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ НА АГЕНЦИИТЕ	226
8.1. БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ	226
8.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ	228

1. РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Бележка	милиони евро	
	2021 г.	2020 г.
а Приходи за финансовата година	239 596	174 306
б Плащания спрямо бюджетните кредити за текущата година	(226 175)	(171 721)
в Бюджетни кредити за плащания, пренесени за година N+1	(4 244)	(2 086)
г Отмяна на неусвоени бюджетни кредити, пренесени от година N-1	265	78
д Промяна на целевите приходи (Б) — (А)	(6 338)	1 398
Неизползвани бюджетни кредити към края на текущата година (А)	14 032	7 694
Неизползвани бюджетни кредити към края на предходната година (Б)	7 694	9 092
е Курсови разлики за годината	126	(207)
Бюджетен резултат	3 230	1 768

Бюджетният резултат на ЕС се връща на държавите членки през 2021 г. чрез приспадането му от дължимите от тях суми. Той се изчислява в съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета ⁽³⁸⁾ за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси. Повече информация може да бъде намерена в раздел 1.5 — Изчисляване на бюджетния резултат.

1. Приходи за финансовата година: таблица 5.1 „Обобщение на изпълнението на приходите в бюджета на ЕС“, колона 8 „Общо приходи“.
2. Плащания спрямо бюджетните кредити за текущата година: таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“, колона 2 „Плащания, извършени от приетия бюджет“ и колона 4 „Плащания, извършени от целеви приходи“.
3. Бюджетни кредити за плащания, пренесени за година N+1: таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“, колона 7 „Автоматични пренасяния“ и колона 8 „Пренасяния с решение“.
4. Отмяна на неусвоени бюджетни кредити за плащания, пренесени от година N-1: вземат се под внимание размерът на пренесените бюджетни кредити за плащания (автоматично и с решение) в края на предходната година и плащанията, извършени от пренасяния, за текущата година, посочени в колона 3 на таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“.
5. Промяна на общите бюджетни кредити от целеви приходи към края на годината: изчислява се разликата между сумата на бюджетните кредити от целеви приходи към края на предходната година (със знак плюс) и сумата на бюджетните кредити от целеви приходи към края на текущата година (в колона 9 на таблица 6.3 „МФР — Изпълнение на бюджетните кредити за плащания“ — със знак минус), за да се получи нетната промяна на целевите приходи през текущата година.
6. Курсовите разлики включват реализираните и нереализираните курсови разлики.

⁽³⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014 на Съвета от 26 май 2014 година за определяне на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 29).

2. СЪПОСТАВКИ НА БЮДЖЕТНИТЕ С РЕАЛНИТЕ СУМИ

Бюджетни приходи

милиони евро

	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Установени вземания	Приходи
1 Собствени ресурси	156 867	156 993	160 869	158 632
11 — Налози върху захарта	0	0	1	1
12 — Мита	17 606	17 348	21 274	19 037
13 — ДДС	17 967	17 941	17 934	17 934
14 — БНД	121 294	115 858	115 819	115 819
16 — Напаление на вноската на база БНД, предоставено на някои държави членки	0	—	11	11
17 — Отпадъци от пластмасови опаковки	0	5 847	5 831	5 831
2 Излишъци, салда и корекции	0	1 769	1 779	1 772
3 Административни приходи	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Финансови приходи, лихви за забава и глоби	119	515	18 494	1 633
5 Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми	0	0	55 501	55 501
6 Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза	7 348	7 008	26 114	19 827
Общо	166 060	168 011	265 063	239 596
от konto NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	55 501

Бюджетни разходи: поети задължения по функции от многогодишната финансова рамка (МФР)

милиони евро

Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Сближаване, устойчивост и ценности	52 862	53 219	452 326	151 947
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	48 191	48 191	106 413	48 468
2б. Устойчивост и ценности	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Природни ресурси и околна среда	58 569	58 574	79 377	59 723
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Миграция и управление на границите	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Сигурност и отбрана	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Съседните региони и светът	16 097	17 031	17 474	15 372
7 Европейска публична администрация	10 448	10 443	11 404	10 930
от които: административни разходи на институциите	4 313	4 307	4 879	4 590
О Извън МФР	—	—	3 922	199
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	1 471	2 739	2 759	1 223
Общо	164 251	166 833	606 331	268 345
от които NextGenerationEU (NGEU)	—	—	421 070	143 525

Бюджетни разходи: плащания по функции от многогодишната финансова рамка (МФР)

милиони евро

Функция от МФР	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Сближаване, устойчивост и ценности	66 154	67 614	131 414	126 454
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	61 868	63 855	79 628	75 591
2б. Устойчивост и ценности	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Природни ресурси и околна среда	56 804	56 021	58 310	56 831
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Миграция и управление на границите	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Сигурност и отбрана	671	714	726	708
6 Съседните региони и светът	10 811	11 455	12 258	10 935
7 Европейска публична администрация	10 450	10 444	12 368	10 705
от които: административни разходи на институциите	4 313	4 307	5 492	4 436
О Извън МФР	—	—	3 931	61
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	1 293	2 574	2 593	1 223
Общо	166 060	168 011	246 812	227 996
от които NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	53 618

Бюджетни разходи: неизпълнени поети задължения по функции от многогодишната финансова рамка (МФР)

милиони евро

Функция от МФР	Неизпълнени поети задължения, пренесени от 2020 г.	Ликвидация на неизпълнени поети задължения, пренесени от 2020 г.	Нови неизпълнени поети задължения от 2021 г.	Общо неизпълнени поети задължения
	1	2	3	4=1+2+3
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Сближаване, устойчивост и ценности	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2б. Устойчивост и ценности	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Природни ресурси и околна среда	40 860	(15 330)	18 161	43 691
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	286	(86)	133	333
4 Миграция и управление на границите	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Сигурност и отбрана	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Съседните региони и светът	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 Европейска публична администрация	981	(981)	1 075	1 076
от които: административни разходи на институциите	627	(627)	684	684
О Извън МФР	11	(4)	140	147
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	0	(0)	—	—
Общо	303 197	(111 816)	150 194	341 575
от които NextGenerationEU (NGEU)	—	—	89 907	89 907
от които без NextGenerationEU	303 197	(111 816)	60 288	251 668

3. БЕЛЕЖКИ КЪМ ДОКЛАДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА

3.1. РАМКА НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Бюджетното счетоводство се води в съответствие с Финансовия регламент (ФР). Общият бюджет е инструментът, чрез който се предвиждат и разрешават приходите и разходите на Съюза всяка година в рамките на таваните и другите разпоредби, определени в многогодишната финансова рамка (МФР) в съответствие със законодателните актове във връзка с многогодишните програми, приемани съгласно тази рамка.

3.2. МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА 2021—2027 Г.

милиони евро
по текущи цени

	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	Общо
1. Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Сближаване, устойчивост и ценности	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2б. Устойчивост и ценности	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Природни ресурси и околна среда	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Миграция и управление на границите	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Сигурност и отбрана	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Съседните региони и светът	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Европейска публична администрация	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
от които: административни разходи на институциите	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Бюджетни кредити за поети задължения	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Общ размер на бюджетните кредити за плащания	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета⁽³⁹⁾ за определяне на МФР за годините 2021—2027 беше приет на 17 декември 2020 г. На 18 декември 2020 г. Комисията прие Съобщение относно техническата корекция на многогодишната финансова рамка за 2021 г.⁽⁴⁰⁾ В горната таблица са показани таваните на МФР по текущи цени в съответствие с фиксирания годишен дефлатор от 2 %, посочен в член 4, параграф 2 от Регламента за МФР. 2021-ва беше първата финансова година от новата МФР за периода 2021—2027 г. Общият таван на бюджетните кредити за поети задължения за 2021 г. е 163 483 милиона евро, а съответният таван на бюджетните кредити за плащания е 166 140 милиона евро.

⁽³⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁽⁴⁰⁾ Техническа корекция на финансовата рамка за 2021 г. в съответствие с член 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (COM(2020) 848 final, 18.12.2020 г.).

В съответствие с член 312, параграф 3 от ДФЕС МФР определя размера на годишните тавани на бюджетните кредити за поети задължения по категории разходи („функции“), както и на годишния таван на бюджетните кредити за плащания. Функциите на МФР съответстват на основните сектори на дейност на Съюза. Структурата и съдържанието на функциите са се променили значително в сравнение с предишната МФР за периода 2014—2020 г. По-долу е дадено обяснение на различните функции на МФР за периода 2021—2027 г.

МФР за периода 2021—2027 г. ще възлиза на 1 211 милиарда евро (1 074 милиарда евро по цени от 2018 г.), включително Европейския фонд за развитие (ЕФР). Освен това NextGenerationEU ще осигури допълнителна сума в размер на 806,9 милиарда евро (750 милиарда евро по цени от 2018 г.) до 2023 г. под формата на поети задължения и до 2026 г. под формата на плащания.

За годишната бюджетна процедура бюджетната номенклатура е допълнително структурирана по „кълъстери“ на политиките, което осигурява допълнителна яснота за това как отделните разходни програми допринасят за постигането на целите на политиката на Съюза.

Функция 1 — Единен пазар, иновации и цифрова сфера

Тази функция включва ключови програми на ЕС в подкрепа на научните изследвания и иновациите, цифровата трансформация, стратегическата инфраструктура, укрепването на единния пазар и стратегическите космически проекти. Програмите в тази функция включват „Хоризонт Европа“, фонда InvestEU, Механизма за свързване на Европа, програмата „Единен пазар“ и космическата програма на Европейския съюз.

Програми, получаващи вноски по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: „Хоризонт Европа“ и фонд InvestEU.

Функция 2 — Устойчив растеж: природни ресурси

Тази функция е разделена на две подфункции: „Икономическо, социално и териториално сближаване“ (2а) и „Устойчивост и ценности“ (2б).

Разходите по тази функция са насочени към укрепване на устойчивостта и сближаването между държавите — членки на ЕС. Финансирането спомага за намаляване на различията в регионите на ЕС и между тях, както и в рамките на държавите членки и между тях, и за насърчаване на устойчивото териториално развитие (Европейски фонд за регионално развитие, Кохезионен фонд, Европейски социален фонд плюс). То също така подкрепя солидарността и сътрудничеството на Съюза в областта на готовността и реакцията при бедствия (Механизъм за гражданска защита на Съюза и rescEU). Освен това целта на програмите по тази функция е ЕС да стане по-устойчив на настоящите и бъдещите предизвикателства чрез инвестиции в екологичния и цифровия преход, младите хора (Еразъм), здравеопазването (EU4Health) и действията за защита на ценностите на ЕС (Правосъдие, права и ценности) и насърчаване на културното многообразие (Творческа Европа).

Тази функция включва МВУ, който се захранва с по-голямата част от финансирането, предоставено от NextGenerationEU през периода 2021—2023 г. Други програми, получаващи средства по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: REACT-EU, Механизъм за гражданска защита на Съюза (rescEU)

милиони евро

Програма от МФР	Бюджетен кредит за поети задължения	Поети задължения	Бюджетни кредити за плащания	Извършени плащания	Неизпълнени поети задължения в края на 2021 г.
Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Европейски социален фонд (ЕСФ)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
Общ пакет REACT-EU	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Функция 3 — Природни ресурси и околна среда

Разходите по тази функция са насочени към устойчивото земеделие (Обща селскостопанска политика), рибарството и морската политика (Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури), както и към програми, посветени на опазването на околната среда и действията в областта на климата (програма LIFE, Фонда за справедлив преход).

Програми, получаващи вноски по линия на NextGenerationEU (външни целеви приходи) по тази функция: развитие на селските райони, Фонд за справедлив преход.

Функция 4 — Миграция и управление на границите

Програмите (фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Фонд за интегрирано управление на границите) и децентрализираните агенции (като Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището), финансирани по тази функция, имат за цел да се преодолеят предизвикателствата, свързани с миграцията и управлението на външните граници на ЕС, както и с опазването на системата за предоставяне на убежище в ЕС.

Функция 5 — Сигурност и отбрана

Тази функция отразява нарасналата необходимост от сътрудничество на равнището на Съюза за справяне със заплахите за сигурността и за увеличаване на стратегическата автономност на ЕС. Тя включва програми, чиято роля е да се подобрят сигурността и безопасността на европейските граждани (фонд „Вътрешна сигурност“), да се укрепи отбранителният капацитет на Европа (Европейски фонд за отбрана) и да се осигурят необходимите инструменти за реагиране на предизвикателствата пред вътрешната и външната сигурност.

Функция 6 — Съседните региони и светът

Програмите в тази функция засилват социално-икономическото въздействие на ЕС в съседните му страни, в развиващите се страни и в останалия свят. Новият инструмент ИССРМС — Глобална Европа обединява няколко бивши инструмента на ЕС за външно финансиране, включително сътрудничеството със страните от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), финансирано преди това от Европейския фонд за развитие. В тази функция се включва и помощта за страните, които се подготвят за присъединяване към ЕС (предприсъединителната помощ), както и програмата на Съюза за хуманитарна помощ.

Функция 7 — Европейска публична администрация

Тази функция обхваща административните разходи за всички институции, пенсиите и европейските училища.

Функция 9 — Специални инструменти

Механизмите за гъвкавост в бюджета на ЕС дават възможност на ЕС да мобилизира необходимите средства, за да реагира на непредвидени събития, като кризисни и извънредни ситуации. В годишната бюджетна номенклатура и изпълнението на бюджета те са посочени във функция 9, въпреки че могат да бъдат мобилизирани над таваните на разходите по МФР. Техният обхват, финансови средства и начини на функциониране са предвидени в Регламента за МФР и в Междуйнституционалното споразумение. Те гарантират, че бюджетните ресурси могат да реагират на променящите се приоритети, за да се използва всяко евро там, където то е най-необходимо.

3.3. ПОДРОБНИ ФУНКЦИИ НА МФР (ПРОГРАМИ)

Функциите в МФР са разбити допълнително на подробни подфункции, съответстващи на основните разходни програми (напр. „Хоризонт 2020“, „Еразъм+“ и т.н.). Съответните правни основания за изпълнението на бюджета се приемат на това равнище на програмите. Програмите са обичайно използваната структура за докладване за изпълнението и резултатите. Таблици за всяка програма могат да бъдат намерени в докладите за изпълнението на бюджета (вж. таблици **6.7—6.12** по-долу).

3.4. NextGenerationEU

С бюджет от 421,1 милиарда евро за неподлежаща на връщане подкрепа (безвъзмездни средства) NextGenerationEU има голямо въздействие върху общите годишни бюджети на ЕС за периода 2021—2026 г. и върху тяхното изпълнение. През 2021 г. тази сума е записана изцяло като бюджетни кредити от целеви приходи. Всички поети задължения за неподлежащата на връщане подкрепа ще бъдат вписани до 31 декември 2023 г. и ще бъдат изпълнени чрез плащания до 31 декември 2026 г. в съответствие с член 3, параграфи 4 и 9 от Регламента за Европейския инструмент за възстановяване ⁽⁴¹⁾.

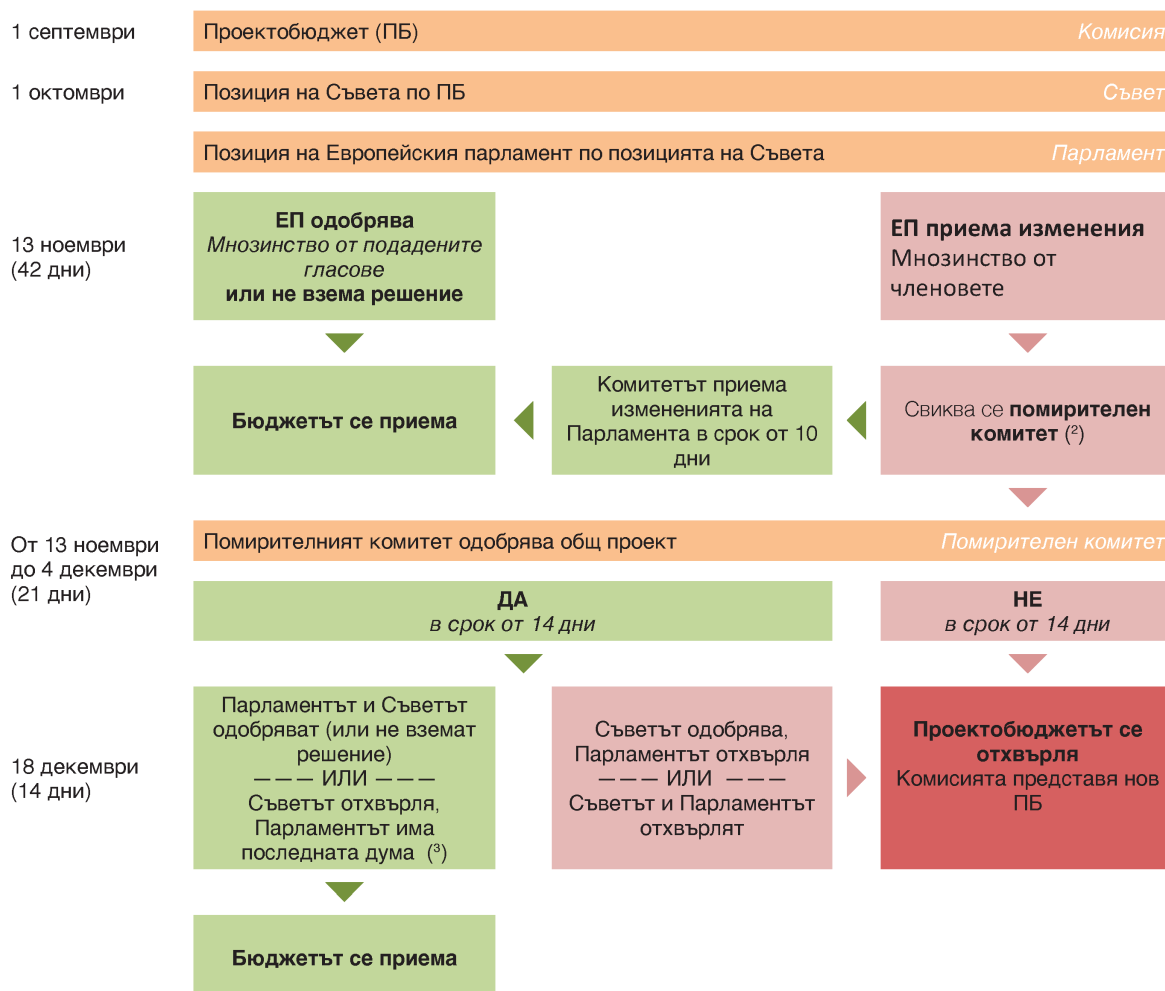
За цялостен преглед на дейностите по линия на NextGenerationEU вж. раздели **2.2** и **2.3** от Финансовите акценти за годината.

⁽⁴¹⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094.

3.5. ГОДИШЕН БЮДЖЕТ

Процедурата за приемането на бюджета е определена в член 314 от Договора за функционирането на ЕС. На диаграмата по-долу са представени сроковете и етапите, свързани с приемането на бюджета.

График съгласно Договора ⁽¹⁾

⁽¹⁾ На практика трите институции се стремят да представят съответните си документи по-рано през годината, за да се улесни процесът.

⁽²⁾ Помирителният комитет се състои от членовете на Съвета или техни представители и от равен брой членове, представляващи Европейския парламент. Комисията участва в работата на помирителния комитет и предприема всички необходими инициативи, за да подпомогне сближаването на позициите на Европейския парламент и на Съвета.

⁽³⁾ Т.е. Европейският парламент одобрява общия проект и след това, в срок от 14 дни от отхвърлянето от Съвета, решава (с мнозинство от съставляващите го членове и 3/5 от подадените гласове) да потвърди всички или някои от своите изменения.

За Комисията бюджетната структура се състои от бюджетни кредити за административни разходи и от бюджетни кредити за оперативни разходи. Другите институции имат само бюджетни кредити за административни разходи. Освен това в бюджета се прави разграничение между два вида бюджетни кредити: едногодишни и многогодишни. Едногодишните бюджетни кредити се използват за финансиране на операции с годишен характер (които са в съответствие с принципа на ежегодност на бюджета). Многогодишните бюджетни кредити се използват, за да бъде съгласуван принципът на ежегодност с необходимостта от управление на многогодишни операции. Многогодишните бюджетни кредити се разделят на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания:

— бюджетни кредити за поети задължения: обхващат всички разходи по правните задължения, поети за текущата финансова година за операции, протичащи в рамките на няколко години. Въпреки това бюджетните задължения за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разделят за няколко години под формата на годишни траншове, когато това е предвидено в основния акт;

- бюджетни кредити за плащания: обхващат разходите, възникващи от задължения, поети през текущата финансова година и/или предходни финансови години.

В отчетите видовете финансиране са групирани в две основни позиции:

- бюджетни кредити в окончателния приет бюджет; и
- допълнителни бюджетни кредити, съдържащи:
 - пренасяния от предходната година (Финансовият регламент допуска в ограничен брой случаи неизразходваните суми да се пренасят от предходната за текущата година); и
 - целеви приходи, произтичащи от възстановени средства, вноски от трети страни/държави за програми на ЕС и работа, извършена за трети страни; те се разпределят директно за съответните разходни бюджетни редове и представляват третият стълб на финансиране.

Заедно всички видове финансиране образуват наличните бюджетни кредити.

3.6. ПРИХОДИ

3.6.1. Приходи от собствени ресурси

Основната част от приходите идват от собствени ресурси, които се състоят от следните категории:

- (1) Традиционни собствени ресурси (ТСР): съставляват около 12 % от приходите от собствени ресурси през 2021 г.
- (2) Ресурс на база данъка върху добавената стойност (ДДС): съставлява около 11 % от приходите от собствени ресурси през 2021 г.
- (3) Ресурс на база нерезиклирани отпадъци от пластмасови опаковки: съставлява около 4 % от приходите от собствени ресурси през 2021 г.
- (4) Ресурс на база brutния национален доход (БНД): съставлява около 73 % от приходите от собствени ресурси през 2021 г.

С Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на ЕС (Решение за собствените ресурси от 2020 г.) се определят категориите собствени ресурси и методите за тяхното изчисляване. Това решение влезе в сила на 1 юни 2021 г. и бе приложено със задна дата от 1 януари 2021 г.

В Решението за собствените ресурси от 2020 г. се постановява, че общият размер на собствените ресурси, предоставени на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не може да превишава 1,40 % от сумата от БНД на всички държави членки. Освен това с решението Комисията се оправомощава по изключение да взема временни заеми в размер до 750 милиарда евро по цени от 2018 г. на капиталовите пазари от името на Съюза за преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19 чрез инструмента за възстановяване NextGenerationEU. Таванът на собствените ресурси за бюджетните кредити за плащания ще бъде временно увеличен с 0,6 процентни пункта, за да се покрият всички задължения, произтичащи от този заем.

От 2021 г. нататък другите приходи в бюджета на ЕС включват финансовите вноски на Обединеното кралство за покриване на задълженията му към ЕС и задълженията на ЕС към Обединеното кралство, произтичащи от периода 2014—2020 г.

3.6.2. Традиционни собствени ресурси (ТСР)

ТСР се състоят от мита, начислявани върху вноса от трети държави, които се събират от държавите членки от името на ЕС. Държавите членки обаче задържат 25 % за покриване на разходите си по събирането. Всички установени суми по традиционните собствени ресурси трябва да бъдат записани в една от следните сметки, водени от компетентните органи:

- в обикновените сметки, предвидени в член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета: всички събрани или обезпечени суми.
- в отделните сметки, предвидени в същия член: всички суми, които все още не са събрани и/или не са обезпечени; сумите, които са обезпечени, но са оспорени, също могат да бъдат записани в тази сметка.

Държавите членки трябва да осчетоводят ТСР по сметката на Комисията към министерството на финансите на съответната държава или нейната централна банка най-късно на първия работен ден след 19-ия ден на втория месец след месеца, през който вземането е било установено (или в случая на отделната сметка — събрано).

3.6.3. Данък върху добавената стойност (ДДС)

Собственият ресурс от ДДС се изчислява според основите на ДДС на държавите членки, които са хармонизирани за тази цел в съответствие с правилата на ЕС. Единна изискуема ставка от 0,30 % се прилага към общата сума на приходите от ДДС, събрани от всички облагаеми доставки във всяка държава членка, разделена на среднопретеглената ставка на ДДС. Основата на ДДС е ограничена до 50 % от БНД на всяка държава членка.

3.6.4. Нерещиклирани отпадъци от пластмасови опаковки

За теглото на нерещиклираните отпадъци от пластмасови опаковки, генерирани във всяка държава членка, се прилага единна изискуема ставка от 0,80 EUR на килограм. Отпадъците от пластмасови опаковки, които не са рещиклирани през дадена година, се изчисляват като от генерираните отпадъци от пластмасови опаковки през съответната година се извадят рещиклираните отпадъци от пластмасови опаковки в дадена държава членка. България, Чехия, Естония, Гърция, Испания, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словения и Словакия имат право на специфични годишни еднократни намаления на съответните вноски за собствени ресурси въз основа на нерещиклираните пластмасови отпадъци от опаковки.

3.6.5. Брутен национален доход (БНД)

Ресурсът на база брутен национален доход (БНД) се използва за финансиране на тази част от бюджета, която не е покрита от други източници на приходи. Спрямо БНД на всяка държава членка се прилага единна изискуема ставка, която се определя в съответствие с разпоредбите на ЕС.

Ресурсите на база ДДС и БНД се определят въз основа на прогнози за съответните бази, направени при изготвянето на проектобюджета. Тези прогнози впоследствие се преразглеждат и актуализират през съответната бюджетна година посредством коригиращ бюджет. Комисията изисква от държавите членки за първия работен ден на месец юни на втората година, следваща съответната бюджетна година, разликите, били те положителни или отрицателни, между дължимите от държавите членки суми въз основа на реалните бази и реално платените суми въз основа на (преразгледаните) прогнози. Реалните бази за ДДС и за БНД могат да се коригират през следващите четири години, освен ако не бъде изразена резерва. Тези резерви представляват потенциални искания към държавите членки за неопределени суми, тъй като финансовото им отражение не може да бъде оценено с точност. Когато е възможно да бъде определен точният размер, съответните ресурси на база ДДС и БНД се изискват или във връзка с процедурата за салдата по ДДС и по БНД, или посредством индивидуални покани за внасяне на средства.

3.6.6. Брутно намаление

За периода 2021—2027 г. следните държави членки се ползват с брутно намаление на годишните си вноски на база БНД в размер на 565 милиона евро за Австрия, 377 милиона евро за Дания, 3 671 милиона евро за Германия, 1 921 милиона евро за Нидерландия и 1 069 милиона евро за Швеция. Тези брутни намаления се измерват в цени за 2020 г. и се финансират от всички държави членки.

3.7. РАВНЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗУЛТАТ С БЮДЖЕТНИЯ РЕЗУЛТАТ

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	(42 100)	57 416
Приходи		
<i>Взетания, установени през текущата година, но все още несъбрани</i>	(7 068)	(1 295)
<i>Взетания, установени през предходни години и събрани през текущата година</i>	64 356	3 886
<i>Начислени приходи (нетни)</i>	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	<i>милиони евро</i>	
	2021 г.	2020 г.
Разходи		
Начислени разходи (нетни)	53 108	8 258
Разходи от предходната година, платени през текущата година	(1 046)	(457)
Нетен ефект от предварителното финансиране	(47 608)	(17 547)
Бюджетни кредити за плащания, пренесени за следващата година	(4 449)	(2 268)
Плащания, извършени с пренесени суми, и отмяна на неизползвани бюджетни кредити за плащания	(4 047)	3 248
Движение на провизиите	1 032	3 873
Други	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация	61	(142)
БЮДЖЕТЕН РЕЗУЛТАТ ЗА ГОДИНАТА	3 230	1 768

В съответствие с Финансовия регламент финансовият резултат за годината се изчислява въз основа на принципите на счетоводната отчетност на базата на текущо начисляване (и на счетоводните правила на ЕС), а бюджетният резултат се основава на модифицирани правила за касова отчетност. Тъй като финансовият и бюджетният резултат обхващат едни и същи операции — с изключение на другите (небюджетни) източници на приходи и разходи на агенциите и ЕОВС в ликвидация, които са включени само във финансовия резултат — равняването на финансовия резултат за годината с бюджетния резултат за годината е полезна проверка за съответствие.

Позиции за равняване — Приходи

Реалните бюджетни приходи за дадена финансова година съответстват на събраните приходи от вземанията, установени в хода на годината, и на събраните суми от вземанията, установени през предходни години. Поради това вземанията, установени през текущата година, но все още несъбрани, трябва да бъдат приспаднати от финансовия резултат за целите на равняването, тъй като не представляват част от бюджетните приходи. Обратно, вземанията, установени през предходни години и събрани през текущата година, трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването.

Начислените приходи се състоят главно от начислени приходи, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, финансови корекции, собствени ресурси, лихви и дивиденди. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените приходи за текущата година минус сторнираните начислени приходи от предходната година.

Позиции за равняване — Разходи

Начислените разходи се състоят предимно от начисленията, направени за целите на разделянето на финансовите периоди в края на годината, т.е. допустимите разходи, направени от бенефициерите на средства от ЕС, но за които все още не е съобщено на Комисията. Взема се под внимание само нетният ефект, т.е. начислените разходи за текущата година минус сторнираните начислени разходи от предходната година. Плащанията, извършени през текущата година и свързани с фактури, регистрирани през предходни години, са част от бюджетните разходи за текущата година, поради което трябва да бъдат добавени към финансовия резултат за целите на равняването.

Нетният ефект от предварителното финансиране е комбинация от 1) новите суми по предварително финансиране, платени през текущата година и признати като бюджетни разходи за годината, и 2) изчистването на предварителното финансиране чрез допустимите разходи, приети през текущата година. Последните представляват разход от гледна точка на начисляването, но не и в бюджетните сметки, тъй като плащането на първоначалната сума по предварителното финансиране вече е било сметено за бюджетен разход в момента на извършването на плащането.

Както плащанията, извършени спрямо бюджетните кредити за годината, бюджетните кредити за тази година, които са пренесени за следващата година, също трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на бюджетния резултат за годината (в съответствие с член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 608/2014). Същото важи и за бюджетните плащания, извършени през текущата година от пренесени суми от предходни години, и за отменените неизползвани бюджетни кредити за плащания.

Движението на провизиите е свързано с приблизителните оценки в края на годината, направени във финансовите отчети (основно на доходите на наети лица), които нямат отражение върху бюджетните сметки. Други суми за равняване включват различни елементи, като амортизацията/обезценката на активи, придобиването на активи, плащанията по финансов лизинг и финансовите участия, за които бюджетното третиране и счетоводното отчитане на базата на текущо начисляване се различават.

Позиция за равняване — Финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация

Бюджетният резултат за годината е неконсолидирана стойност и не включва другите (небюджетни) източници на приходи и разходи на консолидираните агенции и ЕОВС в ликвидация (вж. бележка 6). С цел равняване на финансовия резултат за годината — който е консолидирана стойност, включваща тези суми — с бюджетния резултат за годината целият консолидиран финансов резултат на агенциите и ЕОВС в ликвидация е представен като позиция за равняване.

4. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА ЕС ЗА 2021 Г.

За обяснителни бележки относно изпълнението на бюджета за 2021 г. по отношение на приходите и разходите, неизпълнените задължения и бюджетния резултат вж. раздел 4 „Обобщение на изпълнението на бюджета“ от Финансовите акценти за годината.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

5.1. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРИХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

милиони евро

Дял	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Общо		
1 Собствени ресурси	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 — Налози върху захарта	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 — Мита	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 — ДДС	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 — БНД	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 — Намаление на вноската на база БНД, предоставено на някои държави членки	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 — Отпадъци от пластмасови опаковки	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Излишъци, салда и корекции	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Административни приходи	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Финансови приходи, лихви за забава и глоби	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Бюджетни гаранции, операции по получаване и отпускане на заеми	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Приходи, вноски и възстановени суми във връзка с политики на Съюза	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Общо	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В БЮДЖЕТА НА ЕС

6.1. МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Функция от МФР	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания						
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		
						1						2	3=1+2
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2	Сближаване, устойчивост и ценности	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
	2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628
	2б. Устойчивост и ценности	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787
3	Природни ресурси и околна среда	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
	от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
4	Миграция и управление на границите	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5	Сигурност и отбрана	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6	Съседните региони и светът	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7	Европейска публична администрация	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
	от които: административни разходи на институциите	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
O	Извън МФР	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
	Общо	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

6.2. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Сближаване, устойчивост и ценности	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
2б. Устойчивост и ценности	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3 Природни ресурси и околна среда	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4 Миграция и управление на границите	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Сигурност и отбрана	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Съседните региони и светът	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Европейска публична администрация	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
от които: административни разходи на институциите	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
О Извън МФР	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Общо	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3. МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Функция от МФР	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Бюджетни кредити, пренесени към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Сближаване, устойчивост и ценности	1 31 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
2б. Устойчивост и ценности	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3 Природни ресурси и околна среда	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4 Миграция и управление на границите	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Сигурност и отбрана	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Съседните региони и светът	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Европейска публична администрация	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
от които: административни разходи на институциите	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
О Извън МФР	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Общо	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4. МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)

милиони евро

Функция от МФР	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Сближаване, устойчивост и ценности	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2б. Устойчивост и ценности	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3 Природни ресурси и околна среда	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4 Миграция и управление на границите	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Сигурност и отбрана	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Съседните региони и светът	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Европейска публична администрация	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
от които: административни разходи на институциите	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
О Извън МФР	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Общо	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ

милиони евро

	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
1 Единен пазар, иновации и цифрова сфера	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Сближаване, устойчивост и ценности	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Природни ресурси и околна среда	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Миграция и управление на границите	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Сигурност и отбрана	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Съседните региони и светът	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Европейска публична администрация	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Извън МФР	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Новата Колисия извърши вътрешна реорганизация на службите. Преразпределението на съответните операции доведе до прехвърляне на неизпълнени поети задължения от една година в друга. Общият размер на неизпълнените поети задължения остава непроменен.

6.6. МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВИДОВЕ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ

милиони евро

	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.	
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Сближаване, устойчивост и ценности	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	2а. Икономическо, социално и териториално сближаване	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	2б. Устойчивост и ценности	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Природни ресурси и околна среда	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	от които: разходи, свързани с пазара, и преки плащания	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Миграция и управление на границите	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Сигурност и отбрана	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Съседните региони и светът	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	Европейска публична администрация	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	от които: административни разходи на институциите	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O	Извън МФР	—	—	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	0	—	1 223	1 223	—	—	—	—	—	—	—
	Общо	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7. ПОДРОБНА МФР: РАЗБИВКА И ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
1 „Хоризонт Европа“	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Евратом	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Други действия	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Пилотни проекти и подготвителни действия	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
Фонд InvestEU	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
МСЕ — Транспорт	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
МСЕ — Енергетика	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
МСЕ — Цифрови технологии	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
„Цифрова Европа“	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Децентрализирани агенции	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Други действия	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Пилотни проекти и подготвителни действия	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Единен пазар	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Борба с измамите в ЕС	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Данъчно облагане	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Митници	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Децентрализирани агенции	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Други действия	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Пилотни проекти и подготвителни действия	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Европейска космическа програма	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Децентрализирани агенции	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Регионално развитие (ЕФРР) ⁽¹⁾	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Кохезионен фонд	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) (1)	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Подкрепа за общността на кипърските турци	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
„Перикъл IV“	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
Възстановяване на ЕС	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
RescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Децентрализирани агенции	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Заегост и социални иновации	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
„Еразъм+“	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
„Творческа Европа“	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Правосъдие	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
„Права и ценности“	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Децентрализирани агенции	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Други действия	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Пилотни проекти и подготвителни действия	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Гарантиране на земеделието	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Други програми в областта на природните ресурси и околната среда	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Земеделски фонд за развитие на селските райони	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Морско дело и рибарство	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Децентрализирани агенции	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Околна среда и климат (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Фонд за справедлив преход	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Заем по механизма за справедлив преход	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Децентрализирани агенции	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Убежище, миграция и интеграция	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Децентрализирани агенции	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Управление на границите (ФИУГ) — Управление на границите и визи	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Управление на границите ФИУГ — Митническо оборудване	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Децентрализиран агентии	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Децентрализиран агентии	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Военна мобилност	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Хуманитарна помощ (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Други действия	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Предприемствена помощ (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Пенсии на персонала	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Пенсии на бивши членове) ЕП	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Пенсии на бивши членове) Комисия	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Европейски училища	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Възнаграждения на редовния персонал	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Възнаграждения на външния персонал	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Членове — Заплати и надбавки	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Членове — Временни надбавки	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Разходи за набиране на персонал	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Прекратяване на служебното правоотношение	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Разходи за обучение	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Социални разходи и разходи за мобилност	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Информационни и комуникационни технологии	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Наеми и закупуване	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Разходи, свързани със сградите	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Сигурност	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Командировки и представителство	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Срещи, комитети, конференции	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Официален вестник	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Публикации	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Придобиване на информация	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Проучвания и разследвания	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Външни езикови услуги	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Други административни разходи	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Административни разходи на другите институции	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
О Фонд за иновации (ФИ)	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Други действия	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Общо за функция О: Извън МФР	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

Програма	Бюджетни кредити за поети задължения						Бюджетни кредити за плащания					
	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити	Бюджетни кредити			Допълнителни бюджетни кредити		Общо налични бюджетни кредити
	Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи		Първоначален приет бюджет	Коригиращи бюджети и трансфери	Окончателен приет бюджет	Пренасяния	Целеви приходи	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Общо	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Тази програма от МФР включва допълнителния финансов пакет по линия на NextGenerationEU за пакета REACT-EU. Направете справка в глава 1.1 „Многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“ от бежежките към отчетите за изпълнението на бюджета. В параграфа относно функция 2 е описан приносът на тази програма от МФР към пакета REACT-EU.

6.8. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 „Хоризонт Европа“	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Евратом	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Други действия	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Фонд InvestEU	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
МСЕ — Транспорт	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
МСЕ — Енергетика	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
МСЕ — Цифрови технологии	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
„Цифрова Европа“	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Децентрализирани агенции	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Други действия	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Единен пазар	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
Борба с измамите в ЕС	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Данъчно облагане	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Митници	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Децентрализирани агенции	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Европейска космическа програма	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Децентрализирани агенции	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Регионално развитие (ЕФРР) ⁽¹⁾	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Кохезионен фонд	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) ⁽¹⁾	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Подкрепа за общността на кипърските турци	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

милиони евро

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
	1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
„Перикъл IV“	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
Възстановяване на ЕС	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
RescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Децентрализирани агенции	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Заегот и социални иновации	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
„Еразъм+“	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
„Творческа Европа“	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Правосъдие	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
„Права и ценности“	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Децентрализирани агенции	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022 г.

ВГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/181

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Пилотни проекти и подготвителни действия	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Гарантиране на земеделието	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Други програми в областта на природните ресурси и околната среда	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Земеделски фонд за развитие на селските райони	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Морско дело и рибарство	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Децентрализирани агенции	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Околна среда и климат (LIFE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Фонд за справедлив преход	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Заем по механизма за справедлив преход	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Децентрализираните агенции	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Убежище, миграция и интеграция	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Децентрализираните агенции	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Управление на границите (ФИУГ) — Управление на границите и визи	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Управление на границите ФИУГ — Митническо оборудване	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Децентрализираните агенции	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Децентрализирани агенции	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Военна мобилност	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Хуманитарна помощ (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Други действия	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила				
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	—	0
Предприсъединителна помощ (РА III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2	
7 Пенсии на персонала	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	—	5
(Пенсии на бивши членове) ЕП	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Комисия	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	—	0
Европейски училища	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Възнаграждения на редовния персонал	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Възнаграждения на външния персонал	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Членове — Заплати и надбавки	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Членове — Временни надбавки	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Разходи за набиране на персонал	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Прекратяване на служебното правоотношение	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Разходи за обучение	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Социални разходи и разходи за мобилност	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Информационни и комуникационни технологии	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Наеми и закупуване	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Разходи, свързани със сградите	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Сигурност	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Командировки и представителство	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Срещи, комитети, конференции	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Официален вестник	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Публикации	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Придобиване на информация	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Проучвания и разследвания	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Външни езикови услуги	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Други административни разходи	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Административни разходи на другите институции	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
О Фонд за иновации (ФИ)	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Други действия	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Общо за функция О: Извън МФР	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

милиони евро

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Общо	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Тази програма от МФР включва допълнителния финансов пакет по линия на NextGenerationEU за пакета REACT-EU. Направете справка в глава 1.1 „Многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“ от бележките към отчетите за изпълнението на бюджета. В параграфа относно функция 2 е описан приносът на тази програма от МФР към пакета REACT-EU.

6.9. ПОДРОБНА МФР: ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 „Хоризонт Европа“	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Евратом	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Фонд InvestEU	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
МСЕ — Транспорт	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
МСЕ — Енергетика	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
МСЕ — Цифрови технологии	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
„Цифрова Европа“	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Децентрализирани агенции	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Други действия	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Единен пазар	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
Борба с измамите в ЕС	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Данъчно облагане	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Митници	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Децентрализирани агенции	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Европейска космическа програма	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Децентрализирани агенции	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Регионално развитие (ЕФРР) ⁽¹⁾	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Кохезионен фонд	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) ⁽¹⁾	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Подкрепа за общността на кипърските турци	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
„Перикъл IV“	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
Възстановяване на ЕС	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
RescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Децентрализирани агенции	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Заегот и социални иновации	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
„Еразъм+“	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
„Творческа Европа“	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Правосъдие	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
„Права и ценности“	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Децентрализирани агенции	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Гарантиране на земеделието	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Други програми в областта на природните ресурси и околната среда	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Земеделски фонд за развитие на селските райони	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Морско дело и рибарство	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Децентрализирани агенции	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Околна среда и климат (LIFE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Фонд за справедлив преход	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Заем по механизма за справедлив преход	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Децентрализирани агенции	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Убежище, миграция и интеграция	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Децентрализирани агенции	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Управление на границите (ФИУГ) — Управление на границите и визи	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Управление на границите ФИУГ — Митническо оборудване	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Децентрализирани агенции	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Децентрализирани агенции	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Военна мобилност	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Хуманитарна помощ (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Други действия	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Предприемствена помощ (РА III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Пенсии на персонала	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Пенсии на бивши членове) ЕП	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Комисия	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Европейски училища	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Възнаграждения на редовния персонал	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Възнаграждения на външния персонал	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Членове — Заплати и надбавки	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Членове — Временни надбавки	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Разходи за набиране на персонал	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Прекратяване на служебното правоотношение	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Разходи за обучение	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Социални разходи и разходи за мобилност	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Информационни и комуникационни технологии	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Наеми и закупуване	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Разходи, свързани със сградите	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Сигурност	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Командировки и представителство	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Срещи, комитети, конференции	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Официален вестник	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Публикации	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Придобиване на информация	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Проучвания и разследвания	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Външни езикови услуги	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Други административни разходи	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Административни разходи на другите институции	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Фонд за иновации (ФИ)	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Други действия	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Общо за функция O: Извън МФР	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

милиони евро

Програма	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Пренесени бюджетни кредити към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Общо	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Тази програма от МФР включва допълнителния финансов пакет по линия на NextGenerationEU за пакета REACT-EU. Направете справка в глава 1.1 „Многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“ от бележките към отчетите за изпълнението на бюджета. В параграфа относно функция 2 е описан приносът на тази програма от МФР към пакета REACT-EU.

6.10. ПОДРОБНА МФР: ДВИЖЕНИЯ НА НЕИЗПЪЛНЕНИТЕ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (RAL)

милиони евро

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 „Хоризонт Европа“	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Евратом	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

милиони евро

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Други действия	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Пилотни проекти и подготвителни действия	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
Фонд InvestEU	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
МСЕ — Транспорт	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
МСЕ — Енергетика	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
МСЕ — Цифрови технологии	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
„Цифрова Европа“	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Децентрализирани агенции	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Други действия	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Единен пазар	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
Борба с измамите в ЕС	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Данъчно облагане	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Митници	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Децентрализирани агенции	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Други действия	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Пилотни проекти и подготвителни действия	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022 г.

БГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/199

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Европейска космическа програма	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Децентрализираните агенции	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Регионално развитие (ЕФРР) *	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Кохезионен фонд	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) (1)	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Подкрепа за общността на кипърските турци	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
„Перикъл IV“	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
Възстановяване на ЕС	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
RescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Децентрализираните агенции	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Заетост и социални иновации	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
„Еразъм+“	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
„Творческа Европа“	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Правосъдие	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
„Права и ценности“	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Децентрализирани агенции	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Други действия	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Пилотни проекти и подготвителни действия	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Гарантиране на земеделието	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Други програми в областта на природните ресурси и околната среда	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Земеделски фонд за развитие на селските райони	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Морско дело и рибарство	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Околна среда и климат (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Фонд за справедлив преход	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Заем по механизма за справедлив преход	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Децентрализирани агенции	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Пилотни проекти и подготвителни действия	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Убежище, миграция и интеграция	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Децентрализирани агенции	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Управление на границите (ФИУГ) — Управление на границите и визи	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Управление на границите ФИУГ — Митническо оборудване	—	—	—	—	135	—	—	135	135

милиони евро

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Децентрализирани агенции	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Децентрализирани агенции	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Военна мобилност	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Пилотни проекти и подготвителни действия	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Хуманитарна помощ (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

17.10.2022 г.

БГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/203

милиони евро

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината 9=4+8
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Други действия	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Предприемствена помощ (ПРА III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Пенсии на персонала	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕП	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Комисия	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Европейски училища	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

милиони евро

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Възнаграждения на редовния персонал	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Възнаграждения на външния персонал	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Членове — Заплати и надбавки	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Членове — Временни надбавки	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Разходи за набиране на персонал	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Прекратяване на служебното правоотношение	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Разходи за обучение	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Социални разходи и разходи за мобилност	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Информационни и комуникационни технологии	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Наеми и закупуване	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Разходи, свързани със сградите	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Сигурност	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Командировки и представителство	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Срещи, комитети, конференции	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Официален вестник	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Публикации	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Придобиване на информация	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Проучвания и разследвания	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Външни езикови услуги	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

17.10.2022 г.

ВГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/205

Програма	Неизпълнени поети задължения към края на предходната година				Поети задължения за текущата година				Общо неизпълнени поети задълж. към края на годината
	Задължения, пренесени от предходната година	Отменени задълж./ преоценки/ отмени	Плащания	Неизпълнени поети задължения към края на годината	Задължения, поети през годината	Плащания	Отмяна на поетите задължения, които не могат да бъдат пренесени	Неизпълнени поети задължения към края на годината	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Други административни разходи	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Административни разходи на другите институции	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
О Фонд за иновации (ФИ)	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Други действия	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Общо за функция О: Извън МФР	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Общо	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Тази програма от МФР включва допълнителния финансов пакет по линия на NextGenerationEU за пакета REACT-EU. Направете справка в глава 1.1 „Многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“ от бележките към отчетите за изпълнението на бюджета. В параграфа относно функция 2 е описан приносът на тази програма от МФР към пакета REACT-EU.

6.11. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ГОДИНИ НА ВЪЗНИКВАНЕ

		милиони евро							
Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
1 „Хоризонт Европа“	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Евратом	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Други действия	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	0	0	2	6	4	10	22
Фонд InvestEU	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
МСЕ — Транспорт	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
МСЕ — Енергетика	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
МСЕ — Цифрови технологии	0	5	2	9	42	37	67	275	436
„Цифрова Европа“	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Други действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Единен пазар	21	8	10	24	44	117	213	512	950
Борба с измамите в ЕС	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Данъчно облагане	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Митници	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Други действия	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	0	3	3	6	4	16

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
Европейска космическа програма	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Регионално развитие (ЕФРР)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Кохезионен фонд	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Подкрепа за общността на кипърските турци	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
„Перикъл IV“	—	—	—	—	—	0	0	0	1
Възстановяване на ЕС	—	—	—	—	—	—	—	2	2
RescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Децентрализирани агенции	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Заегост и социални иновации	1	0	1	2	7	29	52	94	187
„Еразъм+“	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	2	—	—	1	11	33	41	61	148

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
„Творческа Европа“	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Правосъдие	—	4	6	8	8	10	13	26	75
„Права и ценности“	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Други действия	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Гарантиране на земеделието	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Други програми в областта на природните ресурси и околната среда	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Земеделски фонд за развитие на селските райони	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Морско дело и рибарство	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Околна среда и климат (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Фонд за справедлив преход	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Заем по механизма за справедлив преход	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

17.10.2022 г.

ВГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/209

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
4 Убежище, миграция и интеграция	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Управление на границите (ФИУТ) — Управление на границите и визи	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Управление на границите ФИУТ — Митническо оборудване	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Децентрализирани агенции	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Военна мобилност	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Хуманитарна помощ (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Други действия	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Предприсъединителна помощ (ИРА III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Пенсии на персонала	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕП	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Комисия	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски училища	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Възнаграждения на редовния персонал	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Възнаграждения на външния персонал	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Членове — Заплати и надбавки	—	—	—	—	—	—	—	2	2

17.10.2022 г.

ВГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/211

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
Членове — Временни надбавки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Разходи за набиране на персонал	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Прекратяване на служебното правоотношение	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Разходи за обучение	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Социални разходи и разходи за мобилност	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Информационни и комуникационни технологии	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Наеми и закупуване	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Разходи, свързани със сградите	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Сигурност	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Командировки и представителство	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Срещи, комитети, конференции	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Официален вестник	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Публикации	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Придобиване на информация	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Проучвания и разследвания	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Външни езикови услуги	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Други административни разходи	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Пилотни проекти и подготвителни действия	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Административни разходи на другите институции	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
О Фонд за иновации (ФИ)	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Други действия	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Общо за функция О: Извън МФР	—	—	—	—	—	1	6	140	147

милиони евро

Програма	<2015 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	Общо
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Общо	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Новата Колмсия извърши вътрешна реорганизация на службите. Преразпределението на съответните операции доведе до прехвърляне на неизпълнени поети задължения от една година в друга. Общият размер на неизпълнените поети задължения остава непроменен.

6.12. ПОДРОБНА МФР: НЕИЗПЪЛНЕНИ ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВИДОВЕ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 „Хоризонт Европа“	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Евратом	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Експериментален термоядрен реактор (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Други действия	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Пилотни проекти и подготовителни действия	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
Фонд InvestEU	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
МСЕ — Транспорт	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
МСЕ — Енергетика	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
МСЕ — Цифрови технологии	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
„Цифрова Европа“	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Децентрализирани агенции	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Други действия	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Единен пазар	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
Борба с измамите в ЕС	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Данъчно облагане	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Митници	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Децентрализирани агенции	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Други действия	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Пилотни проекти и подготвителни действия	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Европейска космическа програма	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Децентрализирани агенции	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Общо за функция 1: Единен пазар, иновации и цифрова сфера	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Регионално развитие (ЕФРР)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Кохезионен фонд	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Принос на Кохезионния фонд към МСЕ — Транспорт	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Пилотни проекти и подготвителни действия	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Подкрепа за общността на кипърските турци	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Европейски механизъм за възстановяване и устойчивост	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
„Перикъл IV“	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
Възстановяване на ЕС	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
RescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Спешна подкрепа в рамките на Съюза (ESI)	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Децентрализирани агенции	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

17.10.2022 г.

БГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/215

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Заетост и социални иновации	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
„Еразъм+“	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Европейски корпус за солидарност (ЕКС)	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
„Творческа Европа“	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Правосъдие	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
„Права и ценности“	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Децентрализирани агенции	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Други действия	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Пилотни проекти и подготвителни действия	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Общо за функция 2: Сближаване, устойчивост и ценности	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Гарантиране на земеделието	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Земеделски фонд за развитие на селските райони	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Морско дело и рибарство	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Рибарство (споразумение за партньорство в областта на устойчивото рибарство и РОУР)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Децентрализирани агенции	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Пилотни проекти и подготвителни действия	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Околна среда и климат (LIFE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Фонд за справедлив преход	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Заем по механизма за справедлив преход	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Децентрализирани агенции	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Пилотни проекти и подготвителни действия	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Общо за функция 3: Природни ресурси и околна среда	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Убежище, миграция и интеграция	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Децентрализирани агенции	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Управление на границите (ФИУГ) — Управление на границите и визи	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Управление на границите ФИУГ — Митническо оборудване	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

17.10.2022 г.

БГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/217

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Децентрализиран агентии	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Общо за функция 4: Миграция и управление на границите	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС)	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Ядрена безопасност и извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Децентрализиран агентии	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Европейски фонд за отбрана (научни изследвания)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Европейски фонд за отбрана (ненаучна дейност)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Военна мобилност	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Пилотни проекти и подготвителни действия	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Общо за функция 5: Сигурност и отбрана	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Инструмент за ядрена безопасност (EINS)	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Хуманитарна помощ (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Отвъдморски страни и територии (ОСТ)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Други действия	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Пилотни проекти и подготвителни действия	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Действия в рамките на прерогативите на Комисията	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Предприсъединителна помощ (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Пилотни проекти и подготвителни действия	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Общо за функция 6: Съседните региони и светът	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Пенсии на персонала	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Пенсии на бивши членове) ЕП	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Пенсии на бивши членове) ЕСС	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Пенсии на бивши членове) Комисия	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022 г.

БГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/219

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Пенсии на бивши членове) Съд на Европейския съюз	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Пенсии на бивши членове) Европейска сметна палата	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Пенсии на бивши членове) Омбудсман	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Пенсии на бивши членове) ЕНОЗД	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Европейски училища	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Възнаграждения на редовния персонал	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Възнаграждения на външния персонал	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Членове — Заплати и надбавки	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Членове — Временни надбавки	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Разходи за набиране на персонал	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Прекратяване на служебното правоотношение	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Разходи за обучение	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Социални разходи и разходи за мобилност	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Информационни и комуникационни технологии	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Наеми и закупуване	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Разходи, свързани със сградите	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Сигурност	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Командировки и представителство	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Срещи, комитети, конференции	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Официален вестник	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Публикации	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Придобиване на информация	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Проучвания и разследвания	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Общо оборудване, превозни средства, обзавеждане	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Външни езикови услуги	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Други административни разходи	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Пилотни проекти и подготвителни действия	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Административни разходи на другите институции	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Общо за функция 7: Европейска публична администрация	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
О Фонд за иновации (ФИ)	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Други действия	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Общо за функция О: Извън МФР	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Солидарност и спешна помощ (SEAR)	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022 г.

ВГ

Официален вестник на Европейския съюз

С 399/221

милиони евро

Функция	От бюджетни кредити					От бюджетни кредити от целеви приходи					Общо неизпълнени поети задължения към края на 2021 г.
	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	Поети задължения, пренесени от 2020 г.	Корекции	Поети задължения	Извършени плащания	Оставаща за плащане сума	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Общо за функция S: Механизми за солидарност в рамките на Съюза и извън него (специални инструменти)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Общо	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ПО ИНСТИТУЦИИ

7.1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРИХОДИ

милиони евро

Институция	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Общо		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Европейски парламент	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Европейски съвет и Съвет	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Комисията	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Съд	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Сметна палата	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

милиони евро

Институция	Бюджетни кредити от приходи		Установени вземания			Приходи			Приходи като % от бюджета	Дължими
	Първоначален приет бюджет	Окончателен приет бюджет	Текуща година	Пренесени	Общо	От вземания за текущата година	От пренесени вземания	Общо		
Икономически и социален комитет	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Комитет на регионите	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Омбудсман	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Европейски надзорен орган по защита на данните	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Европейска служба за външна дейност	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Общо	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Консолидираните отчети за изпълнението на общия бюджет на ЕС включват, както през предходни години, изпълнението на бюджета на всички институции, тъй като в рамките на бюджета на ЕС се съставя отделен бюджет за всяка институция.

Бюджетът и изпълнението на агенциите не се консолидират в бюджета на ЕС и не се включват в докладите за бюджета на ЕС. Субсидията от Комисията, която се изплаща на агенциите, обаче е част от бюджета на ЕС. В тази бюджетна част на годишните отчети се взема под внимание само субсидията, изплатена на агенциите от бюджета на Комисията.

Що се отнася до ЕСВД, следва да се отбележи, че в допълнение към собствения си бюджет тя получава и принос от Комисията в размер на 193,6 милиона евро (2020 г.: 148,1 милиона евро, но през 2020 г. ЕФР не е бил покрит от средствата на ИССРМС, което обяснява увеличението през 2021 г.). От наследените дейности по ЕФР и доверителните фондове са получени 18,7 милиона евро (2020 г.: 64,4 милиона евро). Тези средства покриват разходите за служителите на Комисията в делегациите, финансирани по линия на ЕФР и доверителните фондове, включително целеви приходи, генерирани през годината от тези средства.

7.2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

милиони евро

Институция	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения					Бюджетни кредити, пренесени към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончател- ния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо	%	от окончател- ния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончател- ния приет бюджет	от пренасяния	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Европейски парламент	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Европейски съвет и Съвет	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Комисията	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Съд	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Сметна палата	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Икономически и социален комитет	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Комитет на регионите	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Омбудсман	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Европейски надзорен орган по защита на данните	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Европейска служба за външна дейност	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Общо	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ

милиони евро

Институция	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания					Бюджетни кредити, пренесени към 2022 г.			Бюджетни кредити, които губят сила			
		от окончателния приет бюджет	от пренасяния overs	от целеви приходи	Общо	%	от окончателния приет бюджет	от целеви приходи	Общо	от окончателния приет бюджет	от пренасяния overs	от целеви приходи	Общо
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Европейски парламент	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Европейски съвет и Съвет	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Комисията	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Съд	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Сметна палата	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Икономически и социален комитет	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Комитет на регионите	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Омбудсман	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Европейски надзорен орган по защита на данните	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Европейска служба за външна дейност	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Общо	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТИТЕ НА АГЕНЦИИТЕ

Приходите и разходите на агенциите, посочени в доклади 8.1 и 8.2 по-долу, не се консолидират като такива в бюджета на ЕС. В тази бюджетна част на годишните отчети се взема под внимание само субсидията, изплатена на агенциите от бюджета на Комисията.

Когато е приложимо, в докладите за изпълнението на бюджета на ЕС се включва субсидията, изплатена от бюджета на ЕС в полза на агенциите като бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания.

Докладите на агенциите по-долу съдържат общ преглед на агенциите — както децентрализираните (известни също като „традиционни агенции“), така и изпълнителните агенции — и преглед на техните приходи (8.1) и разходи (8.2).

Другите източници на приходи и свързаните с тях разходи не се добавят в отчетите за бюджета на ЕС. Всяка агенция представя свой набор от годишни отчети.

8.1. БЮДЖЕТНИ ПРИХОДИ

<i>милиони евро</i>			
Агенция	Финансиране по функция от МФР	Окончателен приет бюджет	Получени приходи
Агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи	4	264	268
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия	1	24	24
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения	1	7	7
Служба на Общността за сортовете растения	N/A	19	19
Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните	1, 2б	11	3
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа	2б	16	15
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището	4	142	153
Европейска агенция за авиационна безопасност	1	204	168
Европейски банков орган	1	49	50
Европейска агенция за гранична и брегова охрана	4	535	545
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията	2б	58	173
Европейски център за развитие на професионалното обучение	2б	19	19
Европейска агенция по химикали	1	108	115
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда	1, 2а, 3, 5	45	45
Европейска изпълнителна агенция за образование и култура	2б, 6	54	54
Европейска агенция за околната среда	3	52	67
Европейска агенция за контрол на рибарството	3	21	22
Европейски орган за безопасност на храните	2б	119	121
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд	2б	22	23

<i>милиони евро</i>			
Агенция	Финансиране по функция от МФР	Окончателен приет бюджет	Получени приходи
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията	1, 2б	27	27
Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП	1, 2а	49	43
Европейски институт за равенство между половете	2б	9	9
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване	1	33	33
Европейски орган по труда	2б	22	14
Европейска агенция по морска безопасност	1	85	106
Европейска агенция по лекарствата	2б	379	408
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании	5	17	19
Европейска прокуратура	2б	26	27
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет	1	55	56
Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания	1, 3	88	88
Европейски орган за ценни книжа и пазари	1	59	61
Европейска фондация за обучение	2б	21	22
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие	2б	44	46
Агенция на Европейския съюз за киберсигурност	1	23	23
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането	5	178	177
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането	5	10	8
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	1	31	33
Агенция на Европейския съюз за космическата програма	1	44	1 870
Агенция на Европейския съюз за основните права	2б	24	25
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост	N/A	534	313
Съвместно предприятие „Термоядрен синтез за енергия“	1	614	750
Център за преводи за органите на Европейския съюз	7	52	46
Общо		4 195	6 092

милиони евро

Вид приходи на агенциите	Получени суми
Субсидия от Комисията	4 155
Приходи от такси	842
Други приходи	1 095
Общо	6 092

8.2. БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗА ПЛАЩАНИЯ ПО АГЕНЦИИ

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи	286	269	291	260
Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия	24	22	27	19
Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения	7	7	10	8
Служба на Общността за сортовете растения	20	18	20	17
Изпълнителна агенция за потребителите, здравеопазването, селското стопанство и храните	11	2	12	2
Европейска агенция за безопасност и здраве при работа	16	16	22	15
Европейска служба за подкрепа в областта на убежището	169	139	177	136
Европейска агенция за авиационна безопасност	278	183	286	149
Европейски банков орган	50	49	54	46
Европейска агенция за гранична и брегова охрана	557	523	725	421
Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията	182	169	195	122
Европейски център за развитие на професионалното обучение	19	19	20	19
Европейска агенция по химикали	116	110	129	109
Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда	45	44	47	42

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Европейска изпълнителна агенция за образование и култура	54	53	58	50
Европейска агенция за околната среда	68	61	92	64
Европейска агенция за контрол на рибарството	22	21	25	18
Европейски орган за безопасност на храните	130	130	133	118
Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд	23	22	28	23
Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията	27	26	27	20
Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП	45	43	48	42
Европейски институт за равенство между половете	9	9	11	8
Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване	33	33	38	31
Европейски орган по труда	23	22	26	10
Европейска агенция по морска безопасност	114	107	125	102
Европейска агенция по лекарствата	408	386	480	365
Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании	20	19	21	19
Европейска прокуратура	26	25	27	19
Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет	55	55	57	54
Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания	88	88	96	88
Европейски орган за ценни книжа и пазари	61	60	69	61
Европейска фондация за обучение	22	21	23	21
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие	60	57	57	45
Агенция на Европейския съюз за киберсигурност	23	23	29	24
Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането	186	176	210	167

милиони евро

Агенция	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането	26	12	30	12
Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз	38	37	37	33
Агенция на Европейския съюз за космическата програма	10 102	6 419	2 666	1 614
Агенция на Европейския съюз за основните права	26	25	33	25
Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост	558	286	18	282
Съвместно предприятие „Термоядрен синтез за енергия“	1 070	1 066	765	745
Център за преводи за органите на Европейския съюз	53	44	56	43
Общо	15 151	10 897	7 301	5 470

милиони евро

Вид разход	Бюджетни кредити за поети задължения		Бюджетни кредити за плащания	
	Общо налични бюджетни кредити	Поети задължения	Общо налични бюджетни кредити	Извършени плащания
Персонал	1 749	1 478	1 417	1 462
Административни	472	439	498	412
Оперативни	12 930	8 980	5 385	3 596
Общо	15 151	10 897	7 301	5 470

РЕЧНИК НА ТЕРМИНИТЕ

Актюерски предположения

Предположенията, използвани за изчисляване на разходите за бъдещи събития, които засягат пенсионните задължения.

Актюерски печалби и загуби

За схема за дефинирани доходи — промените в актюерските дефицити или излишъци. Те възникват поради разликите между предходните актюерски предположения и събитията, които реално са настъпили, както и поради последиците от промените в актюерските предположения.

Бюджетни кредити за административни разходи

Бюджетните кредити за административни разходи покриват текущите разходи на институциите и на субектите (персонал, сгради, офис оборудване).

Приет бюджет

Проектобюджетът става приет бюджет веднага след като бъде одобрен от бюджетния орган и обявен за окончателно приет от председателя на Европейския парламент.

Коригиращ бюджет

Решение, прието през бюджетната година, за изменение (увеличение, намаление, трансфер) на аспекти на приетия бюджет за тази година.

Суми, които трябва да бъдат поискани от държавите членки

Това са направени през отчетния период разходи, които ще трябва да бъдат финансирани от бъдещи бюджети, т.е. от държавите — членки на ЕС. Това е следствие от едновременното съществуване на финансови отчети на базата на текущо начисляване и на бюджет на касова основа.

Годишен отчет за дейността (ГОД)

В годишните отчети за дейността се посочват, наред с друго, резултатите от дейностите чрез съпоставка с определените цели, свързаните с дейностите рискове и структурата за вътрешен контрол. От бюджетната процедура за 2001 г. за Комисията и от 2003 г. за всички институции на Европейския съюз оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити трябва да представя на своята институция ГОД за изпълнението на своите задължения, както и финансова информация и информация за управлението.

Бюджетни кредити

Финансиране на бюджета. В бюджета се прогнозира както поетите задължения, така и плащанията (пари в брой или банкови трансфери в полза на бенефициерите). Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания често се различават (многогодишни бюджетни кредити), тъй като задължение за многогодишните програми и проекти обикновено се поема изцяло през годината, през която е взето решението за тези програми и проекти, и средствата по тях се плащат през годините с напредването на тяхното изпълнение. Едногодишните бюджетни кредити се използват за административните разходи, за разходите за подкрепа на селскостопанските пазари и за преките плащания, като бюджетните кредити за поети задължения са равни на бюджетните кредити за плащания.

Целеви приходи

Специални приходи, получени за финансирането на конкретни разходи. Основният източник на външни целеви приходи са финансовите средства, предоставени от трети държави за програми, финансирани от Съюза. Основният източник на вътрешни целеви приходи са приходите от трети страни във връзка със стоки, услуги или строителни работи, предоставени по тяхно искане. Приходите от възстановяването на неоснователно платени суми и приходите от продажбата на публикации и филми.

Финансови активи, обявени за продажба

Всички финансови активи (с изключение на деривативите), които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в резерв при нетните активи до отписването им (или обезценка).

Бюджетен ред

Що се отнася до структурата на бюджета, приходите и разходите се записват в бюджета съгласно задължителна номенклатура, която отразява естеството и целта на всеки елемент. Тази номенклатура е наложена от бюджетния орган. Отделните категории (дял, глава, статия или ред) служат за официално описание на номенклатурата.

Отмяна на бюджетни кредити

Неизползваните бюджетни кредити, които не могат вече да се използват.

Пренасяне на бюджетни кредити

Изключение от принципа на ежегодност, доколкото бюджетните кредити, които не са могли да бъдат използвани през дадена бюджетна година, могат при строги условия и по изключение да бъдат пренесени за използване през следващата година.

Поемане на задължение

Правен ангажимент за предоставяне на финансиране, при условие че бъдат изпълнени определени условия. ЕС се задължава да възстанови своя дял от разходите по проект, финансиран от ЕС. Днешните задължения представляват утрешните плащания. Днешните плащания представляват вчерашните задължения.

Бюджетен кредит за поети задължения

Бюджетните кредити за поети задължения покриват пълната стойност на правните задължения (договори, споразумения/решения за предоставяне на безвъзмездни средства), които могат да бъдат подписани през текущата финансова година.

Разходи за текущ трудов стаж

Увеличението на задълженията по схемата, произтичащи от трудовия стаж, натрупан през текущата финансова година.

Отмяна на задължение

Действие, чрез което се отменя предходно задължение (или част от него).

Схема за дефинирани доходи

Пенсионна схема или друга схема за доходи след пенсиониране, при която правилата на схемата определят доходите независимо от дължимите вноски и при която доходите не са пряко свързани с инвестициите на схемата. Схемата може да бъде финансирана или нефинансирана.

Деривативи

Финансови инструменти, чиято стойност е свързана с промените в стойността на друг финансов инструмент, на показател или на стока. За разлика от притежателя на първичен финансов инструмент (напр. държавна ценна книга), който има неограничено право да получи пари (или друга икономическа полза) в бъдеще, притежателят на дериватив има само ограничено право да получи такава полза. Пример за дериватив е валутният форуърден договор.

Пряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При прякото управление бюджетът се изпълнява пряко от службите на Комисията, изпълнителните агенции или доверителните фондове.

Дисконтов процент

Процентът, използван за коригиране на стойността на парите във времето. Дисконтирането е техника, която се използва за сравняване на разходите и ползите, настъпващи през различни времеви периоди.

Ефективен лихвен процент

Процентът, с който се дисконтират очакваните бъдещи парични постъпления или плащания през очаквания живот на финансовия актив или финансовия пасив до нетната балансова стойност на актива или пасива.

Финансови активи и пасиви по амортизирана стойност

Всички финансови активи и пасиви, които съгласно Международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по амортизирана стойност.

Финансови активи или пасиви по справедлива стойност чрез излишъка или дефицита

Всички финансови активи или пасиви, които според международните счетоводни стандарти за публичния сектор се оценяват по справедлива стойност и за които промените в справедливата стойност трябва да бъдат признати в излишъка или дефицита за периода (т.е. деривативи).

Финансова корекция

Финансовите корекции имат за цел да предпазят бюджета на ЕС от нередовни разходи. Що се отнася до разходите под споделено управление, събирането на нередовни плащания е отговорност предимно на държавата членка.

„Потвърдена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета от съответната държава членка. „Решена“ финансова корекция е финансова корекция, която е приета с решение на Комисията. Тя винаги е нетна корекция, при която държавата членка трябва да възстанови нередовните средства в бюджета на ЕС, което води до окончателно намаление на финансовия пакет, предвиден за съответната държава членка. Потвърдените и решените финансови корекции се посочват в настоящия документ като една категория.

Финансовата корекция е „извършена“, когато с нея е коригирана констатираната нередност.

Непряко управление

Метод на изпълнение на бюджета. При непрякото управление Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета на органи, уредени от правото на ЕС или от национално право.

Прекъсвания и спириания

Ако Комисията установи, въз основа на собствената си дейност или на информацията, съобщена от одитните органи, че държава членка не е отстранила сериозни недостатъци в системите за управление и контрол и/или не е коригирала нередовни разходи, които са били декларирани и сертифицирани, тя може да прекъсне или да спре плащанията.

Нередност

Нередността е действие, което не съответства на приложимите правила на ЕС или национални правила и което има потенциално отрицателно въздействие върху финансовите интереси на ЕС. Тя може да е резултат от поведението на бенефициерите на средства или на органите, отговарящи за извършването на плащания. Понятието за нередност е по-широко от понятието за измама, което се отнася до поведение, което може да бъде квалифицирано престъпление.

Бюджетни кредити, които губят сила

Неизползваните бюджетни кредити, които ще бъдат отменени в края на финансовата година. Губенето на сила означава отмяна на цялото разрешение или на част от разрешението за извършване на разходи и/или за поемане на задължения. Това разрешение намира израз под формата на бюджетен кредит. Само за съвместните предприятия (СП), както е посочено във финансовите им правила, неизползваните бюджетни кредити могат да бъдат записани в прогнозата за приходите и разходите за следващите максимум три финансови години (т.нар. правило „N+3“). Следователно бюджетните кредити за СП, които губят сила, могат да бъдат пуснати отново в употреба до финансовата година N+3.

Неизпълнени поети задължения

Неизпълнените поети задължения са размерът на поетите бюджетни задължения, по които плащането все още не е извършено. Те представляват задълженията на ЕС за плащане за бъдещи години и са пряко следствие от съществуването на многогодишни програми и от липсата на връзка между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Собствени ресурси

Основният източник на приходи за бюджета на ЕС. Различните собствени ресурси са изброени в приложимото Решение за собствените ресурси (Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета) и са следните: традиционни собствени ресурси, собствени ресурси на база ДДС, собствени ресурси на база БНД и собствени ресурси на база отпадъци от неретицирани пластмасови опаковки.

Бюджетни кредити за плащания

Бюджетните кредити за плащания покриват разходите, дължими през текущата година, които произтичат от правни задължения, поети през текущата година и/или през предходни години.

Предварително финансиране

Плащане, предназначено да осигури на бенефициера налични средства. То може да се раздели на няколко части съгласно разпоредбите на съответния договор, решение, споразумение или основен правен акт. Наличните средства, или авансът, се използват за целта, за която са осигурени, през периода, определен в споразумението, или се връщат.

Превантивна мярка

Превантивните мерки, които Комисията може да използва, за да защити бюджета на ЕС, когато знае за наличието на потенциални недостатъци, включват спирането и прекъсването на плащанията от бюджета на ЕС в полза на оперативната програма.

Неизпълнени поети задължения (Reste à liquider — RAL)

Неизпълнените поети задължения са размерът на поетите бюджетни задължения, по които плащането все още не е извършено. Те представляват задълженията на ЕС за плащане за бъдещи години и са пряко следствие от съществуването на многогодишни програми и от липсата на връзка между бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

Споделено управление

Метод на изпълнение на бюджета. При споделеното управление задачите по изпълнението на бюджета са делегирани на държавите членки. Около три четвърти от разходите на ЕС попадат в обхвата на този метод на изпълнение.

Традиционни собствени ресурси

Традиционните собствени ресурси са определени в приложимото Решение за собствените ресурси (Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета) и включват по-специално мита и налози върху захарта.

Трансфери (между бюджетните редове)

Трансферите между бюджетните редове са свързани с преместване на бюджетни кредити от един бюджетен ред в друг в хода на финансовата година и следователно представляват изключение от принципа на специфичност на бюджета. Те обаче са изрично разрешени от Договора за функционирането на Европейския съюз при условията, предвидени във Финансовия регламент (ФР). Във ФР се посочват различни видове трансфери в зависимост от това дали те са между или в рамките на бюджетни дялове, глави, статии или позиции и дали изискват различни нива на разрешение.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ГОД	Годишен отчет за дейността
АС	Амортизирана стойност
ОЗП	Обявени за продажба
ФУМИ	Фонд „Убежище, миграция и интеграция“
ОРБК	Оправомощен разпоредител с бюджетни кредити
УВД	Управление на въздушното движение
ПБ	Платежен баланс
Фонд ВUFI	Фонд за бюджетни глоби
ОСП	Обща селскостопанска политика
CCS LGF	Гаранционен механизъм за секторите на културата и творчеството
МСЕ	Механизъм за свързване на Европа
ДИ на МСЕ	Дългов инструмент на Механизма за свързване на Европа
КФ	Кохезионен фонд
СIP	Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации
СОМ	Европейска комисия
СОSME	Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия
СОSО	Комитет на спонсориращите организации на комисията „Тредуей“
ОФП	Общ фонд „Провизии“
РОР	Регламент за общоприложимите разпоредби
CRII+	Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса плюс
D&WM	Извеждане от експлоатация и управление на отпадъците
EAD	Експозиция при неизпълнение
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране на земеделието
СПЕС	Счетоводно правило на Европейския съюз
ЗиСИ	Заетост и социални иновации

ЕБВР	Европейска банка за възстановяване и развитие
ЕСП	Европейска сметна палата
ЕЦБ	Европейска централна банка
ОКЗ	Очаквани кредитни загуби
ЕСOFIN	Съвет по икономически и финансови въпроси
ЕОВС в ликвидация	Европейска общност за въглища и стомана в ликвидация
ЕФР	Европейски фонд за развитие
EDIF	Механизъм за гарантиране по Инструмента за развитие на предприятията и иновациите за Западните Балкани
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕСВД	Европейска служба за външна дейност
ЕФУР	Европейски фонд за устойчиво развитие
ЕФЮИЕ	Европейски фонд за Югоизточна Европа
ЕИФС	Европейски инструмент за финансова стабилност
ЕФСИ	Европейски фонд за стратегически инвестиции
ЕМФС	Европейски механизъм за финансово стабилизиране
ЕАСТ	Европейска асоциация за свободна търговия
EGNOS	Европейска геостационарна служба за навигационно покритие
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕИФ	Европейски инвестиционен фонд
ElectriFI	Инициатива за финансиране на електрифицирането
МВК	Мандат за външно кредитиране
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ИПС	Икономически и паричен съюз
ENEF	Фонд за разширяване на предприятията
ENIF	Фонд за иновации в предприятията
ЕИСП	Европейски инструмент за съседство и партньорство

ЕП	Европейски парламент
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ИИУ	Инициатива на ЕИБ за икономическа устойчивост
ЕКА	Европейска космическа агенция
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕМС	Европейски механизъм за стабилност
ETF	Схема за подкрепа на стартиращи предприятия по Европейския механизъм за технологии 1998
ЕС	Европейски съюз
EUMETSAT	Европейска организация за експлоатация на метеорологични спътници
Евратом	Европейска общност за атомна енергия
FIFO	Първа входяща — първа изходяща стойност
7РП	Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие
ФР	Финансов регламент на ЕС
ОАФО	Обсъждане и анализ на финансовите отчети
ССНА	Справедлива стойност чрез нетните активи/собствения капитал
ССИД	Справедлива стойност чрез излишъка или дефицита
БВП	Брутен вътрешен продукт
БНД	Брутен национален доход
ГНСС	Глобална навигационна спътникова система
Н2020	„Хоризонт 2020“
ИИП	Инфраструктурен и иновационен прозорец
МВФ	Международен валутен фонд
МССПС	Международни счетоводни стандарти за публичния сектор
ФИ	Фонд за иновации
ИТ	Информационни технологии
ITER	Международен експериментален термоядрен реактор
JRC	Съвместен изследователски център
СП	Съвместно предприятие
LGD	Загуба при неизпълнение
LGTT	Инструмент за гарантиране на заемите по проекти, свързани с трансевропейските транспортни мрежи

МП	Многогодишна програма — Програма за финансово приобщаване на средните предприятия
MEP	Член на Европейския парламент
МФП	Макрофинансова помощ
МФР	Многогодишна финансова рамка
ММСП	Микро-, малки и средни предприятия
ИССРМС	Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество
NGEU	NextGenerationEU
PCP	Решение за собствените ресурси
PBI	Инициатива „Облигации за проекти“
PD	Вероятност от неизпълнение
PF4EE	Инструмент за частно финансиране за енергийна ефективност
ГФУ	Гаранционен фонд за участниците
ПЧП	Публично-частно партньорство
ПСЕДЛ	Пенсионноосигурителна схема на европейските длъжностни лица
RAL	Reste à Liquider (неизпълнени поети задължения)
МФПР	Механизъм за финансиране с поделяне на риска
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
НИТРД	Научни изследвания, технологично развитие и демонстрации
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Фонд за БИСА за микро-, малките и средните предприятия
САПАРД	Специална предприемаческа програма за развитие на земеделието и селските райони

SEMED	Програма за финансово приобщаване на микро-, малките и средните предприятия в Южното и Източното Средиземноморие
ЗУКР	Значително увеличение на кредитния риск
SIUGI	Инструмент за неограничена гаранция в рамките на инициативата за МСП
МСП	Малки и средни предприятия
ПМСП	Прозорец за МСП (прозорец за малките и средните предприятия)
SURE	Подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
ТСР	Традиционни собствени ресурси
ВИРСР	Временен инструмент за развитие на селските райони
ДДС	Данък върху добавената стойност

Декларация за достоверност, предоставена от ЕСП на Европейския парламент и Съвета – доклад на независимия одитор

(2022/C 399/02)

Становище

I. Европейската сметна палата извърши одит на:

- a) консолидираните отчети на Европейския съюз, които се състоят от консолидирани финансови отчети⁽¹⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽²⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2021 година, одобрени от Комисията на 28 юни 2022 г.;
- б) законосъобразността и редовността на *операциите*, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Надеждност на отчетите

Становище относно надеждността на отчетите

II. Европейската сметна палата счита, че консолидираните отчети на Европейския съюз (ЕС) за годината, приключила на 31 декември 2021 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за финансовото състояние на Европейския съюз към 31 декември 2021 г., както и за *резултатите* от неговите операции, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с Финансовия регламент и счетоводните правила, основаващи се на международно признати счетоводни стандарти за публичния сектор.

Законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите

Приходи

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите

III. Европейската сметна палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2021 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Разходи

IV. ЕСП изразява две отделни становища относно законосъобразността и редовността на разходите за 2021 г. Това е поради факта, че *Механизъмът за възстановяване и устойчивост (МВУ)* е временен инструмент, разработен и финансиран по коренно различен начин в сравнение с разходите от бюджета при обичайната многогодишна финансова рамка (МФР).

Отрицателно становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи

V. Поради съществения характер на констатациите, посочени в основанието за изразяване на отрицателно становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи, Европейската сметна палата счита, че бюджетните разходи, приети в отчетите за годината, приключила на 31 декември 2021 г., са засегнати от съществено ниво на грешки.

⁽¹⁾ Консолидираните финансови отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и други обяснителни бележки (включително отчетане по сектори).

⁽²⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета съдържат също и разяснителна информация.

Становище относно законосъобразността и редовността на разходите по МВУ

VI. Европейската сметна палата счита, че разходите по МВУ, приети в отчетите за годината, приключила на 31 декември 2021 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Основание за изразяване на становище

VII. Европейската сметна палата извърши своя одит в съответствие с международните одитни стандарти на Международната федерация на счетоводителите (IFAC) и етичните кодекси и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Нейните отговорности съгласно тези стандарти и кодекси са описани по-подробно в раздела „Отговорност на одитора“ от настоящия доклад. Там е посочена още и информация въз основа на становището на ЕСП относно приходите (вж. точка XXXV) и разходите по МВУ (вж. точка XXXVII). Европейската сметна палата също така отговаря на условията за независимост и изпълнява етичните си задължения в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители, публикуван от Съвета за международни етични стандарти на счетоводителите. Счита се, че събраните одитни данни са достатъчни и подходящи за обосноваване на нашите становища.

Основание за изразяване на отрицателно становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи

VIII. ЕСП определя общия изчислен процент грешки при бюджетните разходи, приети в отчетите за годината, приключила на 31 декември 2021 г., на 3,0 %. Значителна част от тези разходи е засегната от съществено ниво на грешки. Това се отнася предимно до разходите, следващи принципа на възстановяване на средства, при които изчисленият процент грешки е 4,7 %. Тези разходи са достигнали 90,1 млрд. евро през 2021 г., което представлява 63,2 % от одитната популация на ЕСП ⁽³⁾. Отражението на установените от одиторите грешки е съществено и широко разпространено сред приетите разходи за годината.

Основни одитни въпроси

Европейската сметна палата извърши оценка на задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служителите

IX. Счетоводният баланс на ЕС включва задължение за пенсионни плащания и други надбавки за служителите в размер на 122,5 млрд. евро в края на 2021 г. (2020 г. — 116,0 млрд. евро), което представлява почти една четвърт от общата сума на задълженията за 2021 г. — 496,4 млрд. евро (2020 г. — 313,5 млрд. евро).

X. По-голямата част от задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служители (109,7 млрд. евро) е свързана с пенсионноосигурителната схема за длъжностните лица и другите служители на Европейския съюз (2020 г. — 100,7 млрд. евро). Това е вписано в отчетите задължение представлява оценка на настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания, които ЕС е необходимо да направи с цел уреждане на своите задължения за пенсионни плащания.

XI. Надбавките от пенсионноосигурителната схема се изплащат от бюджета на ЕС. Въпреки че ЕС не е създал конкретен пенсионен фонд, от който да покрива разходите за бъдещите задължения за пенсионни плащания, държавите членки съвместно гарантират изплащането им, а длъжностните лица участват във финансирането на една трета от пенсионноосигурителната схема. Евростат ежегодно изчислява това задължение от името на отговорния счетоводител на Комисията, като използва параметри като възрастов профил и продължителност на живота на служителите на ЕС и допускания за икономическата ситуация в бъдеще. Тези параметри и допускания се оценяват и от актюерските съветници на Комисията.

XII. Увеличението на пасивите за пенсионни задължения през 2021 г. се дължи най-вече на намаляването на номиналния дисконтов процент, който се влияе от спадането на лихвените проценти в световен мащаб ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Допълнителна информация е представена в точки 1.22—1.27 от Годишния доклад на ЕСП за 2021 г.

⁽⁴⁾ Годишни отчети на ЕС за 2021 г., бележка 2.9.

XIII. Втората по големина част от задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служители представлява изчисленото задължение на ЕС към Общата здравноосигурителна схема, в размер на 10,3 млрд. евро в края на 2021 г. (2020 г. — 12,9 млрд. евро). Това задължение е свързано с разходите за здравеопазване на служителите на ЕС, които се извършват в периода след приключване на трудовата им дейност (след приспадане на техните вноски).

XIV. В хода на извършения одит ЕСП провери актюерските допускания за тези схеми и свързаната с тях оценка на стойността. Тази оценка се базира на резултатите от работата, извършена от независими външни експерт-актюери. Одиторите провериха изходните данни, използвани за изчисленията, актюерските параметри и изчислението на задължението. Беше проверено представянето на пасивите в консолидирания счетоводен баланс, както и бележките към консолидираните финансови отчети.

XV. Европейската сметна палата заключава, че изчисленият общ размер на задължението за пенсионни плащания и други надбавки за служители, посочени в консолидирания счетоводен баланс, е верен и надежден.

Европейската сметна палата извърши оценка на значимите разчети в края на годината, представени в отчетите

XVI. В края на 2021 г. изчислената стойност на допустимите разходи, извършени от бенефициентите, за които все още не е поискано възстановяване, е 129,9 млрд. евро (2020 г. — 107,8 млрд. евро). Тези суми са отразени като начислени разходи ⁽⁵⁾.

XVII. Увеличението в оценката е главно поради МВУ, основния компонент на *NextGenerationEU* (NGEU), временният инструмент за възстановяване, с който се цели да се преодолеят краткосрочните социално-икономически щети, причинени от пандемията от COVID-19. Плащанията за държавите членки по този инструмент ще следват предварително определена схема на траншове до 2026 г. В края на 2021 г. начислените разходи по МВУ възлизат на 12,3 млрд. евро.

XVIII. За да оцени разчетите в края на годината, ЕСП провери системата за извършване на изчисления във връзка с разделянето на финансовите периоди, създадена от Комисията с цел да осигурява точност и изчерпателност в генералните дирекции, в които са извършени по-голямата част от разходите. При одитната проверка на извадка от фактури и авансови плащания бяха разгледани съответните изчисления във връзка с разделянето на финансовите периоди, за да се вземе предвид рискът от неточно представяне на начислените разходи. Бяха поискани пояснения от счетоводните служби на Комисията във връзка с приложената обща методология за изготвянето на тези разчети.

XIX. Европейската сметна палата заключава, че изчисленият общ размер на начислените разходи и другите авансови плащания към държавите членки, са представени вярно в консолидирания счетоводен баланс.

ЕСП провери активите, генерирани в резултат на процеса на оттегляне на Обединеното кралство от ЕС

XX. От 1 февруари 2020 г. Обединеното кралство вече не е държава — членка на ЕС. Съгласно Споразумението за оттегляне Обединеното кралство се ангажира да спазва всички финансови задължения по предходната МФР, възникнали в резултат от нейното членство. През преходния период, приключил на 31 декември 2020 г., Обединеното кралство продължи да участва във финансирането на бюджета на ЕС и да получава плащания от него, както всяка друга държава членка.

XXI. След края на преходния период, предвид по-нататъшни реципрочни задължения, поети от ЕС и Обединеното кралство, се създават определени задължения и вземания за ЕС. Тези задължения следва да бъдат отразени в годишните отчети на ЕС. Комисията изчисли, че към датата на счетоводния баланс отчетите на ЕС показват нетни вземания, дължими от Обединеното кралство, в размер на 41,8 млрд. евро (2020 г. — 47,5 млрд. евро), от които 10,9 млрд. евро са разчетени за плащане през първите 12 месеца след датата на приключването.

⁽⁵⁾ Те включват начислени разходи в размер на 77,8 млрд. евро в пасивите на счетоводния баланс и 52,1 млрд. евро в активите на баланса, които намаляват стойността на авансовото финансиране.

XXII. Механизмът на плащане, който следва да се приложи към реципрочните задължения съгласно Споразумението за оттегляне, е определен в член 148 („Плащания след 2020 г.“) от споразумението. През 2021 г. сумата, докладвана като дължима от Обединеното кралство съгласно член 136 и членове 140—147, възлиза на 11,9 млрд. евро. Общият размер на плащанията, получени от Обединеното кралство през 2021 г., възлиза на 6,8 млрд. евро. Оставащото салдо в края на годината, възлиза на 5,1 млрд. евро, е било дължимо на пет равни месечни транша от януари до май 2022 г. включително, в съответствие с механизма, предвиден в член 148 от Споразумението за оттегляне.

XXIII. Като част от обичайната одитна процедура ЕСП обсъди с Комисията графика, точността и пълнотата на признатите суми на активите и извършените плащания. Одиторите преизчислиха въпросните суми, равниха ги със съответните счетоводни записи и провериха целесъобразността на всички използвани допускания.

XXIV. Те заключават, че оценката на общия размер на признатите активи, свързани с процеса на оттегляне на Обединеното кралство, е представена вярно в консолидираните годишни отчети.

ЕСП оцени отражението на руското нашествие в Украйна върху отчетите

XXV. На 24 февруари 2022 г. Русия нахлу в Украйна. Тъй като ЕС предоставя помощ на Украйна под формата на заеми и безвъзмездна финансова помощ, ЕСП провери изчисленията на Комисията относно експозицията на ЕС към финансов риск, както и използваните за тях изходни данни, за да се увери, че последиците от това значимо събитие са отразени по подходящ начин в отчетите на ЕС. Одиторите на ЕСП сравниха изчисленията на Комисията със своите собствени изчисления и с друга налична информация по този въпрос.

XXVI. Те заключиха, че нахлуването на Русия в Украйна правилно е определено като събитие, неизискващо извършване на корекции и настъпило след съставянето на счетоводния баланс. Неговото отражение е оповестено по подходящ начин и е отразено вярно в консолидираните годишни отчети.

ЕСП оцени отражението на мерките, свързани с пандемията от COVID-19, върху отчетите

XXVII. Пандемията от COVID-19 засегна сериозно икономиките и публичните финанси на държавите членки. Европейската комисия мобилизира значителни средства за укрепване на секторите на общественото здравеопазване в държавите членки и за смекчаване на социално-икономическото въздействие на пандемията в ЕС. Бяха предприети мерки за финансиране на спешни медицински доставки, за въвеждане на по-голяма гъвкавост при използването на финансовата подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове и за предоставяне на заеми на държавите членки при благоприятни условия. Тези инициативи оказаха значително въздействие върху финансовите отчети.

XXVIII. Като част от обичайните одитни процедури ЕСП извърши одит на активите, пасивите, приходите и разходите, включително тези, свързани с мерките, предприети от Комисията. ЕСП заключава, че те са представени вярно в консолидираните годишни отчети.

Други въпроси

XXIX. Ръководството носи отговорност по отношение на информацията, изложена в рубриката „Друга информация“. Тя включва частта „Основни финансови събития през годината“, но не и консолидираните отчети, нито одитния доклад на ЕСП за тях. Становището на ЕСП относно консолидираните отчети не обхваща тази друга информация и поради това не формулираме заключение за достоверност във връзка с нея. В контекста на извършения одит на консолидираните отчети отговорността на ЕСП е да проучи тази информация и да прецени дали тя не показва съществено несъответствие с консолидираните отчети или с данните, получени по време на одита, и дали не съдържа съществени неточности в друго отношение. Ако ЕСП установи, че при данните в раздел „Друга информация“ са налице съществени неточности, тя е длъжна да оповести този факт. Одиторите считат, че не са налице съществени неточности в това отношение.

Отговорност на ръководството

XXX. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент ръководството отговаря за изготвянето и представянето на консолидираните отчети на ЕС въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддръжане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от *измами* или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствието на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба (закони, регламенти, принципи, правила и стандарти). Комисията носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите на ЕС (член 317 от ДФЕС).

XXXI. При изготвянето на консолидираните отчети ръководството следва да извърши оценка на способността на ЕС да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява всяка актуална информация и да използва счетоводна отчетност на база принципа на действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира предприятието или да прекрати неговата дейност, или когато на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

XXXII. Комисията отговаря за контрола върху процедурата за финансово отчитане на ЕС.

XXXIII. Съгласно Финансовия регламент (Дял XIII) отговорният счетоводител на Комисията следва да представи за одит консолидираните отчети на ЕС — предварителните отчети до 31 март на следващата година, а окончателните отчети до 31 юли. Още в предварителните отчети следва да се съдържа точно и вярно описание на финансовото състояние на ЕС. Ето защо е изключително важно всички позиции от предварителните отчети да бъдат представени като окончателни изчисления, за да може ЕСП да изпълни задълженията си съгласно Дял XIII на Финансовия регламент и в рамките на определените срокове. Промените между предварителните и окончателните отчети принципно следва да са в резултат единствено на констатациите на ЕСП.

Отговорност на одитора за извършване на одит на консолидираните отчети и на операциите, свързани с тях

XXXIV. Целта на ЕСП е да получи достатъчна увереност, че консолидираните отчети на ЕС не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит ЕСП също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но тя не представлява гаранция, че при одита са разкрити всички евентуални съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба. Те могат да се дължат на измами или на грешки и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че, взети поотделно или заедно, те могат да повлияят на евентуалните икономически решения, които ще бъдат приети въз основа на тези консолидирани отчети.

XXXV. В областта на приходите проверката на ЕСП на собствените ресурси от ДДС и БНД приема за своя отправна точка съответните макроикономически агрегати, въз основа на които са изчислени тези ресурси, и прави оценка на системите на Комисията за обработка на данните до етапа на получаването на вноските от държавите членки и вписването им в консолидираните отчети. По отношение на традиционните собствени ресурси ЕСП проверява отчетите на митническите органи и анализира потоците от мита до етапа, в който съответните суми се получават от Комисията и се вписват в сметките. Рискът, свързан с митата, е те да не бъдат декларирани или да бъдат декларирани неточно от вносителите пред националните митнически органи. В такъв случай размерът на реално събраните вносни мита ще е по-малък, отколкото сумата, която теоретично би трябвало да бъде събрана. Тази разлика е известна като „разлика между дължимите и събраните мита“. Укритите мита не се отразяват в счетоводните системи за ТСП на държавите членки и не попадат в обхвата на одитното становище на ЕСП относно приходите.

XXXVI. В областта на разходите ЕСП проверява операциите по извършване на плащания след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания, с изключение на авансовите плащания, към момента на тяхното извършване. ЕСП проверява авансовите плащания след като получателят на тези средства представи доказателства за използването им по предназначение, а съответната институция или орган приеме тези доказателства, като уравни авансовото плащане, което може да се случи през следващата година.

XXXVII. Тази година за първи път одитната дейност на ЕСП обхваща и разходите по Механизма за възстановяване и устойчивост. За разлика от други бюджетни разходи, които се основават на възстановяване на разходи и/или спазване на условия, по Механизма за възстановяване и устойчивост условието за плащане е задоволителното постигане на предварително определени ключови етапи или цели. Затова ЕСП провери дали Комисията е събрала достатъчни и уместни доказателства в подкрепа на оценката си на това условие. Тази оценка не разглежда спазването на другите правила на ЕС и на държавите членки.

XXXVIII. По време на целия одит ЕСП упражнява професионална преценка и поддържа отношение на професионален скептицизъм. Тя също така:

- а) установява и прави оценка на риска от съществени неточности в консолидираните отчети или съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. ЕСП разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които са достатъчни и подходящи като база за предоставянето от нея становище. Случаите на съществени неточности или несъответствия, произтичащи от измами, са по-трудни за разкриване от случаите, произтичащи от грешки, тъй като измамата може да включва тайно споразумение, фалшификация, преднамерен пропуск, неточно представяне на информация или пренебрегване на вътрешния контрол. Поради това рискът подобни случаи да не бъдат разкрити е по-голям.
- б) се запознава с вътрешния контрол, свързан с конкретния одит, с оглед разработване на подходящи одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол.
- в) прави оценка на уместността на използваните от ръководството счетоводни политики и на основателността на счетоводните разчети и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- г) формулира заключение относно уместността на използването от ръководството на счетоводно отчитане на база действашо предприятие и, въз основа на получените одитни доказателства, заключава дали е налице съществена несигурност, свързана със събития или условия, които могат да породят значими съмнения относно способността на организацията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ЕСП заключи, че е налице такава съществена несигурност, тя трябва да обърне внимание в своя одитен доклад на свързаните с това оповестявания в консолидираните отчети или, в случай че тези оповестявания са недостатъчни, да измени своето становище. Заключениета на ЕСП се основават на одитни доказателства, получени до датата на изготвяне на доклада. Бъдещи събития или условия обаче могат да принудят организацията да преустанови съществуването си като действащо предприятие;
- д) оценява цялостното представяне, структурата и съдържанието на годишните отчети, в т.ч. всички оповестявания, както и дали годишните отчети представят достоверно съответните операции и събития;
- е) получава достатъчни и уместни одитни доказателства във връзка с финансовата информация относно организацията в рамките на консолидирания обхват на Европейския съюз, за да изрази становище относно консолидираните отчети и свързаните с тях операции. ЕСП отговаря за насочването, надзора и извършването на одита и тя единствена носи отговорност за своето одитно становище.

XXXIX. Наред с други въпроси, ЕСП информира ръководството относно планирания обхват и график на одита и значимите одитни констатации, включително относно евентуални значими недостатъци на вътрешния контрол.

XL. По отношение на въпросите, разисквани с Комисията и други одитирани организации, ЕСП определя кои от тях са от най-голямо значение при одита на консолидираните отчети и следователно представляват основни одитни въпроси за текущия период. ЕСП описва тези въпроси в своя доклад, освен ако по силата на действащ закон или регламент се забранява публично оповестяване на въпроса, или когато в изключително редки случаи бъде взето решение, че даден въпрос не трябва да бъде упоменат в нейния доклад, тъй като основателно може да се очаква неблагоприятните последици от оповестяването на тази информация да бъдат повече от ползите за обществения интерес.

14 юли 2022 г.

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

Европейска сметна палата

12, rue Alcide De Gasperi — L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG